

Ευαγγελία Γεωργαντζή
Evangelia Georgantzi

Ελεάνα Ραυτοπούλου
Eleana Raftopoulou

Λίνα Βάσκα-Παϊδούση
Lina Vaska-Paidoussi

Ελληνικά για σας

Δίγλωσση σειρά εκμάθησης της ελληνικής
ως ξένης γλώσσας για εφήβους και ενήλικους

Σύμφωνα
με τα Επίπεδα
ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ

α ρ χ ά ρ ι ο ι

Λύσεις Τετραδίου Ασκήσεων A1

NE HEL
PUBLICATIONS

GR	Για μεταφράσεις λύσεων, βλέπε σελ. 49 - 53
EN	See translation of answers on page 49
FR	Pour la traduction des solutions, voir page 50
RU	Перевод ключей смотри на стр. 51
TU	Cevapların çevirileri için bakınız, sayfa 52
AL	Për përkthim zgjidhjes, shih faq. 53

GR	Για τις διευθύνσεις των τραγουδιών στο YouTube, βλέπε*
EN	See YouTube web site of songs*
FR	Pour les addresses des chansons au YouTube, voir*
RU	Ссылки на песни в YouTube смотри здесь*
TU	Şarkıların YouTube'daki yerleri için bakınız*
AL	Për adresat e këngëve në YouTube, shih*

* Chanel: NEOHEL publications	
https://www.youtube.com/channel/UCvDN_u5ZbHP_nI40AnSDBaQ	
Playlist: Ελληνικά για σας A1 (Greek for you A1)	
http://www.youtube.com/playlist?list=PL9IKsTSaAjlrcQbux9HFLdWBarcw0Zyi	

ΛΥΣΕΙΣ ΤΕΤΡΑΔΙΟΥ ΑΣΚΗΣΕΩΝ Α1

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

0.1.	1.γεια σου, 2.καλώς ήρθες, 3.χαίρω πολύ, 4.ΓΕΙΑ ΣΑΣ, 5.ΧΑΙΡΕΤΕ, 6.ΚΑΛΩΣ ΗΡΘΑΤΕ.
0.2.	Ελεύθερη. [άλφα - γάμα - δέλτα - κάπα - λάμδα - σίγμα / βήτα - ζήτα - ήτα - θήτα / έψιλον - ύψιλον - όμικρον / μι - νι - ξι - πι - φι - χι - ψι / γιώτα - ωμέγα / ρο - ταυ.]
0.3.	1.πι - άλφα - γιώτα - δέλτα - γιώτα, 2. σίγμα - κάπα - ύψιλον - λάμδα - όμικρον - σίγμα, 3.σίγμα - πι - γιώτα - ταυ - γιώτα, 4.γάμα - ύψιλον - νι - άλφα - γιώτα - κάπα - άλφα, 5.χι - ωμέγα - ρο - γιώτα - όμικρον, 6.ξι - έψιλον - νι - όμικρον - δέλτα - όμικρον - χι - έψιλον - γιώτα - όμικρον, 7.λάμδα - γιώτα - μι - άλφα - νι - γιώτα, 8.άλφα - νι - ταυ - ρο - άλφα - σίγμα, 9.κάπα - ύψιλον - ρο - γιώτα - όμικρον - σίγμα, 10.άλφα - νι - ταυ - γιώτα - όμικρον.
0.4.	1.λιμάνι, 2.χαίρω πολύ, 3.ξενοδοχείο, 4.είμαστε, 5.ΛΙΜΑΝΙ, 6.είναι, 7.καλώς ήρθες, 8.ΧΑΙΡΕΤΕ.
0.5.α.	Ελεύθερη.
0.5.β.	Ελεύθερη.

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΒΗΜΑ 1

1Α	1.α [ο Φιλίπ], 2.β [η Σεσίλ], 3.γ [το χωριό].
1Β	1.α [ο Μιχάλης], 2.γ [το σπίτι], 3.α [ο Τομ], 4.α [ο κύριος Μόρτον], 5.β [η γυναίκα], 6.γ [το παιδί], 7.γ [το χωριό], 8.β [η κυρία Λαφόν], 9.γ [το λιμάνι], 10.α [ο άντρας], 11.α [ο σκύλος].
1Γ	1.α [Γεια σου, Ταμάρα!], 2.β [Γεια σας, Σεσίλ και Φιλίπ!], 3.β [Γεια σας, κύριε Μόρτον!]
1.1.	Ελεύθερη.
1.2.	Λάθος: 1.β, 2.α, 3.α.
1.3.α.	Λάθος: 1.α, 2.β, 3.α.
1.3.β.	Όταν προσφωνούμε (κλητική) δε βάζουμε άρθρο.
1.4.	Λάθος: 1.β, 2.α, 3.γ.
1.5.	1.ε, 2.β, 3.δ, 4.α & γ, 5. α & γ.
1.6.	α. 1.Χαίρετε, κυρία Λαφόν! 2.Γεια σας, κύριε Ιακώβου! 3.Από εδώ ο άντρας μου, ο Φιλίπ. 4.Χαίρω πολύ, κύριε Λαφόν! 5.Καλώς ήρθατε! β. 1.Είσαι η Γκαλίνα Ολένκοβα; 2.Όχι, δεν είμαι η Γκαλίνα Ολένκοβα. Είμαι η Ταμάρα Ιβανόβα. 3.Καλώς ήρθες, Ταμάρα!
1.7.	α. Βλέπε Βιβλίο 1.1.α. β. Βλέπε Βιβλίο 1.1.β. γ. Βλέπε Βιβλίο 1.1.γ.
1.8.	1.όχι, 2.ναι, 3.εγώ, 4.δεν, 5.και, 6.από, 7.εδώ, 8.είμαι, 9.είσαι, 10.χαίρω, 11.πολύ, 12.γεια.
1.9.	1.το παιδί μου, 2.η γυναίκα μου, 3.ο άντρας μου, 4.ο σκύλος μου, 5.το σπίτι μου, 6.η γάτα μου.
1.10.α.	η Ελένη, το λιμάνι, ο άντρας, το παιδί, το ξενοδοχείο, η κυρία, η οικογένεια, η γυναίκα, το σπίτι, ο σκύλος, το χωριό, ο Μιχάλης, η Αίγινα, η γάτα.
1.10.β.	👤 [-ος]: ο κύριος, ο σκύλος / [-ας]: ο άντρας / [-ης]: ο Μιχάλης 👩 [-α]: η Αίγινα, η γάτα, η γυναίκα, η κυρία, η οικογένεια / [-η]: η Ελένη 🏡 [-ι]: το λιμάνι, το παιδί, το σπίτι / [-ο]: το ξενοδοχείο, το χωριό.
1.11.	1.Ο Μιχάλης είναι άντρας. 2.Η Ελένη είναι γυναίκα. 3.Το παιδί μου είναι εδώ. 4.Ο Αζόρ είναι ο σκύλος μου. 5.Εδώ είναι το σπίτι μου. 6.Είστε ο κύριος και η κυρία Λαφόν; 7.Είναι η οικογένεια Λαφόν. 8.Ο Αλέξανδρος είναι το παιδί μου. 9.Εδώ είναι το χωριό μου. 10.Το Φιστίκι είναι το ξενοδοχείο μου.
1.12.	1.Ναι, είμαι ο Μιχάλης. Όχι, δεν είμαι ο Μιχάλης. 2.Ναι, είμαι η Σεσίλ. Όχι, δεν είμαι η Σεσίλ. 3.Ναι, είναι το ξενοδοχείο Πανόραμα. Όχι, δεν είναι το ξενοδοχείο Πανόραμα. 4.Ναι, είμαι ο κύριος Λαφόν. Όχι, δεν είμαι ο κύριος Λαφόν. 5.Ναι, είναι ο Νίκος Ιακώβου. Όχι, δεν είναι ο Νίκος Ιακώβου.
1.13.	1.β, 2.γ, 3.δ, 4.α.
1.14.α.	Ελεύθερη.
1.14.β.	1.ε, 2.β, 3.α, 4.ζ, 5.η, 6.θ, 7.γ.
1.14.γ.	1.γ, 2.ζ, 3.α, 4.β, 5.δ, 6.ε.
1.15.	1.Ναι, εγώ είμαι. 2.Ναι, αυτό είναι. 3.Ναι, εμείς είμαστε. 4.Ναι, αυτοί είναι. 5.Ναι, αυτός είναι. 6.Ναι, αυτές είναι. 7.Ναι, εγώ είμαι. 8.Ναι, αυτή είναι. 9.Ναι, αυτά είναι.

1.16.	1. Όχι, δεν είμαι ο Φιλίπ Λαφόν. 2. Όχι, δεν είναι το παιδί μου. 3. Όχι, δεν είμαστε η Ελένη και η Μαρία. 4. Όχι, δεν είναι ο Τόμας και ο Φιλίπ. 5. Όχι, δεν είναι ο Φιλίπ Λαφόν. 6. Όχι, δεν είναι η Σεσίλ και η Ταμάρα. 7. Όχι, δεν είμαι η κυρία Λαφόν. 8. Όχι, δεν είναι η Ελένη. 9. Όχι, δεν είναι ο σκύλος μου.
1.17.	Εγώ : η γυναίκα μου, ο σκύλος μου, Εσύ : η γάτα σου, το παιδί σου, Εσείς : το σπίτι σας, ο άντρας σας.
1.18.	1. Ναι, είναι το σπίτι μου . 2. Όχι, δεν είναι η γυναίκα μου . 3. Ναι, είναι το παιδί μου . 4. Ναι, είναι η γυναίκα μου . 5. Ναι, είναι ο σκύλος μου . 6. Όχι, δεν είναι η γάτα μου .
1.19.	1. εγώ, 2. το παιδί μου, 3. ο σκύλος μου, 4. το σπίτι μου, 5. ο κύριος, 6. η οικογένεια, 7. ναι, 8. κυρία, 9. κύριε, 10. δεν, 11. το, 12. ο.
1.20.	α. - Γεια σου! - Γεια! Είσαι η Ταμάρα Ιβανόβα; - Ναι, εγώ είμαι. - Καλώς ήρθες Ταμάρα! β. - Γεια σου, Ελένη! - Γεια σας, κύριε Μόρτον! Καλώς ήρθατε! γ. - Χαίρετε! - Γεια σας! Είστε η κυρία Κομινότι; - Όχι, είμαι η Σεσίλ Λαφόν και από εδώ ο άντρας μου, ο Φιλίπ. - Χαίρω πολύ, κύριε Λαφόν. Καλώς ήρθατε!
1.21.	1. Η γάτα μου. 2. Γεια σας, κυρία Λαφόν! 3. Εγώ είμαι. 4. Χαίρω πολύ, κύριε Λαφόν. 5. Όχι, δεν είμαι η Ταμάρα. 6. Χαίρετε! 7. Στο χωριό. 8. Στο ξενοδοχείο. 9. Η γυναίκα μου. 10. Ο σκύλος μου.
1.22.	1. α [Χαίρετε], 2. β [κύριε], 3. γ [κυρία], 4. γ [γυναίκα], 5. β [οικογένεια].
1.23.	1. είμαι, 2. ναι, 3. χαίρω, 4. γεια σου, 5. είσαι, 6. γυναίκα, 7. είναι, 8. οικογένεια, 9. χαίρετε, 10. παιδί, 11. ξενοδοχείο.
1.24.	0: μηδέν, 1: ένα, 2: δύο, 3: τρία, 4: τέσσερα, 5: πέντε, 6: έξι, 7: επτά/εφτά, 8: οκτώ/οχτώ, 9: εννέα/εννιά, 10: δέκα.
1.25.	1. γ, 2. α, 3. β, 4. δ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 1. Σύσταση (γ) - Από εδώ ο άντρας μου, ο Φιλίπ. - Χαίρω πολύ, κύριε Λαφόν. Από εδώ η γυναίκα μου, η Μαίρη. - Χαίρω πολύ, κυρία Ιακώβου! 3. Χαιρετισμός (β) - Γεια σου, Ελένη! Γεια σας, κυρία Νεκταρία! - Γεια σας, κύριε Μόρτον!
1.26.	1. Σ , 2. Σ , 3. Λ , 4. Λ , 5. Σ , 6. Λ .
1.27.	Ελεύθερη.
1.28.	Ελεύθερη.
1.29.	Το καλοκαιράκι Το καλοκαιράκι στην ακρογιαλιά, μέσα στο νεράκι πλέουμε αγκαλιά. Πέφτει το βραδάκι, πιάνει η δροσιά, δώσ' μου ένα φιλάκι και έλα πιο κοντά. Εγώ κι εσύ , εσύ κι εγώ , μόνοι πάνω στη γη . Ωωω! μόνοι στη γη . Ήταν η Αθήνα κόμπος στο λαιμό, νέφος και ρουτίνα και άγχος τρομερό. Δώσ' μου ένα τσιγάρο, δώσ' μου και φωτιά, Θεέ μου, θα σε πάρω στην καυτή την αμμουδιά .
	2. Αυτοπαρουσίαση (α) - Είστε η κυρία Κομινότι; - Όχι, είμαι η Σεσίλ Λαφόν. - Εσείς; - Εγώ είμαι ο Νίκος Ιακώβου. 4. Καλωσόρισμα (δ) - Καλώς ήρθατε στην Αίγινα, κύριε και κυρία Λαφόν!
	Εγώ κι εσύ , εσύ κι εγώ , μόνοι πάνω στη γη . Ωωω! μόνοι στη γη . Τηλέφωνο χτυπάει, βουλιάζει το νησί , και τ' όνειρο σκορπάει στου γραφείου τη βουή. Πετάγομαι ιδρωμένος, δουλεύεις και γελάς, σ' ακούω σαν χαμένος το ρεφρέν να τραγουδάς. Εγώ κι εσύ , εσύ κι εγώ , μόνοι πάνω στη γη . Ωωω! μόνοι στη γη .

ΒΗΜΑ 2

2Α	1. γ [Αυτός είναι ο Φιλίπ.], 2. α [Αυτή είναι η Ταμάρα.], 3. β [Αυτό είναι το παιδί μου.], 4. ζ [Αυτός είναι ο κύριος Καπαρέλι.], 5. ε [Αυτή είναι η κυρία Ερμιόνη.], 6. δ [Αυτό είναι το ξενοδοχείο "Πανόραμα".]
2Β	1. α [Αυτό είναι το σπίτι μου.], 2. α [Αυτή είναι η Δανάη Λούρη.], 3. β [Αυτός είναι ο Νικόλα Καπαρέλι.]
2Γ	1. γ [- Ποιος είναι αυτός; - Αυτός είναι ο κύριος Καπαρέλι.], 2. α [- Ποια είναι αυτή; - Αυτή είναι η κυρία Ερμιόνη.], 3. β [- Ποιο είναι αυτό το παιδί; - Αυτό είναι το παιδί μου.], 4. δ [- Ποιο είναι αυτό το σπίτι; - Αυτό είναι το σπίτι μου.]
2Δ	1. β [Ποιος είναι αυτός;], 2. α [Ποια είναι αυτή;], 3. β [Ποιο είναι αυτό;]
2Ε	1. α [Ο Γιώργος και η γυναίκα του.], 2. β [Η Ελένη και ο άντρας της.], 3. α [Το παιδί μου και η γάτα του.]
2.1.	Ελεύθερη.
2.2.	Ελεύθερη.
2.3.	1. Η Αντζελίνα Τζολί δεν είναι Ουκρανή. 2. Ο Σον Κόνερι δεν είναι Γάλλος. 3. Ο Στιβ Τζομπς δεν είναι Ιάπωνας, είναι Αμερικανός. 4. Αυτή είναι η φίλη μου, η Τάνια. 5. Από εδώ ο άντρας μου, ο Κώστας.
2.4.	1. γ, 2. δ, 3. β, 4. ε, 5. α.
2.5.	1. β, 2. δ, 3. α, 4. ε, 5. γ.
2.6.	1. β, 2. δ, 3. ζ, 4. α, 5. θ, 6. γ, 7. ε, 8. η.

2.7.	1. - Ο Μάικ Φελπς είναι Αμερικανός; - Ο Μάικ Φελπς είναι Καναδός; 2. - Ο Ισμαήλ Κανταρέ είναι Αλβανός; - Ο Ισμαήλ Κανταρέ είναι Γάλλος; 3. - Ο Πέδρο Αλμοδοβάρ είναι Ισπανός; - Ο Πέδρο Αλμοδοβάρ είναι Ουκρανός; 4. - Ο Ακίρα Κουροσάβα είναι Ιάπωνας; - Ο Ακίρα Κουροσάβα είναι Κινέζος; 5. - Η Κατρίν Ντενέβ είναι Γαλλίδα; - Η Κατρίν Ντενέβ είναι Αγγλίδα;	- Ναι, ο Μάικ Φελπς είναι Αμερικανός. - Όχι, ο Μάικ Φελπς δεν είναι Καναδός, είναι Αμερικανός. - Ναι, ο Ισμαήλ Κανταρέ είναι Αλβανός. - Όχι, ο Ισμαήλ Κανταρέ δεν είναι Γάλλος, είναι Αλβανός. - Ναι, ο Πέδρο Αλμοδοβάρ είναι Ισπανός. - Όχι, ο Πέδρο Αλμοδοβάρ δεν είναι Ουκρανός, είναι Ισπανός. - Ναι, ο Ακίρα Κουροσάβα είναι Ιάπωνας. - Όχι, ο Ακίρα Κουροσάβα δεν είναι Κινέζος, είναι Ιάπωνας. - Ναι, η Κατρίν Ντενέβ είναι Γαλλίδα. - Όχι, η Κατρίν Ντενέβ δεν είναι Αγγλίδα, είναι Γαλλίδα.
2.8.	Ελεύθερη.	
2.9.	1. Η Δανάη Λούρη δεν είναι Καναδή. 2. Ο κύριος Τόμας Μόρτον είναι Άγγλος. 3. Ο Φιλίπ Λαφόν δεν είναι Αμερικανός, είναι Καναδός. 4. Η κυρία Λαφόν είναι μαθήτριά σου. 5. Η κυρία Σετίν είναι φίλη σου;	
2.10.	1. Η Ταμάρα Ιβανόβα είναι Ουκρανή. 2. Η κυρία Ερμιόνη είναι Ελληνίδα. 3. Ο Τόμας Μόρτον είναι Άγγλος. 4. Η Σεσίλ Λαφόν είναι μαθήτριά σου. 5. Η Μαράλ Σετίν είναι φίλη μου. 6. Ο Φιλίπ Λαφόν είναι μαθητής μου.	
2.11.	1. Ο Τόμας Μόρτον δεν είναι Καναδός. 2. Ναι, η Μαράλ είναι φίλη μου. 3. Ο Φιλίπ Λαφόν είναι μαθητής σου. 4. Όχι, η Σεσίλ δεν είναι Καναδέζα. 5. Η κυρία Ερμιόνη είναι Ελληνίδα.	
2.12.	α. σας, Είμαι, η, Χαίρω, πολύ, Είστε, Όχι. β. Καλησπέρα, κύριος, δεν, ο, Χαίρω, πολύ, κύριε, δεν, είμαι, είμαι. γ. Ποιος, αυτός, Καναδός, μαθητής, η, ποια, γυναίκα, φίλη, μου, αυτή, κυρία, Αύριο, σας, καληνύχτα.	
2.13.	1. Σ , 2. Λ , 3. Λ , 4. Σ , 5. Λ , 6. Σ .	
2.14.α.	1. Μαρία - Κάλλας - Ελληνίδα, 2. Μίκης - Θεοδωράκης - Έλληνας, 3. Πάμπλο - Πικάσο - Ισπανός, 4. Φεντερίκο - Φελίνι - Ιταλός, 5. Μέρilin - Μονρό - Αμερικανίδα.	
2.14.β.	1. Το όνομά της είναι Μαρία Κάλλας και είναι Ελληνίδα. 2. Το όνομά του είναι Μίκης Θεοδωράκης και είναι Έλληνας. 3. Το όνομά του είναι Πάμπλο Πικάσο και είναι Ισπανός. 4. Το όνομά του είναι Φεντερίκο Φελίνι και είναι Ιταλός. 5. Το όνομά της είναι Μέρilin Μονρό και είναι Αμερικανίδα.	
2.14.γ.	Ελεύθερη.	
2.14.δ.	Ελεύθερη.	
2.15.	1.- Ποιος είναι αυτός; - Είναι ο (ηθοποιός) Σον Πεν. 2.- Ποια είναι αυτή; - Είναι η (ηθοποιός) Κίρα Νάιλι. 3.- Ποιος είναι αυτός; - Είναι ο (ηθοποιός) Ράιαν Γκόσλινγκ. 4.- Ποια είναι αυτή; - Είναι η (ηθοποιός) Φανί Αρντάν. 5.- Ποιο είναι αυτό το παιδί / το αγόρι; - Είναι ο Όλιβερ Τούιστ. 6.- Ποιο είναι αυτό το παιδί / το κορίτσι; - Είναι η Αλίκη. 7.- Ποιο είναι αυτό το ζαχαροπλαστείο; - Είναι το ζαχαροπλαστείο "Αιάκειον". 8.- Ποιο είναι αυτό το νοσοκομείο; - Είναι το νοσοκομείο "Ιπποκράτειο".	
2.16.	1. Είναι Άγγλος, 2. Είναι Γαλλίδα, 3. Είναι Ιταλός, 4. Είναι Ισπανίδα.	
2.17.	1. αυτός, 2. αυτό, 3. αυτός, 4. αυτή, 5. αυτό, 6. αυτή.	
2.18.	1. Ποια / η, 2. Ποιο / το / η, 3. Ποια / η, 4. Ποιος / ο / ο, 5. Ποιο / το, 6. Ποιος / ο.	
2.19.	1. Ποιος είναι αυτός; 2. Ποιο είναι αυτό το σπίτι; 3. Ποια είναι αυτή; 4. Ποιο είναι αυτό το ξενοδοχείο; 5. Ποιος είναι αυτός; 6. Ποια είναι αυτή;	
2.20.	1.- Μαρία, ο Τζον είναι φίλος σου ; - Ναι, ο Τζον είναι φίλος μου . <i>Ο Τζον είναι φίλος της.</i> 2.- Τζον, η Μαρία είναι φίλη σου ; - Ναι, η Μαρία είναι φίλη μου . <i>Η Μαρία είναι φίλη του.</i> 3.- Μαρία, η Ελένη είναι φίλη σου ; - Ναι, η Ελένη είναι φίλη μου . <i>Η Ελένη είναι φίλη της.</i> 4.- Τζον, αυτό είναι το σπίτι σου ; - Ναι, αυτό είναι το σπίτι μου . <i>Αυτό είναι το σπίτι του.</i> 5.- Μαρία, αυτό είναι το σπίτι σου ; - Ναι, αυτό είναι το σπίτι μου . <i>Αυτό είναι το σπίτι της.</i> 6. Το μουσείο Καπράλου. Αυτός είναι ο κήπος του . Κι αυτή είναι η θέα του .	
2.21.	α. 1. Εγώ, 2. Εσύ, 3. Εσύ, 4. Εγώ, 5. Εσύ, 6. Εγώ. β. 1. Αυτή, 2. Αυτός, 3. Αυτή, 4. Αυτός, 5. Αυτή, 6. Αυτός.	
2.22.	1. του, 2. της, 3. του, 4. του, 5. της, 6. του, 7. της, 8. του.	
2.23.	1. σου / μου, 2. της / της, 3. μου / μου / της / του, 4. σας / της, 5. σου / του.	
2.24.α.	το κορίτσι, ο άντρας, η Δανάη, ο κήπος, η γυναίκα, ο κύριος, ο μαθητής, το παιδί, η κυρία, το νοσοκομείο, η γραμματεία, το λιμάνι, η γάτα, το αγόρι, ο σκύλος, το χωριό, το πρωί, το σπίτι, η μέρα, το γραφείο, η μαθήτρια, το μουσείο, η φίλη, η χώρα, το ξενοδοχείο, η οικογένεια, η νύχτα, η Ερμιόνη, ο φίλος, το σχολείο, η εθνικότητα, η κόρη, το επώνυμο.	
2.24.β.	 -ας: ο άντρας / -ης: ο μαθητής / -ος: ο κήπος, ο κύριος, ο σκύλος, ο φίλος. -α: η γυναίκα, η κυρία, η γραμματεία, η γάτα, η μέρα, η μαθήτρια, η χώρα, η οικογένεια, η νύχτα, η εθνικότητα. -η: η Δανάη, η φίλη, η Ερμιόνη. -ι: το κορίτσι, το παιδί, το λιμάνι, το αγόρι, το πρωί, το σπίτι. -ο: το νοσοκομείο, το χωριό, το γραφείο, το μουσείο, το ξενοδοχείο, το σχολείο, το επώνυμο.	
2.25.	1. δεν, όχι, ποιο, ναι, 2. ποιος, αυτή, εδώ, όνομα, 3. μέρα, μου, πρωί, καλημέρα, 4. γεια, φίλος, νύχτα, πολύ.	
2.26.	1. αυτός, αύριο , η γυναίκα, το απόγευμα , 2. καλημέρα , η φίλη, πάλι , το ξενοδοχείο , 3. ο μαθητής , λοιπόν , η μαθήτρια , χαίρετε , 4. ο άντρας, καλησπέρα , το επώνυμο , φέτος , 5. παίρνω , το βράδυ , καληνύχτα , η εθνικότητα .	
2.27.	1. ο Καναδός - ο Έλληνας, 2. ο Ρώσος - ο Άγγλος, 3. η Ουκρανή - η Τουρκάλα, 4. η Αλβανή - η Γαλλίδα.	
2.28.	α. 1. Αμερικανός, Γάλλος, 2. Αλβανός, Γερμανός, 3. Τούρκος, Ιάπωνας, 4. Ουκρανός, Ισπανός, 5. Ιταλός, Κινέζος, 6. Βέλγος, Βούλγαρος. β. 1. Ρωσίδα, Γαπωνέζα, 2. Ελληνίδα, Αγγλίδα, 3. Ισπανίδα, Γερμανίδα, 4. Κινέζα, Καναδέζα, 5. Βελγίδα, Αμερικανίδα, 6. Ιταλίδα, Βουλγάρα.	

2.29.	1.ο Γάλλος, η Γαλλίδα, 2.ο Ισπανός, η Ισπανίδα, 3.ο Έλληνας, η Ελληνίδα, 4.ο Τούρκος, η Τουρκάλα, 5.ο Κινέζος, η Κινέζα, 6.ο Ουκρανός, η Ουκρανή.
2.30.	1. Αγγλία, Άγγλος, Αγγλίδα - Βέλγιο , Βέλγος, Βελγίδα - Γαλλία, Γάλλος , Γαλλίδα - Ρωσία , Ρώσος, Ρωσίδα . 2. Αμερική , Αμερικανός , Αμερικανίδα - Γερμανία , Γερμανός, Γερμανίδα - Ισπανία, Ισπανός , Ισπανίδα - Ιταλία , Ιταλός, Ιταλίδα . 3. Ελλάδα, Έλληνας, Ελληνίδα . 4. Βουλγαρία , Βούλγαρος, Βουλγάρα - Τουρκία, Τούρκος , Τουρκάλα. 5. Ιαπωνία , Ιάπωνας / Γιαπωνέζος , Γιαπωνέζα - Καναδάς, Καναδός , Καναδέξα - Κίνα, Κινέζος , Κινέζα. 6. Αλβανία, Αλβανός , Αλβανή - Δανία , Δανός , Δανή - Καναδάς , Καναδός, Καναδή - Ουκρανία, Ουκρανός , Ουκρανή.
2.31.	ο Καναδός, η Ελληνίδα, η Ουκρανή, η Ρωσίδα, ο Βέλγος, ο Γερμανός, η Τουρκάλα, ο Αμερικανός, ο Γάλλος, ο Αλβανός, η Αμερικανίδα, η Βελγίδα, ο Βούλγαρος, ο Ιάπωνας, ο Ουκρανός, ο Ρώσος, η Γιαπωνέζα, η Κινέζα, ο Τούρκος, ο Άγγλος, η Γαλλίδα, ο Έλληνας, η Καναδέξα, η Βουλγάρα, η Γερμανίδα, η Αλβανή, ο Ιταλός, ο Κινέζος, η Ιταλίδα, η Αγγλίδα.
2.32.	α. 1.κύριος, κυρία, αυτή, της. 2.όνομα, φίλη, λοιπόν, ποια. 3.επώνυμο, γυναίκα, εδώ, δω. 4.εθνικότητα, βράδυ, πρωί, του. 5.μαθήτρια, σχολείο, μαθητής, δεν. β. 1.απόγευμα, καλησπέρα, από, και. 2.χαίρετε, χαιρώ, πολύ, το. 3.οικογένεια, ξενοδοχείο, χωριό, γεια. 4.αύριο, καληνύχτα, Καναδός, ναι. 5.ήρθατε, σπίτι, καλώς, μου.
2.33.α.	1.το όνομα, το όνομά μου, 2.το επώνυμο, το επώνυμό σου, 3.η εθνικότητα, η εθνικότητά του, 4.η μαθήτρια, η μαθήτριά της, 5.το απόγευμα, το απόγευμά μου, 6.το πρόγραμμα, το πρόγραμμά σου, 7.η οικογένεια, η οικογένειά του, 8.ο κάτοικος, ο κάτοικός της.
2.33.β.	1.το όνομά μου, 2.το ξενοδοχείο σου, 3.το κορίτσι του, 4.το πρόγραμμά της, 5.το σχολείο μου, 6.το επώνυμό σου, 7.η γραμματέας του, 8.ο μαθητής της, 9.το μουσείο του, 10.η μαθήτριά μου.
2.34.	1.Ποια είναι λοιπόν η φίλη σου; 2.Η μαθήτριά μου και η οικογένειά της είναι στην Αίγινα. 3.Από δω ο φίλος μου, ο κύριος Ακίρα Νακάτα. 4.Η γυναίκα του είναι η Κίκου Νακάτα και είναι Γιαπωνέζα. 5.Καλώς ήρθατε στο σπίτι μου! 6.Ο κύριος Ιακώβου είναι στο ξενοδοχείο του. 7.Αυτό είναι το πρόγραμμά σου. 8.Η κυρία Ερμιόνη δεν είναι εδώ. Είναι στο ζαχαροπλαστείο <i>Αιάκειον</i> .
2.35.	Στην Αιγινήτικη Εστία <i>Ερμιόνη</i> Καλησπέρα σας! <i>Νικόλα</i> Γεια σας! Είμαι ο Νικόλα Καπαρέλι. <i>Ερμιόνη</i> Χαίρω πολύ, κύριε Καπαρέλι. Ιταλός είστε, ε; <i>Νικόλα</i> Ιταλός; Όχι, δεν είμαι Ιταλός. <i>Ερμιόνη</i> Δεν είστε Ιταλός; Είστε Γάλλος; <i>Νικόλα</i> Όχι, όχι. Αλβανός είμαι. Το όνομά μου είναι Καπαρέλι, Νικόλα Καπαρέλι. <i>Ερμιόνη</i> Καπαρέλι... Καπαρέλι... Κάττα άλφα πι άλφα ρο έψιλον λάμδα γιώτα; <i>Νικόλα</i> Μάλιστα! <i>Ερμιόνη</i> Αχ, ναι... Εδώ είστε!
2.36.	1.ο Μπίλ Γκέιτς , η Φέι Ντάναγουεϊ , ο Τσάρλι Τσάπλιν , 2.ο Πάμπλο Πικάσο , η Αντζελίνα Τζολί , ο Τζακ Νίκολσον , 3.η Κατρίν Ντενέβ , ο Ράιαν Γκόσλινγκ , ο Γιόχαν Βόλφγκανγκ Γκαίτε , 4.η Ρενέ Ζελβέγκερ, ο Φεντερίκο Φελίνι, η Σαρλότ Μπροντέ , 5.ο Αλ Πατσίνο, ο Τζέιμς Μποντ , ο Πιότρ Ιλίτς Τσαϊκόφσκι , 6.ο Ισμαήλ Κανταρέ, ο Στιβ Τζομπς , ο Ερνέστο τσε Γκεβάρα , 7.ο Τζιμ Τζάρμους , ο Μπενβενούτο Τσελίνι , ο Ντίζι Γκιλέσπι .
2.37.	1. β , 2. α , 3. β , 4. α , 5. γ . ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Στο ξενοδοχείο “Πανόραμα” <i>κ. Ιακώβου</i> Καλησπέρα σας! <i>Λιέν</i> Καλησπέρα σας! <i>Πολ</i> Γεια σας! Είμαι ο Πολ Λέμενς. Η κυρία Σεσίλ Λαφόν είναι εδώ; <i>κ. Ιακώβου</i> Η κυρία Λαφόν... Ναι, είναι στον κήπο. Από εδώ, παρακαλώ... Είστε κι εσείς Γάλλος, κύριε Λέμενς; <i>Πολ</i> Όχι, εγώ είμαι Βέλγος. *** <i>Σεσίλ</i> Πολ! Γεια σου! Καλώς ήρθες! <i>Πολ</i> Καλησπέρα, Σεσίλ. Από δω η γυναίκα μου, η Λιέν. <i>Σεσίλ</i> Χαίρω πολύ. Είστε Κινέζα, Λιέν; <i>Λιέν</i> Όχι, είμαι Γαλλίδα. <i>Σεσίλ</i> Λιέν, Πολ από δω ο άντρας μου, ο Φιλίπ. <i>Πολ</i> Χαίρω πολύ, Φιλίπ. Γάλλος ή Βέλγος, λοιπόν; <i>Φιλίπ</i> Είμαι Καναδός! *** <i>Σεσίλ</i> Λοιπόν, κύριε Ιακώβου, καληνύχτα σας! <i>κ. Ιακώβου</i> Καληνύχτα σας, κυρία Λαφόν.
2.38.	1. α , 2. β , 3. α , 4. α , 5. β . ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Στην Αιγινήτικη Εστία <i>Μαράλ</i> Καλημέρα σας! Είμαι η Μαράλ Σετίν. <i>Ερμιόνη</i> Καλημέρα σας, κυρία Σετινί. Είστε Γαλλίδα; <i>Μαράλ</i> Όχι, δεν είμαι Γαλλίδα, είμαι Τουρκάλα. Το επώνυμό μου είναι Σετίν, όχι Σετινί. Μαράλ Σετίν. Σίγμα έψιλον ταυ γιώτα νι.

	Ερμιόνη	Α, μάλιστα!
	Μαράλ	Η Δανάη είναι εδώ;
	Ερμιόνη	Ποια Δανάη; Η Δανάη Λούρη;
	Μαράλ	Ναι, η Δανάη Λούρη. Είναι φίλη μου.
	Ερμιόνη	Όχι, δεν είναι εδώ.
2.39.	1.α, 2.β, 3.α, 4.β.	
	ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Στην Αιγινήτικη Εστία	
	Δανάη	Γεια σας, κυρία Ερμιόνη!
	Ερμιόνη	Καλησπέρα, Δανάη.
	Δανάη	Ποιος είναι αυτός ο κύριος, κυρία Ερμιόνη;
	Ερμιόνη	Είναι ο Τόμας Κράουν. Όχι, όχι, είναι ο Τόμας Μόρτον. Είναι μαθητής σου.
	Δανάη	Και ποια είναι η εθνικότητά του; Αμερικανός;
	Ερμιόνη	Αμερικανός δεν είναι. Είναι Καναδός... Όχι, δεν είναι Καναδός. Άγγλος είναι.
	Δανάη	Α, μάλιστα. Και είναι μαθητής μου;
	Ερμιόνη	Ναι, ναι. Είναι μαθητής σου.
2.40.	1.β, 2.β, 3.γ, 4.α, 5.β.	
2.41.	Ελεύθερη.	
2.42.	Ελεύθερη.	
2.43.	Ο πιο καλός ο μαθητής	
	Έναν καιρό που μ' έστειλε η μάνα μου σχολείο (ω, ω, ω, ω) κι ο δάσκαλός μου μ' έβαξε στο πρώτο το θρανίο.	Πάντοτε στο τετράδιο βαθμό έπαιρνα δέκα (ω, ω, ω, ω) κι αν στη ζωή πήρα μηδέν τα φταίει μια γυναίκα .
	Ο πιο καλός ο μαθητής ήμουν εγώ στην τάξη (ω, ω, ω, ω) κι οι δάσκαλοί μου με είχανε μη βρέξει και μη στάξει.	Στον έλεγχο διαγωγή είχα κοσμιωτάτη (ω, ω, ω, ω) κι όμως οι συναναστροφές (όλες αυτές, Μανόλη μου) μου βγάλανε το μάτι.

ΒΗΜΑ 3

3Α	1.β [ένας χάρτης], 2.β [μία βαλίτσα], 3.β [ένα χωριό].
3Β	1.β [μία κυρία], 2.α [ένας κύριος], 3.γ [ένα σπίτι], 4.γ [ένα λιμάνι], 5.γ [ένα παιδί], 6.γ [ένα χωριό], 7.α [ένας σκύλος].
3.1.	1.β, 2.δ, 3.α, 4.ζ, 5.ε, 6.γ, 7.η.
3.2.	1.γ, 2.ε, 3.α, 4.η, 5.ζ, 6.δ, 7.β.
3.3.	Ελεύθερη.
3.4.α.	Η Αθήνα: πόλη & πρωτεύουσα, ο Παρνασσός: βουνό, η Γαλλία: χώρα, ο Πειραιάς: πόλη & λιμάνι, το Παρίσι: πόλη & πρωτεύουσα, το Στρασβούργο: πόλη, η Αμερική: ήπειρος, η Αλβανία: χώρα, η Μασσαλία: πόλη & λιμάνι, η Ελλάδα: χώρα, η Αγγλία: χώρα, τα Τίρανα: πόλη & πρωτεύουσα, η Τουρκία: χώρα, η Άγκυρα: πόλη & πρωτεύουσα, ο Σηκουάνας: ποταμός, η Ισπανία: χώρα, η Μαριούπολη: πόλη & λιμάνι, η Ουκρανία: χώρα, το Κίεβο: πόλη & πρωτεύουσα, η Βουλγαρία: χώρα, η Αυστραλία: χώρα, το Λίβερπουλ: πόλη & λιμάνι, το Λονδίνο: πόλη, λιμάνι & πρωτεύουσα, το Τολέδο: πόλη, η Ασία: ήπειρος, η Μαδρίτη: πόλη & πρωτεύουσα, η Σόφια: πόλη & πρωτεύουσα, η Αφρική: ήπειρος, η Κύπρος: χώρα, ο Δούναβης: ποταμός.
3.4.β.	Ελεύθερη.
3.5.	1.Όχι, (η Κύπρος) δεν είναι ήπειρος. 2.(Το Λονδίνο δεν είναι χώρα,) είναι πόλη. 3.Όχι, (η Ευρώπη) δεν είναι χώρα, είναι ήπειρος. 4.Όχι, (η Μαδρίτη) δεν είναι λίμνη, είναι πόλη. 5.(Η Αλβανία δεν είναι ήπειρος,) είναι χώρα. 6.Ναι, (η Ασία) είναι ήπειρος. 7.Όχι,(η Σόφια) δεν είναι λιμάνι, είναι πόλη. 8.Όχι, (η Αφρική) δεν είναι χώρα, είναι ήπειρος.
3.6.	1.Τι είναι το Τολέδο; 2.Η Αυστραλία είναι χώρα; 3.Η Κύπρος είναι λιμάνι; 4.Η Γαλλία είναι πόλη; 5.Το Λονδίνο είναι χωριό; 6.Η Μαριούπολη είναι χώρα; 7.Τι είναι το Παρίσι;
3.7.	1.Είναι μία οικογένεια. 2.Είναι μία ήπειρος. 3.Είναι ένα βουνό. 4.Είναι ένα λιμάνι. 5.Είναι μία χώρα. 6.Είναι ένα χωριό.
3.8.	<i>Τι είναι αυτό;</i> 1.Είναι ένας σκύλος. 2.Είναι μία γάτα. 3.Είναι ένα αστέρι. 4.Είναι ένα σύννεφο. 5.Είναι ένα δάσος. 6.Είναι μία πυξίδα. 7.Είναι ένας χάρτης.
3.9.	<i>Τι είναι αυτό;</i> 1.Είναι μία πυξίδα. Είναι η πυξίδα μου . 2.Είναι ένας κήπος. Είναι ο κήπος μου . 3.Είναι ένα σπίτι. Είναι το σπίτι μου . 4.Είναι ένα σχολείο. Είναι το σχολείο μου . 5.Είναι ένα εισιτήριο. Είναι το εισιτήριό μου . 6.Είναι μία βαλίτσα. Είναι η βαλίτσα μου . 7.Είναι ένα ξενοδοχείο. Είναι το ξενοδοχείο μου . 8.Είναι ένας χάρτης. Είναι ο χάρτης μου .
3.10.	1. - Ποιος είναι αυτός ο κύριος; - Είναι ένας φίλος μου, ο Γιώργος Νίκας. 2. - Ποια είναι αυτή η κυρία; - Είναι μία φίλη μου, η Έλλη Ρώτα. 3. - Ποιος είναι αυτός ο κύριος; - Είναι ένας φίλος μου, ο Άρης Παππάς. 4. - Ποια είναι αυτή η κυρία; - Είναι μία φίλη μου, η Μυρτώ Λύτρα.

3.11.	1. - Ποιος είναι αυτός; - Είναι ένας ηθοποιός. Είναι ο ηθοποιός Σον Πεν. 2. - Ποια είναι αυτή; - Είναι μία ηθοποιός. Είναι η ηθοποιός Φέι Νταναγουέι. 3. - Ποιος είναι αυτός; - Είναι ένας ηθοποιός. Είναι ο ηθοποιός Ράιαν Γκόσλινγκ. 4. - Ποια είναι αυτή; - Είναι μία ηθοποιός. Είναι η ηθοποιός Κίρα Νάιπλι. 5. - Ποιος είναι αυτός; - Είναι ένας ηθοποιός. Είναι ο ηθοποιός Αλ Πατσίνιο. 6. - Ποια είναι αυτή; - Είναι μία ηθοποιός. Είναι η ηθοποιός Μέριλιν Μονρό. 7. - Ποιος είναι αυτός; - Είναι ένας ηθοποιός. Είναι ο ηθοποιός Σον Κόνερι. 8. - Ποια είναι αυτή; - Είναι μία ηθοποιός. Είναι η ηθοποιός Πενέλοπε Κρουζ.
3.12.	1. Είναι ένα ξενοδοχείο. Είναι το ξενοδοχείο "Πανόραμα". 2. Είναι ένα μουσείο. Είναι το μουσείο "Καπράλου". 3. Είναι ένα σχολείο. Είναι το σχολείο "Αιγινήτικη Εστία". 4. Είναι ένα νοσοκομείο. Είναι το νοσοκομείο "Ιπποκράτειο". 5. Είναι ένα μουσείο. Είναι το μουσείο "Γκούγκενχάιμ". 6. Είναι ένα νοσοκομείο. Είναι το νοσοκομείο "Αλεξάνδρα". 7. Είναι ένα ξενοδοχείο. Είναι το ξενοδοχείο "Αστέρι". 8. Είναι ένα σχολείο. Είναι το σχολείο "Πυξίδα".
3.13.	1. - Ποιος είναι αυτός; - Είναι ένας Καναδός. Είναι ο Φιλίπ Λαφόν. 2. - Ποιος είναι αυτός; - Είναι ένας Άγγλος. Είναι ο Τόμας Μόρτον. 3. - Ποια είναι αυτή; - Είναι μία Τουρκάλα. Είναι η Μαράλ Σετίν. 4. - Ποιος είναι αυτός; - Είναι ένας Αλβανός. Είναι ο Νικόλα Καπαρέλι. 5. - Ποια είναι αυτή; - Είναι μία Γαλλίδα. Είναι η Σεσίλ Λαφόν. 6. - Ποια είναι αυτή; - Είναι μία Ελληνίδα. Είναι η Δανάη Λούρη.
3.14.	ένα φεγγάρι, ένας ήλιος, μία θάλασσα, ένα βουνό, ένα εισιτήριο, ένας ποταμός, μία λίμνη, ένας χάρτης, ένας αέρας, μία γη, μία βαλίτσα, ένα δάσος, μία ήπειρος, μία πόλη, μία πυξίδα, ένα αστέρι, ένα σύννεφο, ένας ουρανός, ένα σχολείο, μία χώρα, ένα χωριό, μία οικογένεια, ένα σπίτι, ένας άντρας, ένα μουσείο, ένα αγόρι, μία γυναίκα, μία μέρα, ένα απόγευμα, ένας μαθητής, μία φίλη, ένα βράδυ, ένα κορίτσι, ένα πρόγραμμα, μία νύχτα, ένα όνομα, ένα ξενοδοχείο, ένα λιμάνι, ένα πρωί, ένας σκύλος, μία μαθήτρια, ένας φίλος, μία γάτα.
3.15.	1. Είναι ένας κύριος. Είναι ο κύριος Δημητρίου. 2. Είναι ο Αλ Πατσίνιο. Είναι ένας Αμερικανός ηθοποιός. 3. Είναι ένα κορίτσι. Είναι η Κάτια Δήμου. 4. Είναι το "Ιπποκράτειο". Είναι ένα νοσοκομείο. 5. Είναι ο Γιάννης Ιωάννου. Είναι ένας ηθοποιός. 6. Είναι μία κυρία. Είναι η κυρία Λεμονίδου. 7. Είναι ένα αγόρι. Είναι το παιδί μου. 8. Είναι ένα σχολείο. Είναι το σχολείο μου. 9. Είναι μία ηθοποιός. Είναι η Κατρίν Ντενέβ. 10. Είναι ένα λιμάνι. Είναι ο Πειραιάς.
3.16.	 ΑΡΣΕΝΙΚΑ -ος: ο ποταμός, ο ήλιος, ο κύριος / -ης: ο χάρτης, ο μαθητής / -ας: ο άντρας, ο αέρας. ΘΗΛΥΚΑ -ος: η ήπειρος / -η: η πόλη, η λίμνη / -α: η χώρα, η κυρία, η γυναίκα, η νύχτα. ΟΥΔΕΤΕΡΑ -ο: το βουνό, το χωριό, το σύννεφο / -ι: το λιμάνι, το φεγγάρι, το νησί, το παιδί / -ος: το δάσος.
3.17.	1.α, 2.β, 3.γ, 4.β, 5.γ, 6.β.
3.18.	α. ο ήλιος, το χωριό, ο κύριος, το σύννεφο, η ήπειρος, το δάσος, ο ποταμός, το βουνό, ο ουρανός. β. ο άντρας, η γυναίκα, η χώρα, ο αέρας, η θάλασσα, η κυρία, η νύχτα. γ. το φεγγάρι, η λίμνη, ο χάρτης, η πόλη, ο μαθητής, το νησί, το παιδί.
3.19.	η γυναίκα, ο ήλιος, ο άντρας, ο χάρτης, ο κύριος, το φεγγάρι, ο ποταμός, το σύννεφο, ο αέρας, η λίμνη, η ήπειρος, η χώρα, το βουνό, η κυρία, ο μαθητής, το κλίμα, το δάσος, η πόλη, η θάλασσα, ο ουρανός, το χωριό, το νησί, το λιμάνι, το παιδί, η νύχτα.
3.20.	1. Τι είναι αυτό; 2. Αυτό είναι το εισιτήριό σου. 3. Ποια είναι αυτή; 4. Το Λονδίνο είναι μια πόλη. 5. Αυτή η κυρία είναι η φίλη μου, η Μαρία. 6. Ο Όλυμπος είναι βουνό ή λίμνη; 7. Ποιο είναι αυτό το αγόρι; 8. Αυτή η θάλασσα είναι η Μεσόγειος. 9. Η Ταμάρα είναι μια φίλη μου, Ουκρανή. 10. Η κυρία Ερμιόνη είναι γραμματέας.
3.21.	α. ο ποταμός, ο μαθητής, ο ουρανός, το χωριό, το βουνό, το νησί, το παιδί. β. ο ήλιος, το δάσος, ο αέρας, η κυρία, ο άντρας, η γυναίκα, η χώρα, η πόλη, ο χάρτης, η λίμνη, το λιμάνι, το φεγγάρι. γ. η ήπειρος, ο κύριος, το απόγευμα, η θάλασσα. δ. ο ποταμός, ο κύριος, το χωριό, η ήπειρος, ο ήλιος, το δάσος, το βουνό. ε. ο χάρτης, η πόλη, το παιδί, το λιμάνι, το νησί, η λίμνη, η πόλη. ζ. ο αέρας, η κυρία, ο άντρας, η θάλασσα, η γυναίκα, η γλώσσα.
3.22.	1. η Κερκίνη, 2. το δάσος, 3. η Αθήνα, 4. το Λονδίνο, 5. η Κίνα, 6. το Παρίσι, 7. ο ποταμός, 8. το βουνό, 9. η Ουκρανία, 10. το νησί, 11. η Μεσόγειος, 12. η λίμνη, 13. ο ουρανός, 14. το φεγγάρι, 15. το σύννεφο, 16. η θάλασσα, 17. η ήπειρος, 18. η Ελλάδα, 19. ο αέρας, 20. το λιμάνι, 21. ο Νότος, 22. ο Βορράς.
3.23.	1. η Ανατολή, 2. η Ευρώπη, 3. η Δύση, 4. ο Πειραιάς, 5. το χωριό, 6. η Αίγινα, 7. ο χάρτης, 8. η Ρωσία, 9. είναι, 10. η χώρα, 11. η πόλη, 12. η λίμνη, 13. η Κερκίνη, 14. ο ήλιος, 15. η Αθήνα, 16. η ήπειρος.
3.24.	1. β [7], 2. β [11], 3. γ [18], 4. α [13], 5. β [19], 6. α [8], 7. β [20], 8. α [6].
3.25.	11: έντεκα, 22: είκοσι δύο, 13: δεκατρία, 16: δεκαέξι, 23: είκοσι τρία, 24: είκοσι τέσσερα, 25: είκοσι πέντε, 14: δεκατέσσερα, 19: δεκαεννέα/δεκαεννιά, 28: είκοσι οκτώ/οχτώ, 26: είκοσι έξι, 12: δώδεκα, 30: τριάντα, 29: είκοσι εννέα/εννιά, 15: δεκαπέντε, 17: δεκαεπτά/δεκαεφτά, 20: είκοσι, 18: δεκαοκτώ/δεκαοχτώ, 31: τριάντα ένα, 21: είκοσι ένα, 27: είκοσι επτά/εφτά.
3.26.	1. β [Θάλασσα, ήλιος κι ένα σύννεφο.], 2. δ [- Τι είναι; Νησί ή λίμνη; - Είναι νησί.], 3. α [Ο Πειραιάς είναι ένα λιμάνι.], 4. η [- Τι είναι η Αθήνα; Πόλη ή νησί; - Είναι πόλη.], 5. ζ [- Τι είναι αυτό; - Είναι ένα δάσος. - Ποιο δάσος; - Η Δαδιά.], 6. γ [- Είναι ποτάμι ή λίμνη; - Είναι ποτάμι.], 7. θ [- Τι είναι αυτό; - Είναι ένα διαβατήριο.], 8. ε [- Ποια είναι αυτή η πόλη; - Είναι το Παρίσι.], 9. ι [- Τι είναι αυτό; - Είναι ένας χάρτης.]
3.27.	1. ζ, 2. θ, 3. β, 4. η, 5. γ, 6. δ, 7. α, 8. ι.
3.28.	Ελεύθερη.

3.29.	Ελεύθερη.	
3.30.	Ποιος είναι αυτός ο αψηλός; Ποιος είναι αυτός ο αψηλός; Ποιος είναι αυτός ο τύπος; Φίλος σου είναι ή γνωστός ή το παιδί σου μήπως; <i>Είναι το αγόρι μου, είναι ο τύπος μου, είναι ο άνθρωπος που αγαπώ. Είναι το δάκρυ μου, είναι η αγάπη μου, είναι ένα όνειρο μελαγχρινό.</i>	Ποιος είναι αυτός που σου μιλά με τη ριγέ γραβάτα; Άσε τα λόγια τα πολλά και μίλα μου σταράτα. Άλλαξες χρώμα στο μαλλί και στα μπουζούκια τρέχεις κι ο άνθρωπος με το γυαλί, ποιος είναι; Τι τον έχεις;

ΒΗΜΑ 4

4Α	1.β [Περιμένω τον κύριο Μόρτον.], 2.α [Περιμένω την κυρία Λαφόν.], 3.β [Περιμένω το παιδί μου.]
4Β	1.β [Περιμένω τον Πέτρο.], 2.β [Περιμένω τον Οδυσσέα.], 3.α [Περιμένω τον Άλκη.]
4Γ	1.α [τον Καναδά], 2.γ [το λιμάνι], 3.β [την Ουκρανία], 4.α [τον άντρα], 5.γ [το χωριό], 6.β [την Ελλάδα].
4Δ	1.α [ΠΟΙΟΝ], 2.β [ΑΥΤΟΝ], 3.β [ΤΟΝ], 4.α [ΤΗΝ].
4.1.	Ελεύθερη.
4.2.	1.β, 2.β, 3.α.
4.3.	Λάθος: 1.β & δ, 2.α & δ, 3.β & δ.
4.4.	Λάθος: 1.γ, 2.γ.
4.5.	Ελεύθερη.
4.6.	Ελεύθερη.
4.7.α.	Ελεύθερη.
4.7.β.	Ελεύθερη.
4.8.	α. 1.Δανάη: Γεια σου, Μαράλ, τι κάνεις; 2.Μαράλ: Είμαι μια χαρά, ευχαριστώ. 3.Δανάη: Από πού είστε, κύριε Μόρτον; 4.Τόμας: Είμαι από την Αγγλία. 5.Νικόλα: Πώς σε λένε; 6.Σεσίλ: Με λένε Σεσίλ Λαφόν. Κι εσένα; 7.Νικόλα: Εμένα, με λένε Νικόλα. β. 1.Κύριος Ιακώβου: Πώς λέγεστε, κύριε; 2.Αντόνιο: Λέγομαι Αντόνιο Αλβαρέζ. 3.Κύριος Ιακώβου: Από πού είστε, κύριε Αλβαρέζ; 4.Αντόνιο: Είμαι από την Ισπανία.
4.9.	Βλέπε Βιβλίο 4.1.
4.10.	1.γ [Λάουρα: Καλησπέρα, πώς σε λένε;] 2.δ [Ιγκόρ: Με λένε Ιγκόρ! Κι εσένα;] 3.α [Λάουρα: Εμένα, με λένε Λάουρα.] 4.ζ [Ιγκόρ: Από πού είσαι, Λάουρα;] 5.ε [Λάουρα: Είμαι από την Ιταλία. Εσύ, από πού είσαι;] 6.β [Ιγκόρ: Εγώ είμαι από τη Ρωσία.]
4.11.	Ελεύθερη.
4.12.	1.περιμένω, 2.παρακαλώ, 3.κάνεις, 4.ευχαριστώ, 5.εντάξει, 6. λέγομαι.
4.13.	1.ο Λίβανος - ο Λιβανέζος - η Λιβανέζα, 2.η Αγγλία - ο Άγγλος - η Αγγλίδα, 3.η Αλβανία - ο Αλβανός - η Αλβανή / Αλβανίδα, 4.η Γαλλία - ο Γάλλος - η Γαλλίδα, 5.η Ελλάδα - ο Έλληνας - η Ελληνίδα, 6.η Ουκρανία - ο Ουκρανός - η Ουκρανή, 7.η Ρωσία - ο Ρώσος - η Ρωσίδα, 8.η Τουρκία - ο Τούρκος - η Τουρκάλα, 9.το Βέλγιο - ο Βέλγος - η Βελγίδα, 10.το Μεξικό - ο Μεξικάνος - η Μεξικάνα.
4.14.	Ελεύθερη.
4.15.	1.Σάββατο - Κυριακή - Δευτέρα, 2.Δευτέρα - Τρίτη - Τετάρτη, 3.Τετάρτη - Πέμπτη - Παρασκευή, 4.Κυριακή - Δευτέρα - Τρίτη.
4.16.	1. α.Σήμερα είναι Σάββατο. β.Χτες ήταν Παρασκευή. γ.Αύριο θα είναι Κυριακή. 2. α.Αύριο θα είναι Τετάρτη. β.Σήμερα είναι Τρίτη. γ.Χτες ήταν Δευτέρα. 3. α.Σήμερα είναι Παρασκευή. β.Αύριο θα είναι Σάββατο. γ.Χτες ήταν Πέμπτη. 4. α.Χτες ήταν Δευτέρα. β.Αύριο θα είναι Τετάρτη. γ.Σήμερα είναι Τρίτη.
4.17.	1.- Τι μέρα ήταν χτες; - Χτες ήταν Τρίτη. 2.- Τι μέρα είναι σήμερα; - Σήμερα είναι Τετάρτη. 3.- Τι μέρα θα είναι αύριο; - Αύριο θα είναι Πέμπτη.
4.18.	Τον λένε Άγη. Είναι καθηγητής. Τη Δευτέρα, την Τρίτη, την Τετάρτη, την Πέμπτη και την Παρασκευή το πρωί παίρνει το λεωφορείο για τη δουλειά του. Το Σάββατο και την Κυριακή είναι πάντα σπίτι. Το πρωί πίνει τον καφέ του, μετά ετοιμάζει το φαγητό του και διαβάζει το βιβλίο του. Το απόγευμα βλέπει την εκπομπή Γεια σας και τι κάνει το βράδυ; Το Σάββατο το βράδυ βγαίνει έξω με τη φίλη του, την Κάριν. Η Κάριν είναι Αγγλίδα από το Λονδίνο. Την Κυριακή το πρωί με την Κάριν παίρνουν το λεωφορείο για το βουνό, τον Παρνασσό.
4.19.	Τι είναι αυτό; Πώς το λένε αυτό ελληνικά; 1.Είναι ένα ηλεκτρολόγιο. Το λένε ηλεκτρολόγιο. 2.Είναι μια οθόνη. Το λένε οθόνη. 3.Είναι ένα ποντίκι. Το λένε ποντίκι. 4.Είναι ένα βιβλίο. Το λένε βιβλίο. 5.Είναι ένας χάρτης. Το λένε χάρτη. 6.Είναι μια πυξίδα. Το λένε πυξίδα. 7.Είναι μια βαλίτσα. Το λένε βαλίτσα. 8.Είναι ένας φορτιστής. Το λένε φορτιστή. 9.Είναι μια μπαταρία. Το λένε μπαταρία. 10.Είναι μια εφημερίδα. Το λένε εφημερίδα.

4.20.	Ελεύθερη.						
4.21.	1.θ, 2.α, 3.β, 4.η, 5.γ, 6.δ, 7.ζ, 8.ε, 9.ι.						
4.22.	1.Πώς σε λένε; Με λένε Μαρία. 2.Τη φίλη σου, πώς τη λένε; Τη λένε Αθηνά. 3.Το φίλο σου, πώς τον λένε; Τον λένε Μανόλη Ιωάννου. 4.Πώς τη λένε; Τη λένε Ζωή. 5.Πώς σας λένε; Μας λένε Μίμη και Νίκο. 6.Το μωρό πώς το λένε; Το λένε Μάνο. 7.Πώς τις λένε; Τις λένε Λυδία και Ανδρομάχη. 8.Πώς τους λένε; Τους λένε Γρηγόρη και Σταμάτη.						
4.23.	1.ζ, 2.α, 3.α, 4.α, 5.ε, 6.β, 7.γ, 8.γ, 9.γ.						
4.24.	1.- Ποιος περιμένει την Ταμάρα; - Ο Μιχάλης περιμένει την Ταμάρα. 2.- Ταμάρα, Νικόλα, περιμένετε το πλοίο; - Όχι, δεν περιμένουμε το πλοίο, περιμένουμε το ταξί. Η Ταμάρα και ο Νικόλα περιμένουν το ταξί. 3.- Εσύ, Δανάη, ποιον περιμένεις; - Περιμένω τη Μαράλ και τον Τόμας. 4.- Ποιος περιμένει τη φίλη σου από τον Καναδά; - Εμείς περιμένουμε τη φίλη σου από τον Καναδά. 5.- Η Σεσίλ και ο Φιλίπ ποιον περιμένουν; - Περιμένουν τη Δανάη.						
4.25.	1.[Αυτές] Διαβάζουν μια εφημερίδα. 2.[Αυτό] Βλέπει μια εκπομπή. 3.[Εμείς] Ετοιμάζουμε το φαγητό. 4.[Αυτή] Πίνει το τσάι της. 5.[Αυτά] Περιμένουν μια φίλη. 6.[Εγώ] Βγαίνω με το φίλο μου. 7.[Εσείς] Διαβάζετε ένα βιβλίο. 8.[Αυτός] Παίρνει το λεωφορείο. 9.[Εσύ] Δεν καταλαβαίνεις την άσκηση;						
4.26.	Περιμένει τον Αλέξανδρο και τη Χριστίνα, την Ιφιγένεια και τη φίλη της, τη Δάφνη, το Χρήστο, το Νικόλα, τον Κώστα, τη Μαρία, την Ελένη, το Θωμά, το Βασίλη, τον Ντίνο, την Ειρήνη, το Γιώργο, τη Βασιλική, το Φώτη, την Κατερίνα, τον Τζανή, τον Γκαστόν, το Χοσέ, την Ξένια, την Τίνα, τον Παναγιώτη, την Αιμιλία, το Μιλτιάδη, τη Λυδία, και την αδελφή της, την Ιόλη.						
4.27.	1.Ο Μιχάλης περιμένει την Ταμάρα. 2.Η Μαράλ περιμένει το φίλο της από την Τουρκία. 3.Η Σεσίλ περιμένει τον άντρα της. 4.Ο Φιλίπ Λαφόν περιμένει το φίλο του από τον Καναδά. 5.Η Δανάη περιμένει το πλοίο. 6.Εμείς περιμένουμε τον Κόλια από την Ουκρανία. 7.- Εσείς περιμένετε τον Πέτρο; - Όχι, εμείς περιμένουμε τον κύριο και την κυρία Σαντσέζ από το Μεξικό. 8.- Φιλίπ, ποιον περιμένεις; - Περιμένω τη γυναίκα μου, τη Σεσίλ. 9.- Εσύ, Μιχάλη; - Εγώ περιμένω τη Βικτόρια από την Ουκρανία. 10.Η Μαράλ και η Ταμάρα περιμένουν τον Τόμας. 11.Εσύ περιμένεις τη φίλη σου;						
4.28.	<table><tr><td>1. - Ποιον περιμένεις; - Περιμένω μια φίλη μου. - Ποια φίλη σου; - Την Τζέιν. - Από πού είναι; - Είναι από την Αγγλία.</td><td>2. - Ποιον περιμένεις; - Περιμένω ένα φίλο μου. - Ποιο φίλο σου; - Τον Πέδρο. - Από πού είναι; - Είναι από την Ισπανία.</td><td>3. - Ποιον περιμένεις; - Περιμένω μια φίλη μου. - Ποια φίλη σου; - Την Κιμ. - Από πού είναι; - Είναι από τον Καναδά.</td></tr><tr><td><i>Περιμένω τη φίλη μου, την Τζέιν. Είναι από την Αγγλία.</i></td><td><i>Περιμένω το φίλο μου, τον Πέδρο. Είναι από την Ισπανία.</i></td><td><i>Περιμένω τη φίλη μου, την Κιμ. Είναι από τον Καναδά.</i></td></tr></table>	1. - Ποιον περιμένεις; - Περιμένω μια φίλη μου. - Ποια φίλη σου; - Την Τζέιν. - Από πού είναι; - Είναι από την Αγγλία.	2. - Ποιον περιμένεις; - Περιμένω ένα φίλο μου. - Ποιο φίλο σου; - Τον Πέδρο. - Από πού είναι; - Είναι από την Ισπανία.	3. - Ποιον περιμένεις; - Περιμένω μια φίλη μου. - Ποια φίλη σου; - Την Κιμ. - Από πού είναι; - Είναι από τον Καναδά.	<i>Περιμένω τη φίλη μου, την Τζέιν. Είναι από την Αγγλία.</i>	<i>Περιμένω το φίλο μου, τον Πέδρο. Είναι από την Ισπανία.</i>	<i>Περιμένω τη φίλη μου, την Κιμ. Είναι από τον Καναδά.</i>
1. - Ποιον περιμένεις; - Περιμένω μια φίλη μου. - Ποια φίλη σου; - Την Τζέιν. - Από πού είναι; - Είναι από την Αγγλία.	2. - Ποιον περιμένεις; - Περιμένω ένα φίλο μου. - Ποιο φίλο σου; - Τον Πέδρο. - Από πού είναι; - Είναι από την Ισπανία.	3. - Ποιον περιμένεις; - Περιμένω μια φίλη μου. - Ποια φίλη σου; - Την Κιμ. - Από πού είναι; - Είναι από τον Καναδά.					
<i>Περιμένω τη φίλη μου, την Τζέιν. Είναι από την Αγγλία.</i>	<i>Περιμένω το φίλο μου, τον Πέδρο. Είναι από την Ισπανία.</i>	<i>Περιμένω τη φίλη μου, την Κιμ. Είναι από τον Καναδά.</i>					
4.29.	1.Περιμένετε τη φίλη σας, την Ελένη; 2.Περιμένουμε το φίλο μας, τον Πέδρο. 3.Περιμένουν τη φίλη τους, την Ταμάρα. 4.Περιμένεις το φίλο σου από την Ισπανία; 5.Περιμένει τη φίλη του από τον Καναδά. 6.Περιμένω το φίλο μου από την Αθήνα.						
4.30.	1.Ο Νικόλα πίνει το τσάι του. 2.Η Ταμάρα δεν καταλαβαίνει το διάλογο. 3.Η Μαράλ πίνει την κόκα κόλα της. 4.Παίρνουμε το λεωφορείο για την Αθήνα. 5.Ο Μιχάλης διαβάζει την εφημερίδα του. 6.Η Σεσίλ ετοιμάζει την ομελέτα.						
4.31.	1.Αυτοί βλέπουν το πλοίο. 2.Παίρνεις το λεωφορείο για τη δουλειά σου. 3.Ο Μιχάλης περιμένει την κυρία Κομινότι. 4.Διαβάζουμε την εφημερίδα ΓΥΝΑΙΚΑ. 5.Αυτές ετοιμάζουν τη σαλάτα. 6.Περιμένετε το φίλο σας. 7.Ο Τόμας πίνει το τσάι του. 8.Τι βλέπετε; 9.Βλέπουμε την εκπομπή Καλημέρα Ελλάδα.						
4.32.	ΑΡΣΕΝΙΚΑ σε -ος: ο κύριος (Βήμα 1), ο σκύλος(Βήμα 1), ο κάτοικος (Βήμα 2), ο φίλος (Βήμα 2), ο ήλιος (Βήμα 3), ο ουρανός(Βήμα 3), ο ποταμός (Βήμα 3), ο δάσκαλος (Βήμα 4). σε -ας: ο άντρας (Βήμα 1), ο αέρας (Βήμα 3). σε -ης: ο Μιχάλης (Βήμα 1), ο μαθητής (Βήμα 2), ο χάρτης (Βήμα 3), ο υπολογιστής (Βήμα 4), ο φορτιστής (Βήμα 4). ΘΗΛΥΚΑ σε -α: η γάτα (Βήμα 1), η Ταμάρα (Βήμα 1), η κυρία (Βήμα 1),η γυναίκα (Βήμα 1), η οικογένεια (Βήμα 1), η εθνικότητα (Βήμα 2), η μαθήτρια (Βήμα 2), η (η)μέρα (Βήμα 2), η νύχτα (Βήμα 2), η βαλίτσα (Βήμα 3), η γεωγραφία (Βήμα 3), η θάλασσα (Βήμα 3), η πυξίδα (Βήμα 3), η χώρα (Βήμα 3), η δασκάλα (Βήμα 4), η δουλειά (Βήμα 4), η εφημερίδα (Βήμα 4), η μπαταρία (Βήμα 4), η χαρά (Βήμα 4). σε -η: η Ελένη (Βήμα 1), η φίλη (Βήμα 2), η λίμνη (Βήμα 3), η πόλη (Βήμα 3), η οθόνη (Βήμα 4), η τάξη (Βήμα 4). σε -ος: η κάτοικος (Βήμα 2) η ήπειρος (Βήμα 3). ΟΥΔΕΤΕΡΑ σε -ι: το λιμάνι (Βήμα 1), το παιδί (Βήμα 1), το σπίτι (Βήμα 1), το αγόρι (Βήμα 2), το βράδυ (Βήμα 2), το κορίτσι (Βήμα 2), το πρωί (Βήμα 2), το αστέρι (Βήμα 3), το νησί (Βήμα 3), το ποτάμι (Βήμα 3), το φεγγάρι (Βήμα 3), το ποντίκι (Βήμα 4). σε -ο: το ξενοδοχείο (Βήμα 1), το χωριό (Βήμα 1), το επώνυμο (Βήμα 2), το μουσείο (Βήμα 2), το σχολείο (Βήμα 2), το βουνό (Βήμα 3), το διαβατήριο (Βήμα 3), το εισιτήριο (Βήμα 3), το σύννεφο (Βήμα 3), το βιβλίο (Βήμα 4), το λεωφορείο (Βήμα 4), το πληκτρολόγιο (Βήμα 4), το πλοίο (Βήμα 4). σε -ος: το δάσος (Βήμα 3).						
4.33.	ο αναπτήρας, ο μαρκαδόρος, ο πίνακας, ο χάρακας, ο υπολογιστής, η γόμα, η κόλλα, η ξύστρα, η οθόνη, η τσέπη, το κέρμα, το κλειδί, το μολύβι, το ντοσιέ, το πληκτρολόγιο, το ποντίκι, το πορτοφόλι, το στυλό, το τετράδιο, το χαρτί, το χαρτομάντιλο.						
4.34.	Βλέπε Βιβλίο 4.1.						

4.35.	α. το τετράδιο, ο μαρκαδόρος, το πληκτρολόγιο, το πορτοφόλι, το κέρμα, το χαρτομάντιλο, η ξύστρα, καλώς ήρθες, το χαρτί. β. η τσέπη, το στυλό, ο υπολογιστής, έτσι, ευχαριστώ, είστε, λέγεστε. γ. το ντοσιέ, το ποντίκι, η δασκάλα, το χαρτομάντιλο, ο άντρας, εντάξει, η Δανάη. δ. ο αναπτήρας, το πληκτρολόγιο, ο δάσκαλος, το βιβλίο, το κλειδί, το πλοίο.
4.36.	1. β, 2. β, 3. β, 4. α, 5. β, 6. β. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Στο αεροδρόμιο 1. Μίμης: Γεια σου, Μαρία. Μαρία: Καλησπέρα, Μίμη. Τι κάνεις; Μίμης: Έτσι κι έτσι. Περιμένω ένα φίλο μου Αμερικανό, τον Τομ. Μαρία: Από πού είναι ο Τομ; Μίμης: Από τη Νέα Υόρκη. 2. Μίμης: Γεια σας, κύριε Αλεξίου, τι κάνετε, πώς είστε; κ. Αλεξίου: Είμαι μια χαρά, Μίμη. Εσύ τι κάνεις; Μίμης: Πολύ καλά, σας ευχαριστώ. Από εδώ ο φίλος μου, ο Τομ, από τη Νέα Υόρκη. Τομ: Χαίρω πολύ, κύριε Αλεξίου. κ. Αλεξίου: Καλώς ήρθες, παιδί μου! Τομ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Αλεξίου!
4.37.α.	1. Σ, 2. Λ, 3. Σ, 4. Σ, 5. Λ, 6. Λ, 7. Σ, 8. Λ, 9. Λ, 10. Λ, 11. Σ, 12. Σ.
4.37.β.	1.α. Ποιος περιμένει τον Τόμας; 1.β. Ποιον περιμένει ο Μιχάλης; 2. Ο Τόμας Μόρτον είναι Αμερικανός; 3. Από πού είναι η Σεσίλια Νουαρέ; 4. Η Σεσίλια Κομινότι είναι από τον Καναδά; 5.α. Ποιος περιμένει τη Σου Λι; 5.β. Ποιον περιμένει ο κύριος Ιακώβου; 6. Τι κάνει / Πώς είναι η κυρία Ερμιόνη;
4.38.	Ελεύθερη.
4.39.	Ελεύθερη.
4.40.	Καλημέρα, τι κάνεις; Καλημέρα , τι κάνεις; Να 'σαι πάντα καλά κι όταν είσαι κοντά μου κι όταν είσαι μακριά. Να 'ναι κάθε σου μέρα μια καινούρια αρχή. Καλημέρα, τι κάνεις; Σ' αγαπάω πολύ. <i>Καλημέρα, τι κάνεις; Να 'σαι πάντα καλά, το κουράγιο μη χάνεις, το κεφάλι ψηλά. Καλημέρα, χαρά μου, καλημέρα, ζωή. Καλημέρα, τι κάνεις; Σ' αγαπάω πολύ.</i> Καλημέρα, τι κάνεις; Να 'σαι πάντα καλά κι όταν όλα νομίζεις ότι πάνε στραβά, πάντα κάτι θα γίνει, μη ρωτάς το γιατί. Καλημέρα, τι κάνεις; Σ' αγαπάω πολύ. Καλημέρα, τι κάνεις; Να 'σαι πάντα καλά κι όταν είσαι κοντά μου κι όταν είσαι μακριά. Να 'ναι κάθε σου μέρα μια καινούρια αρχή. Καλημέρα, τι κάνεις; Σ' αγαπάω πολύ.

ΒΗΜΑ 5

5Α	1. α [Είμαι από τον Καναδά.], 2. β [Μένω στον Καναδά.], 3. α [Είμαι από την Ελλάδα.], 4. β [Μένω στην Ελλάδα.], 5. α [Είμαι από το Μεξικό.], 6. β [Μένω στο Μεξικό.]
5Β	1. β [Η Ελένη μένει στην Ελλάδα.], 2. α [Ο Μαρκ μένει στον Καναδά.], 3. γ [Ο Γιώργος μένει στο Μεξικό.], 4. β [Η Ελένη μένει στη Γαλλία.], 5. γ [Η Μαρί μένει στο Βέλγιο.], 6. β [Ο Πολ μένει στην Αγγλία.]
5Γ	1. α [Έχω ένα σκύλο.], 2. β [Μένω σε μία πόλη.], 3. α [Είμαι από ένα χωριό], 4. β [Μένω σ' ένα ξενοδοχείο.], 5. α [Έχω ένα σπίτι στην Αθήνα.]
5.1.	Ελεύθερη.
5.2.	1. ε, 2. ζ, 3. α, 4. δ, 5. β, 6. γ, 7. κ, 8. η, 9. θ, 10. ι.
5.3.	1. δ, 2. ε, 3. α, 4. β, 5. γ.
5.4.	1. β, 2. α, 3. β, 4. β, 5. α, 6. α, 7. β, 8. β, 9. β, 10. β.
5.5.	1. Η Μαράλ γεννήθηκε στην Τουρκία αλλά μένει στο Βέλγιο. / Η Μαράλ μένει στο Βέλγιο αλλά γεννήθηκε στην Τουρκία. 2. Η Μαράλ μένει σ' ένα χωριό μακριά από την πόλη. 3. Η Ταμάρ είναι από την Ουκρανία. 4. Η Ταμάρ μένει σ' ένα ξενοδοχείο, το Φιστίκι. 5. Το ξενοδοχείο είναι στην οδό Ναυσικάς 12. 6. Το ξενοδοχείο είναι πολύ κοντά στο ταχυδρομείο. 7. Η Μαράλ δεν έχει σταθερό τηλέφωνο.
5.6.	Βλέπε Βιβλίο 5.1.
5.7.	1. Μυρτώ: Από πού είσαι, Νικήτα; Νικήτας: Είμαι από την Αθήνα αλλά μένω στην Αίγινα. Μυρτώ: Κι εγώ στην Αίγινα μένω! Πού ακριβώς είναι το σπίτι σου; Νικήτας: Στην οδό Αφαίας 32. Κι εσύ, πού μένεις; Μυρτώ: Πολύ κοντά, στην οδό Κοραή 44. 2. Έλενα: Από πού είσαι, Λευτέρη; Λευτέρης: Είμαι από την Κρήτη αλλά μένω στην Αθήνα. Έλενα: Κι εγώ στην Αθήνα μένω! Πού ακριβώς είναι το σπίτι σου; Λευτέρης: Στην οδό Διομήδους 52. Κι εσύ, πού μένεις; Έλενα: Πολύ κοντά, στην οδό Πατρόκλου 23.

	3. <i>Ανδρομάχη:</i> Από πού είσαι, Νικόλα; <i>Νικόλας:</i> Είμαι από την Κάλυμνο αλλά μένω στην Αθήνα. <i>Ανδρομάχη:</i> Κι εγώ στην Αθήνα μένω! Πού ακριβώς είναι το σπίτι σου; <i>Νικόλας:</i> Στη λεωφόρο Κηφισίας 86. Κι εσύ, πού μένεις; <i>Ανδρομάχη:</i> Πολύ κοντά, στην οδό Λαρίσης 23. 4. <i>Ελπίδα:</i> Από πού είσαι, Μίλτο; <i>Μίλτος:</i> Είμαι από την Πορταριά αλλά μένω στο Βόλο. <i>Ελπίδα:</i> Κι εγώ στο Βόλο μένω! Πού ακριβώς είναι το σπίτι σου; <i>Μίλτος:</i> Στην πλατεία Ελευθερίας 19. Κι εσύ, πού μένεις; <i>Ελπίδα:</i> Πολύ κοντά, στην οδό Ελευθερίου Βενιζέλου 75.
5.8.	1. <i>Πέτρος:</i> Από πού είστε, κύριε Γου; Πού μένετε; <i>Χαν:</i> Είμαι από την Κίνα και μένω στο Πεκίνο. <i>Πέτρος:</i> Κι εδώ στην Αίγινα, πού μένετε; <i>Χαν:</i> Μένω σ' ένα ξενοδοχείο κοντά στο μουσείο, στη λεωφόρο Δημοκρατίας 56. <i>Πέτρος:</i> Έχετε τηλέφωνο, κύριε Γου; <i>Χαν:</i> Ναι, έχω κινητό. Ο αριθμός μου είναι: 69 08 12 42 41. 2. <i>Πέτρος:</i> Από πού είστε, κύρια Σάντι; Πού μένετε; <i>Ιζαμπέλα:</i> Είμαι από την Ιταλία και μένω στη Ρώμη. <i>Πέτρος:</i> Κι εδώ στην Αίγινα, πού μένετε; <i>Ιζαμπέλα:</i> Μένω σ' ένα ξενοδοχείο στο κέντρο, στην οδό Αριστοφάνους 12. <i>Πέτρος:</i> Έχετε τηλέφωνο, κυρία Σάντι; <i>Ιζαμπέλα:</i> Ναι, έχω κινητό. Ο αριθμός μου είναι: 61 82 22 24 46. 3. <i>Πέτρος:</i> Από πού είστε, κύρια Σμιτ; Πού μένετε; <i>Αννυ:</i> Είμαι από τη Γερμανία και μένω στο Βερολίνο. <i>Πέτρος:</i> Κι εδώ στην Αίγινα, πού μένετε; <i>Ανι:</i> Μένω σ' ένα σπίτι στο Μαραθώνα, στην οδό Ανεμώνης 46. <i>Πέτρος:</i> Έχετε τηλέφωνο, κυρία Σμιτ; <i>Ανι:</i> Ναι, έχω κινητό. Ο αριθμός μου είναι: 69 06 37 55 75. 4. <i>Πέτρος:</i> Από πού είστε, κύριε Τακάτα; Πού μένετε; <i>Ακίρα:</i> Είμαι από την Ιαπωνία και μένω στο Τόκιο. <i>Πέτρος:</i> Κι εδώ στην Αίγινα, πού μένετε; <i>Ακίρα:</i> Μένω σ' ένα ξενοδοχείο κοντά στη θάλασσα, στην οδό Νίκου Καζαντζάκη 32. <i>Πέτρος:</i> Έχετε τηλέφωνο, κύριε Τακάτα; <i>Ακίρα:</i> Ναι, έχω κινητό. Ο αριθμός μου είναι: 63 59 79 64 69.
5.9.	1.Μένει στην Αθήνα. Η διεύθυνσή της είναι: πλατεία Κολωνακίου 14. / Μένει στην πλατεία Κολωνακίου 14. 2.Μένει σε [μια] πολυκατοικία. Η διεύθυνσή του είναι: οδός Πιπίνου 13. / Μένει στην οδό Πιπίνου 13. 3.Μένει σε χωριό, σε Βελούχι. Μένει σε σπίτι με κήπο. 4.Μένει σε πόλη. Μένει σε πολυκατοικία. Όχι, το σπίτι της δεν έχει κήπο.
5.10.α.	1.στην οδό..., 2.στη λεωφόρο..., 3.στην πλατεία..., 4.στην οδό..., 5.στη λεωφόρο..., 6.στην πλατεία..., 7.στην οδό..., 8.στη λεωφόρο..., 9.στην πλατεία...
5.10.β.	στο Θησείο, στην Κυψέλη, στο Κολωνάκι, στην Πλάκα, στην Καλλιθέα, στο Βύρωνα, στο Παγκράτι.
5.10.γ.	στο Φάληρο, στην Κηφισιά, στο Μαρούσι, στη Γλυφάδα, στο Χαλάνδρι, στην Αγία Παρασκευή.
5.11.	Ελεύθερη.
5.12.	Ελεύθερη.
5.13.	1.στην Αγγλία, 2.στο Βέλγιο, 3.στην Ουκρανία, στην Ουκρανία, στη Βουλγαρία, 4.στον Καναδά, στο Βέλγιο, στον Καναδά, 5.στο Μεξικό, στο Μεξικό, 6.στην Αθήνα, 7.στο βουνό, στη θάλασσα, 8.στην οδό, στον πέμπτο όροφο.
5.14.	1.ένα, μια, 2.ένα, 3.έναν, μια, 4.έναν, 5.μια, 6.ένα, μια, 7.έναν, μια, 8.ένα, ένα.
5.15.	1. Λάθος (Σωστό: κοντά στο κέντρο), 2. Σωστό , 3. Λάθος (Σωστό: μένει στον Καναδά), 4. Λάθος (Σωστό: είναι στην οδό), 5. Σωστό , 6. Σωστό , 7. Λάθος (Σωστό: είναι στην Αθήνα), 8. Λάθος (Σωστό: έχετε ένα χάρτη).
5.16.	Η Ερμιόνη Ροδάκη γεννήθηκε στην Αίγινα. Έχει μια μονοκατοικία με κήπο κοντά στο λιμάνι. Η διεύθυνσή της είναι: οδός Καποδιστρία 17. Έχει μια γάτα, τη Μιάου. Έχει κι ένα σπίτι σ' ένα χωριό, το Μεσαγρό. Εκεί γεννήθηκε ο πατέρας της. Η κυρία Ερμιόνη είναι γραμματέας στην "Αιγινήτικη Εστία". Το σχολείο δεν είναι μακριά από το σπίτι της.
5.17.	1.Έχετε, 2.μένουν, 3.έχουμε, 4.έχει, μένει, 5. Έχεις/Έχετε, έχω, 6.μένετε.
5.18.	Οριζόντια: 1.έχεις, 2.έχω, 3.μένω, 4.μένετε, 5.έχουνε, 6.έχετε, 7.μένεις. Κάθετα: 8.έχουμε, 9. έχουν, 10.μένουμε, 11.έχει, 12.μένουν, 13.μένει.
5.19.	ΑΡΣΕΝΙΚΑ σε: -ας: ο ξενώνας, ο χάρακας / -ης: ο ουρανοξύστης / -ος: ο αριθμός, ο δικηγόρος, ο κήπος, ο μαρκαδόρος, ο όροφος. ΘΗΛΥΚΑ σε: -α: η γόμα, η μονοκατοικία, η ξύστρα, η πλατεία, η πολυκατοικία / -η: η διεύθυνση / -ος: η δικηγόρος, η λεωφόρος, η οδός. ΟΥΔΕΤΕΡΑ σε: -μα: το διαμέρισμα / -ι: το μολύβι, το φιστίκι, το χαρτί / -ο: το ισόγειο, το κέντρο, το κινητό (τηλέφωνο), το προάστιο, το σταθερό (τηλέφωνο), το στυλό, το ταχυδρομείο, το τηλέφωνο.

5.20.	1.χάρακας, διεύθυνση, τηλέφωνο, διαμέρισμα, 2.γόμα, μολύβι, μαρκαδόρος, ξύστρα, 3.κινητό, χαρτί, στυλό, αριθμός.
5.21.	1.λεωφόρος, πλατεία , οδός, προάστιο , 2.κέντρο, μονοκατοικία, ουρανοξύστης , πολυκατοικία, 3.ταχυδρομείο, ξενώνας, ισόγειο, όροφος .
5.22.	1.Γεννήθηκα στην Πάρο αλλά μένω στη Θεσσαλονίκη. 2.Δουλεύω σε μια εταιρεία στη λεωφόρο Νίκης. 3.Μένω με την οικογένειά μου στην πλατεία Αριστοτέλους. 4.Το διαμέρισμά μας είναι στον τέταρτο όροφο. 5.Κάθε καλοκαίρι πάμε στην Πάρο. 6.Μένουμε σ' ένα χωριό κοντά στη θάλασσα.
5.23.	1.διεύθυνσή σου, 2.Λεωφόρος, 3.στυλό, 4.έχω, ένα, στην, 5.λεωφόρο, όροφο, 6.πέμπτο, 7.τηλέφωνό (σου), 8.κινητό, 9.όχι, αριθμός, 10.γόμα.
5.24.	1. στον τρίτο όροφο, 2.στον έκτο όροφο, 3.στο δέκατο έβδομο όροφο, 4.στον ενδέκατο όροφο, 5.στον έβδομο όροφο, 6.στον εικοστό όροφο, 7.στον πρώτο όροφο, 8.στο δέκατο όγδοο όροφο.
5.25.	1. β [στον τέταρτο όροφο], 2. β [στο δωδέκατο όροφο], 3. α [στο δεύτερο όροφο], 4. β [στον ένατο όροφο], 5. α [στο δέκατο έκτο όροφο], 6. α [στο δέκατο τρίτο όροφο], 7. β [στον όγδοο όροφο], 8. β [στον ενδέκατο όροφο].
5.26.	1. β [σαράντα εννέα], 2. β [εξήντα δύο], 3. α [τριάντα τέσσερα], 4. β [ενενήντα επτά], 5. α [πενήντα τρία], 6. α [πενήντα επτά], 7. α [ογδόντα οκτώ], 8. β [ενενήντα ένα], 9. β [σαράντα πέντε], 10. α [εβδομήντα εννέα].
5.27.	1. β [39], 2. α [73], 3. α [34], 4. β [97], 5. β [78], 6. α [25], 7. β [66], 8. α [82], 9. β [41], 10. α [55].
5.28.	1.πενήντα δύο, 2.εξήντα εννέα/εννιά, 3.εβδομήντα οκτώ/οχτώ, 4.ενενήντα, 5.σαράντα τέσσερα, 6.τριάντα επτά/εφτά, 7.πενήντα επτά/εφτά, 8.ογδόντα τέσσερα, 9.εβδομήντα οκτώ/οχτώ, 10.ενενήντα εννέα/εννιά.
5.29.α.	1.Το σταθερό τηλέφωνό μου είναι 2 10 80 10 4 32 και το κινητό μου είναι 69 66 83 54 39 . 2.Το τηλέφωνο μου στην Αθήνα είναι 2 10 67 32 3 44 . 3.Στο νησί δεν έχω σταθερό τηλέφωνο· έχω όμως αυτό το κινητό: 62 34 44 57 59 . 4.Λοιπόν, 2 10 81 25 5 45 . Εντάξει; Αυτό είναι το τηλέφωνό σου; 5.Ναι, ξέρω το τηλέφωνό της. Ο αριθμός είναι: 62 64 59 58 11 .
5.29.β.	Ελεύθερη.
5.30.	1.Ποια είναι η διεύθυνσή σου; 2.Οδός Σόλωνος 17. Μένω σε μια πολυκατοικία στο κέντρο της Αθήνας. 3.Το διαμέρισμά μου είναι στο δωδέκατο όροφο. 4.Το τηλέφωνό μου είναι δύο, δέκα, τριάντα δύο, σαράντα έξι, έξι, εξήντα επτά. 5.Το γραφείο μου είναι στο ισόγειο. 6.Στην Ύδρα μένω σ' ένα ξενοδοχείο, κοντά στο ταχυδρομείο. 7.Το δωμάτιο μου είναι στον τέταρτο όροφο. Βλέπω τη θάλασσα. 8.Ο κύριος Ιακώβου, ο ξενοδόχος, είναι φίλος μου.
5.31.	Με λένε Μαράλ Στείν. Είμαι από την Τουρκία· εκεί γεννήθηκα και εκεί μένει η οικογένειά μου. Εγώ όμως μένω στο Βέλγιο. Τώρα, στην Αίγινα μένω σ' ένα χωριό, την Πέρδικα. Στην Πέρδικα μένω μαζί με μια φίλη μου από το Βέλγιο και την οικογένειά της. Μένουμε σε μια μονοκατοικία δίπλα στη θάλασσα.
5.32.	1.η πλατεία , το προάστιο , το πλοίο , το πρόγραμμα , 2.ο αριθμός , η εθνικότητα , η λίμνη , έντεκα , 3.ο χάρτης , ο μαρκαδόρος , αργότερα , παίρνω , 4.η ξύστρα , το κέντρο , ο άντρας , το πληκτρολόγιο , 5.το στυλό , το σχολείο , ο σκύλος , ο υπολογιστής , 6. ορίστε , ο δάσκαλος , καλησπέρα , εικοστός , 7.η γεωγραφία , η γραμματέας , ογδόντα , τριάντα , 8. βγαίνω , το βράδυ , βλέπω , εβδομήντα .
5.33.	1. α , 2. γ , 3. β , 4. β , 5. β , 6. α . ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Με λένε Ταμάρτα Ιβανόβα. Είμαι Ουκρανή και μένω στη Μαριούπολη με την οικογένειά μου. Μένουμε στη λεωφόρο Πριμόρσκι 91, σε μια πολυκατοικία. Το διαμέρισμά μας είναι στον τέταρτο όροφο. Εγώ γεννήθηκα σε ένα χωριό, το Στάρι-Κριμ. Είναι πολύ κοντά στη Μαριούπολη. Εκεί, σ' ένα μικρό σπίτι με κήπο, μένει η γιαγιά μου. Στην Αίγινα μένω σ' ένα ξενοδοχείο, το <i>Φιστίκι</i> . Είναι στο λιμάνι και πολύ κοντά στο σχολείο <i>Αιγινήτικη Εστία</i> . Εκεί κάνω ελληνικά.
5.34.	1. δ , 2. β , 3. γ , 4. α . ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 1. Πώς με λένε; Με λένε Νίκο. Είμαι από τη Θεσσαλονίκη. Εκεί γεννήθηκα κι εκεί μένω· κοντά στο κέντρο, στον τρίτο όροφο μιας πολυκατοικίας στη λεωφόρο Ολυμπιάδος, αριθμός; Πενήντα έξι. Μένω με τη φίλη μου, την Τζένη. 2. Μένω στον Πειραιά, στην πλατεία Τερψιθέας. Το σπίτι μου είναι κοντά στο λιμάνι. Είναι μια μονοκατοικία με ένα μικρό κήπο. Έχω κι έναν σκύλο, τον Σπίντι. Ποιο είναι το όνομά μου; Γιώργος, Γιώργος Ρήγας. 3. Λέγομαι Ευτυχία Καραμήτρου. Είμαι δασκάλα σ' ένα σχολείο στο Βόλο. Μένω με τον άντρα μου στο χωριό μου, την Πορταριά, κοντά στην πλατεία. Εκεί γεννήθηκα. Εκεί γεννήθηκε κι ο άντρας μου. Όχι, η Πορταριά δεν είναι μακριά από το Βόλο. 4. Το όνομά μου είναι Ευδοκία Καρόλου. Δεσποινίς, παρακαλώ! Η διεύθυνσή μου είναι: οδός Σόλωνος 45. Πολύ κοντά είναι και το γραφείο μου, Σόλωνος 21. Είμαι δικηγόρος. Πού είναι η οδός Σόλωνος; Η ΟΔΟΣ ΣΟΛΩΝΟΣ; Δεν είστε από την Αθήνα, ε; Από πού είστε;
5.35.	1. β , 2. γ , 3. γ , 4. α , 5. α , 6. β , 7. α .
5.36.	Ελεύθερη.
5.37.	Ελεύθερη.
5.38.	Σ' αυτή τη γειτονιά Σ' αυτή τη γειτονιά μα και βράδυ και πρωί περάσαμε και χάσαμε ολόκληρη ζωή . Σ' αυτή τη γειτονιά μας πήραν οι καημοί, μας πήραν και μας πρόδωσαν για μια μπουκιά ψωμί . Σ' αυτή τη γειτονιά, μες στο μικρό στενό , χαθήκαμε και ζήσαμε μακριά κι απ' το Θεό .

ΒΗΜΑ 6

6A	1.γ, 2.α, 3.β, 4.ε, 5.δ.
6B	1.ε, 2.α, 3.δ, 4.γ, 5.β.
6Γ	Στο 3 ^ο πληθυντικό πρόσωπο η κτητική αντωνυμία είναι ίδια και για τα αρσενικά και για τα θηλυκά και για τα ουδέτερα.
6.1.	Ελεύθερη.
6.2.	1.γ, 2.ε, 3.β, 4.ζ, 5.α, 6.δ.
6.3.	1.δ, 2.α, 3.ζ, 4.β, 5.γ, 6.ε.
6.4.	Βλέπε Βιβλίο 6.1.α & β.
6.5.α.	Ελεύθερη.
6.5.β.	1.Είμαι φωτογράφος. 2.(Ο πατέρας μου) είναι επιχειρηματίας. 3.(Η μητέρα μου) είναι οικονομολόγος. 4.Είμαι φοιτήτρια. 5.Σπουδάζω φιλολογία. 6.Ο πατέρας μου είναι φιλόλογος. 7.(Ο πατέρας μου) δουλεύει στο πανεπιστήμιο. 8.(Η μητέρα μου) είναι μαθηματικός. 9.(Η μητέρα μου) δουλεύει στο πανεπιστήμιο.
6.6.α.	Ελεύθερη.
6.6.β.	1.- Τι δουλειά κάνει η Μαράλ; - Είναι φωτογράφος. 2.- Και ο πατέρας της, τι δουλειά κάνει; - (Ο πατέρας της) είναι επιχειρηματίας. 3.- Και η μητέρα της, τι δουλειά κάνει; - (Η μητέρα της) είναι οικονομολόγος. 4.- Τι δουλειά κάνει η Ταμάρ; - Είναι φοιτήτρια. 5.- Τι σπουδάζει; - Σπουδάζει φιλολογία. 6.- Και ο πατέρας της, τι δουλειά κάνει; - (Ο πατέρας της) είναι φιλόλογος. 7.- Πού δουλεύει; - (Ο πατέρας της) δουλεύει στο πανεπιστήμιο. 8.- Και η μητέρα της, τι δουλειά κάνει; - (Η μητέρα της) είναι μαθηματικός. 9.- Πού δουλεύει; - (Η μητέρα της) δουλεύει στο πανεπιστήμιο.
6.7.	Ελεύθερη.
6.8.α.	Ελεύθερη.
6.8.β.	1. Α: Τι δουλειά κάνετε, κυρία Καπράλου; Β: Είμαι ηθοποιός. Α: Πού δουλεύετε; Β: Δουλεύω σ' ένα θέατρο. 2. Α: Τι δουλειά κάνετε, κύριε Ανδρέου; Β: Είμαι φαρμακοποιός. Α: Πού δουλεύετε; Β: Δουλεύω σ' ένα φαρμακείο. 3. Α: Τι δουλειά κάνετε, κύριε Μαυρίδη; Β: Είμαι εργάτης. Α: Πού δουλεύετε; Β: Δουλεύω σ' ένα εργοστάσιο. 4. Α: Τι δουλειά κάνετε, κυρία Μαράτου; Β: Είμαι ξεναγός. Α: Πού δουλεύετε; Β: Δουλεύω σ' ένα τουριστικό γραφείο.
6.9.	Ελεύθερη.
6.10.	Ελεύθερη.
6.11.	1.γ, 2.η, 3.ε, 4.β, 5.θ, 6.α, 7.ζ, 8.δ.
6.12.α.	1.Και τι δουλειά κάνετε, κυρία Βασιλείου; 2.Και ο άντρας σας; Ποιο είναι το επάγγελμά του; / Τι δουλειά κάνει; 3.Α, ναι; Και πού δουλεύει; 4.Σε ποιο νοσοκομείο; 5.Και πού είναι το "Ωνάσειο"; 6.Α, ναι! Το γνωρίζω! Και η κόρη σας είναι κι αυτή γιατρός; 7.Και τι σπουδάζει;
6.12.β.	1.Ο Ντίνος γνωρίζει / ξέρει τον Αλέξη Μάνεση; 2.Ο Μίλτος γνωρίζει / ξέρει τον Αλέξη Μάνεση; 3.Ο Αλέξης Μάνεσης είναι οικονομολόγος; 4.Τι δουλειά κάνει ο Αλέξης Μάνεσης; / Ποιο είναι το επάγγελμά του; 5.Πού δουλεύει ο Αλέξης Μάνεσης; 6.Πού είναι η εταιρεία "ΑΚΡΟΝ"; 7.Ο Αλέξης Μάνεσης είναι παντρεμένος; 8.Πώς λένε τη γυναίκα του; 9.Ο Μίλτος ξέρει την Έλλη Μάνεση; 10.Τι δουλειά κάνει η Έλλη Μάνεση; 11.Η Έλλη Μάνεση δουλεύει στην εταιρεία "ΩΜΕΓΑ"; 12.Τι γνωρίζετε για τον Αλέξη Μάνεση;
6.13.	Οριζόντια: 1.ΞΕΡΟΥΜΕ, 2.ΞΕΡΟΥΝ, 4.ΞΕΡΩ, 7.ΞΕΡΕΙΣ. Κάθετα: 1.ΞΕΡΕΤΕ, 6.ΞΕΡΕΙ.
6.14.	1.σου, 2.του, 3.μας, 4.τους, 5.της, 6.τους, 7.σας, 8.του.
6.15.	1.τη, 2.τον, 3.τη, 4.τη, 5.το, 6.τη.
6.16.	1.την, την, 2.τον, τον, 3.το, τον, 4.την, την, 5.το, το, 6.το, το.
6.17.	1.γ, 2.δ, 3.α, 4.β.
6.18.	1.εκείνος, 2.εκείνον, 3.εκείνο, 4.εκείνη, 5.εκείνη, 6.εκείνος, 7.εκείνο, 8.εκείνον.
6.19.	Οριζόντια: 1.ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ, 4.ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, 5.ΤΑΜΙΑΣ, 12.ΞΕΝΑΓΟΣ. Κάθετα: 2.ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ, 5.ΓΙΑΤΡΟΣ, 8.ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ, 10.ΔΑΣΚΑΛΟΣ, 11.ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΣ, 12.ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ.
6.20.	Οριζόντια: 1.ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ, 2.ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ, 3.ΤΑΜΙΑΣ, 4.ΒΙΟΛΟΓΟΣ, 5.ΗΘΟΠΟΙΟΣ. Κάθετα: 1.ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, 2.ΓΙΑΤΡΟΣ, 3.ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, 4.ΔΑΣΚΑΛΑ, 5. ΓΥΜΝΑΣΤΡΙΑ.
6.21.	1.Σ, 2.Σ, 3.Λ, 4.Λ, 5.Λ.
6.22.	1.ζ, 2.δ, 3.γ, 4.η, 5.α, 6.β, 7.ε.
6.23.	α. χαίρετε, χαίρω πολύ, είστε φοιτητής, η γυναίκα μου, η Αύρα, αύριο, το μουσείο, ωραία, το λεωφορείο, το τσάι, παίρνω, το πλοίο, η διεύθυνση, η πλατεία, το ταχυδρομείο, δεύτερος, η επιχείρηση, η εταιρεία, το νοσοκομείο, το φαρμακείο, εκείνος, η μαγείρισσα. β. Η Εύη με τον άνδρα της τον Παύλο μένουν στην Αίγινα. Η Εύη δουλεύει σ' ένα φαρμακείο. Ο άνδρας της, ο Παύλος, δουλεύει σ' ένα φούρνο. Η μητέρα της, η κυρία Αύρα, είναι καθηγήτρια σ' ένα σχολείο. Ο πατέρας της, ο κύριος Φοίβος, έχει μια επιχείρηση. Το γραφείο του είναι στο κέντρο, κοντά στο ταχυδρομείο. Η Εύη κάθε πρωί παίρνει το λεωφορείο και πάει στη δουλειά της.

6.24.	Η Ταμάρα είναι φοιτήτρια. Σπουδάζει φιλολογία. Ο πατέρας της είναι φιλόλογος και δουλεύει στο πανεπιστήμιο και η μητέρα της είναι μαθηματικός και διδάσκει κι αυτή στο πανεπιστήμιο. Η Μαράλ είναι φωτογράφος. Ο πατέρας της είναι επιχειρηματίας και η μητέρα της οικονομολόγος.
6.25.	Ο Πέτρος είναι παντρεμένος με τη Χριστίνα. Εκείνος είναι καθηγητής και διδάσκει ελληνικά στην <i>Αιγινήτικη Εστία</i> κι εκείνη είναι βιολόγος. Έχουν ένα ωραίο σπίτι, στο βουνό, στην <i>Παχιά Ράχη</i> , κοντά στον Τόμας.
6.26.	1.Λ, 2.Λ, 3.Σ, 4.Σ, 5.Σ, 6.Λ, 7.Σ, 8.Λ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Η Ελένη είναι γιατρός. Η μητέρα της είναι κι αυτή γιατρός αλλά ο πατέρας της είναι δικηγόρος και ο αδερφός της είναι οικονομολόγος. Η Ελένη, όπως και η μητέρα της, δουλεύει στο Λαϊκό Νοσοκομείο. Ο αδερφός της δουλεύει στην Εμπορική Τράπεζα και ο πατέρας της έχει γραφείο στην Αθήνα, στο κέντρο.
6.27.	1.γ, 2.α, 3.α, 4.β.
6.28.	Ελεύθερη.
6.29.	Ελεύθερη.
6.30.	Η φάμπρικα Η φάμπρικα δε σταματά, δουλεύει νύχτα μέρα . Και πώς τον λεν(ε) το διπλανό και τον τρελό τον Ιταλό , να τους ρωτήσω δεν μπορώ ούτε να πάρω αέρα . Δουλεύω μπρος στη μηχανή στη βάρδια δύο-δέκα . Κι από την πρώτη τη στιγμή μού στείλανε τον ελεγκτή, να μου πετάξει στο αυτί δυο λόγια νέα-σκέτα.
	- Άκουσε, φίλε εμγκρέ, ο χρόνος είναι χρήμα . Με τους εργάτες μη μιλάς, την ώρα σου να την κρατάς, το γιο σου μην τον λησμονάς, πεινάει κι είναι κρίμα. Κι έτσι, στο πόστο μου σκυφτός, ξεχνάω τη μιλιά μου. Είμαι το νούμερο οχτώ , με ξέρουν όλοι με αυτό κι εγώ κρατάω μυστικό ποιο είναι τ' όνομά μου .

ΒΗΜΑ 7

7A	1.- Τι καιρό κάνει; - Κάνει ζέστη. 2.- Τι κάνεις; - Πολύ καλά, ευχαριστώ. 3.- Τι κάνει ο Άρης; - Κάνει ποδήλατο. 4.- Πόσο κάνει ένα κι ένα; - Κάνει δύο. 5.- Πόσο κάνει; - Κάνει είκοσι ευρώ.
7B	1.γ, 2.δ, 3.α, 4.ε, 5.β.
7Γ	1.Σήμερα (είμαι), 2.Αύριο (θα έχω), 3.Αύριο (θα κάνω), 4.Αύριο (θα πάω), 5.Σήμερα (περιμένω), 6.Σήμερα (ξέρω).
7.1.	1.περίπατο, 2.μπάνιο, 3.ομελέτα, 4.γυμναστική, 5.σαλάτα, 6.μάθημα, 7.ποδήλατο.
7.2.	1.Κάθε πρωί παίζω τένις. 2.Κάθε μεσημέρι ακούω ραδιόφωνο. 3.Κάθε απόγευμα ο Παύλος παίζει πιάνο. 4.Κάθε βράδυ βλέπουμε μια ταινία. 5.Κάθε Κυριακή εγώ διαβάζω μια εφημερίδα. 6.Ο Παύλος παίζει τάβλι με τον Κώστα.
7.3.	1.γ, 2.ζ, 3.α, 4.β, 5.η, 6.δ.
7.4.	1.θα πάμε, 2.θα κάνει, 3.θα κάνει, 4.θα κάνω, 5.θα έχουμε / θα κάνουμε, 6.θα είναι.
7.5.	1.Σ, 2.Λ, 3.Σ, 4.Σ, 5.Σ, 6.Λ, 7.Σ, 8.Λ.
7.6.	1.α, 2.γ, 3.δ, 4.α, 5.δ, 6.δ.
7.7.	Κάθε πρωί πάω στη δουλειά μου. Δουλεύω σ' ένα βιβλιοπωλείο στην οδό Ακαδημίας. Το απόγευμα πάω στο γήπεδο και παίζω μπάσκετ ή πάω στο γυμναστήριο. Μετά γυρίζω στο σπίτι μου. Διαβάζω την εφημερίδα μου, παίζω στον υπολογιστή μου, μαγειρεύω, βλέπω τηλεόραση και ακούω μουσική. Το βράδυ συνήθως βγαίνω · πάω στο θέατρο ή πάω για φαγητό με την παρέα μου. Το Σαββατοκύριακο κάνω μοτοκρός. Αυτό το Σαββατοκύριακο όμως θα πάω εκδρομή με τη φίλη μου, τη Μαριάννα. Θα κάνουμε πεζοπορία στον Παρνασσό. Θα κάνει ζέστη;
7.8.	Ελεύθερη.
7.9.	Ελεύθερη.
7.10.	A. Οριζόντια: 1.ΚΑΝΕΤΕ, 3.ΚΑΝΕΙ, 7.ΚΑΝΩ. Κάθετα: 1.ΚΑΝΟΥΝ, 6.ΚΑΝΕΙΣ, 7.ΚΑΝΟΥΜΕ. B. Οριζόντια: 2.ΠΑΕΙ, 4.ΠΑΜΕ, 6.ΠΑΩ. Κάθετα: 1.ΠΑΝΕ, 3.ΠΑΣ, 6.ΠΑΤΕ. Γ. Οριζόντια: 1.ΑΚΟΥΝΕ, 5.ΑΚΟΥΕΙ. Κάθετα: 1.ΑΚΟΥΤΕ, 3.ΑΚΟΥΩ, 4.ΑΚΟΥΣ, 8. ΑΚΟΥΜΕ.
7.11.	1.πας, 2.δουλεύω, 3.γράφετε, κάνετε, 4.παίζει, 5.πάνε, κάνουν, 6.παίζουμε, 7.διαβάζει, 8.παίζουν, 9.ακούει, 10.βλέπεις.
7.12.	1.παίζω, παίζεις, παίζει. 2.ακούει, ακούν(ε), ακούτε. 3.παίζουμε, παίζετε, παίζουν(ε). 4.κάνω, κάνεις, κάνουν(ε), κάνει. 5.πάμε, πας, πάνε. 6.κάνουν(ε), κάνεις, κάνουν(ε), κάνει. 7.βλέπεις, βλέπω. 8.βλέπετε, βλέπουμε, βλέπω.
7.13.	1.θα κάνει, 2.θα έχω/θα κάνω, 3.θα πάει/θα είναι, 4.θα πάω, 5.θα πάμε, 6.θα πάνε, 7.θα είμαστε/θα πάμε, 8.θα κάνουμε, 9.θα ξέρω, 10.θα πάτε/θα είσαστε/θα είστε, 11.θα περιμένετε.

7.14.	Κάθε Σάββατο, εγώ και η οικογένειά μου, πάμε στο χωριό μου. Εκεί μένει η μητέρα μου. Το Σάββατο το βράδυ το παιδί μου διαβάζει ή παίζει παιχνίδια με τη γυναίκα μου. Εγώ κάνω παρέα με τη μητέρα μου. Την Κυριακή το πρωί πάμε έναν περίπατο στο δάσος. Το μεσημέρι πάμε σ' ένα εστιατόριο, την "Ανατολή". Εκεί δουλεύει ο φίλος μου, ο Φίλιππος και η γυναίκα του. Το βράδυ γυρίζουμε στην Αθήνα.
7.15.	Σήμερα είναι Πέμπτη και θα πάω για μπάνιο στην παραλία. Κάθε Παρασκευή απόγευμα δουλεύω μέχρι τις επτά. Γυρίζω στο σπίτι κατά τις οκτώ και μαγειρεύω. Κάθε Δευτέρα βράδυ ακούω μουσική και μετά κάνω γυμναστική. Την Κυριακή συνήθως πάω εκδρομή ή βγαίνω έξω με τους φίλους μου.
7.16.	1.Σ, 2.Λ, 3.Λ, 4.Λ, 5.Σ, 6.Λ, 7.Σ, 8.Σ, 9.Λ, 10.Σ, 11.Λ, 12.Σ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Κάθε Παρασκευή ο άντρας μου κι εγώ πάμε στο σπίτι μας στην Αίγινα. Παίρνουμε το πλοίο από τον Πειραιά. Την Παρασκευή το βράδυ πάμε στην πόλη και κάνουμε μια βόλτα. Το Σάββατο το πρωί πάμε για μπάνιο στη θάλασσα. Μετά, γυρίζουμε στο σπίτι μας και κάνουμε μια ομελέτα κι ένα γλυκό για το μεσημέρι. Το απόγευμα κάνουμε ποδήλατο. Το βράδυ ακούμε μουσική ή πάμε σινεμά. Την Κυριακή το πρωί πάμε πεζοπορία στο βουνό. Το μεσημέρι βγαίνουμε για φαγητό με τη φίλη μας, την Κατερίνα. Πάμε σε μια ταβέρνα κοντά στη θάλασσα. Το απόγευμα μένουμε στο σπίτι. Ο άντρας μου βλέπει ποδόσφαιρο στην τηλεόραση. Εγώ διαβάζω την εφημερίδα μου και ακούω ραδιόφωνο. Το βράδυ παίρνουμε το πλοίο και γυρίζουμε στην Αθήνα.
7.17.	1.ε, 2.θ, 3.β, 4.ζ, 5.α, 6.γ, 7.μ, 8.λ, 9.δ, 10.η, 11.ι, 12.κ.
7.18.	Ελεύθερη.
7.19.	Ελεύθερη.
7.20.	Τα θερινά σινεμά Φεύγουν τα καλύτερα μας χρόνια, ώρα με την ώρα βιαστικά. Νιάτα που περνούν, που δε θα ξαναρθούν, κι εκείνο που βλέπω να μένει τελικά: <i>Είναι κάτι νύχτες με φεγγάρι μες στα θερινά τα σινεμά. Νύχτες που περνούν, που δε θα ξαναρθούν, μ' αγιόκλημα και γιασεμιά.</i> Φεύγουν τα καλύτερά μας χρόνια, κάποιοι μας τα κλέβει μυστικά. Χρόνια που περνούν, που δε θα ξαναρθούν, κι εκείνο που βλέπω να μένει τελικά: <i>Είναι κάτι νύχτες με φεγγάρι, μες στα θερινά τα σινεμά. Νύχτες που περνούν, που δε θα ξαναρθούν, μ' αγιόκλημα και γιασεμιά.</i>

ΒΗΜΑ 8

8Α	1.κάνω (Α' συζυγία), 2.μιλώ (Β' συζυγία), 3.βλέπω (Α' συζυγία), 4.ετοιμάζω (Α' συζυγία), 5.αγαπώ (Α' συζυγία).
8Β	1.κάνω, κάνεις , κάνει , κάνουμε , κάνετε , κάνουν . 2.μιλώ, μιλάς , μιλά , μιλάμε , μιλάτε , μιλάνε .
8Γ	1.β, 2.α, 3.α, 4.α, 5.β, 6.α, 7.β.
8.1.	Ελεύθερη.
8.2.α.	1.β, 2.α, 3.β, 4.α, 5.β, 6.α.
8.2.β.	Ελεύθερη.
8.2.γ.	1.Γεννήθηκε στην Αίγινα. 2.Μένει στην Αθήνα. 3.Το σπίτι της είναι στην Πλάκα, κάτω από την Ακρόπολη. 4.Είναι χωρισμένη. 5.Έχει μία κόρη. 6.Τη λένε Αντιγόνη. 7.Είναι καθηγήτρια. 8. Δουλεύει στο Πρώτο Γυμνάσιο Πλάκας. 9.Όχι, δε μιλάει μόνο ελληνικά, μιλάει και αγγλικά και γαλλικά. 10.Το καλοκαίρι μένει στην Αίγινα. 11.Δουλεύει στην Αιγινήτικη Εστία. 12.Της αρέσει το θέατρο, η ποίηση και ο χορός. 13.Ο αγαπημένος της σκηνοθέτης είναι ο Κάρολος Κουν. 14.Η αγαπημένη της ηθοποιός είναι η Σούζαν Σαράντον. 15.Το αγαπημένο της σπορ είναι η ιστιοπλοΐα. 16.Δεν της αρέσει καθόλου το κρύο. 17.Της αρέσει πάρα πολύ / Λατρεύει το καλοκαίρι, τη θάλασσα και το νησί της, την Αίγινα.
8.3.α.	1.Σ, 2.Λ, 3.Σ, 4.Λ, 5.Λ, 6.Σ.
8.3.β.	Ελεύθερη.
8.3.γ.	1.Πώς τον λένε; 2.Από πού είναι; 3.Πού μένει στην Αγγλία; 4.Πού μένει το καλοκαίρι; 5.Έχει (ένα) σπίτι στην Αίγινα; 6.Τι δουλειά κάνει; / Ποιο είναι το επάγγελμά του; 7.Είναι παντρεμένος; 8.Τι αγαπάει πολύ; 9.Αγαπάει τη λογοτεχνία; 10.Μιλάει μόνο αγγλικά; 11.Τι διαβάζει (μόνο); 12.Τι λατρεύει; 13.Ποιος του αρέσει πάρα πολύ; / Ποιον λατρεύει; 14.Ποιο σπορ του αρέσει;
8.4.α.	1.ζ, 2.α, 3.β, 4.η, 5.ε, 6.γ, 7.δ.
8.4.β.	1.Σ, 2.Λ, 3.Λ, 4.Σ, 5.Σ, 6.Λ, 7.Σ.
8.5.	Μαράλ Σετίν Επώνυμο: Σετίν Όνομα: Μαράλ Τόπος καταγωγής: Άγκυρα, Τουρκία Τόπος διαμονής: Αμβέρσα, Βέλγιο Επάγγελμα: φωτογράφος Οικογενειακή κατάσταση: ελεύθερη Γλώσσες: τουρκικά, γαλλικά, ολλανδικά Χόμπι: φωτογραφία, κινηματογράφος Νικόλα Καπαρέλι Επώνυμο: Καπαρέλι Όνομα: Νικόλα Τόπος καταγωγής: Κορυτσά, Αλβανία Τόπος διαμονής: Αίγινα Επάγγελμα: μουσικός Οικογενειακή κατάσταση: αρραβωνιασμένος Γλώσσες: αλβανικά, ιταλικά, αρκετά καλά ελληνικά Χόμπι: τζαζ, ροκ, μουσική τεχνολογία
8.6.α.	1.Λ, 2.Λ, 3.Σ, 4.Λ, 5.Σ, 6.Λ.

8.6.β.	1.α, 2.β, 3.β, 4.α, 5.β, 6.α.
8.6.γ.	1.ζ, 2.γ, 3.η, 4.β, 5.α, 6.ε, 7.δ.
8.7.α.	Ελεύθερη.
8.7.β.	1.η Ταμάρα & ο Φιλίπ, 2.η Ταμάρα, 3.ο Φιλίπ, 4.στη Σεσίλ, 5.η Ταμάρα, 6.η Ταμάρα, 7.η Ταμάρα (ποδήλατο) & η Σεσίλ (περπάτημα), 8.στο Φιλίπ, 9.στην Ταμάρα, 10.ο Φιλίπ, 11.η Σεσίλ, 12.ο Φιλίπ.
8.8.	Ελεύθερη.
8.9.	Ελεύθερη.
8.10.α.	Τη λένε Δανάη Λούρη. Γεννήθηκε στην Αίγινα αλλά μένει στην Αθήνα. Έχει μία κόρη, την Αντιγόνη και είναι χωρισμένη. Το καλοκαίρι δουλεύει στην Αιγινήτικη Εστία και διδάσκει ελληνικά. Μένει με την οικογένειά της στην Αίγινα. Αγαπάει πολύ το θέατρο, την ποίηση και το χορό. Το αγαπημένο της σπορ είναι η ιστιοπλοΐα. Δεν της αρέσει καθόλου το κρύο. Λατρεύει το καλοκαίρι, τη θάλασσα και το νησί της.
8.10.β.	Τον λένε Τόμας Μόρτον και είναι από την Αγγλία. Γεννήθηκε και μένει στο Λονδίνο αλλά κάθε καλοκαίρι πάει στην Αίγινα. Είναι αρχιτέκτονας και έχει ένα σπίτι στην Παχιά Ράχη, ένα χωριό στην Αίγινα. Είναι χωρισμένος. Του αρέσει πολύ το διάβασμα αλλά δεν αγαπάει τη λογοτεχνία . Διαβάζει μόνο ιστορία . Μιλάει αγγλικά, γερμανικά και αρκετά καλά ελληνικά . Λατρεύει το ντιζάιν και τον Φίλιπ Σταρκ. Του αρέσει πάρα πολύ το ποδόσφαιρο και το ψάρεμα .
8.10.γ.	Τη λένε Μαράλ Σετίν και είναι από την Τουρκία. Μένει στο Βέλγιο αλλά γεννήθηκε στην Άγκυρα. Είναι ελεύθερη. Της αρέσει η φωτογραφία και ο κινηματογράφος . Βλέπει πολύ κινηματογράφο . Ο αγαπημένος της σκηνοθέτης είναι ο Γούντι Άλλεν και η αγαπημένη της ηθοποιός είναι η Λόρα Λίνεϊ. Μιλάει τουρκικά, γαλλικά και ολλανδικά. Γράφει και διαβάζει ελληνικά αλλά δε μιλάει πολύ καλά. Είναι φωτογράφος και λατρεύει τη θάλασσα . Τώρα ετοιμάζει μια έκθεση. Ο τίτλος της θα είναι "Θάλασσα".
8.11.	Ελεύθερη.
8.12.α.	1.θ, 2.β & κ, 3.α, 4.β & κ, 5.η, 6.γ, 7.δ, ζ & ι, 8.δ, ζ & ι, 9.δ, ζ & ι.
8.12.β.	1.Δεν της αρέσει... 2.Μου αρέσει... 3.Σου αρέσει... 4.Δεν του αρέσει... 5.Μας αρέσει... 6.Δεν τους αρέσει... 7.Τους αρέσει... 8.Σας αρέσει... 9.Δεν τους αρέσει...
8.13.	1.- Τι γλώσσα μιλάς Μαράλ; - Μιλώ / μιλάω τουρκικά. 2.- Η Ταμάρα, τι γλώσσα μιλά / μιλάει ; - Η Ταμάρα μιλά / μιλάει ουκρανικά. 3.- Εσείς, κύριε Λαφόν, τι γλώσσα μιλάτε ; - Εγώ μιλώ / μιλάω γαλλικά. 4.- Και η γυναίκα σας, τι γλώσσα μιλά / μιλάει ; - Η γυναίκα μου μιλά / μιλάει επίσης γαλλικά. 5.- Εσείς και η γυναίκα σας μιλάτε γαλλικά, λοιπόν. - Ναι, μιλάμε / μιλούμε γαλλικά. 6.Ο κύριος και η κυρία Λαφόν μιλάνε / μιλούν γαλλικά.
8.14.	Ο Φιλίπ και η Σεσίλ Λαφόν από τη Γαλλία, ο Τόμας Μόρτον από την Αγγλία, η Μαράλ Σετίν από την Τουρκία, ο Νικόλα Καπαρέλι από την Αλβανία και η Ταμάρα Ιβανόβα από την Ουκρανία είναι στην Αίγινα και κάνουν ελληνικά στην <i>Αιγινήτικη Εστία</i> . Η δασκάλα τους είναι η Δανάη Λούρη, μία Ελληνίδα από την Αίγινα. Η Δανάη μένει το καλοκαίρι στην Αίγινα με τον πατέρα της, τη μητέρα της και την κόρη της, την Αντιγόνη. Ο Φιλίπ είναι ζωγράφος και η Σεσίλ καθηγήτρια. Ο Τόμας είναι αρχιτέκτονας, η Μαράλ είναι φωτογράφος, ο Νικόλα μουσικός και η Ταμάρα είναι ακόμη φοιτήτρια. Σπουδάζει φιλολογία στη Μαριούπολη. Ο Φιλίπ είναι παντρεμένος με τη Σεσίλ, η Μαράλ είναι ελεύθερη, η Ταμάρα είναι κι εκείνη ελεύθερη, η Δανάη είναι χωρισμένη και ο Τόμας είναι επίσης χωρισμένος. Ο Νικόλα είναι ερωτευμένος με ένα κορίτσι, την Έρα. Η Έρα μένει στην Κορυτσά και κάθε βράδυ μιλάει με τον αγαπημένο της Νικόλα στο Skype.
8.15.	Κεμπέκ , αγγλικά , παντρεμένος , Μαγκρίτ , τζαζ , κολύμπι , ντιζάιν , ραντεβού , σερφινγκ , Κορυτσά , Μαντόνα , Αντιγόνη , Γούντι Άλλεν , Σούζαν Σαράντον , μπάσκετ , μπάνιο , μπριτζ , Τσάρλι Τσάπλιν , κέντρο , Άγκυρα , μπαταρία , ποντίκι , τσάι , εντάξει , έτσι κι έτσι , κορίτσι , άντρας , αντίο , εργοστάσιο .
8.16.	/z/: 1.(χωρισμένος), 3.(αρραβωνιασμένος), 4.(ο αγαπημένος μου), 6.(διάβασμα), 8.(Στρασβούργο), 10.(οργανισμός). /s/: 2.(σπορ), 5.(ποδόσφαιρο), 7.(ιστιοπλοΐα), 9.(καλησπέρα), 11.(εργοστάσιο), 12.(τοστ).
8.17.	/v/: 1.(λατρεύω), 3.(δουλεύω), 4.(ερωτευμένος), 6.(απόγευμα), 7.(διαzeugμένος), 8.(ευρώ), 10.(αύριο), 12.(μαγειρεύω). /f/: 2.(ελεύθερη), 5.(αυτοκίνητο), 9.(δεύτερος), 11.(αυτός), 13.(ευχαριστώ).
8.18.	1.β, 2.α, 3.γ, 4.α, 5.α. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Η Μέριλ Στριπ γεννήθηκε στην Αμερική, στην πόλη Νιου Τζέρσεϊ. Έχει αμερικανική υπηκοότητα. Σπουδάζει αγγλική φιλολογία και ηθοποιός στο πανεπιστήμιο Γέιλ. Είναι παντρεμένη με το γλύπτη Ντον Γκάμερ και έχουν τέσσερα παιδιά. Της αρέσει το τραγούδι και λατρεύει τη δουλειά της. Παίρνει το πρώτο βραβείο Όσκαρ για το δεύτερο ρόλο στην ταινία Κράμερ εναντίον Κράμερ. Σ' αυτή την ταινία παίζει με τον Ντάστιν Χόφμαν. Για το ρόλο στην ταινία <i>Η εκλογή της Σόφι</i> μαθαίνει τέλεια γερμανικά και πολωνικά. Παίρνει το δεύτερο βραβείο Όσκαρ για αυτή την ταινία.
8.19.	1.η, 2.μ, 3.ε, 4.λ, 5.α, 6.ζ, 7.γ, 8.ι, 9.ν, 10.κ.
8.20.	Ελεύθερη.
8.21.α.	Ελεύθερη.
8.21.β.	Ελεύθερη.
8.22.	Η επιστολή Είμαι καλά, πολύ καλά , για σας το ίδιο επιθυμώ. Σ' όσους ρωτούν, δώστε φιλιά , δώστε θερμό χαιρετισμό . Το δέμα το 'λαβα προχτές, μα μην ξεδεύσετε πολύ . Σαν πόρτες ήταν ανοιχτές, κοντά σας όλη μου η ζωή. Αύριο φεύγουν οι μισοί κι εμείς πηγαίνουμε γι' αλλού, μπορεί στεριά, μπορεί νησί , ας γίνει θέλημα Θεού. Το δέμα το 'λαβα προχτές , μα μην ξεδεύσετε πολύ . Σαν πόρτες ήταν ανοιχτές, κοντά σας όλη μου η ζωή .

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΒΗΜΑ 9

9Α	1.α [Ο Άρης είναι μπροστά στον πατέρα του.], 2.γ [Ο πατέρας είναι ανάμεσα στον Άρη και στο Μίλτο.], 3.β [Ο Μίλτος είναι πίσω από τον πατέρα του.], 4.β [Ο Άρης είναι έξω από το σπίτι.], 5.α [Ο Μίλτος είναι μέσα στο σπίτι.], 6.α [Ο σκύλος είναι κάτω από το τραπέζι.], 7.α [Ο Τάκης είναι επάνω στη γέφυρα.], 8.α [Ο Ντίνος είναι δίπλα στο Λάκη.]
9.1.	Ελεύθερη.
9.2.	Βλέπε Βιβλίο 9.1.
9.3.α.	Ελεύθερη.
9.3.β.	1.Ο Φιλίπ [βλέπει πρώτος τον Τόμας]. 2.[Ο Φιλίπ και η Σεσίλ] ψάχνουν για ένα βιβλιοπωλείο. 3.Το βιβλιοπωλείο <i>Λυχνάρι</i> είναι δίπλα στο φαρμακείο. 4.Το φαρμακείο είναι στην οδό Ρόδη, πίσω από το ζαχαροπλαστείο <i>Αιάκειο</i> . 5.Το βιβλιοπωλείο <i>Γράμμα</i> είναι απέναντι από το Δημαρχείο. 6.Ο Τόμας ψάχνει ένα χάρτη. 7.[Ο Φιλίπ και η Σεσίλ] θα πάνε στο βιβλιοπωλείο <i>Λυχνάρι</i> . 8.Η Σεσίλ ψάχνει/θέλει ένα τετράδιο και ο Φιλίπ ένα βιβλίο για την Αίγινα. 9.Όχι, [το βιβλίο για την Αίγινα] δεν είναι επάνω στο τραπέζι. Είναι στο δεύτερο ράφι, κάτω από ένα λεξικό. 10.Όχι, δεν του αρέσει [το βιβλίο για την Αίγινα]. 11.[Το φθινόπωρο ο Τόμας] θα πάει στο Πήλιο, στο νομό Μαγνησίας. 12.Ναι, υπάρχει [ένα βιβλίο με χάρτη για τη Μαγνησία στο βιβλιοπωλείο]. 13.[Ο Τόμας] παίρνει το δεύτερο βιβλίο. 14.[Το βιβλίο] κάνει δέκα ευρώ.
9.4.	1.ζ, 2.ε, 3.β, 4.α, 5.γ, 6.δ.
9.5.α.	1.μπροστά στο σπίτι του & μπροστά από το σπίτι του, 2.απέναντι από το σπίτι του, 3.επάνω στο σπίτι του, 4.δίπλα στο σπίτι του, 5.πίσω από το σπίτι του, 6.κάτω από το σπίτι του, 7.ανάμεσα στο σπίτι Α και στο σπίτι Β, 8.μέσα στο σπίτι του.
9.5.β.	1.β, 2.θ, 3.γ, 4.δ, 5.ζ, 6.ε, 7.η, 8.α.
9.6.	Ελεύθερη.
9.7.	1.το ανθοπωλείο, 2.το μανάβικο, 3.το αρτοποιείο, 4.το κομμωτήριο, 5.το ιχθυοπωλείο, 6.το κρεοπωλείο, 7.το καφενείο, 8.το εστιατόριο, 9.το καθαριστήριο, 10.ο κινηματογράφος, 11.η εκκλησία, 12.το περίπτερο.
9.8.	Ελεύθερη.
9.9.	1.α, 2.β, 3.α, 4.α, 5.α, 6.β, 7.β, 8.α, 9.β, 10.α, 11.β, 12.β, 13.β, 14.β.
9.10.α.	Ελεύθερη.
9.10.β.	1. - Υπάρχει κανένα ταχυδρομείο στην περιοχή; - Ναι, υπάρχει ένα απέναντι από το πάρκο. 2. - Υπάρχει καμία τράπεζα εδώ κοντά; - Ναι, υπάρχει μία πίσω από το μουσείο. 3. - Υπάρχει κανένας φούρνος στην περιοχή; - Ναι, υπάρχει ένας δίπλα στον κινηματογράφο ΑΤΤΙΚΟΝ κι ένας άλλος δίπλα στο κρεοπωλείο Η ΣΥΡΟΣ. 4. - Υπάρχει κανένα ανθοπωλείο στην πόλη; - Ναι, υπάρχει ένα πίσω από το Θέατρο ΚΥΚΛΑΔΩΝ / πίσω από το κομμωτήριο ΑΝΝΑ. 5. - Υπάρχει κανένας κινηματογράφος εδώ κοντά; - Ναι, υπάρχει ένας απέναντι από το εμπορικό κέντρο και το ταχυδρομείο. 6. - Υπάρχει κανένα σούπερ μάρκετ στο κέντρο; - Ναι, υπάρχει ένα ανάμεσα στο μανάβικο Η ΠΙΠΕΡΙΑ και στο αρτοποιείο ΤΟ ΣΙΤΑΡΙ. 7. - Υπάρχει καμία καφετέρια στο πάρκο; - Ναι, υπάρχει μία ανάμεσα στο ξενοδοχείο ΑΣΤΕΡΙ και στο εστιατόριο ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ. 8. - Υπάρχει κανένα περίπτερο στη γειτονιά; - Ναι, υπάρχει ένα μπροστά από το / μπροστά στο εστιατόριο Η ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ, ένα άλλο μπροστά από το / μπροστά στο νοσοκομείο κι ένα άλλο μπροστά από την / μπροστά στην καφετέρια ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ ΚΑΙ Η ΓΑΤΑ. 9. - Υπάρχει κανένα ζαχαροπλαστείο στην περιοχή; - Ναι, υπάρχει ένα κάτω από την καφετέρια Η ΠΥΞΙΔΑ. 10. - Υπάρχει καμία βιβλιοθήκη στην πόλη; - Ναι, υπάρχει μία επάνω από το χαρτοπωλείο ΤΟ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΟΛΥΒΙ. 11. - Υπάρχει κανένα ξενοδοχείο στην περιοχή; - Ναι, υπάρχει ένα μέσα στο πάρκο. 12. - Υπάρχει κανένα βιβλιοπωλείο στη γειτονιά; - Ναι, υπάρχει ένα απέναντι από το σχολείο κι ένα άλλο απέναντι από το πάρκο.
9.10.γ.	1.β, 2.γ, 3.α, 4.α, 5.γ, 6.β.
9.11.α.	1.Ο ένας / Αυτός ο φούρνος είναι στην οδό Σαντορίνης και ο άλλος στη λεωφόρο Μυκόνου. 2.Το ένα / Αυτό το περίπτερο είναι στη λεωφόρο Μυκόνου και το άλλο στην οδό Δήλου. 3.Το ένα / Αυτό το βιβλιοπωλείο είναι στην οδό Δήλου και το άλλο στην οδό Μήλου. 4. Η μία / Αυτή η στάση είναι στην οδό Δήλου και η άλλη στην οδό Νάξου.
9.11.β.	1.Το εμπορικό κέντρο και το γυμναστήριο. 2.Το ξενοδοχείο <i>Αστέρι</i> . 3.Το σχολείο. 4.Από τη στάση Β. Η στάση Α. 5.Στο φούρνο / Στο αρτοποιείο <i>Το Σίταρι</i> . 6.Το νοσοκομείο. 7.Στην πλατεία Κυκλάδων / πίσω από το καφενείο <i>Το Μπρίκι</i> / απέναντι από το Μουσείο <i>Κυκλάδων</i> . 8.Στην οδό Μήλου. Την καφετέρια <i>Η Πυξίδα</i> . 9.Στην πλατεία Κυκλάδων. Από πίσω υπάρχει το ανθοπωλείο <i>Τουλίπα</i> και το κομμωτήριο <i>Άννα</i> . 10.Στην οδό Δήλου. Στο δεύτερο όροφο. Από κάτω υπάρχει το βιβλιοπωλείο <i>Η Λέξη</i> και απέναντι το πάρκο και η παιδική χαρά.

9.12.α.	1.Λ, 2.Λ, 3.Σ, 4.Λ, 5.Λ, 6.Σ, 7.Σ, 8.Λ, 9.Σ, 10.Λ, 11.Σ, 12.Λ, 13.Λ, 14.Σ, 15.Σ, 16.Λ.
9.12.β.	1.Με ποιον μένεις; 2.Πού μένεις; 3.Τι βλέπετε από το σπίτι σας; 4.Πού δουλεύεις; 5.Τι δουλειά κάνει η Θάλεια; 6.Πού είναι η βιβλιοθήκη; 7.Πού είναι το χαρτοπωλείο; 8.Ποιος δουλεύει εκεί; 9.Πότε πας στο σουπερμάρκετ; 10.Πού πάνε η Θάλεια με τη φίλη της, την Άννα; 11.Σε ποιο ζαχαροπλαστείο πάτε; 12.Ποιος κάνει ποδήλατο; 13.Πού είναι το εστιατόριο; 14.Με ποιον παίζει ο Νικόλας;
9.13.	1.καμιά/καμία, 2.κανείς/κανένας, 3.κανένας, 4.κανένα, 5.καμιά/καμία, 6.κανείς/κανένας, 7.κανέναν, 8.καμιά/καμία, 9.κανένα, 10.κανέναν.
9.14.	1.μία, άλλη, 2.ένας, άλλος 3.ένα, άλλο, 4.ένα, άλλο, 5.μια, άλλην, 6.έναν, άλλον.
9.15.	1.Αυτή, άλλη, 2.Αυτός, άλλος, 3.Αυτόν, άλλον, 4.Αυτή, άλλη, 5.Αυτός, άλλος, 6.Αυτό, άλλο, 7.Αυτή, άλλη 8.Αυτό, άλλο.
9.16.	1.Αυτήν τη δασκάλα την αγαπώ, την άλλη δεν την αγαπώ. 2.Αυτό το κορίτσι το βλέπω, το άλλο δεν το βλέπω. 3.Αυτόν τον κύριο τον ξέρω, τον άλλο δεν τον ξέρω. 4.Αυτόν τον καθηγητή τον γνωρίζω, τον άλλο δεν τον γνωρίζω.
9.17.	1.δ, 2.β, 3.γ, 4.α, 5.β, 6.γ, 7.γ, 8.γ.
9.18.	1. στη, καμιά, κοντά, μία, από το, μία άλλη, από την. 2. κανένα, στην, ένα, στο, στην, μακριά. 3. κανένας, ένας, στην, στο, 4.κανείς/κανένας, στο.
9.19.α.	1.γυμναστήριο, 2.ανθοπωλείο, 3.χαρτοπωλείο, 4.ζαχαροπλαστείο, 5.βιβλιοπωλείο, 6.καθαριστήριο, 7.κινηματογράφος, 8.φαρμακείο.
9.19.β.	1.Ξέρεις κανέναν υδραυλικό εδώ κοντά; 2.Υπάρχει καμιά τράπεζα στη γειτονιά; 3.Ο φούρνος είναι απέναντι από το μανάβικο. 4.Το δημαρχείο είναι ανάμεσα στο θέατρο και στην εκκλησία. 5.Το εστιατόριο είναι μέσα στο πάρκο, δίπλα στο ξενοδοχείο. 6.Το εμπορικό κέντρο είναι πίσω από τη Δημοτική Βιβλιοθήκη. 7.Υπάρχει καμια παιδική χαρά μέσα στο πάρκο; 8.Το κρεοπωλείο είναι πίσω από το ιχθυοπωλείο και δίπλα στο κομμωτήριο.
9.20.	Η Ελένη και η Κατερίνα είναι δύο φίλες από τη Θεσσαλονίκη. Αυτό το Σαββατοκύριακο είναι στην Αθήνα και μένουν σ' ένα ξενοδοχείο στην Πλάκα. Είναι Κυριακή πρωί και έχουν ένα πρόβλημα: θα πάνε στην Εθνική Πινακοθήκη ή στο Αρχαιολογικό μουσείο; Η Εθνική Πινακοθήκη είναι απέναντι από το ξενοδοχείο <i>Χίλτον</i> αλλά το Αρχαιολογικό Μουσείο είναι αρκετά μακριά. Είναι στην οδό Πατησίων, δίπλα στο Πολυτεχνείο. Τι θα κάνουν τώρα; Σε ποιο μουσείο θα πάνε; Τελικά η Ελένη θα πάει στην Εθνική Πινακοθήκη (της αρέσει πολύ η ζωγραφική) και η Κατερίνα θα πάει στο Αρχαιολογικό Μουσείο (της αρέσει πολύ η ιστορία).
9.21.	1. - Υπάρχει κανένας φούρνος εδώ κοντά; - Όχι, υπάρχει όμως ένα ζαχαροπλαστείο. 2. Θα ήθελα ένα χάρτη , ένα τετράδιο και ένα βιβλίο για την Αίγινα. 3. Υπάρχει καμιά τράπεζα , κανένα ανθοπωλείο , κανέναν κινηματογράφο , κανένα καθαριστήριο εδώ κοντά; 4. Υπάρχει κανένα ιχθυοπωλείο και κανένα κρεοπωλείο στη γειτονιά; 5. Υπάρχει ένα φαρμακείο αλλά και μία ταβέρνα πολύ κοντά στο σπίτι. 6. Ξέρεις κανέναν ηλεκτρολόγο στη γειτονιά; 7. Δεν υπάρχει δυστυχώς ταχυδρομείο εδώ κοντά. 8. Ψάχνουμε το βιβλιοπωλείο Λυχνάρι και δεν το βρίσκουμε . 9. Αχ, συγγνώμη , κύριε, το βιβλίο είναι κάτω από το λεξικό . 10. Το φθινόπωρο θα πάω ένα ταξίδι στο Πήλιο.
9.22.	Ελεύθερη.
9.23.	1.γ, 2.β, 3.δ, 4.α. ΑΚΟΥΣΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ 1. - Πάμε σινεμά σήμερα το βράδυ; - Ναι, πάμε. - Έχει καμιά καλή ταινία; - Ναι, έχει μια καταπληκτική ταινία με τον Ρίτσαρντ Γκιρ. 2. - Είστε ο νέος φαρμακοποιός; - Μάλιστα. - Ο κύριος Πικρός σάς περιμένει. - Σε λίγο θα είμαι εκεί. 3. - Τι δουλειά κάνετε, παρακαλώ; - Είμαι μάγειρας. - Πού δουλεύετε; - Σε μια ταβέρνα. 4. - Θα ήθελα, παρακαλώ, ένα λεξικό. Έχετε; - Βεβαίως και έχουμε.
9.24.	α. 1.α, 2.β, 3.γ. β. 1.α, 2.γ, 3.β.
9.25.	Ελεύθερη.
9.26.	Ελεύθερη.
9.27.	Μια πόλη μαγική Μια πόλη μαγική ζούμε μαζί κι οι δυο αγαπημένοι . Μια πόλη σαν κι αυτή πεθαίνει, ζει κι αλλάζει μαγεμένη . Σαν πέσει η σκοτεινιά, η αναπνοή μου θα σμίξει με τ' αγέρι. Τότε(ς) η πόλη θα φανεί μονάχη , ερημική, σαν τ' ακριβό μου αστέρι .

ΒΗΜΑ 10

10A	A: θηλυκά σε -η , B: θηλυκά σε -α .
10B	Ονόματα και επίθετα με την ίδια κατάληξη: 2.[ο ωραίος κύριος], 4.[η μεγάλη πόλη], 5.[η ωραία χώρα], 6.[το μικρό χωριό], 9.[ο ουρανός είναι γαλάζιος], 11.[ο ήλιος είναι ωραίος], 12.[η θάλασσα είναι γαλάζια], 14.[η γυναίκα είναι ωραία], 15.[το σύννεφο είναι άσπρο], 16.[το χωριό είναι ελληνικό].
10.1.α.	1.βρίσκεται, 2.ανήκει, 3.συνορεύει, Αλβανία, Βουλγαρία, 4.απέχει, 5.μικρά, μεγάλα, 6.ψηλά, λίγα, 7.μεσογειακό, 8.όμορφα, γραφικά, 9.παραδοσιακά, 10.μεγάλος.
10.1.β.	1.β, 2.α, 3.β, 4.β, 5.β, 6.α, 7.α, 8.β.
10.2.	1.α, 2.β, 3.γ, 4.α, 5.β, 6.β, 7.β, 8.γ, 9.α.
10.3.	1.Η Αθήνα είναι μια μεγάλη πόλη. 2.Ο Καναδάς είναι μια μεγάλη χώρα. 3.Η Κερκίνη είναι μια ωραία λίμνη. 4.Ο Όλυμπος είναι ένα μεγάλο βουνό. 5.Ο Νέστος είναι ένας μεγάλος ποταμός. 6.Η Μεσόγειος είναι μια μεγάλη θάλασσα.
10.4.	Ελεύθερη.
10.5.α.	Ελεύθερη.
10.5.β.	Ελεύθερη.
10.6.	Ελεύθερη.
10.7.	Ελεύθερη.
10.8.	1.β, 2.α, 3.γ, 4.β, 5.γ, 6.α, 7.γ, 8.γ, 9.γ, 10.β, 11.γ, 12.α, 13.γ, 14.γ, 15.γ, 16.α, 17.β, 18.γ, 19.β, 20.β.
10.9.	A. 1.β, 2.δ, 3.γ, 4.α. B. 1.ζ, 2.δ, 3.ε, 4.β, 5.γ, 6.α. Γ. 1.γ, 2.α, 3.δ, 4.β.
10.10.	1.Η Αθήνα είναι μια μεγάλη και ωραία πόλη. 2.Η ελληνική σημαία είναι γαλάζια και άσπρη. 3.Η Κρήτη είναι ένα μεγάλο και ωραίο νησί. 4.Ο Καναδάς είναι μία μεγάλη και ωραία χώρα. 5.Η Πέρδικα είναι ένα μικρό και γραφικό χωριό. 6.Η Ελλάδα είναι μία μικρή και όμορφη χώρα. 7.Ο Πειραιάς είναι ένα μεγάλο λιμάνι. 8.Η Μεσόγειος είναι μία ωραία, γαλάζια θάλασσα. 9.Ο Όλυμπος είναι ένα ψηλό ελληνικό βουνό. 10.Η Ευρώπη είναι μία μικρή ήπειρος.
10.11.	1.α / γ / δ / ε, 2.α / β / δ / ε, 3.α / β / δ, 4.β / γ, 5.β / δ, 6.α / δ, 7.α / γ / δ, 8.α / β / γ / δ, 9.β / δ / ε, 10.β / ε, 11.α / β / δ, 12.β.
10.12.	1.το γραφικό χωριό - τα γραφικά χωριά, 2.το άσπρο σύννεφο - τα άσπρα σύννεφα, 3.το μεγάλο ποτάμι - τα μεγάλα ποτάμια, 4.το μικρό λιμάνι - τα μικρά λιμάνια, 5.το ωραίο φεγγάρι - τα ωραία φεγγάρια, 6.το όμορφο νησί - τα όμορφα νησιά.
10.13.	Η Ελλάδα είναι μια ωραία αλλά μικρή χώρα. Πρωτεύουσα είναι η Αθήνα. Ένα μεγάλο λιμάνι είναι ο Πειραιάς. Η Πάτρα και η Θεσσαλονίκη είναι επίσης μεγάλα λιμάνια. Η Ελλάδα έχει γύρω της θάλασσα. Το Αιγαίο είναι μια πολύ ωραία θάλασσα με μεγάλα και μικρά νησιά. Η Μύκονος, η Σαντορίνη, η Πάρος είναι μικρά, αλλά πολύ ωραία ελληνικά νησιά. Ένα μεγάλο και ωραίο νησί είναι η Κρήτη. Η Ελλάδα έχει πολλά και μεγάλα βουνά, μικρά και μεγάλα ποτάμια.
10.14.α.	1. α [158] / δ [368] 6. α [201] / γ [301] 2. γ [419] / δ [219] 7. β [749] / γ [849] 3. β [1202] / γ [1302] 8. β [122] / δ [142] 4. α [731] / γ [841] 9. α [1821] / γ [1940] 5. α [559] / δ [459] 10. β [616] / δ [906]
10.14.β.	Ελεύθερη.
10.15.	1.Οκτακόσια τριάντα τρία: 833, 2.Διακόσια οκτώ: 208, 3.Εκατόν τέσσερα: 104, 4.Τετρακόσια σαράντα ένα: 441, 5.Χίλια: 1000, 6.Πεντακόσια τρία: 503, 7.Εννιακόσια εξήντα πέντε: 965, 8.Τριακόσια δέκα: 310, 9.Οκτακόσια εβδομήντα έξι: 876, 10.Εξακόσια ενενήντα εννέα: 699.
10.16.	1.γ, 2.δ, 3.α, 4.η, 5.θ, 6.ε, 7.ι, 8.β, 9.κ, 10.ζ, 11.λ.
10.17.	Οριζόντια: 1.ΚΑΦΕ, 2.ΚΙΤΡΙΝΟ, 5.ΠΡΑΣΙΝΟ, 6.ΜΠΛΕ, 9.ΡΟΖ. Κάθετα: 1.ΜΟΒ, 2.ΓΚΡΙ, 4.ΜΠΕΖ, 8.ΚΟΚΚΙΝΟ, 10.ΜΠΟΡΝΤΟ.
10.18.	δώδεκα, δεκατέσσερα, είκοσι, είκοσι πέντε, τριάντα οκτώ, εκατόν δύο, διακόσια, οκτακόσια τέσσερα, εξακόσια έξι, τριακόσια εννέα, πεντακόσια ένα, χίλια, πενήντα τρία, εβδομήντα εννέα, εξήντα εννιά, τετρακόσια σαράντα τέσσερα, επτακόσια δεκατρία, επτακόσια είκοσι τρία.
10.19.	τα βουνά, τα λιμάνια, το κλίμα, τα ποτάμια, η πρωτεύουσα, τα νησιά, η θάλασσα, η χώρα, τα χωριά, τα φεγγάρια.
10.20.	1.β, 2.β, 3.α, 4.β, 5.α, 6.α, 7.β, 8.β. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Η Γαλλία Η Γαλλία είναι μία ωραία και μεγάλη χώρα. Πρωτεύουσα είναι το Παρίσι. Η Γαλλία έχει θάλασσα και λιμάνια. Ένα μεγάλο γαλλικό λιμάνι είναι η Μασσαλία. Μεγάλα γαλλικά λιμάνια είναι η Χάβρη και το Καλέ. Η Γαλλία δεν έχει πολλά νησιά. Ένα γαλλικό νησί είναι η Κορσική. Η Γαλλία έχει μεγάλα βουνά όπως οι Άλπεις και τα Πυρηναία. Έχει επίσης μεγάλα ποτάμια όπως ο Ροδανός και ο Σηκουάνας. Η Γαλλία έχει δημοκρατία. Το νόμισμά της είναι το ευρώ. Η γαλλική σημαία είναι μπλε, κόκκινη και άσπρη. Ο κάτοικος λέγεται Γάλλος και η κάτοικος λέγεται Γαλλίδα.
10.21.	1.β, 2.β, 3.β, 4.α, 5.α, 6.β, 7.α, 8.α, 9.β, 10.β.
10.22.	Ελεύθερη.
10.23.	Ελεύθερη.

Ποιο το χρώμα της αγάπης;

*Ποιο το χρώμα της αγάπης;
Ποιος θα μου το βρει;*

Να 'ναι **κόκκινο** σαν **ήλιος**,
θα καίει σα φωτιά.

Κίτρινο σαν το **φεγγάρι**,
θα 'χει μοναξιά.

Να 'χει τ' **ουρανού** το χρώμα,
θα 'ναι μακρινή.

Να 'ναι **μαύρο** σαν τη **νύχτα**,
θα 'ναι πονηρή.

*Ποιο το χρώμα της αγάπης;
Ποιος θα μου το βρει;*

Να 'ναι άσπρο **συννεφάκι**,
φεύγει και περνά.
Να 'ναι άσπρο γιασεμάκι,
στον ανθό χαλά.

Να 'ναι το ουράνιο **τόξο**,
που δεν πιάνεται.

Όλο φαίνεται πως φτάνω
κι όλο χάνεται.

*Ποιο το χρώμα της αγάπης;
Ποιος θα μου το βρει;*

ΒΗΜΑ 11

11A	Στη στήλη Α τα ονόματα είναι στον ενικό αριθμό, ενώ στη στήλη Β είναι στον πληθυντικό.
11B	Στην ονομαστική πληθυντικού τα αρσενικά και τα θηλυκά έχουν το ίδιο άρθρο. Στον πληθυντικό (όπως και στον ενικό - Βήμα 10) οι καταλήξεις των ουσιαστικών και των επιθέτων τους άλλοτε είναι ίδιες και άλλοτε διαφέρουν.
11.1.	Ελεύθερη.
11.2.α.	1.α, 2.α, 3.α, 4.α, 5.β, 6.α, 7.β, 8.β.
11.2.β.	1.β, 2.β, 3.β, 4.α, 5.α, 6.α.
11.2.γ.	1.α, 2.β, 3.γ, 4.β, 5.β, 6.γ.
11.3.	Βλέπε 11.1.α.
11.4.	α. 1.Η Αρετή θέλει πρώτα στρογγυλές μελιτζάνες για μουσακά. 2.Ναι, η Νεκταρία έχει μελιτζάνες. 3.Η Αρετή θέλει τέσσερις μελιτζάνες. 4.Όχι, οι ντομάτες δεν είναι ακριβές. Είναι φτηνές. 5.Οι ντομάτες κάνουν ένα ευρώ και πενήντα λεπτά το κιλό. 6.Η Αρετή προτιμάει τις ντομάτες σκληρές (για σαλάτα). 7.Η Αρετή θέλει [επίσης] πατάτες, καρότα, λεμόνια και σκόρδα. 8.Η Αρετή θέλει καρπούζι, πορτοκάλια και ροδάκινα. 9.Το καρπούζι ζυγίζει / είναι τέσσερα κιλά και διακόσια γραμμάρια. Το κιλό έχει ένα ευρώ και εξήντα λεπτά. 10.Τα λαχανικά και τα φρούτα κάνουν είκοσι ένα ευρώ και τριάντα λεπτά. 11.Όχι, η Αρετή δεν έχει ψιλά. β. 1.Η Δανάη θα ήθελε τρία κιλά ψωμί, μισό κιλό κουλουράκια κι ένα τέταρτο παξιμάδια. 2.Κάνουν πέντε ευρώ. 3.Η κυρία Πηνελόπη έχει και ζεστές τυρόπιτες. 4.Η Δανάη θέλει τις τυρόπιτες και για τους τρεις καθηγητές στο σχολείο. 5.Η μία τυρόπιτα έχει ένα ευρώ και δέκα λεπτά.
11.5.	α. ΦΡΟΥΤΑ : 1.τα σταφύλια, 2.τα μανταρίνια, 3.τα καρπούζια. 4.τα λεμόνια, 5.οι φράουλες, 6.τα αχλάδια, 7.τα πορτοκάλια, 8.τα μήλα, 9.τα κεράσια. β. ΛΑΧΑΝΙΚΑ : 1.οι ντομάτες, 2.τα λάχανα, 3.τα κρεμμύδια, 4.τα καρότα, 5.οι πιπεριές, 6.οι μελιτζάνες, 7.τα κολοκυθάκια, 8.τα μαρούλια, 9.τα αγγούρια, 10.οι πατάτες.
11.6.	α. γειτονιά, Αθήνα, λαϊκή, κόσμος, φρέσκα, φτηνά, λαχανικά, νωρίς, τελειώνει. β. πρώτα, μετά, συνέχεια, τέλος.
11.7.α.	Ελεύθερη.
11.7.β.	Ελεύθερη.
11.8.	Ελεύθερη.
11.9.	1.τις, 2.Οι, 3.τα, 4.οι, 5.τις, 6.τα, 7.τα, 8.τις, 9.τους, 10.οι.
11.10.	1.β, 2.α, 3.α, 4.α, 5.β, 6.α, 7.β, 8.β.
11.11.	1.β, 2.δ, 3.α, 4.ε, 5.γ, 6.ζ.
11.12.	1.άλλες, άλλες, 2.άλλοι, άλλοι, 3.άλλες, άλλες, 4.άλλα, άλλα, 5.άλλους, άλλους.
11.13.	1.Ποιοι, 2.Ποιες, 3.Ποια, 4.Ποιους, 5.Ποια.
11.14.α.	Νεκταρία: Θέλετε κάτι , κυρία Όλγα; Όλγα: Θα ήθελα ένα κιλό κεράσια. Νεκταρία: Θα θέλατε κάτι / τίποτε άλλο ; Όλγα: Όχι, ευχαριστώ δε θέλω τίποτε άλλο .
11.14.β.	Πηνελόπη: Καλημέρα, Δανάη! Θέλεις κάτι / τίποτα ; Δανάη: Όχι, δε θέλω τίποτα . Ο φίλος μου, ο Μάρκος θέλει κάτι . Μάρκος: Θα ήθελα μια φρατζόλα ψωμί, κυρία Πηνελόπη. Πηνελόπη: Ορίστε το ψωμί σου. Θέλεις τίποτε άλλο ; Μάρκος: Όχι, δε θέλω τίποτε άλλο . Ευχαριστώ.
11.15.	1.τρία, 2.ένα, 3.τέσσερις, 4.τρεις, 5.μία, 6.ένα, 7.τέσσερα, 8.τέσσερα, 9.τρία, 10.ένα, 11.ένας, 12.τρία.

11.16.	A: Μαρία, θα πάω στη λαϊκή. Θέλεις κάτι; B: Βεβαίως! Και φρούτα θέλω και λαχανικά. A: Τι φρούτα θέλεις; Φράουλες, κεράσια, σταφύλια, σύκα, πεπόνια; B: Θέλω μόνο σταφύλια. Από τα άλλα έχουμε. A: Και από λαχανικά, τι θέλεις; B: Θέλω δύο κιλά κολοκυθάκια, τρία μαρούλια, τέσσερα αγγούρια κι ένα κιλό πιπεριές. Αλίκη μου, σ' ευχαριστώ πολύ.
11.17.	Αύριο θα πάω στη λαϊκή. Θέλω φρούτα και λαχανικά. Χρειάζομαι μαρούλια, τέσσερα αγγούρια, δύο κιλά πιπεριές, ένα κιλό μελιτζάνες, δύο κιλά πορτοκάλια, τρεις μπανάνες, δύο σκόρδα, δύο καρπούζια, μισό κιλό φράουλες, ένα κιλό κρεμμύδια, μισό κιλό καρότα, ένα κιλό κεράσια, μισό κιλό σύκα, σταφύλια, ένα κιλό σκληρές ντομάτες, μισό κιλό μανιτάρια, δέκα λεμόνια, ροδάκινα και μανταρίνια.
11.18.	1.β, 2.γ, 3.α, 4.β, 5.γ, 6.α, 7.α, 8.β. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Η Χριστίνα και η φρουτοσαλάτα της Σήμερα θα κάνω μια ωραία φρουτοσαλάτα για τους φίλους μου. Τους αρέσουν πολύ τα φρούτα. Για τη φρουτοσαλάτα θέλω πολλά φρούτα. Θα πάω στη λαϊκή της γειτονιάς μου αύριο το πρωί. Εκεί έχουν πολύ φρέσκα και νόστιμα φρούτα. Πρώτα - πρώτα θέλω σκληρά, κόκκινα μήλα. Μετά θέλω αχλάδια, πράσινα και λίγο μαλακά. Θέλω και πορτοκάλια για το χυμό. Στη λαϊκή πάντα βρίσκω πολύ ωραία & ζουμερά πορτοκάλια από το Άργος. Στη συνέχεια, θέλω φράουλες κι αυτές κόκκινες και νόστιμες. Θέλω και λίγα μανταρίνια. Δεν παίρνω όμως βερίκοκα, γιατί σε άλλους αρέσουν και σε άλλους δεν αρέσουν. Τέλος θα ήθελα για τη φρουτοσαλάτα μου λίγες μπανάνες. Θα είναι μια ωραία και νόστιμη φρουτοσαλάτα.
11.19.	1.β, 2.β, 3.α, 4.β, 5.β, 6.β, 7.α, 8.β, 9.α, 10.β.
11.20.	1.Λ, 2.Λ, 3.Σ, 4.Λ, 5.Σ, 6.Λ, 7.Λ, 8.Λ, 9.Σ, 10.Σ.
11.21.	Ελεύθερη.
11.22.	Ελεύθερη.
11.23.	Το κοκοράκι (Όταν θα πάω κυρά μου στο παζάρι) Όταν θα πάω, κυρά μου, στο παζάρι, θα σου αγοράσω ένα κοκοράκι. Το κοκοράκι κι-κι-ρι-κι-κι να σε ξυπνάει κάθε πρωί. Όταν θα πάω, κυρά μου, στο παζάρι, θα σου αγοράσω μία κοτούλα. Η κοτούλα κο-κο-κο, το κοκοράκι κι-κι-ρι-κι-κι να σε ξυπνάει κάθε πρωί. Όταν θα πάω, κυρά μου, στο παζάρι, θα σου αγοράσω μία γατούλα. Η γατούλα νιάου-νιάου, η κοτούλα κο-κο-κο, το κοκοράκι κι-κι-ρι-κι-κι να σε ξυπνάει κάθε πρωί. Όταν θα πάω, κυρά μου, στο παζάρι θα σου αγοράσω ένα πουλάκι, το πουλάκι τσίου-τσίου, η γατούλα νιάου-νιάου η κοτούλα κο-κο-κο, το κοκοράκι κι-κι-ρι-κι-κι να σε ξυπνάει κάθε πρωί. Όταν θα πάω, κυρά μου, στο παζάρι, θα σου αγοράσω ένα γουρουνάκι. Το γουρούνι γρουτς-γρουτς, το πουλάκι τσίου-τσίου, η γατούλα νιάου-νιάου, η κοτούλα κο-κο-κο, το κοκοράκι κι-κι-ρι-κι-κι να σε ξυπνάει κάθε πρωί. Όταν θα πάω, κυρά μου, στο παζάρι, θα σου αγοράσω ένα σκυλάκι. Το σκυλάκι γάου-γάου, το γουρούνι γρουτς-γρουτς, το πουλάκι τσίου-τσίου, η γατούλα νιάου-νιάου, η κοτούλα κο-κο-κο, το κοκοράκι κι-κι-ρι-κι-κι να σε ξυπνάει κάθε πρωί. Όταν θα πάω, κυρά μου, στο παζάρι, θα σου αγοράσω ένα κοκοράκι. Το κοκοράκι κι-κι-ρι-κι-κι να σε ξυπνάει κάθε πρωί.

ΒΗΜΑ 12

12Α	1.α [ένα πακέτο φρυγανιές], 2.α [μια σακούλα πατάτες], 3.β [ένα κουτί καραμέλες], 4.α [ένα κουτί τσίχλες], 5.β [ένα πακέτο μακαρόνια], 6.α [ένα κιλό ντομάτες], 7.β [ένα κομμάτι τυρί], 8.β [ένα κομμάτι πίτσα], 9.α [μια φέτα καρπούζι], 10.β [ένα πακέτο βούτυρο], 11.β [μια κουταλιά ζάχαρη], 12.α [ένα κομμάτι γλυκό], 13.α [ένα μπουκάλι γάλα], 14.β [ένα ποτήρι νερό], 15.β [μια φέτα ψωμί].
12.1.	Ελεύθερη.
12.2.	Βλέπε Βιβλίο 12.1.α.
12.3.	Βλέπε Βιβλίο 12.1.β.
12.4.	α. 1.[Ο Νικόλα] θέλει φέτα. 2.Η φέτα είναι από τον Παρνασσό. 3.[Ο Νικόλα] θέλει τρία τέταρτα φέτα. 4.Ναι, [η φέτα] είναι νόστιμη. 5.[Ο Νικόλα] θέλει [και] γραβιέρα. 6.[Ο Νικόλα] θέλει [και] ζαμπόν. 7.[Ο Νικόλα] θέλει δέκα φέτες ζαμπόν. β. 8.[Έχει πολλή κίνηση στην αγορά] γιατί την άλλη μέρα είναι αργία / είναι κλειστά τα μαγαζιά / είναι Δεκαπενταύγουστος. 9.[Ο Νικόλα] θέλει κιμά. 10.[Ο Νικόλα] θέλει κιμά] γιατί θα κάνει μπιφτέκια για τους φίλους του. 11.[Ο Νικόλα] θέλει περίπου ένα κιλό κιμά. 12.[Ο Νικόλα] θέλει και μοσχαρίσιο και χοιρινό κιμά.
12.5.	1.β, 2.δ, 3.α, 4.γ.

12.6.	• ΖΥΜΑΡΙΚΑ ΚΑΙ ΡΥΖΙΑ: το ρύζι, τα μακαρόνια. • ΑΛΛΑΝΤΙΚΑ: το ζαμπόν, το λουκάνικο, το σαλάμι. • ΚΡΕΑΤΑ: ο κιμάς, το κοτόπουλο, το κρέας, το μοσχάρι, το χοιρινό. • ΟΣΠΡΙΑ: η φακή, το φασόλι. • ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΑΒΓΑ: η γραβιέρα, η φέτα, το αβγό, το βούτυρο, το γάλα, το γιαούρτι, το τυρί. • ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΓΛΥΚΑ: η ζάχαρη, η καραμέλα, η μαρμελάδα, το γλυκό, το κουλουράκι, το μέλι, το μπισκότο, τα δημητριακά. • ΛΑΧΑΝΙΚΑ: η μελιτζάνα, η ντομάτα, η πατάτα, η πιπεριά, το καρότο, το κολοκυθάκι, το κρεμμύδι, το λάχανο, το μανιτάρι, το μαρούλι, το σκόρδο. • ΦΡΟΥΤΑ: η μπανάνα, η φράουλα, το αχλάδι, το βερίκοκο, το καρπούζι, το κεράσι, το λεμόνι, το μανταρίνι, το μήλο, το πεπόνι, το πορτοκάλι, το ροδάκινο, το σταφύλι, το σύκο. • ΠΟΤΑ & ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ: ο χυμός, η πορτοκαλάδα, η σόδα, το αναψυκτικό, το κρασί, το νερό, το ποτό. • ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΑ & ΕΙΔΗ ΜΠΑΝΙΟΥ: η οδοντόβουρτσα, η οδοντόκρεμα, το απορρυπαντικό, το σαμπουάν, το σαπούνι, το χαρτί υγείας. • ΨΑΡΙΑ & ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ: η γαρίδα, το χταπόδι, το ψάρι. • ΛΑΔΙΑ και άλλα: το αλάτι, το αλεύρι, το λάδι, το ξίδι, το πιπέρι.
12.7.α.	Ελεύθερη.
12.7.β.	Ελεύθερη.
12.8.	Ελεύθερη.
12.9.	1.β, 2.γ, 3.ζ, 4.α, 5.ε, 6.δ.
12.10.	Βλέπε Βιβλίο 12.8.
12.11.	Ελεύθερη.
12.12.	1.γ, 2.α, 3.β, 4.ε, 5.δ.
12.13.	Ελεύθερη. <i>Ενδεικτικές απαντήσεις:</i> 1.Θα πάω αύριο στο σούπερ μάρκετ, γιατί θέλω γάλα, κρέας και αβγά. 2.Δε θα πάω εκδρομή αύριο, γιατί θα κάνει κρύο. 3.Δε μου αρέσει αυτό το τυρί, γιατί δεν είναι νόστιμο. 4.Θέλω κιμά, γιατί θα κάνω μπιφτέκια. 5.Αγοράζω αλεύρι, γιατί θα κάνω κουλουράκια.
12.14.α.	Ενικός: το χρώμα - το χρώμα, Πληθυντικός: τα χρώματα - τα χρώματα.
12.14.β.	1.το χαρτί, 2.το εισιτήριο, 3.τα γλυκά, 4.τα κέρματα, 5.το μπουκάλι, 6.τα πράγματα, 7.το τμήμα, 8.το κουτί, 9.τα μαθήματα, 10.το καταστήματα, 11.τα κομμάτια, 12.το χρήμα, 13.τα γάλατα, 14.το κρέας.
12.15.	1.πολύς, 2.πολλή, 3.πολλούς, 4.πολλές, 5.πολύ, 6.πολλά, 7.Πολλοί.
12.16.	1.ένα πακέτο ρύζι, 2.ένα πακέτο φρυγανιές, 3.ένα πακέτο τσιγάρα, 4.ένα κουτί καραμέλες, 5.ένα πακέτο βούτυρο, 6.ένα κιλό κιμά, 7.300 γραμμάρια τυρί, 8.ένα κουτί τσίχλες, 9.μία σακούλα πατάτες, 10.ένα μπουκάλι γάλα, 11.ένα κομμάτι τυρί, 12.μία κουταλιά ζάχαρη, 13.μία φέτα ψωμί, 14.μία φέτα πεπόνι, 15.ένα κιλό φράουλες, 16.μισό κιλό μανταρίνια.
12.17.	1.Ένα κουτί καραμέλες / τσίχλες, 2.Μια φρατζόλα ψωμί, 3.Ένα πακέτο τσίχλες / καραμέλες / ρύζι / μακαρόνια / ζάχαρη, 4.Ένα κιλό καραμέλες / ζαμπόν / ψωμί / τυρί / μήλα / ρύζι / μακαρόνια / ζάχαρη / μέλι / πατάτες, 5.Ένα μπουκάλι νερό / γάλα, 6.Ένα κομμάτι ψωμί / τυρί / γλυκό, 7.Μια φέτα ζαμπόν / ψωμί / τυρί, 8.Μια σακούλα μήλα / πατάτες, 9.Μια κουταλιά νερό / γάλα / ζάχαρη / μέλι.
12.18.	1.Δεν έχει κανένα περίπτερο εδώ κοντά. 2.Έχει φρέσκο γάλα στο ψυγείο; 3.Έχει πολύ κόσμος στα καταστήματα σήμερα! 4.Δεν έχει τίποτα στο ψυγείο.
12.19.	Κάθε γειτονιά στην Ελλάδα έχει τουλάχιστον ένα περίπτερο. Στο περίπτερο αγοράζουμε πολλά πράγματα: εφημερίδες, περιοδικά, τσιγάρα, καραμέλες, σοκολάτες, τσίχλες, νερό, χυμούς, ακόμα και παιχνίδια για τα παιδιά. Τα περίπτερα μένουν ανοιχτά όλη την ημέρα και πολλά μένουν ανοιχτά και τη νύχτα.
12.20.	α. Θέλω το περιοδικό <i>Χρυσή Ευκαιρία</i> . Θέλω επίσης δύο γιαούρτια με δημητριακά, βιολογικό γάλα και δύο μπαταρίες. Έχετε παιχνίδια για παιδιά; β. - Τι θα θέλατε κυρία μου; - Θα ήθελα μισό κιλό ελιές κι ένα τέταρτο γραβιέρα. - Γιατί έχει τόσο κόσμος στην αγορά; - Γιατί αύριο είναι αργία. Είναι της Παναγίας και είναι μεγάλη γιορτή.
12.21.	1.γ, 2.δ, 3.δ, 4.γ, 5.δ, 6.β. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Η κυρία Πετροπούλου πάει στο κρεοπωλείο Α: Καλημέρα, κυρία Πετροπούλου! Β: Γεια σου, Νίκο! Πολλή κίνηση σήμερα στην αγορά. Το κρεοπωλείο είναι γεμάτο. Πολύς κόσμος! Γιατί; Α: Γιατί αύριο είναι γιορτή και τα καταστήματα θα είναι κλειστά από το πρωί. Β: Α! Ποια γιορτή; Α: Είναι 28 ^η Οκτωβρίου. Λοιπόν, τι θα θέλατε, κυρία Πετροπούλου; Β: Θέλω ένα ωραίο κοτόπουλο αλλά όχι πολύ μεγάλο. Α: Πόσα κιλά; Β: Περίπου ένα κιλό και τρία τέταρτα. Α: Κάτι άλλο; Β: Ναι. Θα ήθελα ενάμισι κιλό κιμά μοσχαρίσιο. Α: Βεβαίως. Ορίστε.
12.22.	1.Λ, 2.Σ, 3.Σ, 4.Λ, 5.Σ, 6.Λ, 7.Λ, 8.Λ.
12.23.	Ελεύθερη.
12.24.	Ελεύθερη.

12.25.	Ελεύθερη.
12.26.	Στο σουπερμάρκετ Πρωί πρωί για ψώνια με μπικουτί και παντελόνια και καθώς τρέχει μουρμουρίζει: "Να μην ξεχάσω τα πεπόνια!" Καθώς περνάει απ' την πλατεία, στο κιάσκι βρίσκει τη Μαρία κι οι δυο μαζί πια συνεχίζουν ενώ από τα καφενεία... <i>Στο σουπερμάρκετ, στο σουπερμάρκετ θα βρούμε φρέσκα, κατεψυγμένα και πλαστικά, μήλα, μπανάνες, γάλα Carnation και κότες, μπιφτέκια, ντομάτες και βέβαια απορρυπαντικά.</i> Συνωστισμός και στριμωξίδι και που και που λίγο βρισίδι. Μα όλα αυτά με κάποια χάρη διαλέγοντας το κουνουπίδι. Κυρίες σικ με τα σκυλιά τους, χοντροί που τρίβουν την κοιλιά τους, και δυο γριούλες με μανία ψάχνουν τροφή για τα γατιά τους. <i>Στο σουπερμάρκετ, στο σουπερμάρκετ θα βρούμε φρέσκα, κατεψυγμένα και πλαστικά, μήλα, μπανάνες, γάλα Carnation και κότες, μπιφτέκια, ντομάτες και βέβαια καλλυντικά.</i> Ενώ περνάν απ' τα ταμεία, η Πόπη χάνει τη Μαρία. Το νου της είχε στο φαντάρο που την κοιτούσε με λαγνεία. Με βιάση φτιάχνει το μαλλί της, κι απ' την πολλή την ταραχή της της πέφτουν ξάφνου τα πεπόνια. "Αχ, αυτός φταίει, ο αλήτης!" <i>Στο σουπερμάρκετ, στο σουπερμάρκετ θα βρούμε φρέσκα, κατεψυγμένα και πλαστικά, μήλα, μπανάνες, γάλα Carnation και κότες, μπιφτέκια, ντομάτες και βέβαια καλλυντικά.</i>

ΒΗΜΑ 13

13A	1.β [Το όνομα του κυρίου είναι Τόμας Μόρτον.], 2.α [Το όνομα της κυρίας είναι Σεσίλ Λαφόν.], 3.β [Το όνομα του παιδιού είναι Δημήτρης.]
13B	1.β [- Ποιανού είναι το βιβλίο; - Το βιβλίο είναι του Πέτρου.], 2.β [- Ποιανού είναι το μολύβι; - Το μολύβι είναι του Θησέα.], 3.α [- Ποιανού είναι η γόμα; - Η γόμα είναι του Μιχάλη.]
13Γ	1.α [του Θησέα], 2.γ [της Μαρίας], 3.β [της Ελένης], 4.α [του Μιχάλη].
13.1.α.	1. 1.σ' ένα διαμέρισμα στην οδό Γράμμου / του Πάνου και της Ελένης, 2.σε μια μονοκατοικία στην οδό Ανέμης / του Ζήση και της Αρετής, 3.σε μια πολυκατοικία στην οδό Αύρας / του Αντρέα και της Στεφανίας. 2. 1.ένα διαμέρισμα στην οδό Πόντου / ενός φίλου μου, του Αλέκου, 2.ένα σπίτι στην οδό Έλλης / μιας φίλης μου, της Αγγελικής, 3.μια μονοκατοικία στην οδό Μιμόζας / μιας φίλης μου, της Χριστίνας. 3. 1.η αδελφή του μανάβη / ο αδελφός του φαρμακοποιού, 2.η μητέρα του ανθοπώλη / ο πατέρας του βιβλιοπώλη, 3.η κόρη του αστυνομικού / ο γιος του κρεοπώλη, 4.η γυναίκα του ζαχαροπλάστη / ο αδερφός του περιπτερά, 5.το παιδί του ταχυδρόμου / το παιδί του παπά.
13.1.β.	1. 1.ο αδελφός σου - δώδεκα χρονών / ετών, η αδελφή σου - δεκαπέντε χρονών / ετών, 2.ο φίλος σου - τριάντα πέντε χρονών / ετών, η φίλη σου - τριάντα επτά / εφτά χρονών / ετών, 3.ο πατέρας σου - πενήντα δύο χρονών / ετών, η μητέρα σου - σαράντα εννέα / εννιά χρονών / ετών. 2. 1.ο αδελφός σου - δεκατριών χρονών / ετών, η αδελφή σου - δεκατεσσάρων χρονών / ετών, 2.ο φίλος σου - τριάντα ενός ετών / χρονών, η φίλη σου - σαράντα ενός ετών / χρονών, 3.ο πατέρας σου - πενήντα τεσσάρων χρονών / ετών, η μητέρα σου - σαράντα τριών χρονών / ετών, 4.ο γιος σου - ενός έτους, η κόρη σου τεσσάρων χρονών / ετών.
13.2.	Λάθος: 1.α & β, 2.β & β, 3.α & α.
13.3.	Λάθος: 1.β, 2.β, 3.α, 4.α, 5.β, 6.β.
13.4.	Βλέπε Βιβλίο 13.1.
13.5.	α. Μια συνάντηση στο δρόμο 1.(Η Αγγελική) δουλεύει στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αίγινας. 2.(Η Αγγελική) νοικιάζει ένα μικρό σπίτι στην οδό Νίκης. 3.(Το σπίτι είναι) του Στέφανου. 4.Ναι, (η Δανάη) τον ξέρει. 5.(Ο Στέφανος) είναι ο αδερφός της Αναστασίας. 6.(Η Δανάη) μένει στο σπίτι της μητέρας της. 7.(Ο άντρας της Αγγελικής) είναι στην παραλία με τις κόρες τους. 8.(Η Αγγελική) έχει τρεις κόρες. 9.(Η Ευγενία) είναι καστανή με πράσινα μάτια. 10.(Η Ευγενία) είναι δεκαεπτά χρονών. 11.(Η Ιόλη) είναι δεκατεσσάρων χρονών. 12.(Η Μικαέλα) είναι εφτά χρονών. β. Σε λίγο σ' ένα καφενείο 1.(Η κυρία) είναι η γυναίκα του Μιχάλη, η Πόπη. 2.(Ο Μιχάλης) είναι ο γιος του κύριου Αντρέα, του γιατρού. 3.(Ο κύριος Αντρέας) είναι φίλος του πατέρα της Δανάης. 4.(Ο κύριος Αντρέας) δουλεύει στο νοσοκομείο της Αίγινας. / (Ο κύριος Αντρέας) είναι ο διευθυντής του νοσοκομείου της Αίγινας.
13.6.	1.γ, 2.α, 3.η, 4.β, 5.δ, 6.ζ, 7.ε, 8.ι, 9.θ. Δανάη: Αγγελική, τι έκπληξη! Τι κάνεις στην Αίγινα; Διακοπές; (γ) Αγγελική: Δεν κάνω διακοπές. Δουλεύω στο Αρχαιολογικό Μουσείο. (α)

	Δανάη: Μπράβο, Αγγελική μου! Και πού μένεις; (η) Αγγελική: Μένω στο σπίτι του Στέφανου, του αδερφού της Αναστασίας. Κι εσύ; (β) Δανάη: Εγώ μένω στο σπίτι της μητέρας μου με την κόρη μου. Και ο άντρας σου, Αγγελική; Είναι κι αυτός στο νησί; (δ) Αγγελική: Ναι, εδώ είναι. Τώρα είναι στην παραλία με τις κόρες μας. (ζ) Δανάη: Πόσων χρονών είναι οι κόρες σου, Αγγελική; (ε) Αγγελική: Είναι δεκαεφτά, δεκατεσσάρων κι επτά χρονών. (ι) Δανάη: Να σου ζησουν! (θ)
13.7.	α. 1. ... αυτό το κατάστημα; / ... του αδερφού μου. / Και εκείνο; / ... της αδερφής μου. 2. ... αυτή η μονοκατοικία; / ... του θείου μου. / Και εκείνη; / ... της θείας μου. 3. ... αυτό το ποδήλατο; / ... του ανιψιού μου. / Και εκείνο; / ... της ανιψιάς μου. 4. ... αυτό το αυτοκίνητο; / ... του εγγονού μου. / Και εκείνο; / ... της εγγονής μου. 5. ... αυτό το διαμέρισμα; / ... του μπαμπά μου. / Και εκείνο; / ... της μαμάς μου. 6. ... αυτός ο κήπος; / ... του παππού μου. / Και εκείνος; / ... της γιαγιάς μου. β. 1. ... αυτός ο υπολογιστής; / ... της αδερφής μου, της Μαρίας. / Και ο άλλος; / ... του Παναγιώτη. 2. ... αυτός ο φορτιστής; / ... της ξαδέρφης μου, της Ελένης. / Και ο άλλος; / ... της Δέσποινας. 3. ... αυτή η ξύστρα; / ... του ανιψιού μου, του Μάρκου. / Και η άλλη; / ... της Ιόλης. 4. ... αυτό το βιβλίο; / ... του εγγονού μου, του Μηνά. / Και το άλλο; / ... της Μαρίας. 5. ... αυτό το μολύβι; / ... του παππού μου, του Μανόλη. / Και το άλλο; / ... της Αριάδνης. 6. ... αυτός ο μαρκαδόρος; / ... της γιαγιάς μου, της Ειρήνης. / Και ο άλλος; / ... του Μίλτου.
13.8.α.	1.[Ο παππούς μου λέγεται] Μάριος. 2.[Η γιαγιά του Κλάουντιο και της Αντωνίας είναι] η Μαρκέλλα. 3.[Ο θεός μου, ο Μενέλαος είναι παντρεμένος] με την Καρλότα. 4.[Η Αντωνία έχει] μία κόρη, την Ισαβέλλα. 5.Έχω μία ανιψιά, την Ισαβέλλα. 6.[Η αδελφή του Παύλου είναι] η Έλενα. 7.[Ο πατέρας της Ισαβέλλας είναι] ο Φίλιππος. 8.[Οι θείοι και οι θείες των παιδιών μου είναι] ο Κλάουντιο, η Αντωνία και ο Φίλιππος. 9.[Η Ειρήνη] είναι γιαγιά της Έλενας. 10.Όχι, [η θεία μου, η Μαίρη] δεν έχει παιδιά.
13.8.β.	Ελεύθερη.
13.9.α.	Ελεύθερη.
13.9.β.	Ελεύθερη.
13.10.	Ελεύθερη.
13.11.α.	Λάθος: 1.γ, 2.β, 3.δ, 4.δ.
13.11.β.	1.γ, 2.α, 3.ζ, 4.β, 5.ε, 6.δ.
13.12.α.	Ελεύθερη.
13.12.β.	Ελεύθερη.
13.12.γ.	Ελεύθερη.
13.13.	1.ανιψιός, 2.σύζυγος, 3.εγγονή, 4.όμορφος, 5.γελαστός, 6.μελαχρινός, 7.μουστάκια, 8.γένια, 9.άσχημος, 10.χαρούμενος.
13.14.	1.Πόσων χρονών είναι ο Φοίβος; 2.Έχω μία ανιψιά και τέσσερις ανιψιούς. 3.Η Δήμητρα είναι η μαμά της Άννας. 4.Ο Νίκος είναι ο ξάδερφος του Σταύρου. 5.Η Μίνα είναι η θεία της Αλίκης. 6.Ποιανού είναι αυτό το βιβλίο; 7.Πάω στους θείους μου και στις θείες μου.
13.15.	1.του, 2.της, 3.του, των, 4.της, 5.του, 6.των.
13.16.	Σήμερα ο αδερφός του άντρα μου, ο Στέφανος, έχει πάρτι. Θα έχει πολλούς φίλους και συγγενείς το βράδυ στο σπίτι του. Θα είναι εκεί ο γιος του αγαπημένου γιατρού μας και η κόρη του κυρίου Μιχαηλίδη, του φαρμακοποιού, ο φούρναρης με τη γυναίκα του και ο γνωστός ηθοποιός του ελληνικού κινηματογράφου, Τόλης Περής, με τις δύο ανιψιές του. Από τους συγγενείς μας θα είναι τα ξαδέρφια μας από την Αυστραλία, δύο θείοι του Στέφανου και του άντρα μου με τα παιδιά τους και ο ανιψιός μου, ο Αλέξης. Ο Αλέξης είναι ο γιος της μεγάλης αδερφής μου. Είναι παντρεμένος με την κόρη της φίλης μου, της Ειρήνης, και ζουν στο Μεξικό. Ο Αλέξης είναι γυμναστής και η γυναίκα του, η Ματίλντα, είναι ξεναγός. Έχουν και δύο παιδιά, ένα αγόρι και ένα κορίτσι. Θα είναι πολύ ωραία σ' αυτό το πάρτι. Όλη η οικογένεια θα είναι εκεί.
13.17.	1.σαράντα τεσσάρων χρονών* / ετών, 2.ογδόντα οκτώ χρονών / ετών, 3.τριών χρονών / ετών, 4.είκοσι τεσσάρων χρονών / ετών, 5.ογδόντα τεσσάρων χρονών / ετών, 6.εξήντα ενός ετών / χρονών, 7.εβδομήντα τριών χρονών / ετών, 8.είκοσι ενός ετών / χρονών, 9.σαράντα οκτώ χρονών / ετών, 10.ενενήντα τεσσάρων χρονών / ετών, 11.τριάντα έξι χρονών / ετών, 12.δεκαέξι χρονών / ετών, 13.ενός έτους. * ή χρόνων
13.18.	1.γ, 2.α, 3.γ, 4.γ, 5.β.
13.19.	1.σου, 2.του, 3.μας, 4.σας, 5.της, 6.τους, 7.τους, 8.μας.
13.20.α.	Ον.: η μαμά - οι μαμάδες, Γεν.: της μαμάς - των μαμάδων, Αιτ.: τη μαμά - τις μαμάδες.
13.20.β.	1.μαμά, 2.μαμάς, 3.μαμά, 4.μαμάδων, 5.μαμάδες.
13.21.α.	Οριζόντια: 1.(οι/τους) μπαμπάδες, 4.(οι/τους) μπαμπάδες, 6.(του/τον) μπαμπά. Κάθετα: 1.(ο) μπαμπάς, 4.(των) μπαμπάδων, 6.(του/τον) μπαμπά.
13.21.β.	1.του μπαμπά (6 οριζόντια ή 6 κάθετα), 2.τον μπαμπά (6 οριζόντια ή 6 κάθετα), 3.οι μπαμπάδες (1 οριζόντια ή 4 οριζόντια), 4.των μπαμπάδων (4 κάθετα), 5.τους μπαμπάδες (1 οριζόντια ή 4 οριζόντια).
13.22.α.	Οριζόντια: 1.(ο) παππούς, 3.(οι/τους) παππούδες. Κάθετα: 1.(των) παππούδων, 3.(οι/τους) παππούδες, 4.(του/τον) παππού, 6. (τον/του) παππού.

13. 22.β.	1.παππούδες, 2.παππούς, 3.παππού, 4.παππού, 5.παππούδων, 6.παππούς, 7.παππούς, 8.παππούδες, 9.παππού, 10.παππού.
13.23.	Σήμερα ο αδερφός του άντρα μου, ο Στέφανος, έχει πάρτι. Θα έχει πολλούς φίλους και συγγενείς το βράδυ στο σπίτι του. Θα είναι εκεί ο γιος του γιατρού μας και η κόρη του κυρίου Μιχαηλίδη, του φαρμακοποιού, ο φούρναρης με τη γυναίκα του και ο γνωστός ηθοποιός του κινηματογράφου, Τόλης Περής, με δύο ανιψιές του. Από τους συγγενείς μας θα είναι τα ξαδέρφια μας από την Αυστραλία, δύο θείοι του Στέφανου και του άντρα μου με τα παιδιά τους και ο ανιψιός μου, ο Αλέξης. Ο Αλέξης είναι ο γιος της μεγάλης αδερφής μου. Είναι παντρεμένος με την κόρη της φίλης μου, της Ειρήνης, και ζουν στο Μεξικό. Ο Αλέξης είναι γυμναστής και η γυναίκα του, η Ματίλντα, είναι ξεναγός. Έχουν και δύο παιδιά, ένα αγόρι και ένα κορίτσι. Θα είναι πολύ ωραία σ' αυτό το πάρτι. Όλη η οικογένεια θα είναι εκεί.
13.24.	1.εβδομήντα, 2.Αγγελική, 3.εγγονό, 4.διευθύντρια, 5.κοντός, 6.πενήντα, 7.μπλε, 8.συμπαθητική, 9.μπαμπάς, 10.άντρας, 11.Μπράβο, 12.Αντρέας, τριάντα, 13.χοντρός, 14.παντρεμένος.
13.25.	1.β, 2.β, 3.β, 4.α, 5.β, 6.β, 7.α, 8.α, 9.β, 10.α, 11.β, 12.β, 13.β, 14.β, 15.α. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Η συνέντευξη - Ο κύριος Πέτρος Καρμέλι και η οικογένειά του Δημοσιογράφος: Καλημέρα σας, κύριε! Πέτρος Καρμέλι: Καλημέρα σας! Δημοσιογράφος: Πώς σας λένε; Πέτρος Καρμέλι: Με λένε Πέτρο Καρμέλι. Δημοσιογράφος: Είστε Έλληνας ή ξένος, κύριε Καρμέλι; Πέτρος Καρμέλι: Είμαι Έλληνας. Η καταγωγή του πατέρα μου όμως είναι από τη Νότια Ιταλία. Δημοσιογράφος: Α! Μάλιστα! Είστε παντρεμένος; Πέτρος Καρμέλι: Ναι, είμαι. Εδώ και είκοσι χρόνια. Δημοσιογράφος: Πώς λέγεται η γυναίκα σας; Πέτρος Καρμέλι: Τη λένε Αλίκη. Αλίκη Παπασταύρου. Δημοσιογράφος: Έχετε παιδιά; Πέτρος Καρμέλι: Ναι, έχω τρία παιδιά. Δημοσιογράφος: Αγόρια ή κορίτσια; Πέτρος Καρμέλι: Έχω δύο γιους, το Φοίβο και τον Άγη και μία κόρη, την Άρτεμη. Δημοσιογράφος: Μπράβο! Και πόσων ετών είναι τα παιδιά σας; Πέτρος Καρμέλι: Ο Φοίβος είναι δεκαοκτώ ετών και σπουδάζει ιστορία. Ο Άγης δεκαπέντε και η Άρτεμη δεκαέξι. Δημοσιογράφος: Να σας ζήσουν, κύριε Καρμέλι! Πέτρος Καρμέλι: Ευχαριστώ πολύ. Δημοσιογράφος: Τι δουλειά κάνετε, κύριε Καρμέλι; Πέτρος Καρμέλι: Είμαι δικηγόρος. Δημοσιογράφος: Και η γυναίκα σας, τι δουλειά κάνει; Πέτρος Καρμέλι: Είναι αρχιτέκτονας. Δημοσιογράφος: Αδέρφια έχετε, κύριε Καρμέλι; Πέτρος Καρμέλι: Ναι, έχω έναν αδελφό και μία αδελφή. Δημοσιογράφος: Είναι παντρεμένοι; Έχουν παιδιά; Πέτρος Καρμέλι: Η αδελφή μου, η Άννα, είναι χωρισμένη και έχει δύο δίδυμα παιδιά. Ένα αγόρι και ένα κορίτσι. Δημοσιογράφος: Και ο αδελφός σας; Πέτρος Καρμέλι: Ο αδελφός μου, ο Μαρτσέλο, είναι ελεύθερος και δυστυχώς δεν έχει παιδιά. Λατρεύει όμως τα πέντε ανίψια του. Είναι ένας καταπληκτικός θείος! Δημοσιογράφος: Ευχαριστώ πολύ για το χρόνο σας, κύριε Καρμέλι. Έχετε μια πολύ ωραία οικογένεια!
13.26.	1.Σ, 2.Σ, 3.Λ, 4.Λ, 5.Σ, 6.Λ, 7.Λ, 8.Σ, 9.Λ, 10.Λ.
13.27.	Ελεύθερη.
13.28.	Ελεύθερη.
13.29.	Κολίγα γιος Κολίγα γιος του παππού μου ο παππούς , κολίγα γιος του παππού μου ο πατέρας κι ο παππούς μου κολίγας κι αυτός. Και μονάχα εγώ, του πατέρα μου γιος, έναν κλήρο είχα, λίγα στρέμματα βιος. Η δουλειά στα χωράφια σκληρή. Ντελικάτος εγώ, μα ξυπνός. Τα χωράφια χτυπάω στο σφυρί και στην πόλη ό,τι βγει. Είμαι αστός. Τα λεφτά απ' τα χωράφια μια αρχή, έναν γάμο ως προίκα καλός , μια χαρά πήγε το μαγαζί . Είμαι πια ένας αστός σεβαστός. Κολίγα γιος του παππού μου ο παππούς, κολίγα γιος του παππού μου ο πατέρας κι ο παππούς μου κολίγας κι αυτός. Και μονάχα εγώ, του πατέρα μου γιος, είμαι πια ένας αστός, είμαι πια καθεστώς.

ΒΗΜΑ 14

14A	Τι ώρα είναι; 1.α [Είναι πέντε παρά τέταρτο.], 2.γ [Είναι πέντε και τέταρτο.], 3.γ [Είναι δώδεκα ακριβώς.], 4.δ [Είναι δώδεκα και μισή.]
14.1.	Ελεύθερη.
14.2.	1.α, 2.β, 3.γ, 4.β.
14.3.	1.δ, 2.γ, 3.β, 4.ε, 5.α.
14.4.	Βλέπε Βιβλίο 14.1.
14.5.	1.Η Μαράλ αργεί γιατί μένει μακριά. 2.Ναι, της αρέσει πολύ το <i>Μαριδάκι</i> . / Ναι, στη Μαράλ αρέσει πολύ το <i>Μαριδάκι</i> . 3.Το <i>Μαριδάκι</i> έχει ψάρια και μαγειρευτά. 4.Η Ταμάρα θέλει [για κύριο πιάτο] ψάρι στη σχάρα. 5.Όχι, δεν είναι όλα τα ψάρια ακριβά. 6.Όχι, η Σεσίλ δεν τρώει [πια] κρέας. 7.Ο Νικόλα παραγγέλνει μία μερίδα ντομάτες γεμιστές. 8.Η Σεσίλ και ο Φιλίπ έχουν την επέτειο του γάμου τους. 9. Η Σεσίλ και ο Φιλίπ πληρώνουν το λογαριασμό. 10.Ο Τόμας θα κάνει πάρτι γιατί [το Σάββατο] έχει τα γενέθλιά του. 11.Ο Τόμας θα κάνει πάρτι το Σάββατο. 12.Το πάρτι θα είναι στις οκτώ και μισή. 13.Η Σεσίλ και ο Φιλίπ θα πάνε στις επτά και τέταρτο. 14.Ο Φιλίπ θα κάνει ένα ελληνικό φαγητό / μια μελιτζανοσαλάτα. 15.Ο Τόμας θέλει κρασί. 16.Η Μαράλ διψάει πολύ. 17.[Από το τραπέζι] λείπει ένα ποτήρι του κρασιού.
14.6.	1.α, 2.ε, 3.β, 4.η, 5.ζ, 6.δ, 7.θ, 8.ι, 9.γ, 10.κ.
14.7.	Ελεύθερη.
14.8.	Ελεύθερη.
14.9.	1.πέντε παρά τέταρτο: 4:45, 2.οκτώ και μισή: 8:30, 3.μία παρά είκοσι: 12:40, 4.δώδεκα και δέκα: 12:10, 5.τέσσερις και εικοσιπέντε: 4:25, 6.εννέα παρά πέντε: 8:55, 7.έντεκα παρά πέντε:10:55, 8.επτά παρά τέταρτο: 6:45, 9.έξι και τέταρτο: 6:15.
14.10.α.	1.γ, 2.α, 3.β, 4.γ.
14.10.β.	1.εννέα / εννιά και τέταρτο, 2.έντεκα και μισή / εντεκάμισι, 3.έξι (η ώρα / ακριβώς), 4.δώδεκα και μισή / δωδεκάμισι, 5.εννέα / εννιά (η ώρα / ακριβώς), 6.δέκα και τέταρτο, 7.δύο (η ώρα / ακριβώς), 8.επτά / εφτά και τέταρτο, 9.δέκα παρά τέταρτο, 10.τρεις και τέταρτο, 11.μία παρά τέταρτο, 12.τρεις και μισή / τρεισήμισι.
14.10.γ.	1.επτάμισι / εφτάμισι, 2.τεσσερισήμισι, 3.δύο και μισή, 4.μιάμιση, 5.έξι και μισή, 6.οκτώμισι / οχτώμισι, 7.εννιάμισι.
14.11.	1.στις, 2.στη, 3.στις, 4.τις, 5.στη, 6.τη.
14.12.	1.[Το μάθημα ελληνικών αρχίζει] στις δέκα και μισή. 2. [Θα πάει για φαγητό με τον Πέτρο] στη μία και είκοσι πέντε. 3.[Ο υδραυλικός θα πάει στο σπίτι του Τόμας] στις πέντε και τέταρτο. 4.[Ο Τόμας έχει ραντεβού με τη δικηγόρο του] στις επτά παρά τέταρτο. 5.[Ο Τόμας έχει ραντεβού στο Skype με την αδελφή του] στις οκτώ και είκοσι.
14.13.	Ελεύθερη. <i>Ενδεικτική απάντηση:</i> Σας προσκαλώ στα γενέθλιά μου, την Παρασκευή 6 Ιουλίου, στις εννέα και μισή το βράδυ, στο σπίτι μου (οδός Ξενίας 12) στην Κηφισιά. Σας περιμένω με πολλή χαρά, Άννα.
14.14.	1.τσατζίκι, 2.κατάλογος, 3.σαλάτα, 4.μελιτζανοσαλάτα, 5.ποτήρι, 6.κρέας.
14.15.	• ΜΕΖΕΔΕΣ / ΟΡΕΚΤΙΚΑ: η μελιτζανοσαλάτα, το τσατζίκι, το χταπόδι στα κάρβουνα. • ΣΑΛΑΤΕΣ: η χωριάτικη σαλάτα, τα βραστά κολοκυθάκια. • ΚΥΡΙΑ ΠΙΑΤΑ / ΜΑΓΕΙΡΕΥΤΑ: ο μουςακάς, η σουπιά, το μοσχάρι κατσαρόλας, οι ντομάτες γεμιστές. - ΚΥΡΙΑ ΠΙΑΤΑ / ΤΗΣ ΩΡΑΣ: η μοσχάρισα μπριζόλα, το μπιφτέκι, το χοιρινό σουβλάκι, το ψάρι στη σχάρα, το φιλέτο, το ψητό κοτόπουλο. • ΠΟΤΑ: η μπίρα, το ποτήρι κρασί, το μπουκάλι νερό.
14.16.	Οριζόντια: 1.καλούμε, 2.καλούν, 4.καλώ, 7.καλείς. Κάθετα: 1.καλείτε, 6.καλεί.
14.17.	1.αργούν(ε), 2.προσκαλεί, 3.ευχαριστούμε, 4.παρακαλώ, 5.προσκαλείς, 6.αργεί, ευχαριστεί.
14.18.	1.Τρώω, 2.τρώς, τρώω, 3.τρώει, 4.τρώμε, 5.τρώνε, 6.τρώτε.
14.19.	1.όλος, 2.όλο, 3. όλα, 4.Όλες, 5.όλων, 6.όλους, 7.όλα, 8.όλοι, 9.Όλη, 10.όλοι, όλου.
14.20.α.	Ενικός: το μέρος, του μέρους, το Πληθυντικός: τα μέρη, των μερών, τα μέρη. μέρος. Ενικός: το έτος, του έτους, Πληθυντικός: τα έτη, των ετών, τα έτη. το έτος.
14.20.β.	1.βαρών, 2.δάσους, 3.είδη, 4.ύψη, 5.έτους, 6.μελών, 7.μέρος.
14.21.	1.τα κέρματα, 2.τα βάρη, 3.το κρέας, 4.το ύψος, 5.τα γράμματα, 6.το μάθημα, 7.το είδος.
14.22.α.	Ελεύθερη.
14.22.β.	1.κ, 2.θ, 3.α, 4.β, 5.η, 6.γ, 7.δ, 8.ζ, 9.ε, 10.ι.
14.23.	1. Τη φίλη σου, πώς τη λένε; Αυτή , τη λένε Αθηνά. 2. Το φίλο σου, πώς τον λένε; Αυτόν , τον λένε Μανόλη Ιωάννου. 3. Αυτά τα αγόρια, πώς τα λένε; Αυτά τα αγόρια, τα λένε Τομ και Τζέρι. 4. Εσάς , πώς σας λένε; Εμάς , μας λένε Μίμη και Νίκο. 5. Το μωρό πώς το λένε; Αυτό , το λένε Μάνο. 6. Αυτές , πώς τις λένε; Αυτές , τις λένε, Λυδία και Ανδρομάχη. 7. Αυτούς , πώς τους λένε; Αυτούς , τους λένε Γρηγόρη και Σταμάτη.

14.24.	1.τον, την, 2.με, 3.σε, 4.μας, 5.σας, 6.τα, 7.το, 8.τις, 9.τους.
14.25.	1.Νεκτάριε, 2.Κύριε Λαφόν, 3.Κυρία Κομινόνι, 4.Μιχάλη, 5.Αντρέα, 6.Πέτρο, 7.Ανάργυρε, 8.Θείε Αντώνη, 9.Θεία Ισμήνη.
14.26.	1.δε με ακούς - δε μ' ακούς , 2.σου αρέσει - σ'αρέσει , 3.σε εμένα - σ' εμένα, 4.σε αυτούς - σ' αυτούς , 5.σε ευχαριστώ - σ' ευχαριστώ, 6.σε όλους - σ' όλους, 7.για αυτό - γι' αυτό , 8. από όλα - απ' όλα.
14.27.	Τι θα κάνω αύριο; Αύριο το πρωί θα πάω για πρωινό με το Μιχάλη. Θα πάμε στο <i>Αιάκειο</i> , στο λιμάνι. Στις δέκα και τέταρτο θα είμαι στην <i>Αιγινήτικη Εστία</i> . Το μάθημα ελληνικών αρχίζει στις δέκα και μισή. Κατά τη μία και μισή θα πάω για φαγητό με τον Πέτρο Βασιλόπουλο. Θα πάμε σ' ένα εστιατόριο κοντά στο σπίτι μου. Το εστιατόριο το λένε <i>Σποτ</i> και είναι το αγαπημένο εστιατόριο του Πέτρου και της Χριστίνας. Η Χριστίνα είναι η γυναίκα του Πέτρου. Δυστυχώς, αύριο το απόγευμα δε θα πάω στη θάλασσα για μπάνιο. Θα είμαι στις πέντε στο σπίτι μου, γιατί έχω ραντεβού με τον υδραυλικό στις πέντε και τέταρτο. Μετά θα πάω πάλι στην πόλη. Θα είμαι στο γραφείο της δικηγόρου μου κατά τις επτά. Τη δικηγόρο μου, την ξέρει και η Δανάη. Είναι φίλη της μητέρας της. Θα είμαι στο σπίτι μου κατά τις οκτώ. Στις οκτώ και είκοσι έχω ραντεβού στο Skype με την αδελφή μου.
14.28.	1. β [γάμοι], 2. α [κατάλογος], 3. β [κλέφτες], 4. β [λογαριασμοί], 5. β [ξιφίες], 6. α [μουσακάς], 7. α [αστυνομία], 8. β [επέτειοι], 9. β [κουζίνες], 10. α [τιμή], 11. β [ώρες], 12. β [μαμάδες], 13. β [μπιφτέκια], 14. α [ορεκτικό], 15. β [δάση], 16. α [είδος], 17. α [ποτήρι], 18. β [φαγητά], 19. α [κατάστημα], 20. β [έτη].
14.29.	Ελεύθερη.
14.30.	1. Λ , 2. Λ , 3. Σ , 4. Λ , 5. Σ , 6. Σ , 7. Λ , 8. Λ . ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Στο εστιατόριο <i>Σερβιτόρος:</i> Καλησπέρα σας, κυρία Αναστασία. <i>κ.Αναστασία:</i> Καλησπέρα, Ιάκωβε. Όλα καλά; <i>Σερβιτόρος:</i> Όλα καλά, κυρία Αναστασία. Τι θα θέλατε σήμερα; <i>κ.Αναστασία:</i> Σήμερα θέλω κάτι χωρίς κρέας. <i>Σερβιτόρος:</i> Βεβαίως! Έχουμε πολύ φρέσκα ψάρια. Θέλετε ψάρι στη σχάρα; <i>κ.Αναστασία:</i> Προτιμώ κάτι μαγειρευτό... κάτι έτοιμο. <i>Σερβιτόρος:</i> Έχουμε από το μεσημέρι ντομάτες γεμιστές, σούπα και μια-δυο μερίδες μουσακά. <i>κ.Αναστασία:</i> Πολύ ωραία. Θέλω ντομάτες γεμιστές. <i>Σερβιτόρος:</i> Κάτι άλλο; Κανένα ορεκτικό, καμιά σαλάτα; <i>κ.Αναστασία:</i> Από σαλάτες... θέλω μια χωριάτικη. Α! θέλω και πατάτες τηγανιτές. <i>Σερβιτόρος:</i> Μάλιστα... Λοιπόν, μια μερίδα γεμιστά, μια χωριάτικη και μια μερίδα πατάτες. Τι θα πιείτε; <i>κ.Αναστασία:</i> Μια μπίρα <i>Μύθος</i> και νερό, παρακαλώ. <i>Σερβιτόρος:</i> Αμέσως! Σε δέκα λεπτά όλα θα είναι έτοιμα!
14.31.	1. α , 2. β , 3. γ , 4. α , 5. α , 6. β , 7. γ , 8. α , 9. β , 10. γ , 11. α , 12. γ , 13. β , 14. α , 15. γ .
14.32.	Ελεύθερη.
14.33.	Ελεύθερη.
14.34.	Το τρένο φεύγει στις οχτώ Το τρένο φεύγει στις οχτώ, ταξίδι για την Κατερίνη. Νοέμβρης μήνας δε θα μείνει να μη θυμάσαι στις οχτώ, να μη θυμάσαι στις οχτώ, το τρένο για την Κατερίνη, Νοέμβρης μήνας δε θα μείνει. Σε βρήκα πάλι ξαφνικά να πίνεις ούζο στου Λευτέρη, νύχτα δε θα 'ρθει σ' άλλα μέρη να 'χεις δικά σου μυστικά , να 'χεις δικά σου μυστικά και να θυμάσαι ποιος τα ξέρει , νύχτα δε θα 'ρθει σ' άλλα μέρη. Το τρένο φεύγει στις οχτώ μα εσύ μονάχος σου έχεις μείνει. Σκοπιά φυλάς στην Κατερίνη, μες' στην ομίχλη, πέντε - οχτώ, μες' στην ομίχλη, πέντε - οχτώ , μαχαίρι στη καρδιά σου εγίνη, σκοπιά φυλάς στην Κατερίνη.

ΒΗΜΑ 15

15.1.	Ελεύθερη.
15.2.	Βλέπε Βιβλίο 15.1.
15.3.	1.Η Ταμάρα χρειάζεται ένα φόρεμα για το πάρτι του Τόμας. 2.Η Μαράλ χρειάζεται παπούτσια. 3.Η Μαράλ λέει στον πωλητή: "Χρειαζόμαστε ένα βραδινό φόρεμα και παπούτσια." 4.Οι εκπώσεις αρχίζουν στις 21 Αυγούστου. 5.Το κατάστημα θα έχει καινούρια φορέματα, παντελόνια, μπλούζες και πουκάμισα για το φθινόπωρο. 6.Η Ταμάρα θέλει ένα φόρεμα μαύρο ή μπλε σκούρο. 7.Η Ταμάρα δοκιμάζει το φόρεμα στο δοκιμαστήριο στο πίσω μέρος του καταστήματος. 8.Η Μαράλ θέλει παπούτσια για περπάτημα. 9.Η Μαράλ φοράει (νούμερο) τριάντα επτά. 10.Τα παπούτσια της Μαράλ είναι ωραία και πολύ άνετα. 11.Όχι, η Μαράλ πιστεύει ότι δεν είναι ούτε φαρδύ ούτε μακρύ. / Όχι, η Μαράλ δεν πιστεύει ότι το φόρεμα της Ταμάρα είναι φαρδύ και μακρύ. 12.Το φόρεμα κάνει ογδόντα πέντε ευρώ. 13.Όχι, η Μαράλ δε θα πάει στο πάρτι με τα καινούρια παπούτσια. 14.Η Ταμάρα πληρώνει με μετρητά. 15.Ο ταμίας δίνει στην Ταμάρα την απόδειξη. 16.Η κάρτα αλλαγής δεν είναι μέσα στη σακούλα.
15.4.	1. η , 2. θ , 3. δ , 4. κ , 5. α , 6. λ , 7. γ , 8. ε , 9. ι , 10. ζ , 11. β .
15.5.	1.πιο, από, 2.πιο, από, 3.πιο, από, 4.πιο, 5.πιο, από, 6.πιο, από, 7.πιο, 8.πιο, 9.πιο, 10.πιο.
15.6.	1.σου πάει / σου κάνει, 2.μας αρέσει, 3.του κάνει, 4.μου είναι, 5.Της αρέσουν, 6.της πάει.
15.7.	Ελεύθερη.

15.8.	Ελεύθερη.
15.9.	1.Στις δεκαεπτὰ Αυγούστου. 2.Στις είκοσι μια Μαΐου. 3.Στις δέκα εννέα Ιουλίου. 4.Στις πέντε Ιουνίου. 5.Στις δέκα Ιουνίου. 6.Στις είκοσι τρεις Μαΐου. 7.Την πρώτη Σεπτεμβρίου.
15.10.	1.πιστεύω, 2.νομίζεις, 3.νομίζει, 4.Λέω, 5.λέτε, 6.πιστεύετε.
15.11.	1.γ [Σεπτέμβριο], 2.β [Ιουνίου], 3.γ [Ιούλιο], 4.β [Απριλίου], 5.α [Αύγουστο], 6.γ [Νοέμβριο], 7.γ [Οκτώβριο], 8.β [Δεκεμβρίου], 9.α [Αύγουστο], 10.β [Ιανουαρίου].
15.12.	1.φούστα, 2.μπότες, 3.κόκκινο, 4.δοκιμαστήριο, 5.αλλαγή, 6.μπλούζα, 7.χρόνος, 8.μου αρέσει.
15.13.	Ελεύθερη.
15.14.	Ορίζονται: 1.έρχεσαι, 2.έρχονται, 3.ερχόμαστε, 4.έρχεστε. Κάθετα: 3.έρχομαι, 4.έρχεται.
15.15.	1.βρίσκεστε, 2.Ερχόμαστε, 3.βρίσκεται, 4.χρειάζεσαι, 5.χρειάζομαι, χρειαζόμαστε, 6.Λέγεται, 7.λέγεται, έρχονται, 8.ερχόμαστε.
15.16.	1.Νομίζω, χρειάζεσαι, 2.περιμένεις, Φοράω, παίρνω, έρχομαι, 3.πάτε, μπορούμε, είμαστε, 4.λέει, αργείς, συγχωρείς, 5.Διψάτε, Θέλετε, προτιμάτε, 6.ανοίγουν, Έρχεσαι, χρειάζεται, νομίζω, χρειάζεσαι, 7.δοκιμάζετε, Πιστεύω, 8.τρώνε, Τρώνε, πίνουν, 9.πιστεύει, είναι, παραγγέλνει, 10.ακούω, βρίσκεται.
15.17.	1.Μου, 2.Σου, 3.Μας, 4.Σας, 5.Τους, 6.Της, 7.Του.
15.18.	1.Ταμάρα, πιστεύω ότι δε σου κάνει αυτό το πουκάμισο. Σου είναι στενό. 2.Μαράλ, ξέρω ότι σου αρέσουν πολύ αυτά τα παπούτσια. Γιατί δεν τα αγοράζεις; 3.Ταμάρα, βλέπω ότι δε φοράς το παλτό σου και κάνει κρύο. Γιατί δεν το φοράς; 4.Ταμάρα, γνωρίζω ότι μιλάς πολύ καλά αγγλικά αλλά δε μιλάς στους ξένους. Γιατί δεν τους μιλάς;
15.19.	1.Δε μου αρέσουν ούτε οι μελιτζάνες ούτε τα κολοκυθάκια. 2.Δεν τρώω ούτε φράουλες ούτε μπανάνες. 3.Ούτε σε καταλαβαίνω ούτε σε συγχωρώ. 4.Δεν γνωρίζεις ούτε αυτόν ούτε εκείνον. 5.Δεν είναι ούτε κοντός ούτε ψηλός. 6.Δεν πάω ούτε στον κινηματογράφο ούτε στο θέατρο. 7.Δεν πίνω ούτε κρασί ούτε μπίρα. 8.Δεν είναι ούτε συμπαθητική ούτε καλή. 9.Ούτε πίνω ούτε καπνίζω. 10.Σ' αυτή την ταινία δεν παίζει ούτε αυτός ο ηθοποιός ούτε ο άλλος.
15.20.α.	Ενικός: το φόρεμα, του φορέματος, το φόρεμα. Πληθυντικός: τα φορέματα, των φορεμάτων, τα φορέματα.
15.20.β.	1.φορέματος, 2.φόρεμα, 3.φορέματα, 4.φορεμάτων.
15.20.γ.	1.το τμήμα, 2.του χρώματος, 3.του κέρματος, 4.του μαθήματος, 5.το πρόγραμμα, 6.του μηνύματος, 7.το χαρτονόμισμα, 8.των χρημάτων, 9.τα πράγματα, 10.των τμημάτων, 11.των καταστημάτων, 12.τα φορέματα, 13.των μαθημάτων, 14.τα προγράμματα.
15.21.	1.Οι μελιτζάνες είναι πιο φτηνές από τις ντομάτες. Τα κολοκυθάκια είναι τα πιο φτηνά. 2.Η Αμάντα είναι πιο ψηλή από την Αμαλία. Η Εύη είναι η πιο ψηλή. 3.Η κίτρινη μπλούζα έχει πιο μεγάλη έκπτωση από την πράσινη μπλούζα. Η κόκκινη μπλούζα έχει την πιο μεγάλη έκπτωση.
15.22.	1.Γυρίζω στο σπίτι μου από ένα δρόμο δύσκολο και μακρύ. 2.Η φούστα σου είναι μακριά και φαρδιά. Νομίζω ότι οι μακριές και φαρδιές φούστες δε σου πάνε. 3.Φοράς ένα πολύ μακρύ και φαρδύ πουκάμισο. Γιατί; Ξέρω ότι δε σου αρέσουν τα μακριά και φαρδιά πουκάμισα. 4.Πιστεύω ότι δε σου πάνε τα μακριά και φαρδιά ρούχα. 5.Ο δρόμος για τη Θεσσαλονίκη είναι μακρύς. 6.Τη νύχτα πάω με το αυτοκίνητό μου από τους φαρδιούς δρόμους και όχι από τους μικρούς και στενούς. 7.Δε μου αρέσουν τα μακριά μαλλιά. 8.Περιμένω το καλοκαίρι. Οι μακριοί μήνες του χειμώνα δεν τελειώνουν. 9.Πιστεύω ότι το καλοκαίρι στην Ελλάδα είναι πολύ μακρύ και κάνει πολλή ζέστη.
15.23.	1.Σήμερα είναι πρώτη Ιανουαρίου. Ο Ιανουάριος έχει τριάντα μία ημέρες. Τον Ιανουάριο κάνει συνήθως κρύο. 2.Όλο το Μάιο θα είμαι στην Αμερική. Στο τέλος Μαΐου θα πάω στο Μεξικό. Από εκεί θα πάω στη Νότιο Αμερική και στις τέσσερις Ιουνίου θα είμαι πάλι στην Αθήνα.3.- Τι θα κάνεις τον Αύγουστο; Θα πας στη θάλασσα ή στο βουνό; - Θα πάω στο βουνό. Κι εσύ; - Εγώ θα πάω στο χωριό μου το φθινόπωρο, γύρω στις δεκατέσσερις Σεπτεμβρίου. Ο Σεπτέμβριος είναι για μένα ο πιο όμορφος μήνας του χρόνου. 4.- Τι μήνα έχουμε; - Έχουμε Δεκέμβριο. Στις είκοσι πέντε Δεκεμβρίου είναι τα Χριστούγεννα.
15.24.	1.β [Μαρτίου], 2.α [Απριλίου], 3.β [Ιούνιος], 4.β [Αυγούστου], 5.β [Ιούλιος], 6.α [Οκτωβρίου], 7.α [Μάιο], 8.α [Νοέμβριος], 9.α [Φεβρουάριο], 10.α [Ιανουάριος], 11.β [Δεκέμβριος], 12.β [Σεπτέμβριο].
15.25.	1.Λ, 2.Λ, 3.Σ, 4.Λ, 5.Σ, 6.Σ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Στο κατάστημα ρούχων Πωλήτρια: Καλησπέρα σας. Τι θα θέλατε; Πελάτης: Θα ήθελα ένα ζευγάρι μαύρα παπούτσια για τη δουλειά μου, για το γραφείο. Πωλήτρια: Βεβαίως. Έχουμε πολλά είδη. Τι νούμερο φοράτε; Πελάτης: Σαράντα τρία ή σαράντα τέσσερα. Μου φέρνετε και τα δύο; Πωλήτρια: Ασφαλώς! Αυτά εδώ, σας αρέσουν; Πελάτης: Όχι, όχι. Είναι πολύ μοντέρνα. Θα ήθελα κάτι πιο σοβαρό. Για το γραφείο... Πωλήτρια: Εντάξει. Αυτά εδώ; Πελάτης: Τα δοκιμάζω τώρα. Πολύ ωραία. Επίσης θα ήθελα μια μαύρη ζώνη. Πωλήτρια: Αμέσως. Έχουμε πολλές. Γραβάτα έχετε; Πελάτης: Όχι. Μια καλή γραβάτα, θα την ήθελα. Τι χρώματα υπάρχουν; Πωλήτρια: Μπλε με κόκκινο, μοβ, γκρι με γαλάζιο, πράσινες πολλές. Πελάτης: Μάλλον τη γκρι με γαλάζιο θα πάρω... για το γραφείο.
15.26.	1.Λ, 2.Λ, 3.Λ, 4.Σ, 5.Σ, 6.Λ, 7.Λ, 8.Σ, 9.Λ, 10.Σ.
15.27.	Ελεύθερη.
15.28.	Ελεύθερη.

15.29. 	Το πουκάμισο το θαλασσί Το πουκάμισο το θαλασσί μια φορούσα εγώ και μια εσύ. Χρυσή κλωστή και βελονιά, ποιος θα δικάσει το φονιά; Αυτόν που σ' έκανε να κλαις για αμαρτίες μου παλιές. Το πουκάμισο το θαλασσί μια φορούσα εγώ και μια εσύ. Το πουκάμισο το θαλασσί δεν το ξαναφόρεσες εσύ.	Ούτε κι εγώ δεν το φορώ, χωρίς εσένα δεν μπορώ. Θα του κεντήσω δυο πουλιά για να σε βρουν στην ερημιά. Το πουκάμισο το θαλασσί μια φορούσα εγώ και μια εσύ. Χρυσή κλωστή και βελονιά ποιος θα δικάσει το φονιά; Αυτόν που σ' έκανε να κλαις για αμαρτίες μου παλιές. Το πουκάμισο το θαλασσί μια φορούσα εγώ και μια εσύ.
---	--	--

ΒΗΜΑ 16

16.1.	Ελεύθερη.
16.2.	Βλέπε Βιβλίο 16.1.
16.3.	1.Η Σεσίλ φέρνει μία τούρτα από το (ζαχαροπλαστείο) <i>Αιάκειο</i>. 2.Ο Φιλίπ φέρνει δύο κούπες για τον καφέ του Τόμας. 3.Ο Τόμας έχει το σπίτι από το 2007. 4.[Ο Τόμας έχει πολλούς πίνακες στο σπίτι του] γιατί λατρεύει τη μοντέρνα τέχνη. 5.Αριστερά από την τραπεζαρία βρίσκεται ο ξενώνας και μια τουαλέτα. 6.Στον πρώτο όροφο υπάρχουν δύο υπνοδωμάτια, το γραφείο κι ένα μπάνιο. 7.Ο Τόμας προτιμά να δουλεύει στο καθιστικό, μπροστά σ' ένα παράθυρο. 8.Γιατί αυτό το παράθυρο έχει υπέροχη θέα. 9.Βγαίνουμε στον κήπο από την πόρτα της κουζίνας. 10.Στον κήπο υπάρχει ένα τραπέζι κάτω από τα δέντρα. 11.Η Σεσίλ αρχίζει να κάνει τη σαλάτα. 12.Ο Τόμας αρχίζει να μαγειρεύει το κοτόπουλο. 13.Ο Φιλίπ φτιάχνει μια μελιτζανοσαλάτα. 14.Η συνταγή της μελιτζανοσαλάτας είναι από την Κρήτη. 15.Ο Τόμας πεινάει πολύ. 16.Η Σεσίλ στρώνει το τραπέζι και θέλει τα πιάτα και τα μαχαιροπίρουνα. 17.Τα μαχαιροπίρουνα είναι στο συρτάρι δεξιά από το ψυγείο. 18.Ο Τόμας ανάβει τα φώτα του κήπου. 19.Ο Τόμας ανοίγει την πόρτα. 20.Οι φίλοι του Τόμας κρατάνε περίεργα δώρα.
16.4.	1.δ, 2.ζ, 3.θ, 4.α, 5.ε, 6.β, 7.η, 8.γ.
16.5.	1.δ, 2.γ, 3.β, 4.ε, 5.α, 6.η, 7.ζ.
16.6.	Ελεύθερη.
16.7.	- ΔΩΜΑΤΙΑ ΕΝΟΣ ΣΠΙΤΙΟΥ: ο ξενώνας, η αποθήκη, η κουζίνα, η τουαλέτα (WC), η τραπεζαρία, το γραφείο, το καθιστικό, το μπάνιο, το σαλόνι, το υπνοδωμάτιο, το χολ. - ΟΡΟΦΟΙ: το ισόγειο, το υπόγειο, ο πρώτος όροφος, ο δεύτερος όροφος, ο τρίτος όροφος... - ΚΑΙ ΑΛΛΑ: ο κήπος, η είσοδος, η εξώπορτα, η πόρτα, η σκάλα, το γκαράζ, το μπαλκόνι, το παράθυρο.
16.8.	1.Ανεβαίνω, επάνω, 2.Ανοίγω, 3.Κλείνω, 4.Ανάβω, 5.Σβήνω, 6.Κατεβαίνω, κάτω, 7.εμπρός, πίσω / πίσω, εμπρός.
16.9.	1.Στην κουζίνα, 2.Στο καθιστικό / στο σαλόνι, 3.Στο υπνοδωμάτιο, 4.Στον κήπο, 5.Στο γκαράζ, 6.Στο γραφείο, 7.Στην τραπεζαρία, 8.Το χολ, 9.Στην αποθήκη, 10.Στο μπάνιο, 11.Στον ξενώνα, 12.Από τη σκάλα.
16.10.	1.ο καναπές, 2.η καρέκλα, 3.η ντουλάπα, 4.η πολυθρόνα, 5.το γραφείο, 6.το κρεβάτι, 7.το τραπέζι, 8.το ντουλάπι, 9.το συρτάρι, 10.το ράφι / τα ράφια, 11.το χαλί, 12.ο πίνακας, 13.το φωτιστικό, 14.το πλυντήριο πιάτων, 15.το πλυντήριο ρούχων, 16.το ψυγείο, 17.η ηλεκτρική κουζίνα, 18.η ηλεκτρική σκούπα, 19.ο βραστήρας, 20.η καφετιέρα, 21.το σίδερο, 22.ο φούρνος.
16.11.	Ελεύθερη. <i>Ενδεικτικές απαντήσεις:</i> - ΣΤΟ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ: η ντουλάπα, το κρεβάτι. - ΣΤΟ ΣΑΛΟΝΙ/ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ: ο καναπές, η πολυθρόνα, το χαλί, ο πίνακας, το φωτιστικό. - ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑ: το τραπέζι, η καρέκλα. - ΣΤΗΝ ΚΟΥΖΙΝΑ: το ντουλάπι, το ψυγείο, το πλυντήριο ρούχων, το πλυντήριο πιάτων, η ηλεκτρική κουζίνα, η ηλεκτρική σκούπα, ο βραστήρας, η καφετιέρα, το σίδερο, ο φούρνος. - ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ: η βιβλιοθήκη, το γραφείο, το συρτάρι, το ράφι.
16.12.	Ελεύθερη.
16.13.	Ελεύθερη.
16.14.	Βλέπε Βιβλίο 16.10.
16.15.α.	Κάθε μέρα κάνω τις δουλειές του σπιτιού. Πρώτα-πρώτα τακτοποιώ τα πράγματα στο σπίτι και στρώνω τα κρεβάτια. Μετά βάζω πλυντήριο και απλώνω τα ρούχα. Στη συνέχεια, καθαρίζω το μπάνιο, ξεσκονίζω τα έπιπλα και σκουπίζω. Τέλος σφουγγαρίζω και σιδερώνω τα ρούχα.
16.15.β.	Ελεύθερη.
16.16.	1.α [Τρώει το μεσημεριανό του στη δουλειά του.], 2.δ [Τρώνε το βραδινό τους σ' ένα εστιατόριο με το φως των κεριών.], 3.β [Τρώμε οικογενειακά.], 4.γ [Τρώει το πρωινό της νωρίς το πρωί.], 5.η [Στρώνει το τραπέζι με ένα άσπρο τραπεζομάντιλο.], 6.ζ [Το μαχαίρι μπαίνει δεξιά και το πιρούνι αριστερά από το πιάτο.], 7.ε [Της εύχομαι <i>Χρόνια πολλά</i> μ' ένα ποτήρι κρασί.], 8.ι [Πίνει νερό μόνο από ποτήρι.], 9.θ [Τρώει τη σούπα με το κουτάλι.].

16.17.α.	1.Του αρέσει να κολυμπάει, να ακούει μουσική, να τρώει γλυκά, να παίζει κιθάρα. 2.Της αρέσει να κάνει γυμναστική, να μαγειρεύει, να πηγαίνει ταξίδια, να χορεύει. 3.Της αρέσει να πηγαίνει στον κινηματογράφο, να κάνει σπορ, να πηγαίνει σε εκθέσεις ζωγραφικής, να φοράει μοντέρνα ρούχα. 4.Του αρέσει να κάνει ποδήλατο, να τρώει φρούτα, να ψαρεύει, να περπατάει.																																																																																																																																																																														
16.17.β.	Ελεύθερη.																																																																																																																																																																														
16.18.	1.να μιλάς, 2.να κολυμπάει/να κολυμπά, 3.να χορεύουμε, 4.να πηγαίνει, 5.να τρώτε, 6.να φοράνε/φορούν(ε), 7.να κάνουν(ε), 8.να φτιάχνω, 9.να κάνει, 10.να μαγειρεύεις, 11.να κάνουν(ε), 12.να τρέχω.																																																																																																																																																																														
16.19.α.	1.ντύνω, ντύνομαι, 2.Χτενίζομαι, χτενίζω, 3.Πλένομαι, πλένω. 4.βρίσκομαι, Βρίσκει, 5.Πλένομαι, 6.Λούζει, 7.ντύνουμε.																																																																																																																																																																														
16.19.β.	• λούζω - λούζομαι: 1.λούζει, λούζεται, 2.λούζεστε, λούζομαι 3.λούζετε, λούζω, 4.λούζετε, λούζει. • ντύνω - ντύνομαι: 5.ντύνεται, Ντύνει, 6.ντύνονται. • πλένω - πλένομαι: 7.πλένεις, πλένω, πλένω, 8.πλένονται, πλένονται, 9.πλένεται, πλένεις, πλένω, 10.πλένεσαι, πλένομαι, πλένεις, πλένω. • χτενίζω - χτενίζομαι: 11.χτενίζει, χτενίζει, χτενίζομαι.																																																																																																																																																																														
16.20.	1. καναπές [4 οριζόντια], 2. καναπέ [4 κάθετα ή 7 κάθετα], 3. καναπέ [4 κάθετα ή 7 κάθετα], 4. καναπέδων [1 οριζόντια], 5. καναπέδες [1 κάθετα ή 9 οριζόντια], 6. καναπέδες [1 κάθετα ή 9 οριζόντια].																																																																																																																																																																														
16.21.α.	Ενικός: το φως, του φωτός, το φως. Πληθυντικός: τα φώτα, των φώτων, τα φώτα.																																																																																																																																																																														
16.21.β.	1.φως, 2.φώτα, 3.φώτα, 4.Φώτων, 5.φως/φώτα.																																																																																																																																																																														
16.22.	Οριζόντια: 1.πόλη, 3.πόλης, 7.πόλεις. Κάθετα: 1.πόλεις, 3.πόλη, 5.πόλεων.																																																																																																																																																																														
16.23.	Θηλυκά σε -ος (-οι) <table><tr><td>η οδός</td><td>οι οδοί</td><td>των οδών</td><td>τις οδούς</td></tr><tr><td>η γιατρός</td><td>οι γιατροί</td><td>των γιατρών</td><td>τις γιατρούς</td></tr><tr><td>η ηθοποιός</td><td>οι ηθοποιοί</td><td>των ηθοποιών</td><td>τις ηθοποιούς</td></tr><tr><td>η μουσικός</td><td>οι μουσικοί</td><td>των μουσικών</td><td>τις μουσικούς</td></tr><tr><td>η δικηγόρος</td><td>οι δικηγόροι</td><td>των δικηγόρων</td><td>τις δικηγόρους</td></tr><tr><td>η λεωφόρος</td><td>οι λεωφόροι</td><td>των λεωφόρων</td><td>τις λεωφόρους</td></tr><tr><td>η φωτογράφος</td><td>οι φωτογράφοι</td><td>των φωτογράφων</td><td>τις φωτογράφους</td></tr><tr><td>η είσοδος</td><td>οι εισόδοι</td><td>των εισόδων</td><td>τις εισόδους</td></tr><tr><td>η επτέιος</td><td>οι επτέιοι</td><td>των επτείων</td><td>τις επτείους</td></tr><tr><td>η ήπειρος</td><td>οι ήπειροι</td><td>των ηπείρων</td><td>τις ηπείρους</td></tr><tr><td>η κάτοικος</td><td>οι κάτοικοι</td><td>των κατοίκων</td><td>τις κατοίκους</td></tr></table> Θηλυκά σε -ση (-σεις), -ξη (-ξεις), -ψη (-ψεις) <table><tr><td>η λέξη</td><td>οι λέξεις</td><td>των λέξεων</td><td>η αδελφή</td><td>οι αδελφές</td><td>των αδελφών</td></tr><tr><td>η πόλη</td><td>οι πόλεις</td><td>των πόλεων</td><td>η αλλαγή</td><td>οι αλλαγές</td><td>των αλλαγών</td></tr><tr><td>η τάξη</td><td>οι τάξεις</td><td>των τάξεων</td><td>η αυλή</td><td>οι αυλές</td><td>των αυλών</td></tr><tr><td>η φύση</td><td>οι φύσεις</td><td>των φύσεων</td><td>η γιορτή</td><td>οι γιορτές</td><td>των γιορτών</td></tr><tr><td>η δύναμη</td><td>οι δυνάμεις</td><td>των δυνάμεων</td><td>η εκδρομή</td><td>οι εκδρομές</td><td>των εκδρομών</td></tr><tr><td>η έκθεση</td><td>οι εκθέσεις</td><td>των εκθέσεων</td><td>η εκπομπή</td><td>οι εκπομπές</td><td>των εκπομπών</td></tr><tr><td>η έκπληξη</td><td>οι εκπλήξεις</td><td>των εκπλήξεων</td><td>η εποχή</td><td>οι εποχές</td><td>των εποχών</td></tr><tr><td>η έκπτωση</td><td>οι εκπτώσεις</td><td>των εκπτώσεων</td><td>η λαϊκή</td><td>οι λαϊκές</td><td>των λαϊκών</td></tr><tr><td>η ένωση</td><td>οι ενώσεις</td><td>των ενώσεων</td><td>η μαγειρική</td><td>οι μαγειρικές</td><td>των μαγειρικών</td></tr><tr><td>η κίνηση</td><td>οι κινήσεις</td><td>των κινήσεων</td><td>η μουσική</td><td>οι μουσικές</td><td>των μουσικών</td></tr><tr><td>η απόδειξη</td><td>οι αποδείξεις</td><td>των αποδείξεων</td><td>η περιοχή</td><td>οι περιοχές</td><td>των περιοχών</td></tr><tr><td>η διεύθυνση</td><td>οι διευθύνσεις</td><td>των διευθύνσεων</td><td>η συνταγή</td><td>οι συνταγές</td><td>των συνταγών</td></tr><tr><td>η επιχείρηση</td><td>οι επιχειρήσεις</td><td>των επιχειρήσεων</td><td>η τιμή</td><td>οι τιμές</td><td>των τιμών</td></tr><tr><td>η συνάντηση</td><td>οι συναντήσεις</td><td>των συναντήσεων</td><td>η φακή</td><td>οι φακές</td><td>των φακών</td></tr><tr><td>η τηλεόραση</td><td>οι τηλεοράσεις</td><td>των τηλεοράσεων</td><td>η αποθήκη</td><td>οι αποθήκες</td><td>των αποθηκών</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>η βιβλιοθήκη</td><td>οι βιβλιοθήκες</td><td>των βιβλιοθηκών</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>η ζώνη</td><td>οι ζώνες</td><td>των ζωνών</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>η κόρη</td><td>οι κόρες</td><td>των κορών</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>η λίμνη</td><td>οι λίμνες</td><td>των λιμνών</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>η τέχνη</td><td>οι τέχνες</td><td>των τεχνών</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>η φίλη</td><td>οι φίλες</td><td>των φίλων</td></tr></table>					η οδός	οι οδοί	των οδών	τις οδούς	η γιατρός	οι γιατροί	των γιατρών	τις γιατρούς	η ηθοποιός	οι ηθοποιοί	των ηθοποιών	τις ηθοποιούς	η μουσικός	οι μουσικοί	των μουσικών	τις μουσικούς	η δικηγόρος	οι δικηγόροι	των δικηγόρων	τις δικηγόρους	η λεωφόρος	οι λεωφόροι	των λεωφόρων	τις λεωφόρους	η φωτογράφος	οι φωτογράφοι	των φωτογράφων	τις φωτογράφους	η είσοδος	οι εισόδοι	των εισόδων	τις εισόδους	η επτέιος	οι επτέιοι	των επτείων	τις επτείους	η ήπειρος	οι ήπειροι	των ηπείρων	τις ηπείρους	η κάτοικος	οι κάτοικοι	των κατοίκων	τις κατοίκους	η λέξη	οι λέξεις	των λέξεων	η αδελφή	οι αδελφές	των αδελφών	η πόλη	οι πόλεις	των πόλεων	η αλλαγή	οι αλλαγές	των αλλαγών	η τάξη	οι τάξεις	των τάξεων	η αυλή	οι αυλές	των αυλών	η φύση	οι φύσεις	των φύσεων	η γιορτή	οι γιορτές	των γιορτών	η δύναμη	οι δυνάμεις	των δυνάμεων	η εκδρομή	οι εκδρομές	των εκδρομών	η έκθεση	οι εκθέσεις	των εκθέσεων	η εκπομπή	οι εκπομπές	των εκπομπών	η έκπληξη	οι εκπλήξεις	των εκπλήξεων	η εποχή	οι εποχές	των εποχών	η έκπτωση	οι εκπτώσεις	των εκπτώσεων	η λαϊκή	οι λαϊκές	των λαϊκών	η ένωση	οι ενώσεις	των ενώσεων	η μαγειρική	οι μαγειρικές	των μαγειρικών	η κίνηση	οι κινήσεις	των κινήσεων	η μουσική	οι μουσικές	των μουσικών	η απόδειξη	οι αποδείξεις	των αποδείξεων	η περιοχή	οι περιοχές	των περιοχών	η διεύθυνση	οι διευθύνσεις	των διευθύνσεων	η συνταγή	οι συνταγές	των συνταγών	η επιχείρηση	οι επιχειρήσεις	των επιχειρήσεων	η τιμή	οι τιμές	των τιμών	η συνάντηση	οι συναντήσεις	των συναντήσεων	η φακή	οι φακές	των φακών	η τηλεόραση	οι τηλεοράσεις	των τηλεοράσεων	η αποθήκη	οι αποθήκες	των αποθηκών				η βιβλιοθήκη	οι βιβλιοθήκες	των βιβλιοθηκών				η ζώνη	οι ζώνες	των ζωνών				η κόρη	οι κόρες	των κορών				η λίμνη	οι λίμνες	των λιμνών				η τέχνη	οι τέχνες	των τεχνών				η φίλη	οι φίλες	των φίλων
η οδός	οι οδοί	των οδών	τις οδούς																																																																																																																																																																												
η γιατρός	οι γιατροί	των γιατρών	τις γιατρούς																																																																																																																																																																												
η ηθοποιός	οι ηθοποιοί	των ηθοποιών	τις ηθοποιούς																																																																																																																																																																												
η μουσικός	οι μουσικοί	των μουσικών	τις μουσικούς																																																																																																																																																																												
η δικηγόρος	οι δικηγόροι	των δικηγόρων	τις δικηγόρους																																																																																																																																																																												
η λεωφόρος	οι λεωφόροι	των λεωφόρων	τις λεωφόρους																																																																																																																																																																												
η φωτογράφος	οι φωτογράφοι	των φωτογράφων	τις φωτογράφους																																																																																																																																																																												
η είσοδος	οι εισόδοι	των εισόδων	τις εισόδους																																																																																																																																																																												
η επτέιος	οι επτέιοι	των επτείων	τις επτείους																																																																																																																																																																												
η ήπειρος	οι ήπειροι	των ηπείρων	τις ηπείρους																																																																																																																																																																												
η κάτοικος	οι κάτοικοι	των κατοίκων	τις κατοίκους																																																																																																																																																																												
η λέξη	οι λέξεις	των λέξεων	η αδελφή	οι αδελφές	των αδελφών																																																																																																																																																																										
η πόλη	οι πόλεις	των πόλεων	η αλλαγή	οι αλλαγές	των αλλαγών																																																																																																																																																																										
η τάξη	οι τάξεις	των τάξεων	η αυλή	οι αυλές	των αυλών																																																																																																																																																																										
η φύση	οι φύσεις	των φύσεων	η γιορτή	οι γιορτές	των γιορτών																																																																																																																																																																										
η δύναμη	οι δυνάμεις	των δυνάμεων	η εκδρομή	οι εκδρομές	των εκδρομών																																																																																																																																																																										
η έκθεση	οι εκθέσεις	των εκθέσεων	η εκπομπή	οι εκπομπές	των εκπομπών																																																																																																																																																																										
η έκπληξη	οι εκπλήξεις	των εκπλήξεων	η εποχή	οι εποχές	των εποχών																																																																																																																																																																										
η έκπτωση	οι εκπτώσεις	των εκπτώσεων	η λαϊκή	οι λαϊκές	των λαϊκών																																																																																																																																																																										
η ένωση	οι ενώσεις	των ενώσεων	η μαγειρική	οι μαγειρικές	των μαγειρικών																																																																																																																																																																										
η κίνηση	οι κινήσεις	των κινήσεων	η μουσική	οι μουσικές	των μουσικών																																																																																																																																																																										
η απόδειξη	οι αποδείξεις	των αποδείξεων	η περιοχή	οι περιοχές	των περιοχών																																																																																																																																																																										
η διεύθυνση	οι διευθύνσεις	των διευθύνσεων	η συνταγή	οι συνταγές	των συνταγών																																																																																																																																																																										
η επιχείρηση	οι επιχειρήσεις	των επιχειρήσεων	η τιμή	οι τιμές	των τιμών																																																																																																																																																																										
η συνάντηση	οι συναντήσεις	των συναντήσεων	η φακή	οι φακές	των φακών																																																																																																																																																																										
η τηλεόραση	οι τηλεοράσεις	των τηλεοράσεων	η αποθήκη	οι αποθήκες	των αποθηκών																																																																																																																																																																										
			η βιβλιοθήκη	οι βιβλιοθήκες	των βιβλιοθηκών																																																																																																																																																																										
			η ζώνη	οι ζώνες	των ζωνών																																																																																																																																																																										
			η κόρη	οι κόρες	των κορών																																																																																																																																																																										
			η λίμνη	οι λίμνες	των λιμνών																																																																																																																																																																										
			η τέχνη	οι τέχνες	των τεχνών																																																																																																																																																																										
			η φίλη	οι φίλες	των φίλων																																																																																																																																																																										
16.24.	1.τηλεοράσεις, 2.Τεχνών, 3.εκδρομές, 4.συνταγών, 5.εκπομπές, 6.αποδείξεις, 7.διευθύνσεις, 8.βιβλιοθήκες, 9.πόλεων, 10.λέξεις, 11.εκπτώσεις, 12.τιμές, 13.επιχειρήσεων, 14.λεωφόροι, 15.εκπλήξεις, 16.εισόδους, 17.οδών, 18.εκθέσεις, 19.φακές, 20.ηπείρων.																																																																																																																																																																														

16.25.	1.α, 2.β, 3.γ, 4.γ, 5.α, 6.β.
16.26.α.	Ελεύθερη.
16.26.β.	Η φίλη μου, η Νένα, με / μ' αγαπάει πάρα πολύ. Κάθε πρωί με παίρνει στο τηλέφωνο και μου λέει όλα τα νέα της. Κάθε μέρα μου στέλνει μείλ με πληροφορίες για εκδρομές και θέατρα. Κάθε εβδομάδα μου τηλεφωνεί και με ρωτάει τι κάνει η οικογένειά μου, ο άντρας μου και τα παιδιά μου. Η Νένα με καλεί πολύ συχνά για καφέ ή για φαγητό. Της αρέσει να μαγειρεύει και να έχει αγαπημένους φίλους της στο σπίτι της. Είναι πολύ γλυκιά και συμπαθητική. Στα γενέθλιά της, της κάνουν πάντα ένα δώρο. Την άλλη μέρα με παίρνει αμέσως τηλέφωνο και με / μ' ευχαριστεί. Κι εγώ όμως την αγαπώ πάρα πολύ και της τηλεφωνώ κάθε μέρα. Η Νένα είναι μια πολύ καλή φίλη μου και είναι πάντα δίπλα μου, όταν τη χρειάζομαι αλλά κι εγώ είμαι κοντά της, όταν εκείνη με χρειάζεται.
16.26.γ.	Ο φίλος σου, ο Λεωνίδας, σε / σ' αγαπάει πάρα πολύ. Κάθε πρωί σε παίρνει στο τηλέφωνο και σου λέει όλα τα νέα του. Κάθε μέρα σου στέλνει μείλ με πληροφορίες για εκδρομές και θέατρα. Κάθε εβδομάδα σου τηλεφωνεί και σε ρωτάει τι κάνει η οικογένειά σου, ο άντρας σου και τα παιδιά σου. Ο Λεωνίδας σε καλεί πολύ συχνά για καφέ ή για φαγητό. Του αρέσει να μαγειρεύει και να έχει αγαπημένους φίλους του στο σπίτι του. Είναι πολύ γλυκός και συμπαθητικός. Στα γενέθλιά του, του κάνουν πάντα ένα δώρο. Την άλλη μέρα σε παίρνει αμέσως τηλέφωνο και σε / σ' ευχαριστεί. Κι εσύ όμως τον αγαπάς πάρα πολύ και του τηλεφωνείς κάθε μέρα. Ο Λεωνίδας είναι ένας πολύ καλός φίλος σου και είναι πάντα δίπλα σου, όταν τον χρειάζεσαι αλλά κι εσύ είσαι κοντά του, όταν εκείνος σε χρειάζεται.
16.26.δ.	1. Έχω δύο φίλους πολύ καλούς. Τους βλέπω κάθε εβδομάδα στο γήπεδο και τους καλώ δυο φορές το μήνα στο σπίτι μου για φαγητό. Έχω όμως και δύο πολύ καλές φίλες: Τη Χριστίνα και την Ειρήνη. Αυτές δεν τις βλέπω πολύ αλλά τους τηλεφωνώ κάθε δύο μέρες και λέμε τα νέα μας από το τηλέφωνο. 2. <i>Το μείλ:</i> Κύριε Στεφάνου, σας τηλεφωνώ κάθε μέρα αλλά δε σας βρίσκω. Δεν είστε ποτέ στο γραφείο σας. Βρίσκω μόνο τη γραμματέα σας. Περιμένω νέα σας. <i>Ευάγγελος Μακρίδης</i> 3. Ο Πέτρος κι εγώ θα πάμε σε μια εβδομάδα στο καινούριο διαμέρισμά μας. Όλα τα έπιπλα μας θα είναι καινούρια και μοντέρνα. Δε μας αρέσουν τα παλιά έπιπλα. Οι καινούριοι καναπέδες μας θα είναι από την IKEA, ωραίοι και φτηνοί. - Τι λες, Πέτρο; Τους παραγγέλνουμε τώρα; Σε λίγες μέρες θα τους έχουμε στο σπίτι μας.
16.27.	1.Εξακόσια: 600 , 2.Διακόσια: 200 , 3.Εννιακόσια: 900 , 4.Επτακόσια: 700 , 5.Πεντακόσια: 500 , 6.Εκατό: 100 , 7.Τριακόσια: 300 , 8.Οκτακόσια: 800 , 9.Χίλια: 1.000 , 10.Τετρακόσια: 400 , 11.Ογδόντα χιλιάδες: 80.000 , 12.Τριάντα χιλιάδες: 30.000 , 13.Τρεις χιλιάδες: 3.000 , 14.Ένα εκατομμύριο: 1.000.000 , 15.Ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες: 1.500.000 , 16.Εννιακόσιες χιλιάδες: 900.000 , 17.Ένα εκατομμύριο οκτακόσιες χιλιάδες: 1.800.000 , 18.Εκατό χιλιάδες: 100.000 , 19.Δύο εκατομμύρια: 2.000.000 , 20.Δύο χιλιάδες: 2.000 .
16.28.	1.γ, 2.β, 3.γ, 4.α, 5.β, 6.γ, 7.α, 8.γ, 9.β, 10.α.
16.29.	Ελεύθερη.
16.30.	Ελεύθερη.
16.31.	1.η δύναμη, οι δυνάμεις, των δυνάμεων, 2.η έκπληξη, οι εκπλήξεις, των εκπλήξεων, 3.η διεύθυνση, οι διευθύνσεις, των διευθύνσεων, 4.η επιχείρηση, οι επιχειρήσεις, των επιχειρήσεων, 5.η τηλεόραση, οι τηλεοράσεις, των τηλεοράσεων, 6.η ήπειρος, οι ήπειροι, των ηπείρων, 7.η κάτοικος, οι κάτοικοι, των κατοίκων, 8.η είσοδος, οι εισοδοί, των εισόδων.
16.32.	Βλέπε Βιβλίο 16.12.
16.33.	1.Λ, 2.Λ, 3.Σ, 4.Λ, 5.Σ, 6.Λ, 7.Σ, 8.Σ, 9.Λ, 10.Σ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Το Σάββατο της Ισμήνης Κάθε Σάββατο ο άντρας μου κι εγώ έχουμε πολλές δουλειές. Πάμε για ψώνια και τακτοποιούμε το σπίτι. Από την Πέμπτη καλούμε πάντα φίλους και συγγενείς για το βράδυ. Εγώ τους στέλνω μείλ και ο άντρας μου τους τηλεφωνεί. Το Σάββατο το απόγευμα αρχίζουμε να μαγειρεύουμε μαζί. Βάζουμε νωρίς το φαγητό στο φούρνο. Στη συνέχεια ο άντρας μου αγοράζει το γλυκό από το ζαχαροπλαστείο της γειτονιάς - μια τούρτα σοκολάτα - όπως πάντα. Εγώ στρώνω το τραπέζι και στις οκτώμισι όλα είναι έτοιμα! Οι φίλοι και συγγενείς έρχονται συνήθως κατά τις εννέα παρά τέταρτο. Πίνουμε κρασί με ένα μικρό μεζέ και γύρω στις εννέα και μισή καθόμαστε στο τραπέζι και τρώμε. Μετά το δείπνο τρώμε το γλυκό και πίνουμε τον καφέ μας στο σαλόνι. Τέλος ανάβουμε το τζάκι, καθόμαστε όλοι κοντά και μιλάμε.
16.34.	1.α, 2.γ, 3.α, 4.α, 5.γ, 6.α, 7.β, 8.β, 9.β, 10.β.
16.35.	Ελεύθερη.
16.36.	Ελεύθερη.
16.37.	Στρώσε το στρώμα σου Ο δρόμος είναι σκοτεινός, ώσπου να σ' ανταμώσω. Ξεπρόβαλε μεσοστράτις το χέρι να σου δώσω. <i>Στρώσε το στρώμα σου για δυο, για σένα και για μένα. Ν' αγκαλιαστούμε απ' την αρχή, να 'ν' όλα αναστημένα.</i> Σ' αγκάλιασα, μ' αγκάλιασες, μου πήρες και σου πήρα. Χάθηκα μες στα μάτια σου και στη δική σου μοίρα. <i>Στρώσε το στρώμα σου για δυο, για σένα και για μένα. Ν' αγκαλιαστούμε απ' την αρχή, να 'ν' όλα αναστημένα.</i>

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΒΗΜΑ 17

17Α.α.	Ελεύθερη.
17Α.β.	1. A , 2. B , 3. B , 4. A , 5. B , 6. A , 7. B , 8. B , 9. A , 10. B , 11. B , 12. B , 13. A , 14. B , 15. A , 16. B , 17. A , 18. B , 19. A , 20. B .
17.1.	Ελεύθερη.
17.2.	Ελεύθερη.
17.3.	Βλέπε Βιβλίο 17.1.
17.4.α.	1.[Η Μαράλ και η Δανάη] μιλάνε για το πάρτι στο σπίτι του Τόμας. 2.[Η Δανάη δεν πήγε στο σπίτι του Τόμας] γιατί ο πατέρας της δεν ήταν καλά και πήγαν μαζί στο γιατρό του στην Αθήνα. 3.[Η Μαράλ πήγε στο σπίτι του Τόμας] με ταξί. 4.Ναι, πήγε στην ώρα της. [Πήγε πρώτη και περίμενε τους άλλους.] 5.[Μόλις είδε τα δώρα ο Τόμας] έμεινε με το στόμα ανοιχτό. 6.Τα δώρα ήταν: ένα άγαλμα για τον κήπο, ένα μπλουζάκι, ένας τρίφτης για το τυρί κι ένας παπαγάλος. 7.[Μετά ο Τόμας] άνοιξε τα δώρα και τους είπε <i>ευχαριστώ</i> . 8.Το σπίτι του Τόμας ήταν καταπληκτικό. 9.Έφαγαν στον κήπο, κάτω από τα δέντρα. 10.Το φαγητό ήταν υπέροχο. Μόνο το κοτόπουλο ήταν λίγο άνοστο. 11.Έφαγαν, ήπιαν, είπαν ιστορίες και χόρεψαν. 12.Ο Τόμας έσβησε τα φώτα, άναψε παντού κεριά και ο Νικόλα έπαιξε κιθάρα. 13.Άκουσαν από ελληνικά τραγούδια μέχρι και αγγλικές μπαλάντες. 14.Έφυγαν κατά τις τέσσερις το πρωί.
17.4.β.	Βλέπε Βιβλίο 17.1.
17.5.α.	1. Σ , 2. Λ , 3. Σ , 4. Λ , 5. Λ , 6. Λ , 7. Σ , 8. Σ , 9. Λ , 10. Λ .
17.5.β.	Βλέπε Βιβλίο 17.9.
17.6.	1.αγόρασα, 2.άκουσα, 3.άναψα, 4.άνοιξα, 5.άπλωσα, 6.άρχισα, 7.είδα, 8.γνώρισα, 9.έγραψα, 10.γύρισα, 11.έδειξα, 12.διάβασα, 13.διάλεξα, 14.δίδαξα, 15.δοκίμασα, 16.δούλεψα, 17.ήμουν, 18.ετοίμασα, 19.είχα, 20.ζύγισα, 21.ζωγράφισα, 22.καθάρισα, 23.έκανα, 24.κάπνισα, 25.έκλεισα, 26.λάτρεψα, 27.έλειψα, 28.είπα, 29.έλουσα, 30.μαγείρεψα, 31.έμεινα, 32.νοίκιασα, 33.νόμισα, 34.έντυσα, 35.ξεσκόνισα, 36.έπαιξα, 37.πήρα, 38.πήγα, 39.περίμενα, 40.ήπια, 41.πίστεψα, 42.πλήρωσα, 43.έσβησα, 44.σιδέρωσα, 45.σκουπίσα, 46.σπουδάσα, 47.έστρωσα, 48.σφουγγάρισα, 49.ταξίδεψα, 50.τέλειωσα, 51.έτρεξα, 52.έφαγα, 53.έφερα, 54.έφυγα, 55.έχασα, 56.χτένισα, 57.έψαξα.
17.7.	• ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ σε -ούω, -νω, -ζω / ΑΟΡΙΣΤΟΣ σε -σα αγοράζω - αγόρασα, ακούω - άκουσα, απλώνω - άπλωσα, αρχίζω - άρχισα, γνωρίζω - γνώρισα, γυρίζω - γύρισα, διαβάζω - διάβασα, δοκιμάζω - δοκίμασα, ετοιμάζω - ετοίμασα, ζυγίζω - ζύγισα, καθαρίζω - καθάρισα, καπνίζω - κάπνισα, κλείνω - έκλεισα, λούζω - έλουσα, νοικιάζω - νοίκιασα, νομίζω - νόμισα, ντύνω - έντυσα, ξεσκονίζω - ξεσκόνισα, πληρώνω - πλήρωσα, σβήνω - έσβησα, σιδερώνω - σιδέρωσα, σκουπίζω - σκουπίσα, σπουδάζω - σπουδάσα, στρώνω - έστρωσα, σφουγγαρίζω - σφουγγάρισα, τελειώνω - τέλειωσα, χάνω - έχασα, χτενίζω - χτένισα. • ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ σε -σκω, -γω, -χω, -χνω, -ζω / ΑΟΡΙΣΤΟΣ σε -ξα ανοίγω - άνοιξα, δείχνω - έδειξα, διαλέγω - διάλεξα, διδάσκω - δίδαξα, παίζω - έπαιξα, τρέχω - έτρεξα, ψάχνω - έψαξα. • ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ σε -πω, -βω, -φω, -εύω / ΑΟΡΙΣΤΟΣ σε -ψα ανάβω - άναψα, γράφω - έγραψα, δουλεύω - δούλεψα, λατρεύω - λάτρεψα, λείπω - έλειψα, μαγειρεύω - μαγείρεψα, πιστεύω - πίστεψα, ταξιδεύω - ταξίδεψα. • ΑΛΛΑ ΡΗΜΑΤΑ - ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ / ΑΟΡΙΣΤΟΣ ΧΩΡΙΣ ΣΙΓΜΑ βλέπω - είδα, είμαι - ήμουν, έχω - είχα, κάνω - έκανα, λέω - είπα, μένω - έμεινα, παίρνω - πήρα, πάω - πήγα, περιμένω - περίμενα, πίνω - ήπια, τρώω - έφαγα, φέρνω - έφερα, φεύγω - έφυγα.
17.8.	1.έκανες, 2.Πήρα, πήγα, 3.ήταν, 4.Έκανε, 5.Ήσουν, 6.ήμουν, 7.Κάνατε, 8.κάναμε, 9.φάγατε, 10.φάγαμε, 11.ήπιατε, 12 ήπια, ήπια.
17.9.	1.Ήπια, 2.Πήρε, 3.έμεινες, 4.Είπαν(ε), 5.έφαγε, 6.Περίμενε. 7.Δείξατε, 8.Ήταν(ε), 9.έφυγαν(ε), 10.Πήγα, 11.έκανες, 12.πήγαμε, 13.Άκουσε, 14.τέλειωσαν & τελειώσανε, 15.μαγείρεψα, 16.Άφησαν & αφήσανε, 17.έστρωσε, 18.Αγοράσαμε, 19.Χάσατε, 20.Έγραψαν & γράψανε, 21.Αρχίσαμε, 22.δούλεψες, 23.Ανοιξατε, 24.Δίδαξε, 25.είχε.
17.10.	1.πήραν(ε), 2.πήγαν(ε), 3.Έκαναν & κάνανε, 4.πήγαν(ε), 5.έφαγαν & φάγανε, 6.ήπιαν(ε).
17.11.	1.αγοράσατε, 2.πήγε, άκουσε, 3.χόρεψε, 4.έφαγαν(φάγανε), ήπιαν(ε), 5.έφυγα, γύρισα, 6.ταξίδεψα, 7.είδατε, 8.έπαιξες, 9.καθάρισες, ξεσκόνισες, σφουγγάρισες, 10.τέλειωσαν & τελειώσανε.
17.12.α.	α. Πέμπτη - Μια μέρα πριν από το πάρτι Έκανα μία λίστα με τα ψώνια. Τα έγραψα σ' ένα χαρτί και έφυγα από το σπίτι κατά τις 8 η ώρα. Πήρα το αυτοκίνητό μου και πήγα στο σουπερ μάρκετ. Αγόρασα ρύζι, κιμά για μπιφτέκια, δύο κοτόπουλα, φρούτα, λαχανικά, ποτά και αναψυκτικά. Πλήρωσα με κάρτα γιατί δεν είχα μαζί μου χρήματα. Πήρα τις τέσσερις, γεμάτες με ψώνια, σακούλες μου και έφυγα. Μετά πήγα στο φούρνο για φρέσκο ψωμί. Πήρα και τυρόπιτες για το μεσημέρι. Γύρισα στο σπίτι, έφερα τα ψώνια από το αυτοκίνητο και ετοίμασα έναν ωραίο καφέ. Τον ήπια και μαζί έφαγα μια φέτα ψωμί με βούτυρο και μαρμελάδα. Αμέσως μετά άρχισα τις δουλειές. Έστρωσα τα κρεβάτια. Σκουπίσα το σαλόνι, την τραπεζαρία και το χολ. Ξεσκόνισα το γραφείο μου, καθάρισα τον υπολογιστή μου και τέλος σφουγγάρισα την κουζίνα και το μπάνιο. Έλουσα την κόρη μου και μετά έκανα μια γρήγορα μπιφτέκια στη σχάρα. Είχα και τις τυρόπιτες από το φούρνο και μαρούλι για σαλάτα. Εντάξει ήταν το φαγητό για το μεσημέρι.

	β. Παρασκευή - Η ημέρα του πάρτι / Πρωί Πρωί-πρωί πήγα στην κουζίνα. Ετοίμασα πρωινό για όλη την οικογένεια: δημητριακά με γάλα για τα παιδιά, ένα τσούρι για το Μιχάλη και φρούτα για μένα. Επιτέλους τα παιδιά έφυγαν για το σχολείο και ο Μιχάλης για το γραφείο του. Πήγα γρήγορα στην κουζίνα και άρχισα να μαγειρεύω για το βράδυ. Έβρασα το ρύζι στη μεγάλη κατσαρόλα και σε μια άλλη, πιο μικρή, έκανα τη σάλτσα. Έκοψα σε λεπτές φέτες ταμανιτάρια και δύο κόκκινες πιπεριές. Έριξα λίγο λάδι, αλάτι, πιπέρι, λευκό κρασί και άφησα τη σάλτσα σε χαμηλή φωτιά. Άναψα το φούρνο για το κοτόπουλο και καθάρισα τα λαχανικά για τις σαλάτες. Έστρωσα το τραπέζι. Διάλεξα το πιο ωραίο λευκό τραπέζομάντιλό μου. γ. Παρασκευή - Η ημέρα του πάρτι / Απόγευμα Τελείωσα το τραπέζι με τα ποτήρια του κρασιού, τα κουταλάκια για το γλυκό και τα λουλούδια στο κέντρο. Έκανα ένα ντους και πήγα στο δωμάτιό μου. Διάλεξα ένα πολύ ωραίο πράσινο φόρεμα και μαύρα παπούτσια. Έτρεξα στην είσοδο, άναψα τα φώτα του κήπου και τα κεριά στο σαλόνι. Ντριιν... το κουδούνι! Ο Μιχάλης άνοιξε την πόρτα και το πάρτι άρχισε...
17.12.β.	Ελεύθερη.
17.13.	1.Όταν φεύγω από το γραφείο μου, συνήθως γυρίζω αμέσως στο σπίτι μου. Χτες όμως πήγα σ' ένα φίλο μου. 2.Όταν γυρίζω το απόγευμα στο σπίτι μου, συνήθως τρώω ένα σάντουιτς και πίνω μια πορτοκαλάδα. Χτες όμως ήπια μόνο καφέ. 3.Όταν διαβάζω το βιβλίο μου, συνήθως μου αρέσει να ακούω κλασική μουσική. Χτες όμως άκουσα τζαζ. 4.Όταν σιδερώνω, συνήθως ανοίγω την τηλεόραση. Χτες όμως άκουσα ραδιόφωνο. 5.Όταν γυρίζω πολύ αργά το βράδυ στο σπίτι μου, συνήθως παίρνω ταξί. Χτες όμως πήρα το μετρό. 6.Όταν το βράδυ μένω στο σπίτι μου, συνήθως τηλεφωνώ σε φίλους. Χτες όμως είδα τηλεόραση.
17.14.	1.Όταν τελειώσα το φαγητό, έστρωσα το τραπέζι. 2.Όταν σκούπισα και ξεσκόνισα, πήρα στο τηλέφωνο τη μητέρα μου. 3.Όταν η Άννα είχε τη γιορτή της, της κάναμε ένα πάρτι. 4.Όταν είχα τα γενέθλιά μου, χορέψαμε μέχρι το πρωί. 5.Όταν τελείωσε το πλυντήριο, άπλωσα τα ρούχα.
17.15.	1. Μόλις ο Νίκος γύρισε στο ξενοδοχείο του, έκανε ένα μπάνιο. 2. Μόλις άρχισαν οι εκπτώσεις, όλοι πήγαν στα καταστήματα για ψώνια. 3. Μόλις ο Τόμας είδε τα δώρα, έμεινε με το στόμα ανοιχτό. 4. Μόλις τελειώσαμε το φαγητό, ο Τόμας έσβησε τα φώτα και άναψε τα κεριά. 5. Μόλις είδα τον Τόμας, του είπα <i>Χρόνια πολλά</i>.
17.16.	1.Γιατί δεν ξεσκονίζεις τα έπιπλα; Μόλις τα ξεσκόνισα / ξεσκονίσαμε. 2.Γιατί δεν ανάβει τα φώτα; Μόλις τα άναψε. 3.Γιατί δε σβήνουν(ε) τα φώτα; Μόλις τα έσβησαν / σβήσανε. 4.Γιατί δεν ανοίγει τα δώρα; Μόλις τα άνοιξε. 5.Γιατί δε σιδερώνει τα ρούχα; Μόλις τα σιδέρωσε. 6.Γιατί δε στρώνεις το τραπέζι; Μόλις το έστρωσα. 7.Γιατί δε βράζεις τα μακαρόνια; Μόλις τα έβρασα. 8.Γιατί δεν κάνετε τη σαλάτα; Μόλις την έκανα / κάναμε. 9.Γιατί δεν απλώνει τις μπλούζες; Μόλις τις άπλωσε. 10.Γιατί δεν πίνεις το γάλα σου; Μόλις το ήπια.
17.17.	1.Κάθε μέρα παίζεις πιάνο, σήμερα όμως δεν έπαιξες. 2.Κάθε μεσημέρι τρώω έξω, χτες το μεσημέρι όμως δε φάγατε (έξω). 3.Κάθε απόγευμα παίζουν τένις, σήμερα το απόγευμα όμως δεν έπαιξαν / παίζανε. 4.Κάθε χρόνο ταξιδεύουμε, πέρσι όμως δεν ταξιδέψαμε. 5.Κάθε μήνα λείπω μία μέρα από τη δουλειά μου, αυτό το μήνα όμως δεν έλειψα. 6.Κάθε πρωί χτενίζεις την κόρη σου, σήμερα το πρωί όμως δεν τη χτενίσεις. 7.Κάθε Κυριακή πάμε εκδρομή, την περασμένη Κυριακή όμως δεν πήγαμε. 8.Κάθε εβδομάδα μαγειρεύω, αυτή την εβδομάδα όμως δε μαγειρέψα. 9.Κάθε βράδυ μένεις στο σπίτι της μαμάς σου, χτες το βράδυ όμως δεν έμεινες. 10.Κάθε μέρα είσαι στο σπίτι, χτες όμως δεν ήσουν. 11.Κάθε χρόνο πάμε διακοπές, πρόπερσι όμως δεν πήγαμε. 12.Κάθε μήνα φεύγω το πρώτο Σαββατοκύριακο, τον περασμένο μήνα όμως δεν έφυγα.
17.18.	1.έφαγα, 2.φάγαμε, 3.έμεινε, 4.παιξαμε, 5.πήγατε, 6.περίμενα, 7.ήμουν(α), 8.γράψαμε, 9.είπαμε, 10.ήπιαμε.
17.19.	1.έχασα, χάσαμε, έχασαν, χάνω, χάνουν. 2.περίμενες, περιμέναμε, περιμένεις, περίμεναν, περιμένουν. 3.έφαγε, φάγατε, έφαγαν, φάγαμε, έφαγα. 4.χάνουμε, έχασες, χάσατε, χάνετε, έχασαν. 5.μένεις, μείνατε, έμεινε, μένουν, μείναμε. 6.λάτρεψα, λατρέψαμε, λάτρεψαν, λατρέψανε, λατρεύω. 7.έφυγα, έφυγαν, φύγανε, φύγατε, φεύγατε. 8.δείχνουμε, έδειξαν, δείχνουν, δείξατε, έδειξε. 9.σβήσαμε, σβήνεις, έσβησα, σβήνουν, έσβησαν. 10.ανάβεις, άναψες, άναψατε, ανάβουν, άναψανε.
17.20.	1. Κάθε πρωί τρέχω στο δάσος περίπου μια ώρα. Χτες όμως δεν έτρεξα γιατί ήμουν άρρωστη. 2. - Τι ώρα έφυγε το τρένο; - Στις τρεις. - Κι εσείς τι ώρα φύγατε; - Στις τέσσερις. - Και οι φίλοι σας πότε έφυγαν; - Κατά τις πέντε. 3. - Συνήθως αγοράζω φρούτα από τη λαϊκή. Χτες αγόρασα από το μανάβη. Εσείς αγοράσατε φρούτα από το μανάβη ή προλάβατε τη λαϊκή; - Δυστυχώς δεν προλάβαμε τη λαϊκή. Τα παιδιά μας όμως προλάβαν και αγόρασαν πολύ φρέσκα και ωραία φρούτα. 4. - Πού δουλεύεις τώρα; - Δουλεύω στην εταιρεία του θείου μου. Πέρσι δούλεψα σε μια τράπεζα αλλά δεν ήμουν ευχαριστημένη. Εσείς και ο άντρας σας, πού δουλεύετε; - Δουλεύουμε σε μια ξένη εταιρεία. Πέρσι δουλέψαμε κι εμείς σε μια τράπεζα αλλά ούτε κι εμείς ήμασταν ευχαριστημένοι και φύγαμε. 5. - Τι κάνετε συνήθως στα πάρτι; - Τρώμε, πίνουμε, χορεύουμε, ακούμε μουσική... - Χτες τι κάνατε στο πάρτι της Ελένης; - Φάγαμε πολύ ωραία φαγητά, ήπιαμε κρασί και μπίρες, αλλά ούτε χορέψαμε ούτε ακούσαμε μουσική.
17.21.	1.έφτασες, έφτασα, 2.Ευτυχώς, σοβαρό, 3.εύχομαι, 4.τρίφτης, παπαγάλος, 5.ευχαριστώ, 6.ευγενικός, 7.φάγαμε, ήπιαμε, χορέψαμε, 8.έκπληξη, 9.έσβησε, φώτα, άναψε, 10.Έφεραν, φέτα, 11.φάβα, από, 12.εύκολη, 13.βιολογικά τρόφιμα, 14.Έφαγα κοτόπουλο.
17.22.	1.α, 2.β, 3.α, 4.α, 5.β, 6.α, 7.α, 8.α. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Αυτοί που πήραν τα βουνά Δ: Δημοσιογράφος Χ: Χαρούλα Δ: Καλημέρα σας. Είμαστε από την εκπομπή <i>Αυτοί που πήραν τα βουνά</i> και θα ήθελα να σας κάνω λίγες ερωτήσεις για τη ζωή σας στην Αθήνα και τη ζωή σας στην Κρήτη. Χ: Πολύ ωραία. Σας ακούω. Δ: Πότε φύγατε από την Αθήνα; Χ: Φύγαμε πριν από ένα χρόνο.

	Δ: Γιατί φύγατε; X: Γιατί η ζωή στην Αθήνα ήταν πολύ δύσκολη και κουραστική για όλη την οικογένεια. Δ: Δηλαδή τι ήταν αυτό που έκανε τη ζωή σας κουραστική και δύσκολη; X: Πρώτα απ' όλα το σπίτι μας ήταν στο κέντρο της Αθήνας και οι δουλειές μας μακριά. Θέλαμε και ο άντρας μου και εγώ μία ώρα περίπου για να πάμε με το αυτοκίνητο, εκείνος στο γραφείο του κι εγώ στο σχολείο. Δ: Είστε δασκάλα; X: Ναι, και ο άντρας μου γεωπόνος. Αλλά και τα σχολεία των παιδιών ήταν επίσης μακριά. Ήθελαν τρία τέταρτα περίπου με το σχολικό λεωφορείο για να πάνε από το σπίτι στο σχολείο. Δ: Η ζωή εδώ είναι πιο φτηνή; X: Βεβαίως. Εδώ είναι πολύ πιο φτηνά τα φρούτα, τα λαχανικά αλλά και πολλά άλλα πράγματα. Τα αυτοκίνητα τώρα: στην Αθήνα είχαμε δύο αυτοκίνητα. Εδώ έχουμε ένα. Και κάτι άλλο ακόμα πιο σπουδαίο. Στην Αθήνα δεν είχαμε χρόνο για τους φίλους μας, για τα χόμπι μας, ακόμα και για τα παιδιά μας. Ο Άρης και η Άννα δεν είχαν χρόνο για παιχνίδια, για φίλους, τίποτα. Σπίτι - σχολείο, σχολείο - σπίτι και διάβασμα. Δ: Καταλαβαίνω, καταλαβαίνω. Και την Κρήτη; Πώς τη διαλέξατε; X: Εδώ γεννήθηκα. Εδώ πήγα σχολείο. Είχα φίλους που με ξέρουν και τους ξέρω χρόνια τώρα. Τα καλοκαίρια μας εδώ τα περνάμε. Έτσι δεν είχαμε κανένα πρόβλημα. Δ: Και η δουλειά σας; Δε μου είπατε. Εσείς αφήσατε το σχολείο, και ο άντρας σας; X: Ευτυχώς όλα πήγαν πολύ καλά. Εγώ πήρα μετάθεση για ένα Δημοτικό σχολείο στα Χανιά και ο άντρας μου κάνει βιολογικό λάδι και ελιές. Είναι γεωπόνος βλέπετε και δεν ήταν καθόλου δύσκολο γι' αυτόν να κάνει αυτή τη δουλειά. Δ: Κυρία Δημητρίου, σας ευχαριστώ πάρα πολύ για το χρόνο σας. Σας εύχομαι όλα τα καλά για την καινούρια σας ζωή. Χαίρετε!
17.23.	1.Σ, 2.Λ, 3.Σ, 4.Λ, 5.Λ, 6.Λ, 7.Λ, 8.Σ, 9.Λ, 10.Λ.
17.24.	Ελεύθερη.
17.25.	Ελεύθερη.
17.26.	Ήταν πέντε, ήταν έξι Ήταν πέντε, ήταν έξι κι έγινε εφτά. Το παράπονο με πήρε κι έκλαψα πικρά. Έκλαψα για τη ζωή μου και για το γραφτό. Το ρολόι μου δείχνει οχτώ. Διάβασα τα γεγονότα και την κοσμική, για ποδόσφαιρο, για φόνους και πολιτική. Στην Ασία φασαρίες, πείνα κι ερημιά. Το ρολόι μου δείχνει εννιά. Μια γειτόνισσα απλώνει ρούχα καθαρά. Πλένει με μια νέα σκόνη κι είναι αστραφτερά. Με τραγούδια για τη φτώχεια και την ξενιτιά ρετιρέ παίρνω στην Κηφισιά. Τα λουλούδια δε μουρίζουν, είναι πλαστικά. Ένα φίλο και μια αγάπη είχα μια φορά. Τώρα βρέχει, κάποιος τρέχει, δεν μπορώ να δω. Το ρολόι σταμάτησε εδώ.

ΒΗΜΑ 18	
18.1.	1.ε & π, 2.κ & ρ, 3.α, γ & η, 4.α, β, μ, τ & θ, 5.λ & δ, 6.ξ & σ, 7.ο, 8.ι. 9.ζ, 10.ν.
18.2.	Ελεύθερη.
18.3.	1.συννέφιασε, έβρεξε, 2.άρχισαν, 3.Είχε, 4.Έβρεξε, είχε, 5.άλλαξε, 6.Είχε, 7.χιόνισε, 8.ήταν.
18.4.	1. λιακάδα [1 κάθετα], 2. έβρεξε [9 κάθετα], βροχή [9 οριζόντια], 3. συννεφιά [7 κάθετα], 4. αστραπές [5 οριζόντια], βροντές [3 κάθετα], 5. υγρασία [5 κάθετα], 6. χιόνι [9 οριζόντια], 7. φυσάει [1 οριζόντια].
18.5.	Ελεύθερη.
18.6.	1.α, 2.α, 3.γ, 4.β, 5.γ, 6.α, 7.α, 8.β, 9.γ, 10.β, 11.α, 12.β.
18.7.α.	1.Όταν βρέχει, παίρνω πάντα την ομπρέλα μου. / Παίρνω πάντα την ομπρέλα μου, όταν βρέχει. 2.Όταν έχει λιακάδα, πάω περίπατο στο δάσος. / Πάω περίπατο στο δάσος, όταν έχει λιακάδα. 3.Όταν η θερμοκρασία είναι κάτω από το μηδέν, ανάβω το τζάκι. / Ανάβω το τζάκι, όταν η θερμοκρασία είναι κάτω από το μηδέν. 4.Όταν χιονίζει, πάω στη δουλειά με το αυτοκίνητό μου. / Πάω στη δουλειά με το αυτοκίνητό μου, όταν χιονίζει. 5.Όταν φυσάει, δε φοράω ποτέ καπέλο. / Δε φοράω ποτέ καπέλο, όταν φυσάει. 6.Όταν αστράφτει, δε βγαίνω ποτέ στο μπαλκόνι μου. / Δε βγαίνω ποτέ στο μπαλκόνι μου, όταν αστράφτει.
18.7.β.	Ελεύθερη.
18.8.	Βλέπε Γραμματική Βήματος 18.
18.9.	Βλέπε Βιβλίο 18.4.
18.10.	1.Σ, 2.Λ, 3.Λ, 4.Σ, 5.Λ, 6.Σ, 7.Σ, 8.Λ, 9.Σ, 10.Σ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Σήμερα το πρωί είχε πάρα πολλή ζέστη. Δεν το ήξερα κι έβαλα το παλτό μου. Βγήκα από το σπίτι γρήγορα, δεν πρόλαβα όμως το λεωφορείο και μπήκα στο πρώτο ταξί που είδα. Όταν βγήκα από το ταξί, κατάλαβα ότι ο καιρός ήταν πολύ ζεστός - σαν καλοκαίρι - και ήταν Φεβρουάριος. Το Φεβρουάριο η θερμοκρασία είναι πάντα πολύ χαμηλή, συνήθως κάτω από το μηδέν. Το μεσημέρι έκανε μια λιακάδα! Ήθελα να πάω για μπάνιο στη θάλασσα. Το απόγευμα, όταν γύρισα στο σπίτι, έβαλα το μαγιό μου, βγήκα στη βεράντα και έκανα ηλιοθεραπεία. Ήταν 5 Φεβρουαρίου. Απίστευτο!

18.11.α.	1. Λ , 2. Λ , 3. Λ , 4. Σ , 5. Σ , 6. Λ , 7. Σ , 8. Σ , 9. Λ , 10. Λ .
18.11.β.	1. γ , ε & η , 2. β , δ , ζ & θ , 3. ζ , 4. α , β & θ .
18.12.	Ελεύθερη.
18.13.	Ελεύθερη.
18.14.	Συννεφιασμένη Κυριακή
	Συννεφιασμένη Κυριακή, μοιάζεις με την καρδιά μου που έχει πάντα συννεφιά, Χριστέ και Παναγιά μου. Είσαι μια μέρα σαν κι αυτή, που 'χασα την χαρά μου. Συννεφιασμένη Κυριακή, ματώνεις την καρδιά μου. Όταν σε βλέπω βροχερή, στιγμή δεν ησυχάζω. Μαύρη μου κάνεις τη ζωή και βαριαναστενάζω.

ΒΗΜΑ 19

19.1.α.	Βλέπε Βιβλίο 19.1.
19.1.β.	1. β , 2. δ , 3. θ ., 4. η , 5. ζ , 6. ε , 7. α , 8. γ .
19.2.α.	1. Ο Φιλίπ γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Κεμπέκ. 2. Πέρασε τα παιδικά του χρόνια εκεί. 3. Όταν τελείωσε τις σπουδές του πήγε στη Νέα Υόρκη για μεταπτυχιακό. 4. Τη Σεσίλ, τη γνώρισε στη Νέα Υόρκη. 5. Ήταν και οι δύο φοιτητές στο πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης. 6. Τηλεφώνησε στο Φιλίπ μια κοπέλα που δεν ήξερε. 7. Ήθελε να πάει στο Κεμπέκ και του ζήτησε πληροφορίες. 8. Ο Φιλίπ τη ρώτησε "Θέλεις να πάμε κάπου σήμερα το βράδυ;" 9. Η Σεσίλ απάντησε "Γιατί όχι;" 10. [Ο Φιλίπ] την κάλεσε για ένα ποτό. 11. Όχι, [η Σεσίλ] δεν πήγε στο ραντεβού στην ώρα της, άργησε λίγο. 12. Όχι, ο Φιλίπ δεν της είπε κάτι / τίποτα. 13. Στο Κάρλαϊλ εκείνη την ημέρα είχε τζαζ με το Γούντι Άλεν. 14. Πήγαν για φαγητό σ' ένα ελληνικό εστιατόριο στην Αστόρια. 15. Γύρισαν στο Μανχάταν αργά το βράδυ. 16. Περιπάτησαν για ώρες, συζήτησαν για ζωγραφική και κινηματογράφο, είπαν ιστορίες από τη ζωή τους και γέλασαν. 17. Η Σεσίλ έφυγε από τη Νέα Υόρκη για τη Γαλλία. 18. Ο Φιλίπ έμεινε [ένα χρόνο ακόμη] στη Νέα Υόρκη. 19. Μετά ο Φιλίπ πήγε και βρήκε τη Σεσίλ στο Στρασβούργο. 20. Τελικά ο Φιλίπ πούλησε το σπίτι του στον Καναδά και μετακόμισε στη Γαλλία.
19.2.β.	1. Γεννήθηκα, 2. μεγάλωσα, 3. πέρασα, 4. πήγα, 5. σπούδασα, 6. Σπούδασα, 7. γνώρισα, 8. τηλεφώνησα, 9. κάλεσα, 10. πήγατε, 11. Πήγαμε, 12. κάνατε, 13. γυρίσαμε, 14. περπατήσαμε, 15. φύγατε, 16. έφυγε, 17. έφυγα, 18. έκανες, 19. πούλησα, 20. μετακόμισα.
19.3.	Βλέπε Βιβλίο 19.5.
19.4.α.	1. Ο Νικόλα γεννήθηκε σ' ένα χωριό κοντά στην Κορυτσά. 2. [Όταν έφυγαν οι γονείς του, ο Νικόλα] ήταν δύο χρονών. 3. Τα πρώτα χρόνια στην Ελλάδα οι γονείς του δούλεψαν σκληρά. 4. Ο Νικόλα μεγάλωσε με τη γιαγιά του στο χωριό. 5. Μετά ο Νικόλα πήγε στην Κορυτσά και σπούδασε μουσική. 6. Όταν πέθανε η γιαγιά του, έφυγε από την Αλβανία και ήρθε / πήγε στην Ελλάδα. 7. Ο Νικόλα έζησε με τους γονείς του ένα χρόνο στην Αθήνα. 8. Η ζωή στην Αθήνα ήταν πολύ δύσκολη για το Νικόλα. 9. Ο Νικόλα δεν ήξερε καθόλου ελληνικά αλλά έμαθε πολύ γρήγορα. 10. Έκανε πολλές δουλειές: εργάτης, σερβιτόρος, πωλητής. 11. Του έλειψε πολύ η μουσική και κυρίως η Έρα. 12. Ο Νικόλα γνώρισε την Έρα / τη γνώρισε στο σχολείο. 13. Ο Νικόλα αγάπησε την Έρα / την αγάπησε από την πρώτη στιγμή που την είδε. 14. Ο Νικόλα και η Έρα μεγάλωσαν μαζί και μαζί σπούδασαν μουσική. 15. Η Έρα δεν ήρθε στην Ελλάδα γιατί βρήκε δουλειά σε μια ορχήστρα στην Κορυτσά / Αλβανία. 16. Ο Νικόλα πήγε στην Αίγινα πριν δύο χρόνια. 17. Ναι, βρήκε δουλειά εκεί. 18. Συνάντησε τρεις πολύ καλούς μουσικούς και έφτιαξαν μαζί ένα συγκρότημα. 19. Η πρώτη μέρα στην Αίγινα ήταν για το Νικόλα ένα όνειρο. 20. Ξύπνησε πολύ νωρίς, έβαλε το μαγιό του, έτρεξε στην παραλία και κολύμπησε για ώρες.
19.4.β.	1. Γεννήθηκα, 2. πέρασα, 3. μεγάλωσα, 4. ήρθες, 5. Ήρθα, 6. πέθανε, 7. ήταν, 8. έκανες, 9. ήταν, 10. Έκανα, 11. ήξερα, 12. έμαθα, 13. έλειψε, 14. έλειψε, 15. ήρθε, 16. ήρθε, 17. βρήκε, 18. ήρθες, 19. Ήρθα, 20. βρήκα, 21. συνάντησα, 22. έφτιαξα / φτιάξαμε, 23. έκανες, 24. Ξύπνησα, 25. έβαλα, 26. έτρεξα, 27. κολύμπησα.
19.5.	Ελεύθερη.
19.6.	1. ηλεκτρολόγος, κλιματιστικό, 2. μηχανικό, συνεργείο, 3. Χάλασε, έφτιαξε, 4. θερμοσίφωνα, λειτουργεί, υδραυλικό, 5. που, χαλασμένο.
19.7.	Η Ευγενία Μάνου Με λένε Ευγενία Μάνου. Έκανα σπουδές στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Μετά τις σπουδές μου έφυγα για τον Καναδά. Έκανα ένα μεταπτυχιακό στο Μόντρεαλ, στο Πανεπιστήμιο Μακ Γκιλ. Το μεταπτυχιακό μου ήταν στην ιστορία της τέχνης. Στο πανεπιστήμιο γνώρισα πολλούς Καναδούς και πολλούς φοιτητές από την Ασία και την Αφρική. Τώρα βρίσκομαι πάλι στην Ευρώπη, γιατί βρήκα δουλειά στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, στο Στρασβούργο. Ευτυχώς τα γαλλικά μου είναι πολύ καλά κι έτσι δεν είχα κανένα πρόβλημα με τη γλώσσα. Το κτήριο του μουσείου είναι πολύ μοντέρνο και έχει δύο ορόφους. Και στους δύο ορόφους υπάρχουν εκθέσεις ζωγραφικής και πολλά γλυπτά. Στον επάνω όροφο έχει μια μεγάλη βεράντα με θέα την παλιά πόλη του Στρασβούργου. Εκεί βρίσκεται και το εστιατόριο του μουσείου. Όταν ο καιρός είναι καλός, κάθεται κανείς έξω για φαγητό, καφέ ή ποτό. Υπάρχουν μοντέρνα τραπέζια και αναπαυτικές καρέκλες κάτω από μεγάλες άσπρες ομπρέλες. Το κτήριο έχει ασανσέρ και κλιματιστικά παντού. Το γραφείο μου βρίσκεται στο ισόγειο δίπλα στις πληροφορίες. Είμαι πολύ ευτυχισμένη σ' αυτή τη δουλειά, γιατί κάθε μέρα γνωρίζω πολλούς ανθρώπους της τέχνης και συζητάω με ζωγράφους, γλύπτες, αλλά και με τα μικρά παιδιά που έρχονται στο μουσείο για τα παιδικά προγράμματα που έχουμε.

19.8.	1.α, 2.α, 3.β, 4.β, 5.α, 6.α, 7.β, 8.α, 9.β, 10.β, 11.α, 12.α, 13.β, 14.β, 15.α, 16.β, 17.α, 18.β.																																																	
19.9.α.	Βλέπε Γραμματική 1 & 2.																																																	
	<table><tr><td>φοράω (ώ)</td><td>περνάω (-ώ)</td><td>ξέρω</td><td>ανεβαίνω</td><td>κάθομαι</td><td>παθαίνω</td><td>θέλω</td></tr><tr><td>φόρεσα</td><td>πέρασα</td><td>ήξερα</td><td>ανέβηκα</td><td>κάθισα</td><td>έπαθα</td><td>ήθελα</td></tr><tr><td>φόρεσες</td><td>πέρασες</td><td>ήξερες</td><td>ανέβηκες</td><td>κάθισες</td><td>έπαθες</td><td>ήθελες</td></tr><tr><td>φόρεσε</td><td>πέρασε</td><td>ήξερε</td><td>ανέβηκε</td><td>κάθισε</td><td>έπαθε</td><td>ήθελε</td></tr><tr><td>φορέσαμε</td><td>περάσαμε</td><td>ξέραμε</td><td>ανεβήκαμε</td><td>καθίσαμε</td><td>πάθαμε</td><td>θέλαμε</td></tr><tr><td>φορέσατε</td><td>περάσατε</td><td>ξέρατε</td><td>ανεβήκατε</td><td>καθίσατε</td><td>πάθατε</td><td>θέλατε</td></tr><tr><td>φόρεσαν & φορέσανε</td><td>πέρασαν & περάσανε</td><td>ήξεραν & ξέρανε</td><td>ανέβηκαν & ανεβήκανε</td><td>κάθισαν & καθίσανε</td><td>έπαθαν & πάθανε</td><td>ήθελαν & θέλανε</td></tr></table>	φοράω (ώ)	περνάω (-ώ)	ξέρω	ανεβαίνω	κάθομαι	παθαίνω	θέλω	φόρεσα	πέρασα	ήξερα	ανέβηκα	κάθισα	έπαθα	ήθελα	φόρεσες	πέρασες	ήξερες	ανέβηκες	κάθισες	έπαθες	ήθελες	φόρεσε	πέρασε	ήξερε	ανέβηκε	κάθισε	έπαθε	ήθελε	φορέσαμε	περάσαμε	ξέραμε	ανεβήκαμε	καθίσαμε	πάθαμε	θέλαμε	φορέσατε	περάσατε	ξέρατε	ανεβήκατε	καθίσατε	πάθατε	θέλατε	φόρεσαν & φορέσανε	πέρασαν & περάσανε	ήξεραν & ξέρανε	ανέβηκαν & ανεβήκανε	κάθισαν & καθίσανε	έπαθαν & πάθανε	ήθελαν & θέλανε
φοράω (ώ)	περνάω (-ώ)	ξέρω	ανεβαίνω	κάθομαι	παθαίνω	θέλω																																												
φόρεσα	πέρασα	ήξερα	ανέβηκα	κάθισα	έπαθα	ήθελα																																												
φόρεσες	πέρασες	ήξερες	ανέβηκες	κάθισες	έπαθες	ήθελες																																												
φόρεσε	πέρασε	ήξερε	ανέβηκε	κάθισε	έπαθε	ήθελε																																												
φορέσαμε	περάσαμε	ξέραμε	ανεβήκαμε	καθίσαμε	πάθαμε	θέλαμε																																												
φορέσατε	περάσατε	ξέρατε	ανεβήκατε	καθίσατε	πάθατε	θέλατε																																												
φόρεσαν & φορέσανε	πέρασαν & περάσανε	ήξεραν & ξέρανε	ανέβηκαν & ανεβήκανε	κάθισαν & καθίσανε	έπαθαν & πάθανε	ήθελαν & θέλανε																																												
19.9.β.	1.Αγάπησα, 2.Απάντησε, 3.ζήτησες, 4.κολύμπησαν/κολυμπήσανε, 5.μίλησε, 6.ξύπνησε, 7.Περπατήσατε, 8.Πούλησαν/πουλήσανε, 9.ρώτησαν/ρωτήσανε, 10.Συζήτησα, 11.συνάντησες, 12.τραγουδήσαμε, 13.χτύπησες, 14.ήξεραν/ξέρανε, άργησαν/αργήσανε, 15.Ευχαρίστησα, 16.γέλασαν/γελάσανε, είδαν, 17.ξέχασε, 18.Περάσαμε, 19.χάλασε, άρχισε, 20.έμαθαν/μάθανε, 21.Ανεβήκαμε, κατεβήκαμε, 22.έπαθες, χτύπησες, 23.καθίσατε, 24.γεννήθηκε, πέθανε, 25.φύσηξε, 26.ήθελε, χάλασε, 27.ήθελε, είχε.																																																	
19.10.	1.μίλησα, 2.άργησε, 3.περπατήσαμε, 4.ευχαρίστησε, 5.Κάλεσες, 6.φόρεσαν/φορέσανε, 7.ξέραμε, 8.μάθατε, 9.Γελάσαμε, 10.φύλαξα, 11.ανέβηκα, 12.κάθισα, 13.ήθελε, 14.πέθανε.																																																	
19.11.	Γύρισα από το μανάβη με πέντε σακούλες φρούτα και λαχανικά. Βρήκα το ασανσέρ χαλασμένο. Ανέβηκα με τα πόδια στον πέμπτο όροφο. Χτύπησα το κουδούνι αλλά κανείς δε μου άνοιξε . Τηλεφώνησα με το κινητό μου στο σπίτι αλλά κανείς δεν απάντησε . Άφησα τις σακούλες μπροστά στην πόρτα και κατέβηκα ξανά κάτω. Ευτυχώς είχα ένα δεύτερο ζευγάρι κλειδιά στο αυτοκίνητο. Τα πήρα , ανέβηκα πάλι στον πέμπτο όροφο και άνοιξα την πόρτα. Και τι είδα ; Τον άνδρα μου με τις πιτζάμες και τις παντόφλες να διαβάζει την εφημερίδα του. “Γιατί άργησες, αγάπη μου;” μου είπε . Δεν απάντησα . Μπήκα στην κουζίνα και άφησα τα ψώνια. Γύρισα στο σαλόνι, κάθισα στον αναπαυτικό μου καναπέ, πάτησα το κουμπί αλλά η τηλεόραση δεν άναψε . “Μα τι έχεις αγάπη μου;” με ρώτησε ο άνδρας μου. Δε μίλησα ούτε απάντησα . Βγήκα από το σαλόνι και πήγα στο γραφείο μου. Κάθισα μπροστά στον υπολογιστή μου. Πάτησα το κουμπί. Τίποτα! “Μα τι γίνεται σ’ αυτό το σπίτι επιτέλους;” “Αγάπη μου”, άκουσα τον άνδρα μου να λέει, “υπάρχει βλάβη σε όλη την περιοχή και για δύο ώρες δε θα έχουμε ηλεκτρικό”.																																																	
19.12.	1.Ο άντρας που μιλάει είναι ψηλός. 2.Τα παπούτσια που είναι στο ράφι είναι μαύρα. 3.Το σπίτι που βρίσκεται κοντά στη θάλασσα είναι του αδερφού μου. 4.Το πλοίο που ήρθε είναι πολύ γρήγορο. 5.Η κοπέλα που περπατάει στο δρόμο είναι μια πολύ γνωστή ζωγράφος. 6.Το παλτό που είναι στην ντουλάπα είναι της Ελένης.																																																	
19.13.	1.Η μουσική που ακούμε είναι κλασική. 2.Η ταινία που είδα ήταν καταπληκτική. 3.Ο τραγουδιστής που ήξερες τραγούδησε παλιά ελληνικά τραγούδια. 4.Η ομελέτα που έφτιαξες ήταν νόστιμη. 5.Ο αρχιτέκτονας που γνωρίσαμε ήταν φίλος σου. 6.Το βιβλίο που έγραψε ήταν υπέροχο.																																																	
19.14.	1.Η Ταμάρα μαθαίνει ελληνικά πιο εύκολα από τη φίλη της. Η φίλη της μαθαίνει πιάνο πιο εύκολα από την Ταμάρα. 2.Ο Μιχάλης τρώει πιο πολύ από το Δημήτρη. Ο Δημήτρης πίνει πιο πολύ από το Μιχάλη. 3.Ο Ρονάλντο παίζει πιο καλά ποδόσφαιρο από τον Τόμας. Ο Τόμας μιλάει πιο καλά ελληνικά από το Ρονάλντο.																																																	
19.15.	Λάθος: 1.μου, 2.Μου, 3.Με, 4.Με, 5.Με, 6.Με, 7.μου, 8.Με, 9.Με, 10.Μου.																																																	
19.16.	Ο Γεώργιος Παπανικολάου ήταν ένας πολύ σπουδαίος γιατρός αλλά και φιλόσοφος. Γεννήθηκε στις δεκατρείς Μαΐου του χίλια οκτακόσια ογδόντα τρία (1883) στην Κύμη της Ευβοίας και πέθανε το χίλια εννιακόσια εξήντα δύο (1962) στο Μαϊάμι της Φλώριδας. Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε στην Κύμη. Εκεί τελείωσε το σχολείο. Σπούδασε ιατρική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και πήρε το πτυχίο του πολύ νέος, μόλις είκοσι ενός ετών. Σπούδασε επίσης βιολογία στη Γερμανία. Ήταν καθηγητής για πενήντα χρόνια στο Πανεπιστήμιο Κορνέλ, στην Αμερική. Ο Γεώργιος Παπανικολάου είναι ο άνθρωπος που χάρισε τη ζωή στις γυναίκες όλου του κόσμου με το γνωστό Παπ τεστ.																																																	
19.17.	-ησα: ξύπνησα [1], απάντησα [5], ρώτησα [8], τηλεφώνησα [3], άργησα [11], χτύπησα [13], μίλησα [14], συνάντησα [16], τραγούδησα [18], πούλησα [20]. -ασα: πέρασα [4], γέλασα [6, 9], ξέχασα [15], χάλασα [17]. -εσα: φόρεσα [2], κάλεσα [10], παρακάλεσα [19]. -ηξα: φύσηξα [7]. -αξα: φύλαξα [12].																																																	
19.18.	Ελεύθερη.																																																	
19.19.	1.Λ, 2.Σ, 3.Λ, 4.Λ, 5.Λ, 6.Σ, 7.Σ, 8.Σ, 9.Λ, 10.Λ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Το βράδυ του πάρτι φόρεσα το μαύρο κουστούμι μου και την κόκκινη γραβάτα μου και κατέβηκα κάτω, στον πρώτο όροφο. Το πάρτι των γενεθλίων μου ήταν στο σπίτι των γονιών μου. Άργησα λίγο αλλά ο κόσμος δε ρώτησε γιατί. Μίλησα με όλους, χόρεψα με πολλές κοπέλες, συζήτησα με τους γονείς και τα αδέρφια μου και απάντησα στις χίλιες και μία ερωτήσεις της μητέρας μου «Γιατί δεν έχεις κοπέλα;», «Γιατί δεν παντρεύεσαι;», «Σήμερα κλείνεις τα τριάντα πέντε και πας στα τριάντα έξι»... Είπα ότι ξέχασα το κινητό μου και ανέβηκα επάνω, στο σπίτι μου. Τηλεφώνησα στο φίλο μου, τον Παναγιώτη και του ζήτησα να κάνει κάτι για μένα: « Η Μαίρη» του είπα, «Η Μαίρη πρέπει να είναι σήμερα στο πάρτι (για τη μητέρα μου)» Κατέβηκα κάτω κι εκείνη την ώρα χτύπησε το κουδούνι. Ήταν η τούρτα, ο φίλος μου και η Μαίρη. Μου τραγούδησαν και φύσηξα τα κεράκια μου. Όλοι ήταν χαρούμενοι και η μητέρα μου ακόμη πιο πολύ. Τέλος χαιρέτησα όλο τον κόσμο και τους ευχαρίστησα για τα δώρα τους. Έφυγαν, ανέβηκα στο σπίτι μου και κάθισα στην πολυθρόνα μου. Πάνε κι αυτά τα γενέθλια... είπα και πήγα για ύπνο.																																																	

19.20.	1.Σ, 2.Σ, 3.Λ, 4.Λ, 5.Λ, 6.Λ, 7.Σ, 8.Σ.
19.21.	Ελεύθερη.
19.22.	Ελεύθερη.
19.23.	Μιλώ για τα παιδιά μου Μιλώ για τα παιδιά μου και ιδρώνω. Έχω ένα χρόνο να τα δω και λιώνω . Μου γράφει η γιαγιά τους πως ρωτάνε , τα τρένα, που 'ναι στο σταθμό, που πάνε . Αδύνατος , μου γράφει, ο Στελάκης. Έχει ανάγκη θάλασσας ο Τάκης. Αρχίζει το σχολείο η Μαρίνα. Θέλει να γίνει κάποτε γιατρίνα.

Αγόρασα λαχείο στ' όνομά τους.
Αχ, **να κερδίσω**, να σταθώ σιμά τους.
Μιλώ για τα παιδιά μου και **ιδρώνω**.
Δεν **ξέρω** πότε θα τα δω και **λιώνω**.
Μου **γράφει** η γιαγιά τους πως **ρωτάνε**,
τα τρένα, που 'ναι στο σταθμό, **πού** πάνε.

ΒΗΜΑ 20

20Α.α.	Οι καταλήξεις του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιες με τις καταλήξεις του ενεστώτα.																																																	
20Α.β.	ΠΑΡΟΝ: τρέχω, κλείνω, γράφω, γνωρίζω, ψάχνω, διδάσκω, παίζω. ΠΑΡΕΛΘΟΝ: έτρεξα, έκλεισα, έγραψα, γνώρισα, έψαξα, δίδαξα, έπαιξα. ΜΕΛΛΟΝ: θα τρέξω, θα κλείσω, θα γράψω, θα γνωρίσω, θα ψάξω, θα διδάξω, θα παίξω.																																																	
20Α.γ.	Το θέμα του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιο με του αορίστου.																																																	
20.1.	Βλέπε Βιβλίο 20.1.																																																	
20.2.	1.[Κάθε Κυριακή η Χριστίνα και ο άντρας της] πάνε μια βόλτα στην Αθήνα. 2.[Αυτή την Κυριακή] θα αρχίσουν τον περίπατό τους από την Εθνική Πινακοθήκη. 3.Η έκθεση έχει τίτλο «Οι αρχιτέκτονες που άλλαξαν την Αθήνα». 4.Θα πάνε νωρίς γιατί θα έχει κόσμο. 5.[Μετά την έκθεση] θα πάρουν το μετρό από τον Ευαγγελισμό και θα πάνε στο Μοναστηράκι. 6.[Στο Μοναστηράκι] θα περπατήσουν στην αγορά, θα μπουν στα παλαιοπωλεία, θα μιλήσουν με τους μικροπωλητές και θα αγοράσουν πράγματα που δε χρειάζονται. 7.Μετά θα διαλέξουν ένα από τα πολλά εστιατόρια της οδού Αδριανού (που έχουν θέα το ναό του Ηφαίστου και την Ακρόπολη). 8.[Μετά το φαγητό] θα συνεχίσουν τον περίπατό τους. 9.Θα σταματήσουν στο Το! Καφενείον. 10.[Το! Καφενείον] βρίσκεται στην οδό Επιχάρμου. 11.Θα πιουν έναν καφέ και ένα πράσινο τσάι. 12.Θα γυρίσουν στο σπίτι αργά το απόγευμα.																																																	
20.3.	1.Αύριο, 2.Χτες, 3.Χτες, 4.Αύριο, 5.Χτες, 6.αύριο.																																																	
20.4.	• Με το μετρό 1.Θα κατεβείτε στη στάση Σύνταγμα. 2.Μετά θα πάρετε τη γραμμή 2 προς Άγιο Αντώνιο. 3.Θα κατεβείτε στη δεύτερη στάση (Συγγρού - Φιξ). 4.Το ξενοδοχείο μας βρίσκεται σε εκατό μέτρα απόσταση. 5.Το ωράριο λειτουργίας του μετρό είναι: 05:30 με 24:00. 6.Η τιμή του εισιτηρίου είναι 8 ευρώ. • Με το λεωφορείο 7.Θα πάρετε το λεωφορείο Χ95. 8.Θα το πάρετε από το αεροδρόμιο και θα κατεβείτε στη στάση Πλατεία Συντάγματος. 9.Στη συνέχεια θα πάρετε το μετρό (γραμμή 2 με κατεύθυνση Άγιο Δημήτριο). 10.Θα κατεβείτε στη στάση Συγγρού - Φιξ. 11.Όλο το εικοσιτετράωρο. 12.Η τιμή του εισιτηρίου είναι 5 ευρώ.																																																	
20.5.	α. Θα πάρετε το μετρό από το αεροδρόμιο και θα κατεβείτε στη στάση Μοναστηράκι. Εκεί θα αλλάξετε γραμμή. Θα πάρετε τη γραμμή 1 προς Πειραιά και θα κατεβείτε στο τέρμα (Πειραιάς). β. Θα πάρετε το μετρό από το αεροδρόμιο και θα κατεβείτε στη στάση Σύνταγμα. Εκεί θα αλλάξετε γραμμή. Θα πάρετε τη γραμμή 2 προς Άγιο Δημήτριο και θα κατεβείτε στην πέμπτη στάση (Δάφνη).																																																	
20.6.	Ελεύθερη.																																																	
20.7.	Ελεύθερη.																																																	
20.8.α.	Βλέπε Βιβλίο 20.6.																																																	
20.8.β.	1.δ, 2.ε, 3.θ, 4.β, 5.α, 6.η, 7.γ, 8.ζ.																																																	
20.9.	Ελεύθερη. Ενδεικτικές απαντήσεις: - Πώς θα πάω από το πανεπιστήμιο στην Κηφισιά; - Με το λεωφορείο. - Πώς θα πάτε από την Ελλάδα στη Γαλλία; - Με το αεροπλάνο. - Πώς θα πας από το Θησείο στο Μοναστηράκι; - Με το μετρό.																																																	
20.10.	1.το αεροπλάνο, 2.το αυτοκίνητο, 3.η μηχανή / η μοτοσυκλέτα, 4.το τρένο, 5.το μετρό, 6.το λεωφορείο, 7.το πούλμαν, 8.το πλοίο, 9.το δελφίνι, 10.το σχολικό (λεωφορείο), 11.το τρόλεϊ, 12.το ταξί, 13.η βάρκα, 14.το ποδήλατο, 15.με τα πόδια.																																																	
20.11.	<table><tr><td>αρχίζω</td><td>αργώ</td><td>φοράω (-ώ)</td><td>γελάω (-ώ)</td><td>ακούω</td><td>παίρνω</td><td>ανεβαίνω</td></tr><tr><td>θα αρχίσω</td><td>θα αργήσω</td><td>θα φορέσω</td><td>θα γελάσω</td><td>θα ακούσω</td><td>θα πάρω</td><td>θα ανεβώ</td></tr><tr><td>θα αρχίσεις</td><td>θα αργήσεις</td><td>θα φορέσεις</td><td>θα γελάσεις</td><td>θα ακούσεις</td><td>θα πάρεις</td><td>θα ανεβείς</td></tr><tr><td>θα αρχίσει</td><td>θα αργήσει</td><td>θα φορέσει</td><td>θα γελάσει</td><td>θα ακούσει</td><td>θα πάρει</td><td>θα ανεβεί</td></tr><tr><td>θα αρχίσουμε</td><td>θα αργήσουμε</td><td>θα φορέσουμε</td><td>θα γελάσουμε</td><td>θα ακούσουμε</td><td>θα πάρουμε</td><td>θα ανεβούμε</td></tr><tr><td>θα αρχίσετε</td><td>θα αργήσετε</td><td>θα φορέσετε</td><td>θα γελάσετε</td><td>θα ακούσετε</td><td>θα πάρετε</td><td>θα ανεβείτε</td></tr><tr><td>θα αρχίσουν(ε)</td><td>θα αργήσουν(ε)</td><td>θα φορέσουν(ε)</td><td>θα γελάσουν(ε)</td><td>θα ακούσουν(ε)</td><td>θα πάρουν(ε)</td><td>θα ανεβούν(ε)</td></tr></table>	αρχίζω	αργώ	φοράω (-ώ)	γελάω (-ώ)	ακούω	παίρνω	ανεβαίνω	θα αρχίσω	θα αργήσω	θα φορέσω	θα γελάσω	θα ακούσω	θα πάρω	θα ανεβώ	θα αρχίσεις	θα αργήσεις	θα φορέσεις	θα γελάσεις	θα ακούσεις	θα πάρεις	θα ανεβείς	θα αρχίσει	θα αργήσει	θα φορέσει	θα γελάσει	θα ακούσει	θα πάρει	θα ανεβεί	θα αρχίσουμε	θα αργήσουμε	θα φορέσουμε	θα γελάσουμε	θα ακούσουμε	θα πάρουμε	θα ανεβούμε	θα αρχίσετε	θα αργήσετε	θα φορέσετε	θα γελάσετε	θα ακούσετε	θα πάρετε	θα ανεβείτε	θα αρχίσουν(ε)	θα αργήσουν(ε)	θα φορέσουν(ε)	θα γελάσουν(ε)	θα ακούσουν(ε)	θα πάρουν(ε)	θα ανεβούν(ε)
αρχίζω	αργώ	φοράω (-ώ)	γελάω (-ώ)	ακούω	παίρνω	ανεβαίνω																																												
θα αρχίσω	θα αργήσω	θα φορέσω	θα γελάσω	θα ακούσω	θα πάρω	θα ανεβώ																																												
θα αρχίσεις	θα αργήσεις	θα φορέσεις	θα γελάσεις	θα ακούσεις	θα πάρεις	θα ανεβείς																																												
θα αρχίσει	θα αργήσει	θα φορέσει	θα γελάσει	θα ακούσει	θα πάρει	θα ανεβεί																																												
θα αρχίσουμε	θα αργήσουμε	θα φορέσουμε	θα γελάσουμε	θα ακούσουμε	θα πάρουμε	θα ανεβούμε																																												
θα αρχίσετε	θα αργήσετε	θα φορέσετε	θα γελάσετε	θα ακούσετε	θα πάρετε	θα ανεβείτε																																												
θα αρχίσουν(ε)	θα αργήσουν(ε)	θα φορέσουν(ε)	θα γελάσουν(ε)	θα ακούσουν(ε)	θα πάρουν(ε)	θα ανεβούν(ε)																																												
20.12.	Λάθος: 1.πήγα, 2.άρχισα, 3.έγραψες, 4.φοράω, 5.μπήκα, 6.χάλασε.																																																	

20.13.	1.μπούμε [1 κάθετα], 2.μπείτε [1 οριζόντια], 3.μπει [2 κάθετα], 4.μπει [2 κάθετα], μπούνε [5 οριζόντια], 5.μπω [4 κάθετα].
20.14.	1.γράφω - έγραψα - θα γράψω , 2.ανοίγω - άνοιξα - θα ανοίξω , 3.αγαπάω (-ώ) - αγάπησα - θα αγαπήσω , 4.καλώ - κάλεσα - θα καλέσω , 5.φοράω (-ώ) - φόρεσα - θα φορέσω , 6.αργώ - άργησα - θα αργήσω , 7.γελάω (-ώ) - γέλασα - θα γελάσω , 8.περνάω (-ώ) - πέρασα - θα περάσω , 9.φυσάω (-ώ) - φύσηξα - θα φυσήξω , 10.είμαι - ήμουν - θα είμαι , 11.κάνω - έκανα - θα κάνω , 12.πάω/πηγαίνω - πήγα - θα πάω , 13.ξέρω - ήξερα - θα ξέρω , 14.κατεβαίνω - κατέβηκα - θα κατεβώ , 15.ανεβαίνω - ανέβηκα - θα ανεβώ , 16.μπαίνω - μπήκα - θα μπω , 17.παίρνω - πήρα - θα πάρω , 18.βγαίνω - βγήκα - θα βγω .
20.15.	Λάθος: 1.έφυγε, 2.θα τηλεφωνήσει, 3.θα αρχίσω, 4.πήγα, 5.θα ανεβείτε, 6.κατέβηκα, 7.θα βγω, 8.φόρεσα, 9.άλλαξαν, 10.κάλεσαμε, 11.τελείωσε, 12.πήρα, 13.θα πείτε, 14.βγήκατε.
20.16.	Ελεύθερη.
20.17.	1.Σ, 2.Λ, 3.Λ, 4.Σ, 5.Λ, 6.Σ, 7.Λ, 8.Λ, 9.Σ, 10.Σ, 11.Λ, 12.Λ, 13.Σ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Αύριο θα πάμε ταξίδι για τις διακοπές του Πάσχα. Θα πάρουμε το αυτοκίνητο και θα πάμε από την Αθήνα στην Αλεξανδρούπολη. Η Αλεξανδρούπολη βρίσκεται στη βόρεια Ελλάδα. Θα φύγουμε πολύ πρωί, κατά τις 6:30 η ώρα, γιατί η Αλεξανδρούπολη απέχει 801 χιλιόμετρα από την Αθήνα. Ως την Αλεξανδρούπολη χρειαζόμαστε επτά ώρες και είκοσι δύο λεπτά, αν τρέχουμε με 115 χιλιόμετρα την ώρα. Στις 9:00 η ώρα περίπου θα σταματήσουμε στη Λαμία. Είναι μία πόλη στην κεντρική Ελλάδα. Θα πούμε καφέ, θα αγοράσουμε εφημερίδες, περιοδικά, νερό κ.λπ. Στη συνέχεια, θα πάμε προς το Βόλο. Θα περάσουμε από την κοιλάδα των Τεμπών, θα δούμε από μακριά το βουνό των Κενταύρων, το Πήλιο, αλλά δε θα σταματήσουμε σε κανένα μέρος. Θα μπούμε μέσα στη Λάρισα για να συναντήσουμε ένα γνωστό μας και θα φτάσουμε κατά τη μία το μεσημέρι στην Κατερίνη. Είναι μια όμορφη πόλη κοντά στη θάλασσα. Εκεί θα κάνουμε μία μεγάλη στάση, θα φάμε μεσημεριανό και μετά θα συνεχίσουμε το ταξίδι μας για τη Θεσσαλονίκη. Θα φτάσουμε εκεί το απόγευμα. Θα κάνουμε έναν περίπατο στην πόλη και θα πούμε καφέ στο κέντρο. Θα βρούμε ένα ξενοδοχείο και θα μείνουμε εκεί το βράδυ. Την άλλη μέρα θα πάμε πρώτα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης και μετά στη Βεργίνα. Στο Μουσείο της Βεργίνας θα δούμε τα θαυμάσια ευρήματα από τον τάφο του Φιλίππου, του πατέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Από τη Θεσσαλονίκη θα πάρουμε την Εγνατία οδό που περνάει από την Καβάλα, την Ξάνθη, την Κομοτηνή και θα φτάσουμε στην Αλεξανδρούπολη σε δυόμισι ώρες. Η Αλεξανδρούπολη απέχει από τη Θεσσαλονίκη 300 χλμ. περίπου.
20.18.	1.Σ, 2.Λ, 3.Λ, 4.Λ, 5.Σ, 6.Σ, 7.Λ, 8.Σ.
20.19.	Ελεύθερη.
20.20.	Ελεύθερη.
20.21.	Αθήνα Μ' άσπρα πουλιά και σύννεφα τον ουρανό θα ντύσω και τ' όνομά σου αθάνατο στην πέτρα θα κεντήσω. Στο περιβόλι του Μαγιάου θα μπω και θα διαλέξω δάφνη , μυρτιά κι αμάραντο, στεφάνι να σου πλέξω. Αθήνα, Αθήνα, χαρά της γης και της αυγής, μικρό γαλάζιο κρίνο . Κάποια βραδιά , στην αμμουδιά κοχύλι σου θα γίνω, χαρά της γης και της αυγής, μικρό γαλάζιο κρίνο.

ΒΗΜΑ 21

21.1.	Ελεύθερη.
21.2.	α. Βλέπε Βιβλίο 21.1.α. β. Βλέπε Βιβλίο 21.1.β.
21.3.	α. Στη ρεσεψιόν 1.Η Μαράλ ρωτάει την Άννα στη ρεσεψιόν [για το ωράριο του Αρχαιολογικού Μουσείου]. 2.Η Άννα λέει ότι το μουσείο είναι ανοικτό από τις οκτώ το πρωί έως τις τρεις το μεσημέρι. 3.Όχι, το ξενοδοχείο δεν είναι πολύ μακριά από το μουσείο. 4.Θα περάσουν απέναντι και θα πάρουν το μετρό από το σταθμό <i>Ακρόπολη</i> προς <i>Άγιο Αντώνιο</i> . Είναι η κόκκινη γραμμή 2. 5.Θα κατεβούν στο σταθμό Ομόνοια. 6.Θα βγουν στην έξοδο Πανεπιστημίου. 7.Θα ανεβούν με τις κυλιόμενες σκάλες στην πλατεία Ομονοίας. 8.Θα πάρουν την οδό Πανεπιστημίου. 9.Θα συναντήσουν την οδό Πατησίων. 10.Θα στρίψουν αριστερά στην οδό Πατησίων. 11.Ναι, θα προχωρήσουν ευθεία. 12.Θα δουν το Πολυτεχνείο στη δεξιά πλευρά του δρόμου. 13.Στη συνέχεια θα συνεχίσουν, θα περάσουν μπροστά από το Πολυτεχνείο και αμέσως μετά θα δουν το Αρχαιολογικό Μουσείο. 14.Ναι, θα το βρουν εύκολα. β. Μετά την επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο 15.Ο Φίλιπ νομίζει ότι [το Αρχαιολογικό Μουσείο] είναι ένα από τα πιο ωραία μουσεία της Ευρώπης. 16.Ο Τόμας είπε ότι η ξεναγός ήταν πολύ καλή. 17.Στο Νικόλα / Του άρεσε το άγαλμα με το μουσικό. 18.Στη Μαράλ / Της άρεσε η <i>Τοιχογραφία της Ανοιξης</i> και είπε ότι δε θα την ξεχάσει ποτέ. 19.Θα πάνε το άλλο Σαββατοκύριακο. 20.Η Σεσίλ θα τηλεφωνήσει, θα ρωτήσει τις τιμές των ξενοδοχείων και θα κλείσει εισιτήρια για την επόμενη Παρασκευή το απόγευμα.
21.4.	1.γ, 2.α, 3.θ, 4.β, 5.ζ, 6.δ, 7.ε, 8.η.
21.5.	Ελεύθερη.

21.6.	Ελεύθερη.				
21.7.	Ελεύθερη.				
21.8.	Το Σαββατοκύριακο μετακόμισα. Την Παρασκευή μάζεψα τα πράγματά μου και καθάρισα το σπίτι. Το Σάββατο πρωί ήρθε το φορτηγό για τα έπιπλά μου. Κλείδωσα το σπίτι και άφησα τα κλειδιά στο θυρωρό. Εγώ και ο φίλος μου, ο Αλέξης, ακολουθήσαμε το φορτηγό με το αυτοκίνητό μου. Φτάσαμε σε καμιά ώρα στη νέα μου γειτονιά. Άνοιξα την πόρτα του σπιτιού και βάλαμε μέσα τα πράγματα. Εν τω μεταξύ ο Αλέξης πάρκαρε το αυτοκίνητο. Αργότερα ήρθαν και άλλοι φίλοι και βοήθησαν. Κρεμάσαμε τις κουρτίνες και τα κάδρα και τακτοποιήσαμε το σπίτι. Το βράδυ έφερα πίτσες και φάγαμε όλοι μαζί. Μετά ήπιαμε το καταπληκτικό λικέρ της θείας Πολυξένης με το γλυκό μας.				
21.9.	<i>Νταίζη:</i> Λοιπόν, τι νέα Αρίστο; Έμαθα ότι θα μετακομίσετε. Πότε με το καλό; <i>Αρίστος:</i> Θα μετακομίσουμε το Σαββατοκύριακο. <i>Νταίζη:</i> Πότε θα μαζέψετε τα πράγματα; <i>Αρίστος:</i> Την Παρασκευή το απόγευμα. <i>Νταίζη:</i> Το Σάββατο, τι ώρα θα έρθει το φορτηγό; <i>Αρίστος:</i> Θα έρθει πολύ πρωί. Στις επτά και μισή θα είναι εδώ. Θα φορτώσουμε πρώτα όλα τα έπιπλα και μετά θα βάλουμε όλα τα μικρά πράγματα, τα βιβλία και τις βαλίτσες με τα ρούχα. <i>Νταίζη:</i> Μήπως χρειάζεστε βοήθεια; Ο Ορφέας κι εγώ θα έρθουμε ευχαρίστως. <i>Αρίστος:</i> Σ' ευχαριστώ πολύ, Νταίζη μου. Θα έρθει ο Αλέξης νωρίς το πρωί και θα μας βοηθήσει. <i>Νταίζη:</i> Τότε θα έρθουμε με τον Ορφέα στο σπίτι το απόγευμα. Θα κρεμάσουμε τις κουρτίνες και τα κάδρα στον τοίχο και θα τακτοποιήσουμε όλο το σπίτι. Συμφωνείτε; <i>Αρίστος:</i> Βεβαίως! Θα σας περιμένουμε με μεγάλη χαρά. Θα πάρουμε και πίτσες και θα φάμε όλοι μαζί το βράδυ. Έχουμε και το υπέροχο λικέρ της θείας Πολυξένης. Θα το πιούμε παρέα. <i>Νταίζη:</i> Αύριο, πώς θα πάτε; Με το φορτηγό; <i>Αρίστος:</i> Το φορτηγό θα πάει μπροστά κι εμείς θα το ακολουθήσουμε με το αυτοκίνητό μας. <i>Νταίζη:</i> Θα είναι κανείς στο καινούριο σπίτι; <i>Αρίστος:</i> Ναι, έδωσα τα κλειδιά στη γυναίκα που μας βοηθάει στις δουλειές του σπιτιού. Θα πάει πολύ πρωί, θα το ανοίξει, θα το καθαρίσει και θα το βρούμε έτοιμο. <i>Νταίζη:</i> Τέλεια! Σ' αφήνω γιατί έχετε πολλή δουλειά με τη Νέλη. Τα λέμε το απόγευμα στο καινούριο σπίτι. Φιλιά στη Νέλη.				
21.10.	Ελεύθερη.				
21.11.	• ΡΗΜΑΤΑ: βλέπω, βρίσκω, έρχομαι, κατεβαίνω, προχωράω/-ώ & προχωρ, στρίβω, συνεχίζω, ακολουθώ, σταματάω/-ώ, διασχίζω, περνάω/-ώ, βγαίνω, παίρνω, ανεβαίνω. • ΟΝΟΜΑΤΑ: το ξενοδοχείο, το μετρό, τα πόδια, το μουσείο, τα φανάρια, ο δρόμος, η οδός, το στενό, ο σταθμός, το λεωφορείο, η γραμμή, η πλατεία. • ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ: έξω, δεξιά, ευθεία, αριστερά, απέναντι, μέσα. • ΕΠΙΘΕΤΑ: αριστερός-ή-ό, τελευταίος-α-ο, δεξιός-ά-ό, κάθετος-η-ο.				
21.12.	θα βάλω	θα δώσω	θα μείνω	θα στείλω	θα φέρω
	θα βάλεις	θα δώσεις	θα μείνεις	θα στείλεις	θα φέρεις
	θα βάλει	θα δώσει	θα μείνει	θα στείλει	θα φέρει
	θα βάλουμε	θα δώσουμε	θα μείνουμε	θα στείλουμε	θα φέρουμε
	θα βάλετε	θα δώσετε	θα μείνετε	θα στείλετε	θα φέρετε
	θα βάλουν(ε)	θα δώσουν(ε)	θα μείνουν(ε)	θα στείλουν(ε)	θα φέρουν(ε)
	θα φύγω	θα έρθω	θα πάρω	θα δω	θα βρω
	θα φύγεις	θα έρθεις	θα πάρεις	θα δεις	θα βρεις
	θα φύγει	θα έρθει	θα πάρει	θα δει	θα βρει
	θα φύγουμε	θα έρθουμε	θα πάρουμε	θα δούμε	θα βρούμε
	θα φύγετε	θα έρθετε	θα πάρετε	θα δείτε	θα βρείτε
	θα φύγουν(ε)	θα έρθουν(ε)	θα πάρουν(ε)	θα δουν / δούνε	θα βρουν / βρουνε
	θα πω	θα πιω	θα μπω	θα ανεβώ	θα φάω
	θα πεις	θα πιεις	θα μπεις	θα ανεβείς	θα φας
	θα πει	θα πει	θα μπει	θα ανεβεί	θα φάει
	θα πούμε	θα πούμε	θα μπούμε	θα ανεβούμε	θα φάμε
	θα πείτε	θα πιείτε	θα μπείτε	θα ανεβείτε	θα φάτε
	θα πουν / πούνε	θα πιουν / πιούνε	θα μπουν / μπούνε	θα ανεβούν(ε)	θα φάνε
21.13.	1.δίνω - έδωσα - θα δώσω, 2.μένω - έμεινα - θα μείνω, 3.στέλνω - έστειλα - θα στείλω, 4.φέρνω - έφερα - θα φέρω, 5.φεύγω - έφυγα - θα φύγω, 6.έρχομαι - ήρθα - θα έρθω, 7.παίρνω - πήρα - θα πάρω, 8.βλέπω - είδα - θα δω, 9.βρίσκω - βρήκα - θα βρω, 10.λέω - είπα - θα πω, 11.πίνω - ήπια - θα πιω, 12.μπαίνω - μπήκα - θα μπω, 13.βγαίνω - βγήκα - θα βγω, 14.ανεβαίνω - ανέβηκα - θα ανεβώ, 15.κατεβαίνω - κατέβηκα - θα κατεβώ, 16.τρώω - έφαγα - θα φάω.				
21.14.	1.είδα, θα δω, 2.ήπια, θα πιω, 3.θα έρθω, ήρθα, 4.θα στείλω, έστειλα, 5.θα φέρω, έφερα, 6.θα φάω, έφαγα.				
21.15.	1.θα πάω, θα μιλήσω, 2.θα βγούμε, 3.θα πάρετε, θα πάρω, 4.θα στείλουν, θα στείλω, 5.Θα μπω, θα πάρω, 6.θα φορέσει.				

21.16.	Φεύγω για διακοπές Την Τρίτη το πρωί θα βάλω το αυτοκίνητό μου στο γκαράζ του αδελφού μου, θα δώσω το σκύλο μου στη φίλη μου, την Κατερίνα, θα πάρω στο τηλέφωνο τους γονείς μου για τους λογαριασμούς που θα πληρώσουν τώρα που θα λείψω, θα στείλω δυο μείλ στη συνάδελφό μου στο γραφείο για τις δουλειές που θα κάνει για μένα, θα βρω το δεύτερο κινητό που έχω και θα το πάρω μαζί μου με το φορτιστή του (συνήθως τον ξεχνάω), θα φάω κάτι και θα πιω έναν καφέ, θα καλέσω ένα ταξί και θα φύγω για το αεροδρόμιο. Θα πάω για δεκαπέντε μέρες στην Ινδία. Θα γυρίσω στην Ελλάδα αρχές Σεπτεμβρίου.
21.17.	1.Θα καλέσετε, θα βγείτε / Καλέσατε, βγήκατε, 2.Θα βρει / Βρήκε, 3.Θα δεις / Είδες, 4.Θα μαγειρέψουμε / Μαγειρέψαμε, 5.Θα τραγουδήσω / Τραγουδήσα, 6.Θα κόψουν(ε) / Έκοψαν (Κόψανε), 7.Θα ακούσουμε / Ακούσαμε, 8.Θα τηλεφωνήσει / τηλεφώνησε, 9.Θα πούμε / Είπαμε, 10.Θα ψάξετε / Ψάξατε, 11.Θα φτιάξεις / Έφτιαξες, 12.Θα χαρίσω / Χάρισα, 13.Θα πάρω / Πήρα, 14.Θα στείλουν(ε) / Έστειλαν (Στείλανε).
21.18.	Το πάρτι <i>Βασίλης:</i> Η Άννα θα καλέσει και την Ιωάννα στο πάρτι της; <i>Αλεξία:</i> Ναι, θα την καλέσει. <i>Βασίλης:</i> Θα έρθει; Ξέρω ότι δε μιλάει με τη Μαρίνα. <i>Αλεξία:</i> Νομίζω πως θα έρθει γιατί η Μαρίνα τής ζήτησε συγγνώμη γι' αυτό που έγινε. Τώρα, ευτυχώς, είναι όλα εντάξει. <i>Βασίλης:</i> Εσύ, πώς θα πας στο πάρτι; Με το μετρό; <i>Αλεξία:</i> Όχι, θα περάσει ο Αναστάσης με το αυτοκίνητό του κατά τις εννέα η ώρα. Μένουμε πολύ κοντά. Εσύ, πώς θα πας; <i>Βασίλης:</i> Θα τηλεφωνήσω στο Στέλιο και θα έρθουμε μαζί. Θ' αργήσουμε λίγο γιατί ο Στέλιος δουλεύει ως τις οκτώμισι. <i>Αλεξία:</i> Δηλαδή, τι ώρα θα φτάσετε; <i>Βασίλης:</i> Δε θ' αργήσουμε πολύ. Κατά τις εννέα και μισή θα είμαστε εκεί. <i>Αλεξία:</i> Τι θα της πάρεις για δώρο; <i>Βασίλης:</i> Θα της πάρω λίγα λουλούδια, ένα μπουκέτο τριαντάφυλλα. Της αρέσουν πάρα πολύ. Κι εσύ; <i>Αλεξία:</i> Εγώ θα της πάρω δυο κόκκινα κρασιά. Πάντα χρειάζονται. <i>Βασίλης:</i> Και... τι θα βάλεις στο πάρτι, Αλεξία; <i>Αλεξία:</i> Θα βάλω μία καταπληκτική μπλούζα που αγόρασα από τη λαϊκή. <i>Βασίλης:</i> Δεν το ήξερα ότι στη λαϊκή πουλάνε και μπλούζες. <i>Αλεξία:</i> Και πολύ φτηνές, μάλιστα. Αύριο, που έχει λαϊκή, θα σου πάρω μια μπλούζα δώρο. <i>Βασίλης:</i> Γιατί, έχω καμιά επέτειο και δεν το ξέρω; <i>Αλεξία:</i> Τι ημερομηνία θα έχουμε αύριο; <i>Βασίλης:</i> Ένα λεπτό... Είκοσι μία Ιουνίου. Έχεις δίκιο. Αύριο έχω τα γενέθλιά μου!
21.19.	Ελεύθερη. <i>Ενδεικτική απάντηση:</i> Μου φαίνεται ότι / πως θα βρέξει αύριο.
21.20.	1.Θα της τηλεφωνήσω. 2.Θα τη φάω. 3.Θα τον πάρω. 4.Θα του μιλήσεις. 5.Θα τη δούμε μαζί. 6.Θα το διαβάσω.
21.21.	1.Θα την περάσω. 2.Θα τους χαρίσω έναν υπολογιστή. 3.Θα το στείλω σήμερα. 4.Θα τα δώσω αργότερα. 5.Θα το πάρω από το Σύνταγμα. 6.Θα τον δω στη δουλειά το απόγευμα.
21.22.	1.- Θα τηλεφωνήσεις στον Κώστα; - Όχι δε θα του τηλεφωνήσω. 2.- Θα καλέσεις την ξαδέρφη σου στο πάρτι; - Όχι, δε θα την καλέσω. 3.- Θα πάρεις τη φίλη σου στο τηλέφωνο; - Όχι, δε θα την πάρω. 4.- Θα στείλεις αυτό το γράμμα; - Ναι, θα το στείλω. 5.- Θα πεις στο παιδί μία ιστορία; - Ναι θα του πω μία ιστορία. 6.- Θα φέρεις το κομπιούτερ σου στο μάθημα; - Όχι, δε θα το φέρω. 7.- Θα πεις "Χρόνια πολλά" στον πατέρα σου; - Ναι θα του πω "Χρόνια πολλά". 8.- Θα καθαρίσεις την κουζίνα; Όχι, δε θα την καθαρίσω. 9.- Θα φτιάξεις το αγαπημένο μου γλυκό; Ναι, θα το φτιάξω. 10.- Θα κλειδώσεις την πόρτα; Ναι, θα την κλειδώσω.
21.23.	είπατε, θα πείτε, ήπιατε, θα πιείτε, είδατε, θα δείτε, είδε, βγήκατε, θα βγείτε, μπήκατε, θα μπειτε, ανέβηκε, ανεβήκατε, θα ανεβείτε, θα κατεβούμε, έφαγα, φάγαμε, θα φάμε, ήρθαμε, θα έρθουμε, θα φέρετε, έφερα, φύγατε, έφυγαν, έβαλα, βάλαμε, θα βάλετε.
21.24.	-ΕΤΕ: 1, 3, 6, 9, 10, 12, 14 1.θα φέρετε, 2.θα βγείτε, 3.θα έρθετε, 4.θα πείτε, 5.θα πιείτε, 6.θα βάλετε, 7.θα -ΕΙΤΕ: 2, 4, 5, 7, 8, 11, 13, 15. δείτε, 8.θα κατεβείτε, 9.θα στείλετε, 10.θα δώσετε, 11.θα μείνετε, 12.θα βρείτε, 13.θα φύγετε, 14.θα μπειτε.
21.25.	α. Ελεύθερη. β. Ελεύθερη. γ. Ελεύθερη.
21.26.	1.Σ, 2.Σ, 3.Λ, 4.Λ, 5.Λ, 6.Σ, 7.Λ, 8.Λ, 9.Σ, 10.Λ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: Ο Στέφανος κι εγώ φεύγουμε για τη Λοζάνη • Πώς θα πάμε στο αεροδρόμιο; Θα πάρουμε τη μπλε γραμμή του μετρό προς αεροδρόμιο από το σταθμό <i>Σύνταγμα</i>. Θα φτάσουμε στο τέρμα (<i>Δουκίσσης Πλακεντίας</i>), θα κατεβούμε και θα πάρουμε τον προαστιακό σιδηρόδρομο με κατεύθυνση το αεροδρόμιο <i>Ελευθέριος Βενιζέλος</i>. Θα κατεβούμε στο σταθμό <i>Ελευθέριος Βενιζέλος</i>. • Τι θα κάνουμε μόλις φτάσουμε στο αεροδρόμιο; Μόλις φτάσουμε, θα μπούμε στο κτήριο από το ισόγειο και θα ανεβούμε στον επάνω όροφο του αεροδρομίου με τις κυλιόμενες σκάλες ή με το ασανσέρ. Θα δείξουμε το διαβατήριό μας, θα δώσουμε τη βαλίτσα μας και μετά θα πάμε προς την έξοδο 14 από όπου φεύγει το αεροπλάνο μας. Στο δρόμο θα περάσουμε μπροστά από πολλά καταστήματα με ρούχα, βιβλία, περιοδικά και εφημερίδες, ποτά, τσιγάρα, τσάντες, ρολόγια και πολλά άλλα. Θα σταματήσουμε; Θα αγοράσουμε τίποτα; Ίσως ναι, ίσως όχι.

	Θα φτάσουμε επιτέλους στην έξοδο 14. Θα καθίσουμε και σε λίγο θα μπορούμε στο αεροπλάνο. Θα ανεβούμε από την εμπρός σκάλα γιατί οι θέσεις μας είναι στην ενδέκατη σειρά (είμαστε αρκετά μπροστά). Θα καθίσουμε, θα βάλουμε τη ζώνη μας και θα περιμένουμε. Σε δυόμισι ώρες θα φτάσουμε στη Γενεύη. Από εκεί θα πάρουμε το τρένο για τη Λοζάνη. Στο δελτίο καιρού ακούσαμε ότι θα κάνει πολύ κρύο, θα χιονίσει αλλά ευτυχώς δε θα βρέξει. Θα τηλεφωνήσουμε στα παιδιά μόλις φτάσουμε στο ξενοδοχείο. Καλό μας ταξίδι!
21.27.	1.γ, 2.β, 3.γ, 4.α, 5.α, 6.α, 7.γ, 8.β.
21.28.	Ελεύθερη.
21.29.	Ελεύθερη.
21.30.	Κρουαζιέρα θα σε πάω Το πλοίο θα σαλπάρει το βραδάκι. Πάρε το μετρό για Πειραιά, μέσα στο γλυκό καλοκαιράκι, να πάμε κρουαζιέρα στα νησιά. Στο κύμα θ' αρμενίζει το βαπόρι, τ' αγέρι θα μας παίρνει τα μαλλιά, θα γίνουμε στον έρωτα μαστόροι κι οι σκέψεις θα πετάζουν σαν πουλιά. Α, α, κρουαζιέρα θα σε πάω . Α, α, γιατί σε νοιάζομαι και σ' αγαπάω .
	Α, α, Μύκονο και Σαντορίνη. Α, α, σαν ερωτευμένοι πιγκουίνοι. Άσε τον παλιόκοσμο να σκούζει σε πλαζ, εστιατόρια, πανσιόν. Εμείς με σλίπιγκ μπαγκ και με καρπούζι θα κάνουμε το γύρο των νησιών. Γυμνοί θα κολυμπάμε στ' ακρογιάλια, τον ήλιο θ' αντικρίζουμε ανφάς, θα σ' έχω σαν κινέζικη βεντάλια και στο γραφείο δε θα ξαναπάς .

ΒΗΜΑ 22

22A	Χρησιμοποιούμε υποτακτική Β μετά από ορισμένα ρήματα, απρόσωπα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις. Η υποτακτική Β και ο τέλειος μέλλοντας είναι ακριβώς ίδιοι. Η μόνη διαφορά είναι το να (υποτακτική Β) και το θα (τέλειος μέλλοντας).
22B	1.β, 2.α, 3.β, 4.α, 5.α.
22Γ	1.Τ.Μ., 2.Υπ.Β., 3.Υπ.Β., 4.Τ.Μ., 5.Υπ.Β., 6.Τ.Μ., 7.Υπ.Β., 8.Τ.Μ., 9.Υπ.Β., 10.Τ.Μ.
22.1.	Ελεύθερη.
22.2.	Βλέπε Βιβλίο 22.1.
22.3.	1.Η Σεσίλ είναι στο διαδίκτυο και ψάχνει για ξενοδοχείο. 2. Ο Τόμας προτιμά(ει) να μείνουν στα Φηρά. 3.Γιατί τα Φηρά είναι στο κέντρο του νησιού και από εκεί μπορούν να γυρίσουν όλο το νησί με λεωφορείο ή με αυτοκίνητο. 4.Ναι, η Μαράλ συμφωνεί με τον Τόμας. 5.Η Μαράλ νομίζει ότι πρέπει να μείνουν στα Φηρά. 6.Όχι, ο Νικόλα δε συμφωνεί. 7.(Ο Νικόλα προτιμά να μείνουν στην Οία) γιατί η Οία έχει το πιο ωραίο ηλιοβασίλεμα στον κόσμο. 8.Ο Φιλίπ δε θέλει να μείνουν στην Οία γιατί για να πας από την Οία στο Ακρωτήριο ή στο Καμάρι πρέπει να διασχίσεις όλο το νησί και το βράδυ η επιστροφή είναι δύσκολη γιατί ο δρόμος έχει πολλές στροφές. 9.Η Ταμάρα θέλει / θα ήθελε να είναι φτηνό το ξενοδοχείο. 10.Η Σεσίλ πρέπει τώρα να δει τις τιμές στο διαδίκτυο.
22.4.	1.Η Σεσίλ τηλεφωνεί στο Ξενοδοχείο <i>Καλντέρα</i> . 2.Θέλει να κλείσει δύο δίκλινα και δύο μονόκλινα δωμάτια. 3.(Θέλει τα δωμάτια) από αυτή την Παρασκευή έως και τη Δευτέρα. 4.Η τιμή των δωματίων είναι 100 ευρώ για το δίκλινο και 85 για το μονόκλινο. 5.Η τιμή περιλαμβάνει και το πρωινό. 6.Ναι, η Σεσίλ κάνει την κράτηση. 7.Ο ξενοδόχος χρειάζεται μια προκαταβολή. 8.Η Σεσίλ πρέπει να βάλει τα 250 ευρώ σ' ένα λογαριασμό. 9.Η Σεσίλ πρέπει να στείλει με φαξ την απόδειξη 10.Ο ξενοδόχος λέει στη Σεσίλ: "Σας περιμένουμε".
22.5.	1.β, 2.δ, 3.ζ, 4.η, 5.ε, 6.α, 7.γ, 8.θ.
22.6.	1.Πρέπει να σας δώσω τα εισιτήριά σας. 2.Πρέπει να είμαστε στην έξοδο 9 σε μία ώρα. 3.Αποφάσισα να πάρω το πλοίο για τη Σαντορίνη. 4.Επιτρέπεται να πάρουμε τις βαλίτσες επάνω στο αεροπλάνο. 5.Πάω να ρωτήσω την ώρα αναχώρησης του αεροπλάνου. 6.Πρέπει να φυλάξετε τα εισιτήριά σας για την επιστροφή. 7.Προτείνω να βρούμε ένα ξενοδοχείο στην Οία και να μείνουμε εκεί. 8.Για να πάμε από την Οία στο Ακρωτήριο, πρέπει να διασχίσουμε όλο το νησί.
22.7.	Ελεύθερη.
22.8.	Ελεύθερη.
22.9.	• ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ: ο αερολιμένας, ο έλεγχος εισιτηρίων (το τσεκ-ιν), η ακύρωση (πτήσης), η αποσκευή, η έξοδος, η καθυστέρηση, η πτήση, (οι) αφίξεις και αναχωρήσεις, (οι) πληροφορίες. • ΣΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ: ο επιβάτης, ο πιλότος, η αεροσυνοδός, η θέση. • ΤΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ: η ακύρωση (εισιτηρίου), η κράτηση, το απλό εισιτήριο, το εισιτήριο με επιστροφή, το ταξιδιωτικό πρακτορείο. • ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ: η ακύρωση (κράτησης), η κράτηση, η προκαταβολή, το δίκλινο δωμάτιο, το μονόκλινο δωμάτιο, το πρωινό, το ταξιδιωτικό πρακτορείο.
22.10.	1.να μιλάς, 2.να κολυμπάει/-ά, 3.να χορεύουμε, 4.να πηγαίνει, 5.να τρώτε, 6.να φοράν(ε), 7.να κάνουν(ε), 8.να φτιάχνω.
22.11.	1.α, 2.α, 3.α, 4.β, 5.γ, 6.γ.
22.12.	Λάθος: 2.Δεν μπορώ να μάθουν τους αριθμούς στα ελληνικά.

22.13.	1.Είναι δύσκολο να κλείσω, Μπορείς να με βοηθήσεις, 2.Για να πάμε, πρέπει να πάρουμε, 3.Απαγορεύεται να μπειτε, 4.μπορούμε να πάμε, 5.προτιμώ να καθίσω, 6.ελπίζω να πάω, 7.Είναι εύκολο να μάθεις, πρέπει να προσπαθήσεις, 8.Θέλεις να κλείσουμε, 9.Ευχόμαστε να γίνεις, 10.Συμφωνώ να πας, 11.Σκέφτονται να αγοράσουν, 12.Αποφάσισα να γίνω.
22.14.	Λάθος: 1.β. να βλέπεις αυτή την ταινία; 2.β. περνάμε απέναντι; 3.α. να μαγειρεύεις μακαρόνια, 4.β. να πηγαίνεις στην Ινδία; 5.α. να ζωγραφίσω.
22.15.	1.β, 2.α, 3.ζ, 4.ε, 5.γ, 6.δ.
22.16.	1.Ναι, προτιμώ να το αλλάξω. 2.Πρέπει να το αφήσω στις δώδεκα. 3.Πρέπει να του δώσω το κλειδί στις δώδεκα. 4.Ναι, αποφάσισα να το πουλήσω. 5.Όχι, δεν επιτρέπεται να την ανοίξεις / ανοίξετε. 6.Ναι, μπορώ να το κρατήσω. 7.Όχι, δεν επιτρέπεται να τον διασχίσεις / διασχίσετε. 8.Ναι, μπορείς να της τηλεφωνήσεις.
22.17.	Ελεύθερη.
22.18.	Ελεύθερη.
22.19.	Ελεύθερη.
22.20.	Ελεύθερη.
22.21.	Βλέπε Βιβλίο 22.11.
22.22.	1.Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ήταν πρωθυπουργός της Ελλάδας. 2.Στην αρχαία Μακεδονία η εικοστή πρώτη Δεκε μβ ρίου ήταν η αρχή μιας γιορτής τριών ημερών. 3.Δεν επιτρέπεται να στρίψετε αριστερά. 4.Δε συμφωνώ να φύγουμε για τη Θράκη την Πέ μ πτη. Είναι πρώτη του μήνα και όλοι οι άνθρωποι φεύγουν για Χριστούγεννα . 5.Πότε θα έρθετε στη Φλώρινα; Μου γράψατε ότι κλείσατε δωμάτια. Η τιμή περιλα μ βάνει και το πρωινό;
22.23.	1.Στη Φλώρινα κάθε γειτονιά προσπαθεί να ανάψει μια φωτιά που το ύψος της φτάνει και τα 15 μέτρα. 2.Μεγάλοι και μικροί μαζεύουν ξύλα και τα φυλάνε . 3.Όλοι έρχονται για να φάνε τα παραδοσιακά φαγητά και να χορέψουν . 4.Οι κάτοικοι της Φλώρινας φιλοξενούν συγγενείς και φίλους .
22.24.	1. Λ , 2. Σ , 3. Σ , 4. Σ , 5. Λ , 6. Σ , 7. Λ , 8. Σ , 9. Λ , 10. Σ , 11. Λ , 12. Λ . ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Θέλω πολύ να πάω ένα ταξίδι στην Αμερική. Δε θέλω να πάω πάλι στην Ευρώπη. Πάντα πρέπει να πηγαίνω στην Ευρώπη; Δεν το καταλαβαίνω. Γιατί; Για να είναι πιο κοντά και πιο φτηνά, θα μου πείτε. Αυτή τη φορά όμως αποφάσισα να πάω κάπου μακριά... και ακριβά. Θέλω τον καινούριο χρόνο να κάνω ένα μεγάλο ταξίδι. Λοιπόν, πρέπει να ζήσω αυτή την εμπειρία. Η Αμερική είναι μια φανταστική χώρα. Έχει πολλά μέρη να δεις: πόλεις, χωριά, βουνά, ποτάμια, λίμνες... Θέλω πρώτα να πάω στη Νέα Υόρκη. Ακούω ότι είναι μια πόλη γεμάτη κίνηση, κόσμος, φώτα, μουσεία, καταστήματα... Μια πόλη που δε σταματάει να ζει είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο. Από εκεί θέλω να πάω στο Μαϊάμι κι από εκεί στο Κι Γουέστ. Θέλω να πάω με το τρένο και όχι με το αεροπλάνο για να δω όλα τα καινούρια μέρη. Στο Κι Γουέστ είναι εύκολο να πάω και με αυτοκίνητο. Εκεί πρέπει να δω το σπίτι του Χέμινγκουεϊ, του αγαπημένου μου συγγραφέα. Από εκεί μπορώ να πάρω το αεροπλάνο και να πάω στη Νέα Ορλεάνη. Θέλω να ακούσω μουσική τζαζ και να περπατήσω στους υπέροχους δρόμους της. Τέλος, θέλω να πάω στη Δυτική Ακτή, στο Σαν Φρανσίσκο και στο Λος Άντζελες. Βεβαίως, για να κάνω αυτό το ταξίδι, πρέπει να κάνω οικονομίες πάνω από δύο χρόνια. Για να δούμε...
22.25.	1. α , 2. β , 3. α , 4. γ , 5. γ , 6. α , 7. α , 8. β , 9. β , 10. β , 11. β , 12. γ .
22.26.	Ελεύθερη.
22.27.	Ελεύθερη.
22.28.	Ελεύθερη.
22.29.	Χίλια περιστερία Πήρα λουλούδια κι έπλεξα στεφάνι να σου κάνω και ένα άσπρο σύννεφο εκεί για να σε βάλω . Και χίλια περιστερία να σου φιλούν τα χέρια , κι εγώ να σ' αγαπώ . Πήρα απ' τ' αηδόνια τις φωνές να λέω τ' όνομά σου και από χίλια αρώματα έφτιαξα τ' άρωμά σου . Πήρα των αστεριών το φως χρυσάφι να σε ντύσω , την αγκαλιά μου άνοιξα εκεί για να σε κλείσω .

ΒΗΜΑ 23

23A	Ο τέλειος μέλλοντας, η υποτακτική Β και η προστακτική Β έχουν το ίδιο θέμα: το θέμα του αορίστου. (Βήμα 17, Γραμματική - Ο Αόριστος) Οι καταλήξεις διαφέρουν. Στο 2 ^ο πρόσωπο ενικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -εις και η προστακτική Β σε -ε (κλείσε). Στο 2 ^ο πρόσωπο πληθυντικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -ετε και η προστακτική Β σε -τε (κλείστε), εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις (βλέπε Βήμα 23, Γραμματική 2 & Βήμα 24, Γραμματική 1).
23B	1. Λ , 2. Σ , 3. Σ , 4. Λ , 5. Λ , 6. Σ , 7. Σ , 8. Λ , 9. Σ , 10. Λ .

23.1.α	Ελεύθερη.
23.1.β.	Ελεύθερη.
23.2.	Βλέπε Βιβλίο 23.1.
23.3.	1.Η κυρία Ροδάκη θέλει να κλείσει ένα ραντεβού με το γιατρό. 2.Ο γιατρός δέχεται τρεις φορές την εβδομάδα. 3.Ο γιατρός δέχεται τα απογεύματα πέντε με εννέα. 4.Η κυρία Ροδάκη μπορεί να πάει σήμερα στις έξι και μισή. 5.Τη ρωτάει: «Τι έχετε; Είστε άρρωστη;» 6.Βήχει, πονάει ο λαιμός της και έχει πονοκέφαλο. 7.Ναι, πήρε φάρμακο / ένα σιρόπι για το βήχα. 8.Της λέει: «Ελάτε μαζί μου, παρακαλώ. Καθίστε.» 9.Της λέει: «Πάρε την πίεση της κυρίας Ροδάκη και φέρε το θερμόμετρο.» 10.Έχει τριάντα οκτώ και ένα. 11.Έχει και πίεση. 12.Θέλει να δει το λαιμό της. 13.Της λέει: «Ανοίξτε το στόμα σας. Κάντε α...α...α και βήξτε δυνατά.» 14.Όχι, η κυρία Ροδάκη δεν έχει πνευμονία. 15.Πρέπει να αρχίσει αμέσως ένα αντιβιοτικό γιατί δεν έκανε ακόμα το εμβόλιο της γρίπης. 16.Πρέπει να συνεχίσει το σιρόπι για το βήχα και να πάρει βιταμίνες. 17.Πρέπει να το πάρει τουλάχιστον για μια βδομάδα. 18.Δύο φορές την ημέρα. 19.Έχει βιβλιάριο και το χρειάζεται για να γράψει ο γιατρός τα φάρμακα. 20.Της λέει: «Περαστικά σας».
23.4.	Ελεύθερη.
23.5. α.	1.ε, 2.κ, 3.δ, 4.α, 5.β, 6.θ, 7.ζ, 8.η, 9.γ,10.ι.
23.5.β.	1.α, 2.α, 3.α, 4.β, 5.β, 6.α, 7.β, 8.α, 9.α, 10.β.
23.6.	Ελεύθερη.
23.7.	1.Περάστε, Βγάλτε, ξαπλώστε, 2.ελάτε, Καθίστε, φάτε, Πηγαίνετε, πλύντε, 3.πίασε, τρέξε, Δώσε, Πάρε.
23.8.	1.Ανοίξε, Κλείσε, 2.Άναψε, Σβήσε, 3.Φέρε, Πήγαινε, 4.Στρίψτε, προχωρήστε, στρίψτε, περάστε.
23.9.	1.πάρε, 2.Πάρε, 3.σταμάτησε, 4.Πέρασε, 5.προχώρησε, 6.στρίψε, 7.Συνέχισε, 8.στρίψε.
23.10.	1.Πλύντε, 2.Κόψτε, 3.Κόψτε, 4.Βάλτε, 5.Προσθέστε, 6.Κόψτε, 7.Ρίξτε, ανακατέψτε.
23.11.	Βλέπε Βιβλίο 23.9.
23.12.	1.(το) αυτί, 2.(το) γόνατο, 3.(το) δάκτυλο, 4.(το) κεφάλι, 5.(η) κοιλιά, 6.(ο) λαιμός, 7.(τα) μαλλιά, 8.(το) μάτι, 9.(η) μέση, 10.(η) μύτη, 11.(η) πλάτη, 12.(το) πόδι, 13.(το) πρόσωπο, 14.(το) στήθος, 15.(το) στόμα, 16.(το) στομάχι, 17.(το) φρύδι, 18.(το) χέρι, 19.(τα) χείλια, 20.(ο) ώμος.
23.13.	1.Με πονάνε τα χέρια μου. 2.Με πονάει το στομάχι μου. 3.Με πονάνε τα πόδια μου. 4.Με πονάει η μέση μου. 5.Με πονάνε τα δόντια μου. 6.Με πονάει η κοιλιά μου. 7.Με πονάει ο λαιμός μου. 8.Με πονάει το κεφάλι μου. 9.Με πονάνε τα μάτια μου. 10.Με πονάνε τα αυτιά μου.
23.14.	Ελεύθερη.
23.15.	Ελεύθερη.
23.16.	Ελεύθερη.
23.17.	Ελεύθερη.
23.18.	• -ε / -τε: δώσε / δώστε, βάλε / βάλτε, πάρε / πάρτε, στείλε / στείλτε, φάε / φάτε, φέρε / φέρτε. • -ε / -ετε: κάνε / κάνετε & κάντε, μάθε / μάθετε, μείνε / μείνετε, περίμενε / περιμένετε, πήγαινε / πηγαίνετε, φύγε / φύγετε. • έλα / ελάτε, κάθισε & κάτσε / καθίστε & κάτσετε. • βγάλε / βγάλτε, πλύνε / πλύνετε & πλύντε.
23.19.	1.Πλύνε / Πλύνετε & πλύντε, 2.Κλείσε / Κλείστε, 3.Περίμενε / περιμένετε, 4.Κάνε / Κάνετε & Κάντε, 5.Κάθισε / Καθίστε & Κάτσετε, 6.Φύγε / Φύγετε, 7.Έλα / Ελάτε, 8.Πάρε / Πάρτε, 9.Στείλε / Στείλτε, 10.Φάε / Φάτε.
23.20.	Λάθος : 1.β-μάθεις, 2.α-φέρεις, 3.γ-πάτε, 4.α-δώσεις, 5.α-ακούτε, 6.α-έρθεις, 7.γ-φεύγετε.
23.21.	1.Με πονάει το χέρι μου. 2.Με πονάει το δάχτυλό μου. 3.Σας πονάει το στήθος σας. 4.Τους πονάει το στομάχι τους. 5.Την πονάνε τα γόνατά της. 6.Τον πονάει ο αγκώνας του. 7.Μας πονάνε τα πόδια μας. 8.Σε πονάει η κοιλιά σου. 9.Με πονάει το κεφάλι μου. 10.Την πονάει η μέση της.
23.22.	Ελεύθερη.
23.23.	απάντησε, απαντήστε, αγόρασε, αγοράστε, καλέστε, κάλεσε, ακούστε, άκουσε, περιμένετε, περίμενε, πηγαίνετε, πήγαινε, έλα, ελάτε, φύγετε, φύγε, καθίστε, κάθισε, πλύνε, πλύντε, φέρτε, φέρε, φόρεσε, φορέστε, συνέχισε, συνεχίστε, φώναξε, φωνάξτε, ανακατέψτε, ανακάτεψε.
23.24.	Πώς θα φτιάξω τζατζίκι; (Από τον Ηλία Μαμαλάκη) Υλικά: 1 κιλό γιαούρτι, 1 φλιτζάνι του καφέ λάδι, 2 κουταλιές της σούπας ξίδι, 1 μεγάλο αγγούρι, 4 σκελίδες σκόρδο, 1 φλιτζάνι του τσαγιού άνηθο ψιλοκομμένο, 1 φλιτζάνι του καφέ δυόσμο ψιλοκομμένο, αλάτι. Εκτέλεση: Πλύνετε καλά το αγγούρι με τη φλούδα του. Τρίψτε το αγγούρι στον τρίφτη από τη χοντρή πλευρά. Αλατίστε και αφήστε το αγγούρι να σουρώσει για 15 λεπτά περίπου. Σφίξτε το αγγούρι με το χέρι για να φύγει το νερό. Βάλτε το γιαούρτι σ' ένα μεγάλο μπολ. Ρίξτε μέσα το αγγούρι και ανακατέψτε καλά. Καθαρίστε και λιώστε το σκόρδο μαζί με λίγο αλάτι μέχρι να γίνει κρέμα. Ρίξτε το σκόρδο μέσα στο γιαούρτι. Ανακατέψτε καλά. Προσθέστε το λάδι και το ξίδι. Αλατίστε λίγο, ρίξτε τον άνηθο και το δυόσμο και ανακατέψτε. Σερβίρετε σε μπολ. Βάλτε από πάνω λίγο λάδι και μαύρες ελιές.
23.25.α.	1.Σ, 2.Λ, 3.Λ, 4.Σ, 5.Σ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 23.25.α. - Στα Επείγοντα (1) A: Καλημέρα σας. Θα ήθελα, παρακαλώ, να δω έναν παθολόγο. B: Βεβαίως. Τι έχετε; A: Με πονάει το στομάχι μου. Αισθάνομαι χάλια. B: Καλά θα πω στον παθολόγο να σας δει σε λίγο.

	Μετά από μία ώρα. A: Σας παρακαλώ, περιμένω εδώ και μία ώρα έναν παθολόγο και δε νιώθω καθόλου καλά. Πονάω. Σας είπα, πονάει το στομάχι μου και τώρα έχω και πονοκέφαλο. Επίσης άρχισε να με πονάει και η κοιλιά μου και δεν αισθάνομαι καθόλου καλά. B: Εντάξει, εντάξει. Περιμένετε παρακαλώ. A: Μα δεν καταλαβαίνετε; Δε μπορώ να περιμένω άλλο. Σας λέω νιώθω χάλια, έχω και πυρετό. B: Ο γιατρός εξετάζει τώρα μια κυρία. Αμέσως μετά είστε εσείς. A: Είμαι άρρωστος, σας λέω. Δεν μπορώ άλλο. B: Ορίστε, ο γιατρός τελείωσε. Περάστε μέσα...
23.25.β.	1.γ, 2.δ, 3.ε, 4.β, 5.α.
23.25.γ.	1.πυρετό, λαιμός, 2.στήθος, καρδιά, 3.πόδι, μέση, 4.δόντι, στόμα, 5.μάτι, εξετάσεις.
	ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 23.25.β. - Στα Επείγοντα (2) 1. Ασθενής Α - Γιατρέ μου, αισθάνομαι χάλια. Βήχω, έχω πυρετό και πονάει ο λαιμός μου. Τι να κάνω; - Πρέπει να πάρετε σιρόπι για το βήχα και φάρμακο για τον πυρετό. 2. Ασθενής Β - Αισθάνομαι έναν πόνο στο στήθος και είμαι συνεχώς κουρασμένος. Τι πρέπει να κάνω; - Πρώτα απ' όλα κάντε αυτές τις εξετάσεις για την καρδιά σας. Πρέπει να κάνετε και δίαιτα. 3. Ασθενής Γ - Αχ, γιατρέ μου, το πρωί έπεσα και χτύπησα το πόδι μου. Με πονάει πολύ και η μέση μου. Τι πρέπει να κάνω; - Λοιπόν, κάντε πρώτα μια ακτινογραφία στο πόδι σας κι ελάτε πάλι εδώ. Πάρτε κι αυτό το φάρμακο για τον πόνο. 4. Ασθενής Δ - Με πονάει πάρα πολύ το δόντι μου. Μπορείτε να το δείτε; - Έλα μέσα, παιδί μου, κάθισε στην πολυθρόνα. Άνοιξε το στόμα σου. Α, έχεις δίκιο! Το δόντι σου έχει πρόβλημα! Τρωσ πολλά γλυκά, ε; 5. Ασθενής Ε - Γιατρέ μου, δε βλέπω καλά από το δεξί μου μάτι. Δεν μπορώ να διαβάσω. Ούτε τηλεόραση βλέπω καλά. - Πρέπει να κάνετε εξετάσεις. Καθίστε εδώ και διαβάστε τον πίνακα. Θα πάρω και την πίεση του ματιού σας.
23.26.	1.δ, 2.ε, 3.α, 4.β, 5.γ.
23.27.	Ελεύθερη.
23.28.	Ελεύθερη.
23.29.	Βάλε κι άλλο πιάτο Βάλε κι άλλο πιάτο στο τραπέζι, βγάλε από την πόρτα το κλειδί. Το παιδί ξανάρχισε να παίζει, το κανάρι πάλι κελαηδεί. Βάλε κι άλλη αγάπη στο τραπέζι, κάποιος πονεμένος θα βρεθεί. Το παιδί ξανάρχισε να παίζει, το κανάρι πάλι κελαηδεί. Άνοιξε στο φως το παραθύρι, δέσε μια κορδέλα στα μαλλιά. Βάλε το λουλούδι στο ποτήρι να γεμίσει η κάμαρη ευωδιά. Βάλε κι άλλο πιάτο στο τραπέζι, βγάλε από την πόρτα το κλειδί. Το παιδί ξανάρχισε να παίζει, το κανάρι πάλι κελαηδεί.

ΒΗΜΑ 24

24Α.α.	Με τη λέξη δε(ν) στον τέλειο μέλλοντα και με τη λέξη μη(ν) στην υποτακτική Β και στην προστακτική Β.
24Α.β.	Οι δύο τύποι είναι ίδιοι εκτός από το να της υποτακτικής Β.
24Α.γ.	Στον τέλειο μέλλοντα το δε(ν) μπαίνει πριν από το θα . Στην υποτακτική Β το μη(ν) μπαίνει ανάμεσα στο να και στον τύπο του ρήματος.
24Β	1.Λ, 2.Σ, 3.Σ, 4.Λ, 5.Λ, 6.Σ, 7.Σ, 8.Λ, 9.Σ, 10.Σ. Σωστό: 1.Λέω να μην πω καφέ τώρα. 4.Προτιμώ να μην αγοράσω φρούτα. 5.Δε θα ταξιδέψεις με το τρένο. 8.Δε θα κλείσεις μονόκλινο.
24.1.α.	Ελεύθερη.
24.1.β.	Ελεύθερη.
24.2.α.	Βλέπε Βιβλίο 24.1.α.
24.2.β.	1.Της λέει: «Έλα! Μπες μέσα. Ήρθε η σειρά μας.» 2.Η Σεσίλ θέλει να στείλει δύο δέματα στη Γαλλία. 3.Τα δύο δέματα κάνουν 25 ευρώ. 4.Ο Φιλίπ έχει μία ειδοποίηση για ένα συστημένο (γράμμα). 5.Ο υπάλληλος ζητάει από το Φιλίπ την ταυτότητά του. / Του ζητάει την ταυτότητά του. 6.Όχι, ο Φιλίπ δεν έχει την ταυτότητά του / δεν την έχει. 7.Ο Φιλίπ δίνει στον υπάλληλο το διαβατήριό του. / Του δίνει το διαβατήριό του. 8.Η Σεσίλ θέλει να το στείλει εξπρές. 9.Η Σεσίλ πρέπει να κολλήσει τα γραμματόσημα στο γράμμα και να το ρίξει στο γραμματοκιβώτιο. 10.Το γραμματοκιβώτιο είναι έξω από την πόρτα του ταχυδρομείου. 11.Το σωστό γραμματοκιβώτιο είναι το αριστερό. 12.Στο γραμματοκιβώτιο γράφει «Αλληλογραφία Εξωτερικού».

24.3.	Ελεύθερη.
24.4.	Βλέπε Βιβλίο 24.1.β.
24.5.	1.ε, 2.α, 3.η, 4.δ, 5.θ, 6.γ, 7.ζ, 8.β.
24.6.	Λάθος: 1.Να περνάω / Πέρασα, 2.Να κάθωμαι / Να κάθισα, 3.Γράψουμε / Να γράφουμε, 4.Φορέσω / Να φόρεσα, 5.Να φεύγουμε / Φύγουμε, 6.Πω κάτι / Θα πω κάτι.
24.7.	1.να μη δούμε, 2.να μην έρθεις, 3.να μην αγοράσουν, 4.να μην πω, 5.να μην πας, 6.να μη βγω, 7.να μη βρέξει, 8.να μην ξεχάσω.
24.8.	1.δ, 2.ζ, 3.β, 4.γ, 5.α, 6.ε, 7.η.
24.9.	1.δ, 2.γ, 3.ε, 4.α, 5.θ, 6.η, 7.ζ, 8.β.
24.10.	1.Οι τράπεζες λειτουργούν από τις 8.00 μέχρι / (έ)ως τις 14.30. 2.Οι τράπεζες λειτουργούν από τις 8.00 μέχρι / (έ)ως τις 14.00. 3.[Όταν οι τράπεζες είναι κλειστές, μπορώ να κάνω αναλήψεις] από τα ΑΤΜ. 4.ΑΤΜ υπάρχουν παντού, σε όλη την Ελλάδα. 5.Τα ΑΤΜ λειτουργούν όλο το εικοσιτετράωρο.
24.11.	Ελεύθερη.
24.12.	Ελεύθερη.
24.13.	Ελεύθερη.
24.14.	1.δ, 2.ε, 3.α, 4.β, 5.γ.
24.15.	1.Διάβαση πεζών, 2.Μονόδρομος, 3.Πεζόδρομος, 4.Όριο ταχύτητας: 40 χλμ./ώρα, 5.Προσοχή έργα! 6.Κίνδυνος! Οδηγείτε αργά! 7.Διόδια μπροστά, 8.Έξοδος από την εθνική οδό.
24.16.	Βλέπε Βιβλίο 24.12.
24.17.	1.β, 2.α, 3.γ, 4.α, 5.β, 6.α, 7.β, 8.β.
24.18.	1.γ, 2.α, 3.η, 4.β, 5.ζ, 6.ε, 7.δ.
24.19.α.	1.Περάστε, 2.πάρτε, 3.Κατεβείτε, 4.βγείτε, 5.Ανεβείτε, 6.πάρτε, 7.Στρίψτε, 8.προχωρήστε, 9.Συνεχίστε, 10.περάστε.
24.19.β.	1.Πάρτε, 2.βγείτε, 3.Περπατήστε, 4.μπίτε, 5.μιλήστε, 6.αγοράστε, 7.διαλέξτε, 8.συνεχίστε, 9.Βρείτε, 10.περάστε, 11.μπίτε, 12.Περπατήστε, 13.βρείτε, 14.Σταματήστε, 15.μπίτε, 16.πιείτε, 17.Μην ξεχάσετε, 18.Γυρίστε.
24.20.	Υποτακτική Β: 1.να μη βγει, 2.να μην κατεβείτε, 3.να μη βρουν/βρούνε, 4.να μην πω, 5.να μην ανεβεί, 6.να μην πιουν/πιούνε, 7.να μην έρθεις, 8.να μη δει, 9.να μην ακούσουν(ε). Προστακτική Β: 1.μη βγεις - μη βγείτε, 2.μην κατεβείς - μην κατεβείτε, 3.μη βρεις - μη βρείτε, 4.μην πεις - μην πείτε, 5.μην ανεβείς - μην ανεβείτε, 6.μην πεις - μην πιείτε, 7.μην έρθεις - μην έρθετε, 8.μη δεις - μη δείτε, 9.μην ακούσεις - μην ακούσετε.
24.21.α.	Οριζόντια: 1.έρθετε, 5.έρθει, 7.έρθουν. Κάθετα: 1.έρθουμε, 6.έρθεις.
24.21.β.	1.έρθει (5 οριζόντια), 2.έρθετε (1 οριζόντια), 3.έρθεις (6 κάθετα), 4.έρθουν (7 οριζόντια), 5.έρθουμε (1 κάθετα).
24.22.α.	1.αγάπησε - αγαπήστε / μην αγαπήσεις - μην αγαπήσετε, 2.πιες - πιείτε & πιέστε / μην πεις - μην πιείτε, 3.πες - πείτε & πέστε / μην πεις - μην πείτε, 4.άργησε - αργήστε / μην αργήσεις - μην αργήσετε, 5.κοίταξε - κοιτάξε / μην κοιτάξεις - μην κοιτάξετε, 6.πέρασε - περάστε / μην περάσεις - μην περάσετε, 7.δες - δείτε & δέστε / μη δεις - μη δείτε, 8.γέλασε - γελάστε / μη γελάσεις - μη γελάσετε, 9.βρες - βρείτε & βρέστε / μη βρεις - μη βρείτε, 10.έλα - ελάτε / μην έρθεις - μην έρθετε, 11.πήγαινε - πηγαίνετε / μην πας - μην πάτε, 12.κατέβα - κατεβείτε / μην κατεβείς - μην κατεβείτε, 13.ανέβα - ανεβείτε / μην ανεβείς - μην ανεβείτε, 14.μπες - μπίτε & μπέστε / μην μπεις - μην μπίτε, 15.βγες - βγείτε & βγέστε / μη βγεις - μη βγείτε.
24.22.β.	1.Μην αγοράσεις, αγόρασε, 2.Μη δεις, δες, 3.Μην περπατήσεις, περπάτησε, 4.Μην τηλεφωνήσεις, Τηλεφώνησε, 5.Μη στείλεις, Στείλε, 6.Μην πεις, Πies, 7.Μη φας, φάε, 8.Μη στρίψεις, στρίψε, 9.μην ανεβείς, ανέβα, 10.μην κατεβείτε, κατεβείτε, 11.μη βγεις, βγες, 12.μην μπίτε, μπίτε, 13.μην πεις, πες.
24.23.	1.Πήρα ταξί για τη δουλειά σήμερα, για να μη φτάσω αργά . 2.Θα πάω νωρίς στο λιμάνι, για να μη χάσω το πλοίο . 3.Έκανα εμβόλιο για να μην πάρω γρίπη . 4.Δεν τρώω πολύ εκείνη. «Ωραία», είπα. «Θέλω να στείλω αυτή την ανοιχτή κάρτα στην Αυστραλία. Ορίστε και το ένα ευρώ». «Κολλήστε αυτά τα γραμματόσημα πίσω, στην κάρτα και ρίξτε την έξω στο γραμματοκιβώτιο που λέει <i>Αλληλογραφία Εξωτερικού</i> », μου είπε. Τα έκανα όλα με τη σειρά, πρώτα κόλλησα τα γραμματόσημα πίσω στην κάρτα, μετά την έριξα στο γραμματοκιβώτιο για την αλληλογραφία εξωτερικού και τέλος πήγα σπίτι και δοκίμασα το πουλόβερ που αγόρασα για την Αλέκα. Μου πήγε θαύμα!
24.24.	1.Σ, 2.Λ, 3.Σ, 4.Λ, 5.Λ, 6.Λ, 7.Σ, 8.Σ, 9.Λ, 10.Σ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Προχτές πήγα στο ταχυδρομείο. Ήθελα να στείλω ένα δέμα στην ξαδέρφη μου, την Αλέκα, στην Αυστραλία. Ήταν τα γενέθλιά της την περασμένη εβδομάδα και της πήρα ένα ωραίο πουλόβερ, γιατί τώρα στην Αυστραλία είναι χειμώνας. Πήγα στο ταχυδρομείο της περιοχής μου. Είναι πολύ κοντά και δεν έχει ποτέ κόσμο. Ρώτησα την υπάλληλο πόσο κάνει το δέμα και μου είπε: «Βάλτε το δέμα επάνω στη ζυγαριά και θα σας πω.» Το έβαλα κι εγώ και περίμενα. «Κάνει 190 ευρώ», μου είπε. «Τι; Τι είπατε; 190 ευρώ; Το πουλόβερ που θέλω να στείλω δεν κάνει ούτε 100 ευρώ. Το πήρα στις εκπτώσεις. Αλήθεια λέτε;» «Ναι, δεν μπορώ να κάνω κάτι. Συγγνώμη.» Δεν ήξερα τι να κάνω. Τη ρώτησα πάλι: «Πόσο κάνει μια κάρτα για την Αυστραλία;» «Ανοιχτή;» με ρώτησε εκείνη. «Δεν ξέρω», είπα. «Ανοιχτή έχει ένα ευρώ και κλειστή δύο», μου είπε εκείνη. «Ωραία», είπα. «Θέλω να στείλω αυτή την ανοιχτή κάρτα στην Αυστραλία. Ορίστε και το ένα ευρώ». «Κολλήστε αυτά τα γραμματόσημα πίσω, στην κάρτα και ρίξτε την έξω στο γραμματοκιβώτιο που λέει <i>Αλληλογραφία Εξωτερικού</i> », μου είπε. Τα έκανα όλα με τη σειρά, πρώτα κόλλησα τα γραμματόσημα πίσω στην κάρτα, μετά την έριξα στο γραμματοκιβώτιο για την αλληλογραφία εξωτερικού και τέλος πήγα σπίτι και δοκίμασα το πουλόβερ που αγόρασα για την Αλέκα. Μου πήγε θαύμα!
24.25.	1.Λ, 2.Λ, 3.Λ, 4.Σ, 5.Λ, 6.Σ, 7.Σ, 8.Σ.
24.26.	Ελεύθερη.
24.27.	Ελεύθερη.

24.28.

Μη μιλάς άλλο γι' αγάπη

Μία η άνοιξη, ένα το σύννεφο, χρυσή βροχή,
βροχή που χόρευε σε κάμπο ώριμο ως το πρωί.
Σα(ν) στάχια έλυσες πάνω στους ώμους μου χρυσά μαλλιά,
σα(ν) στάχια χόρεψες, σα(ν) στάχια **αμέτρητα** ήταν τα φιλιά.

Μη μιλάς άλλο για αγάπη, η αγάπη είναι παντού
στην καρδιά μας, στη ματιά μας, τρώει τα χείλη, τρώει το νου.
Όταν θα 'χουμε υποφέρει, καλημέρα θα μας πει,
θα μας φύγει, θα ξανάρθει κι **όλο** πάλι απ' την αρχή.

Μία η θάλασσα, ένας ο ήλιος της, γλάροι λευκοί,
ήλιος και θάλασσα, γλυκό κορίτσι, ζεστό πρωί.
Πρωί κι ορθάνοιξα τα δυο σου πέταλα μ' ένα φιλί,
κι εσύ μου χάρισες όλη την άνοιξη σ' ένα κορμί.

Χθες ήταν έρωτας, χθες ήταν σύννεφο, χρυσή βροχή,
χθες ήταν θάλασσα, γλάρος που χόρευε με το πρωί.
Τώρα είναι σιωπή, τώρα είναι η λησμονιά κι ο χωρισμός,
κι όλα τα αστέρια του θαρρείς πως έσβησε ο ουρανός.

ΒΗΜΑ 25

25.1.	Ελεύθερη.
25.2.α.	Βλέπε Βιβλίο 25.1.
25.2.β.	1.Τηλεφωνεί για τη θέση του πωλητή. 2.Το έστειλε πριν δύο μέρες. 3.Έχει πτυχίο κλασικής κιθάρας. 4.Ξέρει αγγλικά. 5.[Εκτός από κιθάρα] παίζει και πιάνο. 6. Το ραντεβού είναι αύριο / την άλλη μέρα κατά τις έξι το απόγευμα. 7.Ο μισθός είναι ο βασικός συν την ασφάλεια και τις υπερωρίες. 8.Αν τον πάρουν σ' αυτή την εταιρεία, θα πάρει αύξηση μετά από ένα χρόνο και η αύξηση θα είναι τέσσερα τοις εκατό (4%). 9.Θα έχει άδεια είκοσι εργάσιμες μέρες το χρόνο. 10.Το ωράριο εργασίας του θα είναι εννέα με πέντε και θα έχει ρεπό μια φορά την εβδομάδα.
25.3.	Ελεύθερη.
25.4.	Ελεύθερη.
25.5.	Ελεύθερη.
25.6.α.	Βλέπε Βιβλίο 25.5.
25.6.β.	1.Ο Νικόλα θέλει να νοικιάσει ένα επιπλωμένο διαμέρισμα περίπου 50 τετραγωνικά. 2.Προτιμά να βρει ένα διαμέρισμα στο κέντρο. 3.Ο μεσίτης του προτείνει ένα δωάρι στους Αμπελόκηπους. 4.Όχι, ο Νικόλα δε χρειάζεται αποθήκη. 5.Το διαμέρισμα είναι στον τρίτο όροφο. 6.Ναι, έχει ένα μικρό μπαλκόνι στη λεωφόρο Κηφισίας. 7.Μπροστά στην πολυκατοικία υπάρχει στάση λεωφορείων και τρόλεϊ. 8.Απέναντι υπάρχει ένα μεγάλο σουπερ μάρκετ και στη γωνία μια τράπεζα. 9.Το νοίκι είναι 300 ευρώ. 10.Το ραντεβού είναι μεθαύριο / σε δύο μέρες στις δέκα το πρωί.
25.7.	1.δ, 2.ε, 3.ι, 4.κ, 5.γ, 6.β, 7.ζ, 8.η, 9.α,10.θ.
25.8.	Ελεύθερη.
25.9.	Ελεύθερη.
25.10.α.	Βλέπε Βιβλίο 25.9 & Αλφαβητικό λεξιλόγιο. [ο λύκος Κ.2.6, η αλεπού Κ.2.6, η μαϊμού Κ.3.15, το αρνί 2.12, το ποντίκι 1.4]
25.10.β.	1.α, 2.β, 3.α, 4.γ, 5.β, 6.α, 7.α, 8.β, 9.α, 10.γ.
25.10.γ.	1.θ, 2.κ, 3.ζ, 4.β, 5.ε, 6.δ, 7.η, 8.α, 9.γ, 10.ι.
25.11.α.	Ελεύθερη.
25.11.β.	Ελεύθερη.
25.12.	1.παίρνεις, δεν πίνεις, 2.φοράς, δεν ξεχνάς, 3.μένετε, δεν πάτε, 4.κάθεσαι, δε βγαίνεις, 5.φτιάχνετε, δεν τρώτε.
25.13.	1.θα πάρεις, δε θα πεις, 2.θα φορέσεις, δε θα ξεχάσεις, 3.θα μείνετε, δε θα πάτε, 4.θα κάσεις, δε θα βγεις, 5.θα φτιάξετε, δε θα φάτε.
25.14.	1.πάρε, μην πεις, 2.φόρεσε, μην ξεχάσεις, 3.μένετε, μην πάτε, 4.κάτσε, μη βγεις, 5.φτιάξτε, μη φάτε.
25.15.	1.Αν έχουμε χρήματα, πάμε διακοπές. 2.Αν το παιδί διψά, υπάρχει χυμός στο ψυγείο. 3.Αν έχουν πολλή δουλειά, τρώνε στο γραφείο. 4.Αν δεν ψάχνεις, δε βρίσκεις.
25.16.	1.Αν δεν οδηγείς προσεκτικά, θα πάθεις κανένα ατύχημα. 2.Αν προσέχουμε την υγεία μας, θα ζήσουμε πιο πολύ. 3.Αν μελετούν(ε) κάθε μέρα, θα μάθουν γρήγορα ελληνικά. 4.Αν δεν της αρέσει το ξενοδοχείο, θα βρει άλλο.
25.17.	1.Αν δεν αισθάνεστε καλά, μην καλέσετε το ασθενοφόρο, καλέστε πρώτα το γιατρό! 2.Αν μπορείτε, μην έρθετε στη μία αύριο, ελάτε στις τρεις! 3.Αν δεν έχεις χρήματα, μη νοικιάσεις μονοκατοικία, νοίκιασε ένα διαμέρισμα! 4.Αν χιονίζει, μην έρθεις με το ποδήλατο, έλα με το αυτοκίνητο!

25.18.	1.η κουζίνα, 2.μπλε, 3.το μπαρ, 4.το τσάι, 5.το πάρκινγκ / το γκαράζ, 6.το μαγιά, 7.η ομπρέλα, 8.το ασανσέρ, 9.το σαμπουάν, 10.το ταγκό, 11.η τούρτα, 12.το τσεκ-ιν, 13.η πισίνα, 14.το στυλό, 15.το ζαμπόν.
25.19.	1.μεγάλη, 2.πράσινη, 3.νόστιμος, 4.ζεστή, 5.παλιό, 6.φρέσκες, 7.δύσκολο, 8.καταπληκτικό, 9.παγωμένη, 10.δυνατό.
25.20.	1.Σ, 2.Σ, 3.Λ, 4.Σ, 5.Σ, 6.Σ, 7.Λ, 8.Λ, 9.Σ, 10.Λ. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Α: Λέγετε, τι θα θέλατε παρακαλώ; Β: Παίρνω τηλέφωνο για την αγγελία της καθηγήτριας αγγλικών στο σχολείο σας. Α: Βεβαίως. να σας δώσω το διευθυντή, τον κύριο Μανωλάκη. Β: Ευχαριστώ πολύ. *** Α: Καλημέρα σας. Λέγομαι Αναστασία Αποστολάκη. Έστειλα το βιογραφικό μου πριν λίγες μέρες για τη θέση της καθηγήτριας αγγλικών. Β: Ναι, είδα το βιογραφικό σας και βλέπω ότι έχετε πτυχίο αγγλικής και γαλλικής φιλολογίας. Επίσης έχετε και πτυχίο πιάνου. Α: Μάλιστα. Λατρεύω το πιάνο. Αλλά, υπάρχει ακόμα αυτή η θέση για την καθηγήτρια αγγλικών; Β: Ξέρετε, δεν υπάρχει πια. Γι' αυτό και σας ρωτώ για τα άλλα πτυχία σας. Γιατί το σχολείο χρειάζεται και μια καθηγήτρια γαλλικών. Τι λέτε; Α: Τι να σας πω; Δεν ξέρω. Ποιος είναι ο μισθός, παρακαλώ; Β: Για την καθηγήτρια γαλλικών είναι 1.300 ευρώ συν την ασφάλεια. Τον επόμενο χρόνο θα πάρετε αύξηση, αν μείνετε μαζί μας. Α: Και πόσες ώρες την εβδομάδα είναι, παρακαλώ; Β: Είκοσι ώρες. Α: Θα ήθελα να συζητήσουμε από κοντά. Β: Κι εγώ, φυσικά. Ελάτε αύριο το πρωί κατά τις εννέα να τα πούμε. Α: Ευχαριστώ.
25.21.	1. Λ, 2.Σ, 3.Λ, 4.Λ, 5.Λ, 6.Σ, 7.Σ, 8.Λ.
25.22.	Ελεύθερη.
25.23.	Ελεύθερη.
25.24.	Το άγαλμα Χθες μεσάνυχτα και κάτι <u>κατηφόρισα</u> στη <u>μικρή</u> την πλατεΐ<u>τσα</u> που σε <u>γνώρισα</u>. Κάποιο <u>άγαλμα</u>, που μ' <u>είδε</u>, με θυμήθηκε και τον πόνο μου να ακούσει δεν <u>αρνήθηκε</u>. Και του <u>μίλησα</u> για σένα και για μένανε και τα μάτια του <u>βουρκώναν</u> κι όλο <u>κλαίγανε</u>. Του 'πα για το <u>φέρσιμό</u> σου και για τα άλλα σου, τα <u>ασυγχώρητα</u> τα λάθη, τα μεγάλα σου. Κι <u>ύστερα</u> με <u>πιάσαν(ε)</u>, Θεέ μου, κάτι <u>κλάματα</u> που με <u>βρήκανε</u> κουρέλι τα χαράματα. Με το <u>άγαλμα</u> ως το <u>δρόμο</u> <u>προχωρήσαμε</u>, μου <u>(ε)σκούπισε</u> τα μάτια και <u>χωρίσαμε</u>.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΛΥΣΕΩΝ - ΑΓΓΛΙΚΑ

Ελεύθερη	Free-choice	Ενδεικτική απάντηση	Sample answer
Βλέπε Βιβλίο...	See Textbook...	Ενδεικτικές απαντήσεις	Sample answers
Βλέπε Γραμματική...	See Grammar...	Κάθετα	Down / Vertically
Ακουστικό κείμενο	Audio text	Οριζόντια	Across / Horizontally
Λάθος	Mistake / False	Σωστό	Correct / True

	ΕΝΟΤΗΤΑ 1	UNIT 1
1.3.β. 6Γ	Όταν προσφωνούμε (κλητική) δε βάζουμε άρθρο. Στο 3 ^ο πληθυντικό πρόσωπο η κτητική αντωνυμία είναι ίδια και για τα αρσενικά και για τα θηλυκά και για τα ουδέτερα.	When we call somebody (vocative) we don't use articles. The third person plural of the possessive pronoun is identical for all genders (masculine, feminine and neutral).
	ΕΝΟΤΗΤΑ 2	UNIT 2
11Α	Στη στήλη Α τα ονόματα είναι στον ενικό αριθμό, ενώ στη στήλη Β είναι στον πληθυντικό.	In column A the nouns are in the singular, whereas in column B the nouns are in the plural.
11Β	Στην ονομαστική πληθυντικού τα αρσενικά και τα θηλυκά έχουν το ίδιο άρθρο. Στον πληθυντικό (όπως και στον ενικό - Βήμα 10) οι καταλήξεις των ουσιαστικών και των επιθέτων τους άλλοτε είναι ίδιες και άλλοτε διαφέρουν.	In the nominative case of the plural, the masculine and the feminine nouns have the same article. In the plural (as well as in the singular - see Step 10) the endings of the nouns and the adjectives that follow them could either be the same or different.
	ΕΝΟΤΗΤΑ 3	UNIT 3
20Α.α.	Οι καταλήξεις του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιες με τις καταλήξεις του ενεστώτα.	The endings of the verbs in the simple future are the same as the endings of the present.
20Α.γ.	Το θέμα του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιο με του αορίστου.	The stem of the verb in the simple future is the same as the stem in the simple past.
22Α	Χρησιμοποιούμε υποτακτική Β μετά από ορισμένα ρήματα, απρόσωπα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις. Η υποτακτική Β και ο τέλειος μέλλοντας είναι ακριβώς ίδιοι. Η μόνη διαφορά είναι το να (υποτακτική Β) και το θα (τέλειος μέλλοντας).	Subjunctive B follows specific verbs, impersonal verbs, and impersonal expressions. Subjunctive B and simple future are exactly the same. The only difference is the να of subjunctive B and the θα in the simple future.
23Α	Ο τέλειος μέλλοντας, η υποτακτική Β και η προστακτική Β έχουν το ίδιο θέμα: το θέμα αορίστου. (Βήμα 17, Γραμματική - Ο Αόριστος) Οι καταλήξεις διαφέρουν. Στο 2 ^ο πρόσωπο ενικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -εις και η προστακτική Β σε -ε (κλείσε). Στο 2 ^ο πρόσωπο πληθυντικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -ετε (κλείσετε) και η προστακτική Β σε -τε (κλείστε), εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις (βλέπε Βήμα 23, Γραμματική 2 & Βήμα 24, Γραμματική 1).	Simple future, subjunctive B and imperative B have the same stem, that of the past (Step 17, Grammar - Simple Past). The endings are different: In the 2 nd person of the singular: - the simple future and subjunctive B end in -εις - the imperative B end in -ε (κλείσε). In the 2 nd person plural: - the simple future and subjunctive B end in -ετε (κλείσετε) - the imperative B end in -τε (κλείστε) with a few exceptions (see Step 23, Grammar 2 & Step 24, Grammar 1).
24Α.α.	Με τη λέξη δε(ν) στον τέλειο μέλλοντα και με τη λέξη μη(ν) στην υποτακτική Β και στην προστακτική Β.	With the word δε(ν) in the simple future and the word μη(ν) in subjunctive B and imperative B.
24Α.β.	Οι δύο τύποι είναι ίδιοι εκτός από το να της υποτακτικής Β.	The two forms are the same except the extra να of subjunctive B.
24Α.γ.	Στον τέλειο μέλλοντα το δε(ν) μπαίνει πριν από το θα . Στην υποτακτική Β το μη(ν) μπαίνει ανάμεσα στο να και στον τύπο του ρήματος.	In the simple future δε(ν) is placed before θα . In subjunctive B μη(ν) is placed between να and the verb.
25.10.α.	Βλέπε Βιβλίο 25.9 & Αλφαβητικό λεξιλόγιο [ο λύκος Κ.2.6, η αλεπού Κ.2.6, η μαίμου Κ.3.15, το αρνί 2.12, το ποντίκι 1.4].	See Textbook 25.9 & Alphabetically listed vocabulary [ο λύκος Κ.2.6, η αλεπού Κ.2.6, η μαίμου Κ.3.15, το αρνί 2.12, το ποντίκι 1.4].

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΛΥΣΕΩΝ - ΓΑΛΛΙΚΑ

Ελεύθερη
Βλέπε Βιβλίο...
Βλέπε Γραμματική...
Ακουστικό κείμενο
Λάθος

Réponse libre
Voir Livre de l'apprenant...
Voir Grammaire...
Texte audio
Faux

Ενδεικτική απάντηση
Ενδεικτικές απαντήσεις
Κάθετα
Οριζόντια
Σωστό

Réponse indicative
Réponses indicatives
Verticalement
Horizontalement
Correct

	ΕΝΟΤΗΤΑ 1	UNITÉ 1
1.3.β.	Όταν προσφωνούμε (κλητική) δε βάζουμε άρθρο.	Lorsqu'on s'adresse à quelqu'un, on ne met pas d'article (vocatif).
6Γ	Στο 3 ^ο πληθυντικό πρόσωπο η κτητική αντωνυμία είναι ίδια και για τα αρσενικά και για τα θηλυκά και για τα ουδέτερα.	Au 3ème personne du pluriel, la forme du possessif est la même pour les trois genres (masculin, féminin, neutre).
	ΕΝΟΤΗΤΑ 2	UNITÉ 2
11Α	Στη στήλη Α τα ονόματα είναι στον ενικό αριθμό, ενώ στη στήλη Β είναι στον πληθυντικό.	Les noms de la colonne A sont au singulier, ceux de la colonne B sont au pluriel.
11Β	Στην ονομαστική πληθυντικού τα αρσενικά και τα θηλυκά έχουν το ίδιο άρθρο. Στον πληθυντικό (όπως και στον ενικό - Βήμα 10) οι καταλήξεις των ουσιαστικών και των επιθέτων τους άλλοτε είναι ίδιες και άλλοτε διαφέρουν.	L'article défini des noms masculins et féminins est identique au nominatif pluriel. Au pluriel, comme d'ailleurs au singulier (voir Étape 10), les terminaisons des noms et des adjectifs qui les déterminent sont tantôt identiques et tantôts différentes.
	ΕΝΟΤΗΤΑ 3	UNITÉ 3
20Α.α.	Οι καταλήξεις του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιες με τις καταλήξεις του ενεστώτα.	Les terminaisons du présent et du futur synoptique sont similaires.
20Α.γ.	Το θέμα του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιο με του αορίστου.	Le thème du futur synoptique et celui de l'aoriste sont similaires.
22Α	Χρησιμοποιούμε υποτακτική Β μετά από ορισμένα ρήματα, απρόσωπα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις. Η υποτακτική Β και ο τέλειος μέλλοντας είναι ακριβώς ίδιοι. Η μόνη διαφορά είναι το να (υποτακτική Β) και το θα (τέλειος μέλλοντας).	On emploie le subjonctif synoptique (thème d'aoriste) après certains verbes, des verbes impersonnels et des expressions impersonnelles. La forme du futur synoptique et du subjonctif synoptique (B) est identique. La différence réside dans l'emploi de να (subjonctif synoptique) et de θα (futur synoptique).
23Α	Ο τέλειος μέλλοντας, η υποτακτική Β και η προστακτική Β έχουν το ίδιο θέμα: το θέμα αορίστου. (Βήμα 17, Γραμματική - Ο Αόριστος) Οι καταλήξεις διαφέρουν. Στο 2 ^ο πρόσωπο ενικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -εις και η προστακτική Β σε -ε (κλείσε). Στο 2 ^ο πρόσωπο πληθυντικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -ετε (κλείσετε) και η προστακτική Β σε -τε (κλείστε), εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις (βλέπε Βήμα 23, Γραμματική 2 & Βήμα 24, Γραμματική 1).	Le futur synoptique, le subjonctif B (synoptique) et l'impératif B (synoptique) ont le même thème, (thème d'aoriste) [voir: Étape 17, Grammaire - L'aoriste]. Leurs terminaisons sont pourtant différentes. À la 2ème personne du singulier le futur synoptique et le subjonctif synoptique (B) se terminent en -εις , tandis que l'impératif synoptique (B) se termine en -ε (κλείσε). À la 2ème personne du pluriel, l'impératif se forme sans le ε (κλείστε / -τε) du futur et du subjonctif synoptiques (κλείσετε / -ετε), sauf quelques exceptions (voir: Étape 23, Grammaire 2 & Étape 24, Grammaire 1).
24Α.α.	Με τη λέξη δε(ν) στον τέλειο μέλλοντα και με τη λέξη μη(ν) στην υποτακτική Β και στην προστακτική Β.	On exprime la négation au futur synoptique avec le mot δε(ν) et avec le mot μη(ν) aux subjonctif et impératif synoptiques.
24Α.β.	Οι δύο τύποι είναι ίδιοι εκτός από το να της υποτακτικής Β.	Les deux formes sont identiques, mais le subjonctif synoptique (B) est précédé de να .
24Α.γ.	Στον τέλειο μέλλοντα το δε(ν) μπαίνει πριν από το θα . Στην υποτακτική Β το μη(ν) μπαίνει ανάμεσα στο να και στον τύπο του ρήματος.	Au futur synoptique, le mot δε(ν) se place avant le mot θα . Au subjonctif synoptique, le μη(ν) se place entre le να et la forme verbale.
25.10.α.	Βλέπε Βιβλίο 25.9 & Αλφαβητικό λεξιλόγιο [ο λύκος Κ.2.6, η αλεπού Κ.2.6, η μαϊμού Κ.3.15, το αρνί 2.12, το ποντίκι 1.4].	Voir Livre de l'apprenant 25.9 et Glossaire par ordre alphabétique [ο λύκος Κ.2.6, η αλεπού Κ.2.6, η μαϊμού Κ.3.15, το αρνί 2.12, το ποντίκι 1.4].

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΛΥΣΕΩΝ - ΡΩΣΙΚΑ

Ελεύθερη
Βλέπε Βιβλίο...
Βλέπε Γραμματική...
Ακουστικό κείμενο
Λάθος

Свой вариант ответа
См. Учебник...
См. Грамматика...
Аудиотекст
Ошибка

Ενδεικτική απάντηση
Ενδεικτικές απαντήσεις
Κάθετα
Οριζόντια
Σωστό

Пример ответа
Примеры ответов
По - вертикали
По - горизонтали
Правильный вариант

	ΕΝΟΤΗΤΑ 1	ЧАСТЬ 1
1.3.β.	Όταν προσφωνούμε (κλητική) δε βάζουμε άρθρο.	<i>При обращении в звательном падеже артикль не используется.</i>
6Γ	Στο 3 ^ο πληθυντικό πρόσωπο η κτητική αντωνυμία είναι ίδια και για τα αρσενικά και για τα θηλυκά και για τα ουδέτερα.	<i>Притяжательное местоимение в третьем лице ед.ч. одинаково во всех трех родах (мужском, женском и среднем).</i>
	ΕΝΟΤΗΤΑ 2	ЧАСТЬ 2
11Α	Στη στήλη Α τα ονόματα είναι στον ενικό αριθμό, ενώ στη στήλη Β είναι στον πληθυντικό.	<i>В колонке А имена существительные в единственном числе, а в колонке В - во множественном.</i>
11Β	Στην ονομαστική πληθυντικού τα αρσενικά και τα θηλυκά έχουν το ίδιο άρθρο. Στον πληθυντικό (όπως και στον ενικό - Βήμα 10) οι καταλήξεις των ουσιαστικών και των επιθέτων τους άλλοτε είναι ίδιες και άλλοτε διαφέρουν.	<i>В И.п. мн.ч. имена существительные м.р. и ж.р. имеют одинаковые окончания. Во мн.ч. (так же как и в ед.ч. - Шаг 10) окончания имен существительных и прилагательных, оп иногда иногда совпадают, а иногда нет.</i>
	ΕΝΟΤΗΤΑ 3	ЧАСТЬ 3
20Α.α.	Οι καταλήξεις του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιες με τις καταλήξεις του ενεστώτα.	<i>Окончания будущего времени совершенного вида совпадают с окончаниями настоящего времени.</i>
20Α.γ.	Το θέμα του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιο με του αορίστου.	<i>Основа будущего времени совершенного вида совпадает с основой аориста.</i>
22Α	Χρησιμοποιούμε υποτακτική Β μετά από ορισμένα ρήματα, απρόσωπα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις. Η υποτακτική Β και ο τέλειος μέλλοντας είναι ακριβώς ίδιοι. Η μόνη διαφορά είναι το να (υποτακτική Β) και το θα (τέλειος μέλλοντας).	<i>Зависимое наклонение II используем после некоторых глаголов, безличных глаголов и безличных выражений. Зависимое наклонение II и будущее время совершенного вида идентичны. Единственным различием являются частица να (зависимое наклонение II) и θα (будущее время совершенного вида).</i>
23Α	Ο τέλειος μέλλοντας, η υποτακτική Β και η προστακτική Β έχουν το ίδιο θέμα: το θέμα αορίστου. (Βήμα 17, Γραμματική - Ο Αόριστος) Οι καταλήξεις διαφέρουν. Στο 2 ^ο πρόσωπο ενικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -εις και η προστακτική Β σε -ε (κλείσε). Στο 2 ^ο πρόσωπο πληθυντικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -ετε (κλείσετε) και η προστακτική Β σε -τε (κλείστε), εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις (βλέπε Βήμα 23, Γραμματική 2 & Βήμα 24, Γραμματική 1).	<i>Будущее время совершенного вида, зависимое наклонение II и повелительное наклонение II имеют одинаковую основу: основу аориста. (Шаг 17, Грамматика - Аорист). Окончания различаются. Во втором лице единственного числа будущее время совершенного вида и зависимое наклонение II имеют окончание -εις, а повелительное наклонение II имеет окончание -ε (κλείσε). Во втором лице множественного числа будущее время совершенного вида и зависимое наклонение II имеют окончание -ετε (κλείσετε), а повелительное наклонение II имеет окончание -τε (κλείστε), кроме некоторых исключений (см. Шаг 23, Грамматика 2 и Шаг 24, Грамматика 1).</i>
24Α.α.	Με τη λέξη δε(ν) στον τέλειο μέλλοντα και με τη λέξη μη(ν) στην υποτακτική Β και στην προστακτική Β.	<i>При помощи слова δε(ν) в будущем времени совершенного вида и слова μη(ν) в повелительном наклонении II.</i>
24Α.β.	Οι δύο τύποι είναι ίδιοι εκτός από το να της υποτακτικής Β.	<i>Обе формы одинаковы, за исключением частицы να в зависимом наклонении II.</i>
24Α.γ.	Στον τέλειο μέλλοντα το δε(ν) μπαίνει πριν από το θα . Στην υποτακτική Β το μη(ν) μπαίνει ανάμεσα στο να και στον τύπο του ρήματος.	<i>В будущем времени совершенного вида частица δε(ν) ставится перед частицей θα. В зависимом наклонении II частица μη(ν) ставится между частицей να и формой глагола.</i>
25.10.α.	Βλέπε Βιβλίο 25.9 & Αλφαβητικό λεξιλόγιο [ο λύκος Κ.2.6, η αλεπού Κ.2.6, η μαϊμού Κ.3.15, το αρνί 2.12, το ποντίκι 1.4].	<i>См. Учебник 25.9 и Алфавитный указатель [ο λύκος Κ.2.6, η αλεπού Κ.2.6, η μαϊμού Κ.3.15, το αρνί 2.12, το ποντίκι 1.4].</i>

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΛΥΣΕΩΝ - ΤΟΥΡΚΙΚΑ

Ελεύθερη Βλέπε Βιβλίο... Βλέπε Γραμματική... Ακουστικό κείμενο Λάθος	Serbest Bakınız, Öğrencinin Kitabı... Bakınız Gramer... Dinleme metin Yanlış	Ενδεικτική απάντηση Ενδεικτικές απαντήσεις Κάθετα Οριζόντια Σωστό	Örnek cümle Örnek cümleler Yukarıdan aşağıya Soldan sağa Doğru
--	--	---	--

	ΕΝΟΤΗΤΑ 1	ÜNİTE 1
1.3.β. 6Γ	Όταν προσφωνούμε (κλητική) δε βάζουμε άρθρο. Στο 3 ^ο πληθυντικό πρόσωπο η κτητική αντωνυμία είναι ίδια και για τα αρσενικά και για τα θηλυκά και για τα ουδέτερα.	Seslenme halinde arthro kullanılmaz. 3. çoğul şahıs için kullanılan aidiyet zamiri eril, dişi, cinsiz sözcükler için aynıdır.
	ΕΝΟΤΗΤΑ 2	ÜNİTE 2
11Α 11Β	Στη στήλη Α τα ονόματα είναι στον ενικό αριθμό, ενώ στη στήλη Β είναι στον πληθυντικό. Στην ονομαστική πληθυντικού τα αρσενικά και τα θηλυκά έχουν το ίδιο άρθρο. Στον πληθυντικό (όπως και στον ενικό - Βήμα 10) οι καταλήξεις των ουσιαστικών και των επιθέτων τους άλλοτε είναι ίδιες και άλλοτε διαφέρουν.	A sütunundaki sözcükler tekil, B sütunundaki sözcükler ise çoğul haldedir. Çoğul haldeki eril ve dişi sözcükler için aynı arthro kullanılır. Çoğul haldeki (tekilde de - Adım 10) isimlerin ve sıfatların sonekleri kimi zaman aynı kimi zaman farklıdır.
	ΕΝΟΤΗΤΑ 3	ÜNİTE 3
20Α.α. 20Α.γ. 22Α 23Α 24Α.α. 24Α.β. 24Α.γ. 25.10.α.	Οι καταλήξεις του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιες με τις καταλήξεις του ενεστώτα. Το θέμα του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιο με του αορίστου. Χρησιμοποιούμε υποτακτική Β μετά από ορισμένα ρήματα, απρόσωπα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις. Η υποτακτική Β και ο τέλειος μέλλοντας είναι ακριβώς ίδιοι. Η μόνη διαφορά είναι το va (υποτακτική Β) και το θα (τέλειος μέλλοντας). Ο τέλειος μέλλοντας, η υποτακτική Β και η προστακτική Β έχουν το ίδιο θέμα: το θέμα αορίστου. (Βήμα 17, Γραμματική - Ο Αόριστος) Οι καταλήξεις διαφέρουν. Στο 2 ^ο πρόσωπο ενικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -εις και η προστακτική Β σε -ε (κλείσε). Στο 2 ^ο πρόσωπο πληθυντικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -ετε (κλείσετε) και η προστακτική Β σε -τε (κλείστε), εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις (βλέπε Βήμα 23, Γραμματική 2 & Βήμα 24, Γραμματική 1). Με τη λέξη δε(v) στον τέλειο μέλλοντα και με τη λέξη μη(v) στην υποτακτική Β και στην προστακτική Β. Οι δύο τύποι είναι ίδιοι εκτός από το va της υποτακτικής Β. Στον τέλειο μέλλοντα το δε(v) μπαίνει πριν από το θα . Στην υποτακτική Β το μη(v) μπαίνει ανάμεσα στο va και στον τύπο του ρήματος. Βλέπε Βιβλίο 25.9 & Αλφαβητικό λεξιλόγιο [ο λύκος Κ.2.6, η αλεπού Κ.2.6, η μαϊμού Κ.3.15, το αρνί 2.12, το ποντίκι 1.4].	Bir kerelik gelecek zamanın sonekleri geniş zamanın sonekleri ile aynı mıdır. Fiilin bir kerelik gelecek zaman kökü geçmiş zaman kökü ile aynı mıdır. B tipi dilek kipini bazı fiillerden, çekimsiz fiil ve ifade kalıplarından önce kullanırız. B tipi dilek kipi ve sürekli gelecek zaman kipi aynıdır. Aralarındaki tek fark B tipi dilek kipinde va kullanılırken bir kerelik gelecek zaman θα kullanılmasıdır. Sürekli Bir kerelik gelecek zaman, B tipi dilek kipi aynı kökten türeler: geçmiş zaman kökünden (Adım 17, Gramer, Geçmiş zaman). Sonekler farklıdır. Bir kerelik gelecek zamanın ikinci tekil şahısı ve B tipi dilek kipinin ikinci tekil şahısı -εις ile biter oysa B tipi emir kipinin ikinci tekil şahısı -ε ile biter. Bir kerelik gelecek zaman ve B tipi dilek kipinin ikinci çoğul şahısı -ετε ile biter, B tipi emir kipinin ikinci çoğul şahısı -τε ile biter (tıpkı κλείστε de olduğu gibi), bu durumun az sayıda istisnası vardır (Bakınız Adım 23, Gramer 2, & Adım 24, Gramer 1). Bir kerelik gelecek zamanda δε(v) B tipi dilek ve emir kipinde ise μη(v) . B tipi dilek kipindeki va hariç iki tip aynıdır. Bir kerelik gelecek zamanda δε(v) eki θα 'dan önce kullanılır. B tipi dilek kipinde ise μη(v) eki va ile fiilin arasına yazılır. Bakınız, Öğrencinin Kitabı 25.9 & Alfabetik sözlük [ο λύκος Κ.2.6, η αλεπού Κ.2.6, η μαϊμού Κ.3.15, το αρνί 2.12, το ποντίκι 1.4].

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΛΥΣΕΩΝ - ΑΛΒΑΝΙΚΑ

Ελεύθερη Βλέπε Βιβλίο... Βλέπε Γραμματική... Ακουστικό κείμενο Λάθος	<i>E lire (përgjigje)</i> <i>Shih Librin...</i> <i>Shih Gramatikë...</i> <i>Tekst dëgjimor</i> <i>Gabim</i>	Ενδεικτική απάντηση Ενδεικτικές απαντήσεις Κάθετα Οριζόντια Σωστό	<i>Përgjigje treguese</i> <i>Përgjigje treguese</i> <i>Vertikalisht</i> <i>Horizontalisht</i> <i>Sakt</i>
--	---	---	---

	ΕΝΟΤΗΤΑ 1	UNITETI 1
1.3.β. 6Γ	Όταν προσφωνούμε (κλητική) δε βάζουμε άρθρο. Στο 3 ^ο πληθυντικό πρόσωπο η κλητική αντωνυμία είναι ίδια και για τα αρσενικά και για τα θηλυκά και για τα ουδέτερα.	<i>Kur i drejtohem dikujt (thirrore) nuk vendosim nje.</i> <i>Në vetën e tretë shumës për emri pronor është i njëjtë edhe për mashkullorët, edhe për femërorët, edhe për asnjanshët.</i>
	ΕΝΟΤΗΤΑ 2	UNITETI 2
11Α 11Β	Στη στήλη Α τα ονόματα είναι στον ενικό αριθμό, ενώ στη στήλη Β είναι στον πληθυντικό. Στην ονομαστική πληθυντικού τα αρσενικά και τα θηλυκά έχουν το ίδιο άρθρο. Στον πληθυντικό (όπως και στον ενικό - Βήμα 10) οι καταλήξεις των ουσιαστικών και των επιθέτων τους άλλοτε είναι ίδιες και άλλοτε διαφέρουν.	<i>Në kolonën A emrat janë në numrin njëjës, ndersa në kolonën B në shumës.</i> <i>Në rasën emërore shumës emrat mashkullorë dhe femërorë kanë nje të njëjtë.</i> <i>Në shumës (ashtu si në njëjës - Hapi 10) mbaresat e emrave dhe mbiemrave herë janë të njëjta, herë ndryshojnë.</i>
	ΕΝΟΤΗΤΑ 3	UNITETI 3
20Α.α. 20Α.γ. 22Α 23Α 24Α.α. 24Α.β. 24Α.γ. 25.10.α.	Οι καταλήξεις του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιες με τις καταλήξεις του ενεστώτα. Το θέμα του τέλειου μέλλοντα είναι ίδιο με του αορίστου. Χρησιμοποιούμε υποτακτική Β μετά από ορισμένα ρήματα, απρόσωπα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις. Η υποτακτική Β και ο τέλειος μέλλοντας είναι ακριβώς ίδιοι. Η μόνη διαφορά είναι το va (υποτακτική Β) και το θα (τέλειος μέλλοντας). Ο τέλειος μέλλοντας, η υποτακτική Β και η προστακτική Β έχουν το ίδιο θέμα: το θέμα αορίστου. (Βήμα 17, Γραμματική - Ο Αόριστος) Οι καταλήξεις διαφέρουν. Στο 2 ^ο πρόσωπο ενικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -εις και η προστακτική Β σε -ε (κλείσει). Στο 2 ^ο πρόσωπο πληθυντικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε -ετε (κλείσετε) και η προστακτική Β σε -τε (κλείστε), εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις (βλέπε Βήμα 23, Γραμματική 2 & Βήμα 24, Γραμματική 1). Με τη λέξη δε(ν) στον τέλειο μέλλοντα και με τη λέξη μη(ν) στην υποτακτική Β και στην προστακτική Β. Οι δύο τύποι είναι ίδιοι εκτός από το va της υποτακτικής Β. Στον τέλειο μέλλοντα το δε(ν) μπαίνει πριν από το θα . Στην υποτακτική Β το μη(ν) μπαίνει ανάμεσα στο va και στον τύπο του ρήματος. Βλέπε Βιβλίο 25.9 & Αλφαβητικό λεξιλόγιο [ο λύκος Κ.2.6, η αλεπού Κ.2.6, η μαιμού Κ.3.15, το αρνί 2.12, το ποντίκι 1.4].	<i>Mbaresat e së ardhmës së përkryer janë të njëjta me at të kohës së tashme.</i> <i>Tema e së ardhmës së përkryer është I njëjtë me atë të kohës së kryer të thjeshtë.</i> <i>Përdorim lidhorën B pas disa foljeve, folje pavetore dhe shprehje pa vetore.</i> <i>Lidhorja B dhe koha a ardhme e përkryer janë identike.</i> <i>Ndryshimi I vetëm është përdorimi i va-së (lidhore B) dhe të tha-së (e ardhme e përkryer).</i> <i>E ardhmja e përkryer, lidhorja B dhe urdhërorja B kanë temë të njëjtë: temën e kohës së kryer të thjeshtë. (Hapi 17, Gramatikë - E kryera e thjeshtë)</i> <i>Mbaresat ndryshojnë. Në vetën e 2të njëjës e ardhmja e përkryer dhe lidhorja B mbarojnë në -εις dhe urdhërorja B në -ε (κλείσει). Në vetën e 2të shumës e ardhmja e përkryer dhe lidhorja B mbarojnë në -ετε (κλείσετε) dhe urdhëroja B në -τε (κλείστε), veç disa përjashtimeve (shih Hapi 23, Gramatikë 2 & Hapi 24, Gramatikë 1).</i> <i>E ardhmja e përkryer = δε(ν) & lidhore dhe urdhërore B = μη(ν).</i> <i>Të dy format janë të njëjta veç va-së e lidhorës B.</i> <i>Në të ardhmën e përkryer δε(ν) vendoset para tha-së. Në lidhorën B μη(ν)-ja vendoset midis va-së dhe tipit të foljës.</i> <i>Shih Librin 25.9 & Fjalor alfabetik [ο λύκος Κ.2.6, η αλεπού Κ.2.6, η μαιμού Κ.3.15, το αρνί 2.12, το ποντίκι 1.4].</i>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΛΥΣΕΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Σελίδα 3

ΕΝΟΤΗΤΑ 1	Σελίδες 3 - 17
ΒΗΜΑ 1	σελίδες 3 - 4
ΒΗΜΑ 2	σελίδες 4 - 7
ΒΗΜΑ 3	σελίδες 7 - 9
ΒΗΜΑ 4	σελίδες 9 - 11
ΒΗΜΑ 5	σελίδες 11 - 13
ΒΗΜΑ 6	σελίδες 14 - 15
ΒΗΜΑ 7	σελίδες 15 - 16
ΒΗΜΑ 8	σελίδες 16 - 17

ΕΝΟΤΗΤΑ 2	Σελίδες 18 - 32
ΒΗΜΑ 9	σελίδες 18 - 19
ΒΗΜΑ 10	σελίδες 20 - 21
ΒΗΜΑ 11	σελίδες 21 - 22
ΒΗΜΑ 12	σελίδες 22 - 24
ΒΗΜΑ 13	σελίδες 24 - 26
ΒΗΜΑ 14	σελίδες 27 - 28
ΒΗΜΑ 15	σελίδες 28 - 30
ΒΗΜΑ 16	σελίδες 30 - 32

ΕΝΟΤΗΤΑ 3	Σελίδες 33 - 48
ΒΗΜΑ 17	σελίδες 33 - 35
ΒΗΜΑ 18	σελίδες 35 - 36
ΒΗΜΑ 19	σελίδες 36 - 38
ΒΗΜΑ 20	σελίδες 38 - 39
ΒΗΜΑ 21	σελίδες 39 - 42
ΒΗΜΑ 22	σελίδες 42 - 43
ΒΗΜΑ 23	σελίδες 44 - 45
ΒΗΜΑ 24	σελίδες 46 - 47
ΒΗΜΑ 24	σελίδες 47 - 48

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΛΥΣΕΩΝ	Σελίδες 49 - 53
ΑΓΓΛΙΚΑ	σελίδα 49
ΓΑΛΛΙΚΑ	σελίδα 50
ΡΩΣΙΚΑ	σελίδα 51
ΤΟΥΡΚΙΚΑ	σελίδα 52
ΑΛΒΑΝΙΚΑ	σελίδα 53

